

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA
POREZNA UPRAVA
SREDIŠNJI URED

Automatska razmjena informacija -priručnik-

Travanj, 2018.

Institut za
javne financije

POREZNI VJESNIK

GLASILO POREZNE UPRAVE REPUBLIKE HRVATSKE

UDK – 336.2 • ISSN 1333-073X

Poseban broj

AUTOMATSKA RAZMJENA INFORMACIJA -priručnik-

Priredile:
Lidija Karačić
Jelena Korica

4b

2018

Zagreb, travanj 2018. godine

Osnivač

Ministarstvo financija Republike Hrvatske

Nakladnik:

Institut za javne financije

Za nakladnika:

---

prof. dr. sc. Katarina Ott

Glavna urednica:

---

dr. sc. Mirjana Jerković

Urednica:

Ksenija Smešnjak Ramov

Uređivački odbor:

Zdravko Zrinušić

---

mr. sc. Marijana Vuraić Kudeljan

---

mr. sc. Martina Ciglević

---

prof. dr. sc. Katarina Ott

---

dr. sc. Mirjana Jerković

Savjetodavni odbor:

Igor Borošak, Danijel Čajkovac, Vesna Gilja

Ljiljana Jagatić, Renata Kalčić, Paulino Lonza

Gordana Marić, Snježana Matijašec

Uredništvo:

Institut za javne financije

POREZNI VJESNIK

Zagreb, Smičiklasova 21, p. p. 320

Tel: (01) 48 86 444, redakcija 48 86 443

Fax: (01) 48 19 365

E-mail: porvje@ifj.hr

Internet adresa: www.ifj.hr

Žiro-račun Instituta:

IBAN: HR7024840081100661775

Računalni slog i tisak:

Denona d.o.o., Zagreb, Getaldićeva 1

Naklada: 1610 primjeraka

Sadržaj

---

1. Uvod	11
2. Pravni okvir	15
3. Svrha Priručnika	22
4. Automatska razmjena informacija	23
4.1. FATCA	23
4.2. Pregled globalnog standarda o automatskoj razmjeni informacija o financijskim računima	25
4.3. Usporedba OECD zajedničkog standarda izvješćivanja (CRS) i FATCA-e	27
4.4. Direktiva o administrativnoj suradnji na području poreza	36
4.5. Usporedba OECD zajedničkog standarda izvješćivanja (CRS) i Direktive 2014/107/EU	43
4.6. Automatska razmjena informacija o izvješćima po državama (CbCR)	45
5. Zajednički standard izvješćivanja o financijskim računima (CRS)	48
5.1. Financijske institucije	48
5.1.2. Skrbnička institucija	49
5.1.3. Depozitna institucija	49
5.1.4. Investicijski subjekt	49
5.1.5. Određeno društvo za osiguranje	51

5.2.	Izvještajne financijske institucije	51
5.3.	Neizvještajne financijske institucije	54
5.3.1.	Tijela javne vlasti, međunarodne organizacije i središnja banka	54
5.3.2.	Mirovinski fond širokog sudjelovanja, mirovinski fond užeg sudjelovanja, mirovinski fond tijela javne vlasti, međunarodne organizacije ili središnje banke; kvalificirani izdavatelj kreditne kartice	55
5.3.3.	Izuzeti subjekt za zajednička ulaganja	57
5.3.4.	Trust	58
5.3.5.	Neizvještajna financijska institucija koja predstavlja mali rizik za poreznu utaju	58
5.4.	FINANCIJSKI RAČUNI	59
5.4.1.	Depozitni račun	60
5.4.2.	Skrbnički račun	60
5.4.3.	Vlasnički udjel	60
5.4.4.	Ugovor o osiguranju	61
5.4.5.	Ugovor o rentnom osiguranju	61
5.5.	Ugovor o osiguranju uz mogućnost isplate otkupne vrijednosti police	62
5.6.	Postojeći račun	63
5.7.	Novi račun	64
5.8.	Račun male vrijednosti	64
5.9.	Račun velike vrijednosti	65
5.10.	Isključeni računi	65
5.10.1.	Račun koji ispunjava određene kriterije	65
5.10.2.	Mirovinski račun koji ispunjava određene kriterije	66
5.10.3.	Ugovor o životnom osiguranju koji ispunjava određene kriterije	67

5.10.4. Račun koji se drži isključivo radi ostavštine	68
5.10.5. Račun uspostavljen u vezi sa sudskim nalogom ili presudom, prodajom, razmjenom ili najmom nekretnine ili osobne imovine	68
5.10.6. Depozitni račun koji ispunjava određene kriterije	69
5.10.7. Račun koji predstavlja mali rizik za poreznu utaju	70
5.11. Financijski računi o kojima se izvješćuje	70
5.12. Pravila izvješćivanja i dubinske analize za informacije o financijskim računima	74
5.12.1. Opće obveze dubinske analize	74
5.12.2. Dubinska analiza financijskih računa	76
5.13. Dubinska analiza postojećih računa fizičkih osoba	78
5.13.1. Dubinska analiza postojećih računa fizičkih osoba s obzirom na račune male vrijednosti	79
5.13.2. Utvrđivanje adrese prebivališta na temelju dokumentiranog dokaza	80
5.13.3. Pretraživanje elektroničkih baza podataka	81
5.13.4. Posebna pravila kod naloga za zadržavanja pošte ili adrese iz usluge	83
5.13.5. Napredni postupci utvrđivanja računa velike vrijednosti	83
5.13.5.1. Pretraživanje elektroničkih baza podataka	84
5.13.5.2. Pretraživanje evidencija koje se vode na papiru	84
5.13.5.3. Dodatna saznanja o imatelju računa	86

5.13.5.4. Učinak utvrđivanja indicija u odnosu na račune velike vrijednosti	87
5.13.5.5. Nedokumentirani račun	88
5.13.6. Promjena u račun velike vrijednosti	89
5.13.7. Ponavljanje provjere računa velike vrijednosti	90
5.13.8. Promjena okolnosti	90
5.13.9. Promjena okolnosti kod računa velike vrijednosti	90
5.13.10. Rokovi za postupke provjere računa i izvješćivanja	91
5.13.11. Dokumentirani dokaz	91
5.14. Dubinska analiza novih računa fizičkih osoba	93
5.14.1. Izjava o rezidentnosti za fizičke osobe	93
5.14.2. Promjena okolnosti kod novih računa fizičkih osoba	94
5.15. Dubinska analiza postojećih računa subjekata	95
5.15.1. Računi subjekata	95
5.15.2. Računi subjekata koje nije potrebno provjeravati, utvrđivati i o njima dostavljati informacije	95
5.15.3. Računi subjekata koje je potrebno provjeriti	96
5.15.4. Računi subjekata o kojima je potrebno dostaviti informacije	96
5.15.5. Utvrđivanje da li je subjekt osoba o kojoj se izvješćuje	97
5.15.6. Izjava o rezidentnosti za subjekte	98
5.15.7. Pojam subjekt koji nije financijska institucija	100
5.15.8. Pojam pasivni subjekt koji nije financijska institucija	100
5.15.9. Pojam aktivni subjekt koji nije financijska institucija	101

5.15.10.	Utvrđivanje da li je subjekt pasivni subjekt koji nije financijska institucija s jednom ili više osoba koje nad njim imaju kontrolu, a koje su osobe o kojim se izvješćuje	104
5.15.11.	Utvrđivanje da li je imatelj računa pasivni subjekt koji nije financijska institucija	104
5.15.12.	Utvrđivanje osoba koje imaju kontrolu nad subjektom	105
5.15.13.	Utvrđivanje da li se izvješćuje o osobi koja ima kontrolu nad subjektom	105
5.15.14.	Promijene okolnosti u vezi s postojećim računom subjekta	106
5.16.	Dubinska analiza novih računa subjekata	107
5.16.1.	Utvrđivanje da li je subjekt osoba o kojoj se izvješćuje	107
5.16.2.	Izjava o rezidentnosti	108
5.16.3.	Utvrđivanje pasivnog subjekta koji nije financijska institucija s jednom ili više osoba koje nad njim imaju kontrolu, a koje su osobe o kojim se izvješćuje	108
5.16.4.	Utvrđivanje da li je imatelj računa pasivni subjekt koji nije financijska institucija	109
5.16.5.	Utvrđivanje osoba koje imaju kontrolu nad subjektom	109
5.16.6.	Utvrđivanje da li se izvješćuje o osobi koja ima kontrolu nad subjektom	110
5.16.7.	Promjene okolnosti u vezi s novim računom subjekta	110
5.17.	Posebna pravila dubinska analize	110
5.17.1.	Oslanjanje na izjave o rezidentnosti imatelja računa i dokumentirane dokaze	110

5.17.2. Alternativni postupci za ugovore o osiguranju u vlasništvu fizičkih osoba	111
5.17.3. Alternativni postupci za skupne ugovore o osiguranju	111
5.17.4. Skupni ugovor o osiguranju uz mogućnost isplate otkupne vrijednosti police	112
5.17.5. Skupni ugovor o rentnom osiguranju	112
5.17.6. Pravila o agregiranju stanja računa i valuti	112
5.17.7. Valuta	114
5.18. Informacija o kojima se izvješćuje	114
5.18.1. Adresa	116
5.18.2. Država rezidentnosti (teritorijalni opseg)	117
5.18.3. Porezni identifikacijski broj i osobni identifikacijski broj	118
5.18.4. Datum rođenja	119
5.18.5. Mjesto rođenja	119
5.18.6. Broj računa	119
5.18.7. Stanje računa ili vrijednost	120
5.18.8. Skrbnički račun	121
5.18.9. Depozitni račun	121
5.18.10. Ostali računi	121
5.18.11. Valuta	121
5.18.12. Rok i način izvješćivanja	122
6. Podnošenje izvješća po državama (CbCR)	123
6.1. Obveznici podnošenja izvješća po državama	123
6.2. Rok i način dostavljanja izvješća po državama	127
6.3. Rok za automatsku razmjenu izvješća po državama	127

6.4.	Obveze krajnjeg matičnog društva skupine MNP-ova	127
6.5.	Obveze zamjenskog matičnog društva skupine MNP-ova	128
6.6.	Obveze sastavnog subjekta skupine MNP-ova	129
6.7.	Obveza dostavljanja obavijesti	132
6.8.	Upotreba informacija dobivenih iz izvješća po državama	133
6.9.	Upute za popunjavanje izvješća po državama	134
6.9.1.	Opće upute za popunjavanje izvješća po državama	134
6.9.1.1.	Izvori podataka	134
6.9.1.2.	Razdoblje obuhvaćeno u izvješću po državama	135
6.9.1.3.	Tretman podružnica i stalnih poslovnih jedinica	135
6.9.1.4.	Primjena pravila na investicijske fondove	135
6.9.2.	Upute za popunjavanje Tablice 1.: Pregled podjele dobiti, poreza i poslovnih djelatnosti prema poreznoj jurisdikciji	136
6.9.2.1.	Stupac porezna jurisdikcija	136
6.9.2.2.	Stupac prihodi	137
6.9.2.3.	Stupac dobit (gubitak) prije poreza na dobit	137
6.9.2.4.	Stupac plaćeni porez na dobit (prema načelu blagajne)	137
6.9.2.5.	Stupac obračunati porez na dobit (tekuća godina)	138
6.9.2.6.	Stupac prijavljeni kapital	138
6.9.2.7.	Stupac akumulirana dobit (zadržana dobit)	138
6.9.2.8.	Stupac broj zaposlenih	139

6.9.2.9. Stupac materijalna imovina osim novca i novčanih ekvivalenata	139
6.9.3. Upute za popunjavanje Tablice 2.: Popis svih sastavnih subjekata skupine multinacionalnih poduzeća	139
6.9.3.1. Stupac sastavni subjekti rezidenti u poreznoj jurisdikciji	139
6.9.3.2. Stupac porezna jurisdikcija organizacije ili korporacije ako je različita od porezne jurisdikcije rezidentnosti	140
6.9.3.3. Stupac glavne poslovne djelatnosti	140
6.9.4. Upute za popunjavanje tablice 3.: Dodatne informacije	140
7. Povjerljivost podataka	144
8. Popis tablica i slika	146
Pravilnik o automatskoj razmjeni informacija u području poreza	148

---

1. Uvod

U vremenu globalizacije međunarodna porezna utaja predstavlja ozbiljan problem za sve države svijeta. Porezni obveznici pronalaze različite načine skrivanja dohotka i kapitala izvan svojih država koji ostaju neprijavljeni i na koje u konačnici nije plaćen porez. Stoga je povećanje učinkovitosti i naplate poreza važan imperativ za sve porezne uprave. Suradnja i razmjena informacija između poreznih uprava ključna je u sprečavanju porezne utaje i zaštiti integriteta poreznih sustava.

Automatska razmjena informacija u tom pogledu predstavlja važan instrument u sprječavanju prekogranične porezne utaje i porezne prijevare. Automatskom razmjenom porezne uprave međusobno razmjenjuju prethodno definirani set podataka o rezidentima u drugoj državi. Na području izravnih poreza države su razmjenjivale podatke o određenim kategorijama dohotka i imovine, uglavnom nefinancijskog karaktera te nastaje potreba za njezinim proširenjem.

Značaj automatske razmjene informacija postao je predmet rasprave na globalnoj razini nakon sklapanja velikog broja međunarodnih bilateralnih sporazuma sa Sjedinjenim Američkim Državama (SAD) o automatskoj razmjeni informacija o financijskim računima radi provedbe zakona SAD-a pod nazivom Zakon o izvršenju poreznih obveza s obzirom na račune u stranim financijskim institucijama (eng. *Foreign Account Tax Compliance Act* – FATCA). Navedeni sporazumi sa SAD-om definiraju automatsku razmjenu informacija koja se odnosi na široki set podataka o financijskim računima koje

fizičke i pravne osobe te različiti pravni aranžmani drže u različitim financijskim institucijama.

Potaknute FATCA-om, skupine država G8 i G20 povjerile su Organizaciji za ekonomsku suradnju i razvoj (eng. *Organisation for Economic Co-operation and Development* – OECD) zadaću da razvije jedinstveni globalni standard za automatsku razmjenu informacija o financijskim računima u cilju provođenja automatske razmjene informacija kao sredstva za sprječavanje porezne prijevare i prekogranične porezne utaje kojom se osigurava potpuna transparentnost i suradnja između poreznih uprava na svjetskoj razini. OECD je u srpnju 2014. godine objavio globalni standard za automatsku razmjenu informacija o financijskim računima koji je u rujnu 2014. godine odobren od strane ministara financija skupine država G20 i guvernera središnjih banaka.

Navedeni standard razvijen je u suradnji sa Europskom komisijom i državama članicama OECD Globalnog foruma o transparentnosti i razmjeni informacija u porezne svrhe (dalje u tekstu: OECD Globalni forum) kako bi se osiguralo jedinstveno postupanje, pojednostavljenje postupka, bolja učinkovitost i manji troškovi za sve sudionike u razmjeni. Globalni standard na području automatske razmjene informacija o financijskim računima odnosi se na zajednički standard izvješćivanja o unaprijed utvrđenom setu podataka (eng. *Common Reporting Standard* – CRS), što uključuje provođenje dubinske analize od strane financijskih institucija kako bi utvrdile račune o kojima su dužne izvještavati porezne uprave te samu razmjenu informacija između država.

U tu svrhu OECD je izradio predložak sporazuma između nadležnih tijela kao i komentare na sporazum i zajednički standard izvješćivanja¹.

Proširenje automatske razmjene informacije na međunarodnoj razini nastavljeno je u okviru OECD Akcijskog plana o smanjenju porezne osnovice i premještanja dobiti (eng. *Action Plan on Base Erosion and Profit Shifting-BEPS Action Plan*).

---

¹ Standard for Automatic Exchange of Financial Account Information in Tax Matters, OECD

Akcijski plan o smanjenju porezne osnovice i premještanja dobiti (dalje u tekstu: BEPS Akcijski plan) usvojen je od strane skupine država G20 te sadrži 15 mjera (tzv. BEPS paket mjera) za izmjenu postojećih međunarodnih poreznih pravila. BEPS paket mjera kao minimalni međunarodni standard države će implementirati putem izmjena odredbi međunarodnih ugovora, nacionalnih propisa i administrativnih procedura u cilju sprječavanja štetnih poreznih praksi odnosno umjetnog premještanja znatnih iznosa dobiti u porezno povoljnija okruženja. Preko 100 država u okviru tzv. *Inclusive Framework on BEPS* koji je pokrenuo OECD, surađuje na implementaciji BEPS paketa mjera. Mjera 13. u okviru BEPS Akcijskog plana odnosi se na izmjene u dokumentaciji o transfernim cijenama uključujući uvođenje automatske razmjene izvješća po državama (eng. *country by country reporting-CbCR*) koja podnose multinacionalna poduzeća. Izvješća po državama sadrže sveobuhvatne i relevantne podatke o multinacionalnim poduzećima kao što su iznosi prihoda, dobiti i plaćenom porezu u svakoj jurisdikciji u kojoj posluju.

Nadalje, Mjera 5. BEPS Akcijskog plana odnosi se na sprječavanje štetnih poreznih praksi te uvodi obvezu spontane razmjene informacija poreznih mišljenja s prekograničnim učinkom i prethodnih sporazuma o transfernim cijenama. U okviru Mjere 12. BEPS Akcijskog plana predložen je okvir za obvezno otkrivanje i dostavljanje informacija poreznim upravama o prekograničnim aranžmanima (eng. *mandatory disclosure rule*) koje osmišljavaju razni posrednici (npr. porezni savjetnici) za svoje klijente kako bi izbjegli ili platili manje poreza. Navedena mjera potaknuta je curenjem povjerljivih informacija u medije kada su otkriveni dokumenti (tzv. *Panama papers*) o određenim posrednicima koji su svojim klijentima pomogli u korištenju raznih prekograničnih aranžmana agresivnog poreznog planiranja kako bi platili manje poreza i sakrili novac *offshore*. Premda pravila o obveznom otkrivanju prekograničnih aranžmana u okviru Mjere 12. ne predstavljaju minimalni standard, pružaju određeni okvir koji se temelji na najboljoj međunarodnoj praksi koji će doprinijeti poreznim upravama u podizanju transparentnosti o poreznom planiranju poreznih obveznika i smanjenju rizika izbjegavanja plaćanja poreza.

U skladu s globalnim kretanjima Europska unija uvela je proširenje automatske razmjene informacija između država članica Europske unije izmjenama Direktive Vijeća 2011/16/EU u pogledu obvezne automatske razmijene informacija u području oporezivanja. Automatska razmjena informacija predstavlja važan instrument u tom pogledu te je Europska komisija u svojoj Komunikaciji još od 6. prosinca 2012. godine² koja sadrži Akcijski plan za jačanje borbe protiv porezne prijevare i porezne utaje istaknula potrebu za snažnim promicanjem automatske razmijene informacija kao budućeg europskog i međunarodnog standarda za transparentnost i razmjenu informacija u poreznim stvarima.

---

² COM (2012) 722 final, 2012. godina, www.ec.europa.eu

---

2. Pravni okvir

Pravni okvir za automatsku razmjenu informacija može se podijeliti na europski i međunarodni pravni okvir.

Europsko zakonodavstvo odnosi se na propisane direktive dok se međunarodni pravni okvir odnosi na međunarodne sporazume i međunarodne pravne akte na temelju kojih se najčešće bilateralno uređuje automatska razmjena informacija između država odnosno nadležnih tijela.

Relativno nedavno, ne samo na europskoj nego i na međunarodnoj razini došlo je do izmjena u dijelu automatske razmjene informacija osobito iz razloga što je određeni broj država napustio bankarsku tajnu. Države svijeta potpisale su bilateralne sporazume sa SAD-om o automatskoj razmjeni informacija o financijskim računima (tzv. FATCA Sporazum). Potaknute FATCA-om, države članice EU implementirale su zajednički standard izvješćivanja na temelju Direktive Vijeća 2014/107/EU od 9. prosinca 2014. godine o izmjeni Direktive Vijeća 2011/16/EU u pogledu obvezne automatske razmjene informacija u području oporezivanja. Navedenom direktivom usvojen je globalni standard na području automatske razmjene informacija o financijskim računima na razini Europske unije s početkom prve razmjene informacija u 2017. godini za razdoblje koje se odnosi na 2016. godinu. Austrija je po prvi put izrazila spremnost na suradnju u području razmjene podataka o financijskim računima s kojom će iznimno u odnosu na ostale države članice započeti u 2018. godini za razdoblje koje se odnosi na 2017. godinu.

Europska unija također je potpisala Protokole o izmjeni postojećih Sporazuma o kamata na dohodak od štednje

kako bi se automatska razmjena informacija o financijskim računima primjenjivala i na slijedeće treće države: Švicarsku, Lihtenštajn, Andoru, San Marino i Monako.

S obzirom da se drugom izmjenom Direktive Vijeća 2011/16/EU o administrativnoj suradnji u području poreza proširio obuhvat automatske razmijene informacija, Direktiva o kamatama na štednju (Direktiva 2003/48/EZ) stavljena je izvan snage na temelju Direktive Vijeća (EU) 2015/2060 od 10. studenog 2015.

U prosincu 2015. godine Europska unija usvojila je Direktivu Vijeća (EU) 2015/2376 kojom se mijenja Direktiva Vijeća 2011/16/EU te uvodi automatska razmjena prethodnih poreznih mišljenja s prekograničnim učinkom i prethodnih sporazuma o transfernim cijenama. Države članice EU će u pravilu (ovisno o svom nacionalnom zakonodavstvu) razmjenjivati prethodna porezna mišljenja s prekograničnim učinkom i prethodne sporazume o transfernim cijenama za razdoblje unatrag pet godina.

Dakle, prethodna porezna mišljenja s prekograničnim učinkom i prethodni sporazumi o transfernim cijenama koji su izdani, izmijenjeni ili obnovljeni u razdoblju od 5 godina prije 1. siječnja 2017., razmjenjivati će se na slijedeći način:

- prethodna porezna mišljenja s prekograničnim i prethodne sporazume o transfernim cijenama koji su izdani, izmijenjeni ili obnovljeni između 1. siječnja 2012. i 31. prosinca 2013. dostavit će se samo pod uvjetom da su još valjani 1. siječnja 2014.,
- prethodna porezna mišljenja s prekograničnim učinkom i prethodni sporazumi o transfernim cijenama koji su izdani, izmijenjeni ili obnovljeni između 1. siječnja 2014. i 31. prosinca 2016. dostavit će se bez obzira na njihovu valjanost.

Također, u okviru Mjere 5. BEPS Akcijskog plana, uspostavljaju se pravila za obveznu spontanu razmjenu svih poreznih mišljenja koja utječu na premještanje dobiti i smanjenje porezne osnovice na temelju postojećih međunarodnih ugovora.

U svibnju 2015. godine Europska unija usvojila je Direktivu Vijeća (EU) 2016/881 kojom se mijenja Direktiva Vijeća 2011/16/EU te uvodi automatska razmjena o izvješćima po državama. Izvješća po državama koja su predmet automatske razmjene sadrže podatke o multinacionalnim poduzećima čiji ukupni konsolidirani prihod skupine u prethodnoj poreznoj godini prelazi iznos koji odgovara iznosu od 750 milijuna eura, a prava razmjena između država članica EU predviđena je u lipnju 2018. godine.

Donošenje Direktive Vijeća (EU) 2016/881 kao obveznog zakonodavstva na razini Europske unije rezultat je inicijativa OECD-a. Mjera 13. u okviru BEPS Akcijskog plana odnosi se na izmjene u dokumentaciji o transfernim cijenama uključujući uvođenje razmjene izvješća po državama.

Mjera 13. BEPS Akcijskog plana sadrži standard koji se odnosi na dobivanje informacija o skupinama multinacionalnih poduzeća i uključuje tri stupa:

- glavna datoteka (eng. *master file*) odnosno opći dio koja sadrži standardizirane informacije koje se odnose na sve povezane osobe u grupi multinacionalnih poduzeća,
- lokalna datoteka (eng. *local file*) odnosno poseban dio koja se odnosi na lokalno društvo i njegove transakcije sa povezanim osobama, te
- izvješća po državama koja sadrže određene podatke koji se odnose na globalnu raspodjelu dobiti, plaćenom porezu i određenim pokazateljima mjesta obavljanja gospodarske djelatnosti skupine multinacionalnih poduzeća.

Uvođenje navedenog standarda omogućiti će poreznim upravama pristup važnim i pouzdanim informacijama potrebnim za provedbu djelotvorne i robusne analize procjene rizika transfernih cijena. Sve države u okviru tzv. *Inclusive Framework on BEPS* obvezale su se na implementaciju Mjere 13. u okviru BEPS Akcijskog plana.

U lipnju 2017. godine Europska komisija predložila je nove izmjene Direktive Vijeća 2011/16/EU te proširenje auto-

matske razmjene informacija o prekograničnim aranžmanima (COM (2017) 335FINAL) čije bi se odredbe trebale primjenjivati od srpnja 2020. godine. Navedenim prijedlogom uvodi se obvezno otkrivanje i dostavljanje informacija o određenim prekograničnim aranžmanima koji osmišljaju razni posrednici za svoje klijente kako bi se platilo manje poreza (tzv. *mandatory disclosure rule*). Istovremeno se u okviru Mjere 12. BEPS Akcijskog plana također radilo na uspostavljanju okvira za obvezno otkrivanje i dostavu podataka poreznim upravama o prekograničnim aranžmanima koji su osmišljeni u svrhu narušavanja ispravnog izvješćivanja u okviru zajedničkog standarda izvješćivanja (CRS) te prikriivanja stvarnih vlasnika putem raznih netransparentnih *offshore* struktura.

Nizom izmjena Direktive Vijeća 2011/16/EU Europska unija preuzela je međunarodne standarde koji postaju i europski standard uvodeći usklađen i sveobuhvatni pristup na razini Europske unije u dijelu automatske razmjene informacija.

Na temelju međunarodnih sporazuma, članka 26. Ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja i članka 24. Konvencije o uzajamnoj administrativnoj pomoći u poreznim stvarima nadležna tijela mogu sklapati posebne sporazume u svrhu dogovora o opsegu i načinu automatske razmjene informacija u porezne svrhe.

Također, Ugovori o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja kao i Konvencija o uzajamnoj administrativnoj pomoći u poreznim stvarima dopuštaju i ostale oblike razmjene kao što su spontana razmjena informacija i razmjena informacija na zahtjev.

Republika Hrvatska potpisnica je Konvencije o uzajamnoj administrativnoj pomoći u poreznim stvarima, kako je izmijenjena i dopunjena Protokolom kojim se mijenja i dopunjuje Konvencija o uzajamnoj administrativnoj pomoći u poreznim stvarima (Narodne novine – Međunarodni ugovori, broj 1/14).

U ožujku 2015. godine na temelju navedene Konvencije Republika Hrvatska potpisala je Sporazum između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Sjedinjenih Američkih Država o unaprjeđenju ispunjavanja poreznih obveza na međunarodnoj razini i provedbi FATCA-e (Narodne novine – Međunarodni

ugovori, broj 5/16). Prva razmjena informacija o financijskim računima provedena je u rujnu 2017. godine.

U listopadu 2014. godine na temelju Konvencije Republike Hrvatska potpisala je Mnogostrani sporazum nadležnih tijela o automatskoj razmjeni informacija o financijskim računima (Narodne novine – Međunarodni ugovori, broj 6/15), (dalje u tekstu CRS Mnogostrani sporazum). Potpisivanjem CRS Mnogostranog sporazuma nadležna tijela odnosno porezne uprave obvezuju se na donošenje zakona potrebnih za provedbu zajedničkog standarda izvješćivanja, uspostavljanje odgovarajućih sigurnosnih mjera kako bi se osigurala povjerljivost informacija te uspostavu infrastrukture za učinkovitu automatsku razmjenu informacija o financijskim računima.

Predložak CRS Mnogostranog sporazuma razvio je OECD na temelju Republika Hrvatska razmjenjuje informacije s trećim državama. OECD također je izradio komentare na predložak Mnogostranog sporazuma kao i zajednički standard izvješćivanja koje financijske institucije moraju koristiti kao dodatni izvor ilustracije ili tumačenja.³

U listopadu 2014. godine 51 država svijeta potpisale su sporazum između nadležnih tijela o automatskoj razmjeni informacija o financijskim računima kako bi implementirale globalni standard. Broj država se s vremenom povećava tako da je prema podacima iz siječnja 2018. godine ukupno 98 država potpisalo sporazum.⁴

Nadalje, na temelju Konvencije o uzajamnoj administrativnoj pomoći u poreznim stvarima u srpnju 2017. godine Republika Hrvatska potpisala je Mnogostrani sporazum nadležnih tijela o razmjeni izvješća po državama (Narodne novine – Međunarodni ugovori, broj 1/18), (dalje u tekstu CbC Mnogostrani sporazum). Potpisivanjem CbC Mnogostranog sporazuma, čije je predložak također razvio OECD, Republika

---

³ http://www.keepeek.com/Digital-Asset-Management/oecd/taxation/standard-for-automatic-exchange-of-financial-account-information-for-tax-matters_9789264216525-en#.V6nRN1KKAdU

⁴ <https://www.oecd.org/tax/automatic-exchange/international-framework-for-the-crs/MCAA-Signatories.pdf>

Hrvatska razmjenjivati će automatskom razmjenom izvješća po državama s trećim državama. OECD osigurava podršku u koordinaciji potpisivanja i stupanja na snagu CbC Mnogostranog sporazuma te na svojim mrežnim stranicama objavljuje popis jurisdikcija koje su potpisale navedeni sporazum.⁵ Početak prve razmjene je lipanj 2018. godine.

Kao izvor prikaza ili tumačenja minimalnog standarda u dijelu automatske razmjene informacija o izvješćima po državama, obveznici podnošenja izvješća trebali bi se dodatno služiti završnim Izvješćem o Mjeri 13. BEPS-a iz 2015. godine.⁶

Zakonom o administrativnoj suradnji u području poreza (Narodne novine, broj 115/16, 130/17) prenesene su odredbe Direktive Vijeća 2011/16/EU te sve njezine izmjene: Direktiva Vijeća 2014/107/EU, Direktiva Vijeća (EU) 2015/2060, Direktiva Vijeća (EU) 2015/2376, Direktiva Vijeća (EU) 2016/881 i Direktiva Vijeća (EU) 2016/2258.

Pravilnik o automatskoj razmjeni informacija u području poreza (Narodne novine, broj 18/17) propisuje definicije pojmova, pravila izvješćivanja i dubinske analize za automatsku razmjenu informacija o financijskim računima te definicije pojmova, sadržaj, oblik i pravila potrebna za provedbu automatske razmjene informacija o izvješćima po državama.

---

⁵ <https://www.oecd.org/tax/automatic-exchange/about-automatic-exchange/CbC-MCAA-Signatories.pdf>

⁶ https://www.keepeek.com/Digital-Asset-Management/oecd/taxation/transfer-pricing-documentation-and-country-by-country-reporting-action-13-2015-final-report_9789264241480-en#.WrJ4W1KWwdU#page1

Tablica 1. Pregled pravnog okvira za automatsku razmjenu informacija⁷

PRAVNI OKVIR ZA AUTOMATSKU RAZMJENU INFORMACIJA	
EU ZAKONODAVSTVO	MEĐUNARODNI SPORAZUMI I MEĐUNARODNI PRAVNI AKT
Neizravni porezi	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Uredba Vijeća (EU) br. 904/2010 od 7. listopada 2010. o administrativnoj suradnji i suzbijanju prijevare u području poreza na dodanu vrijednost ➤ Uredba Vijeća (EU) 2017/2454 od 5. prosinca 2017. o izmjeni Uredbe (EU) br. 904/2010 o administrativnoj suradnji i suzbijanju prijevare u području poreza na dodanu vrijednost 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Konvencija o uzajamnoj administrativnoj pomoći u poreznim stvarima, kako je izmijenjena i dopunjena Protokolom kojim se mijenja i dopunjuje Konvencija o uzajamnoj administrativnoj pomoći u poreznim stvarima ➤ Ugovori o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja ➤ FATCA Sporazum (bilateralni sporazum sa SAD-om-<i>automatska razmjena informacija o financijskim računima</i>) ➤ Mnogostrani sporazumi između nadležnih tijela (<i>automatska razmjena informacija o financijskim računima i izvješćima po državama</i>)
Izravni porezi	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Direktiva Vijeća 2011/16/EU od 15. veljače 2011. o administrativnoj suradnji u području poreza koja zamjenjuje Direktivu Vijeća 77/799/EEZ od 19. prosinca 1977., u svezi uzajamne pomoći ovlaštenih tijela država članica na području izravnog oporezivanja i oporezivanja premija osiguranja ➤ Direktiva Vijeća 2014/107/EU od 9. prosinca 2014. o izmjeni Direktive 2011/16/EU u pogledu obvezne automatske razmjene informacija u području oporezivanja⁷ ➤ Direktiva Vijeća (EU) 2015/2376 od 8. prosinca 2015. o izmjeni Direktive 2011/16/EU u pogledu obvezne automatske razmjene informacija u području oporezivanja (SL L 332, 18.12.2015.), (u daljnjem tekstu: Direktiva Vijeća (EU) 2015/2376) ➤ Direktiva Vijeća (EU) 2016/881 od 25. svibnja 2016. o izmjeni Direktive 2011/16/EU u pogledu obvezne automatske razmjene informacija u području oporezivanja 	
Naplata stranih potraživanja	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Direktiva Vijeća 2010/24/EU od 16. ožujka 2010. (<i>zamijenila Direktivu Vijeća 2008/55/EZ od 26. svibnja 2008.</i>) o uzajamnoj pomoći pri naplati stranih potraživanja vezanih za određene pristojbe, namete, poreze i druge mjere (kodificirana verzija) 	

⁷ Direktiva Vijeća (EU) 2015/2060 od 10. studenoga 2015. o stavljanju izvan snage Direktive 2003/48/EZ o oporezivanju dohotka od kamata na štednju

---

3. *Svrha Priručnika*

Priručnik daje pregled pravnog okvira za automatsku razmjenu informacija, FATCA-e, globalnog standarda o automatskoj razmjeni informacija o financijskim računima i razmjene izvješća po državama.

Pojašnjava pojmove koji se odnose na utvrđivanje izvještajnih financijskih institucija i financijskih računa, postupke dubinske analize i informacije koje je potrebno prikupljati u skladu sa zajedničkim standardom izvješćivanja (CRS).

Nadalje, pojašnjava pojmove i obvezu podnošenja izvješća po državama (CbCR) čiji su obveznici skupine multinacionalnih poduzeća.

Priručnik ne sadrži propisani format za elektroničku razmjenu informacija. Općenito format za automatsku razmjenu informacija mora biti standardiziran. Za države članice Europske unije standardizirani format razvija Europska komisija, a države članice preuzimaju taj format u svoje sustave uz mogućnost određenih prilagodbi.

Namijenjen je financijskim institucijama u svrhu boljeg razumijevanja postupaka provođenja dubinske analize i prikupljanja informacija o financijskim računima koje su izvještajne financijske institucije dužne dostavljati Ministarstvu financija, Poreznoj upravi.

Nadalje, priručnik je namijenjen multinacionalnim poduzećima u svrhu boljeg razumijevanja i ispunjavanje obveze u dijelu podnošenja izvješća po državama Ministarstvu financija, Poreznoj upravi.

Priručnik je u konačnici namijenjen svim zainteresiranim stranama u svrhu boljeg razumijevanja međunarodnih standarda i primjene najbolje prakse u dijelu automatske razmjene informacija.

---

4. Automatska razmjena informacija

4.1. FATCA

SAD su u ožujku 2010. godine donijele Zakon o izvršenju poreznih obveza s obzirom na račune u inozemnim financijskim institucijama (FATCA) kojim se uvodi obveza izvješćivanja te dostavljanja podataka o američkim rezidentima koji posjeduju offshore račune i određenu inozemnu financijsku imovinu. FATCA obvezuje strane financijske institucije na dostavljanje podataka o financijskim računima klijenata koji podliježu američkim poreznim propisima. Cilj zakona je smanjenje porezne evazije te unaprjeđenje postupka prikupljanja podataka o poreznim obveznicima od strane američke porezne uprave (*Internal Revenue Service-IRS*).

FATCA ima vrlo široku primjenu te se radi o složenom sustavu izvješćivanja i obračuna poreza po odbitku kako bi se potaknulo američke porezne obveznike da prijave svoje financijske račune izvan granica SAD-a. FATCA utječe na široki opseg financijskih institucija (iz i izvan SAD-a) koje su u doticaju s američkim tržištem odnosno primaju isplate i ulaganja iz SAD-a: skrbničke i depozitne institucije, investicijski subjekti i određena društva za osiguranje.

Porez po odbitku predstavlja svojevrsnu kaznu za financijske institucije koje ne dostavljaju podatke te se obračunava na svaku isplatu kamata, dividendi, najma, plaća, nadnica,

premija, rente, naknada, obeštećenja, prihoda i drugih fiksnih ili promjenjivih godišnjih ili povremenih dobitaka, dobiti ili dohotka, ako se takva isplata vrši iz izvora u SAD-u.

Kako bi IRS prikupila podatke o sredstvima na financijskim računima američkih poreznih obveznika izvan SAD-a, FATCA zahtjeva od stranih financijskih institucija dostavljanje određenih informacija. U tu svrhu, SAD je izradio dva modela sporazuma: Model 1 i Model 2.

Model 1 sporazuma – Prema modelu 1 sporazuma izvještajne financijske institucije dostavljaju podatke nacionalnim poreznim upravama koje dalje na godišnjoj razini automatski razmjenjuju informacije s IRS-om. Model predstavlja međunarodni sporazum između država koji se temelji na nekoj od vrsta ugovora o razmijeni informacija u poreznim stvarima kao na primjer, ugovorima o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja, Konvenciji o uzajamnoj administrativnoj pomoći u poreznim stvarima i sl. Na ovaj način države međusobno dodatno dogovaraju automatsku razmjenu informacija, a razmjena informacija o financijskim računima odvija se posredstvom poreznih uprava. Države međusobno mogu sklopiti sporazum sa ili bez uzajamnosti u razmijeni informacija.

Model 2 sporazuma – Prema modelu 2 sporazuma izvještajne financijske institucije izravno dostavljaju informacije o financijskim računima IRS-u bez posredovanja nacionalne porezne administracije u razmijeni informacija. Kao i model 1 sporazuma, predstavlja međunarodni sporazum između država koji se temelji na nekoj od vrsta ugovora o razmijeni informacija u poreznim stvarima kao na primjer, ugovorima o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja, Konvenciji o uzajamnoj administrativnoj pomoći u poreznim stvarima i sl. Model 2 sporazuma ne temelji se na uzajamnosti razmjene informacija.

Republika Hrvatska i SAD primjenjuju Sporazum između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Sjedinjenih Američkih Država o unaprjeđenju ispunjavanja poreznih obveza na međunarodnoj razini i provedbi FATCA-e (Model 1 sporazuma) koji je stupio na snagu 27. prosinca 2017.

4.2. Pregled globalnog standarda o automatskoj razmjeni informacija o financijskim računima

Globalni standard o automatskoj razmjeni informacija o financijskim računima u velikoj mjeri oslanja se na FATCA-u kako bi se smanjili troškovi za izvještajne financijske institucije koje su već prilagodile svoje sustave za provođenje dubinske analize i utvrđivanje financijskih računa o kojima dostavljaju informacije.

Međutim, postoje određene manje razlike između globalnog standarda i FATCA-e s obzirom da FATCA sadrži određene specifičnosti za SAD kao što je na primjer, pojam porezne rezidentnosti koji je u SAD-u uređen vrlo široko te se odnosi na rezidente i državljane SAD-a, te primjenu poreza po odbitku kao svojevrsne kazne za financijske institucije koje ne dostavljaju informacije SAD-u.

Globalni standard sastoji se od sljedećih elemenata:

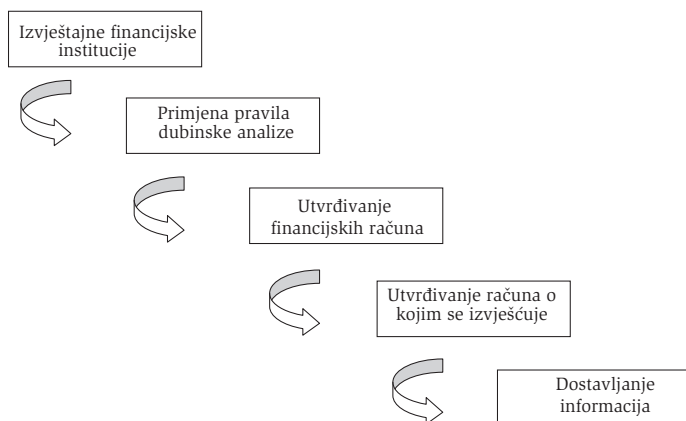
- zajednički standard izvješćivanja (*eng. Common Reporting Standard-CRS*) koji sadrži postupke dubinske analize koje su izvještajne financijske institucije dužne primjenjivati kako bi utvrdile financijske račune o kojima su dužne dostavljati informacije poreznim upravama,
- model sporazuma između nadležnih tijela o automatskoj razmjeni informacija o financijskim računima koji predstavlja pravnu osnovu za razmjenu informacija s trećim državama,
- OECD komentari na model sporazuma i zajednički standard izvješćivanja,⁸
- format za razmjenu informacija te standardi u dijelu povjerljivosti i zaštite osobnih podataka.

---

⁸ <https://www.oecd.org/ctp/exchange-of-tax-information/automatic-exchange-financial-account-information-common-reporting-standard.pdf>

Zajednički standard izvješćivanja sadrži detaljna pravila i procedure koje izvještajne financijske institucije moraju primjenjivati kako bi prikupile i dostavile informacije o financijskim računima poreznim upravama. Države su dužne u svoje nacionalne propise implementirati pravila odnosno postupke dubinske analize kako bi ih izvještajne financijske institucije ispravno primjenjivale.

Slika 1.: Pregled globalnog standarda o automatskoj razmjeni informacija o financijskim računima

Postoje tri modela sporazuma između nadležnih tijela o automatskoj razmjeni informacija o financijskim računima:

1. bilateralni sporazum koji se temelji na uzajamnoj razmjeni informacija koji se primjenjuje u skladu sa članom 26. OECD Modela ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja,
2. mnogostrani sporazum u skladu s Konvencijom o uzajamnoj administrativnoj pomoći u poreznim stvarima koji je potpisala većina država, te
3. model sporazuma bez uzajamnosti razmijenjene informacija.

Svi modeli navedenih sporazuma sadrže sljedeće odredbe:

- pravni instrument temeljem kojeg će se razmjenjivati informacije,

- set točno utvrđenih informacija koje će se razmjenjivati u određenom vremenu i sukladno određenim procedurama,
- format i metoda prijenosa podataka te odredbe o povjerljivosti i zaštiti osobnih podataka,
- suradnja u pogledu sukladnosti i provedbe,
- stupanje na snagu, izmjene i dopune te odredbe o prestanku sporazuma.

Potpisivanjem sporazuma između nadležnih tijela o automatskoj razmjeni informacija o financijskim računima, države se obvezuju na donošenje zakona potrebnih za provedbu zajedničkog standarda izvješćivanja, uspostavljanje odgovarajućih sigurnosnih mjera kako bi se osigurala povjerljivost informacija te uspostava infrastrukture za učinkovitu automatsku razmjenu informacija o financijskim računima. Radi se o okvirnom sporazumu koji stupa na snagu tek kada budu zadovoljeni navedeni preduvjeti, a države potpisnice sporazuma obvezale su se na razmjenu informacija u 2017. i 2018. godini. Automatska razmjena informacija o financijskim računima sukladno CRS Mnogostranom sporazumu između dvije države potpisnice započinje kada obje države implementiraju globalni standard i razmjene obavijesti da žele razmjenjivati informacije. Do kraja 2017. godine 78 država potpisnica CRS Mnogostranog sporazuma bilateralno je aktiviralo automatsku razmjenu o financijskim računima.⁹

4.3. Usporedba OECD zajedničkog standarda izvješćivanja (CRS) i FATCA-e

OECD zajednički standard izvješćivanja temelji se na FATCA Model 1 sporazumu međutim, postoje određene razlike s obzirom na kontekst. FATCA sporazumi sadrže odredbe koje su specifične za propise SAD-a dok zajednički standard izvješćivanja uklanja takve specifičnosti s obzirom na globalnu

⁹ <http://www.oecd.org/tax/automatic-exchange/international-framework-for-the-crs/exchange-relationships/>

dimenziju odnosno uvođenje jedinstvenog globalnog standarda za potrebe automatske razmjene informacija o financijskim računima.

Tablica 2. Usporedba OECD zajedničkog standarda izvješćivanja (CRS) i FATCA Model 1 sporazuma¹⁰¹¹¹²

Pojam:	OECD zajednički standard izvješćivanja ¹⁰ / FATCA ¹¹
Izvještajna financijska institucija	
Neizvještajna financijska institucija FATCA: Dodatak II. Sporazuma OECD standard: Odjeljak VIII., stavak B.	Dodatak II. FATCA sporazuma definira financijske institucije koje će se smatrati neizvještajnim financijskim institucijama te uključuje: a) izuzete stvarne korisnike (eng. Exempt Beneficial Owners) tj. subjekte koji su izuzeti od izvještavanja i na koje se neće primjenjivati porez po odbitku sukladno FATCA US propisima i b) strane financijske institucije za koje se smatra da ispunjavaju zahtjeve (eng. Deemed Compliant Foreign Financial Institution) za izvještavanjem. Izuzeti stvarni korisnici i strane financijske institucije za koje se smatra da ispunjavaju zahtjeve dodatno su propisani odredbama američkog zakona odnosno US FATCA Uredbom. ¹² Financijske institucije sukladno standardu mogu biti izvještajne ili neizvještajne financijske institucije. Standard uklanja specifičnosti sadržane u US FATCA Uredbi i ne sadrži određene kategorije financijskih institucija, na primjer: financijske institucije s lokalnom bazom klijenata, lokalne banke, financijske institucije samo s računima male vrijednosti, sponzorirane investicijske subjekte i kontrolirane strane korporacije, sponzorirane usko povezane investicijske subjekte.

¹⁰ <https://www.oecd.org/ctp/exchange-of-tax-information/automatic-exchange-financial-account-information-common-reporting-standard.pdf>

¹¹ <https://www.treasury.gov/resource-center/tax-policy/treaties/Pages/FATCA.aspx>

¹² <https://www.irs.gov/businesses/corporations/fatca-regulations-and-other-guidance>

<p>Dodatne kategorije neizvještajne financijske institucije FATCA: Dodatak II. Sporazuma OECD standard: Odjeljak VIII., stavak B.</p>	<p>FATCA i standard dopuštaju dodatno utvrđivanje financijskih institucija za koje postoji mali rizik zlouporabe u svrhu porezne utaje i imaju slična obilježja kao financijske institucije koje su već definirane kao neizvještajne financijske institucije. Ukoliko se kod FATCA sporazuma države bilateralno dogovore takve dodatne kategorije neizvještajnih financijskih institucija biti će uključene u Dodatku II. FATCA sporazuma. Republika Hrvatska nema dodatno uključenih neizvještajnih financijskih institucija u Dodatku II. FATCA sporazuma. Lista dodatno utvrđenih neizvještajnih financijskih institucija koje zadovoljavaju uvjete sukladno standardu mora biti definirana u nacionalnom propisu i javno objavljena.</p>
<p>Izuzeti subjekt za zajednička ulaganja FATCA: Dodatak II., odjeljak VI., stavci E i F OECD standard: Odjeljak VIII., stavak B., podstavak 9.</p>	<p>Razlika u definiciji izuzetog subjekta za zajednička ulaganja između FATCA-e i standarda je vrlo mala. Prvenstveno se te razlike u standardu odnose na uklanjanje US specifičnosti te multilateralni kontekst koji je posljedično zahtijevao izmjenu definicije osobe o kojoj se izvještava.</p>
<p>Određeni uvjeti za isključene račune FATCA: - OECD standard: Odjeljak VIII., stavak C., podstavak 17. točka f)</p>	<p>Standard definira da financijski račun ispunjava određene zahtjeve kao isključeni račun (iz stavka C. podstavka 17. točke (a) podtočke v. ili stavka C. podstavka 17. točke (b) podtočke iv.) ukoliko taj financijski račun može primati sredstva prenesena s jednog ili više financijskih računa ili jednog ili više fondova mirovinskog osiguranja koji ispunjavaju određene zahtjeve iz standarda. FATCA sporazum ne definira takve odredbe osim kod određenih mirovinskih fondova.</p>
<p>Depozitni račun kao isključeni račun FATCA: - OECD standard: Odjeljak VIII., stavak C., podstavak 17.</p>	<p>Standard definira depozitni račun kao isključeni račun ukoliko ispunjava određene zahtjeve uključujući da financijska institucija provodi politike i postupke bilo da bi se klijenta spriječilo da pretplati iznos koji prelazi 50.000,00 USD ili da izvrši povrat uplate iznad tog iznosa u roku 60 dana. FATCA sporazum ne definira ovu kategoriju isključenog računa.</p>

<p>Dodatne kategorije isključenih računa FATCA: Dodatak II., stavak V., podstavak A., točka 3. OECD standard: Odjeljak VIII., stavak C., podstavak 17., točka g)</p>	<p>FATCA i standard dopuštaju dodatno utvrđivanje financijskih računa za koje postoji mali rizik zlouporabe u svrhu porezne utaje i imaju slična obilježja kao financijski računi koji su već definirani kao isključeni. Ukoliko se kod FATCA sporazuma države bilateralno dogovore takve dodatne kategorije isključenih računa biti će uključene u Dodatku II. FATCA sporazuma. Republika Hrvatska u Dodatku II. FATCA sporazuma na temelju bilateralnih pregovora sa SAD-om dodatno je uvrstila račune stambenih štedionica do 50.000,00 USD kao isključene račune. Lista dodatno utvrđenih isključenih računa koji zadovoljavaju uvjete sukladno standardu mora biti definirana u nacionalnom propisu i javno objavljena.</p>
<p>Financijska imovina FATCA: - OECD standard: Odjeljak VIII., stavak A., podstavak 7.</p>	<p>Pojam financijske imovine posebno je definiran u standardu za potrebe definicije investicijskog subjekta i skrbničke institucije. FATCA sporazum ne definira pojam financijske imovine. Pojam financijske imovine definiran u standardu u skladu je sa US FATCA Uredbom osim što standard iz definicije isključuje ne-dužnički, izravni udjel u nekretninama.</p>
<p>Definicija investicijskog subjekta FATCA: članak 1., stavak 1., točka j) OECD standard: Odjeljak VIII., stavak A, podstavak 6.</p>	<p>Definicija investicijskog subjekta razlikuje se prema standardu i FATCA-i. Premda su definicije investicijskog subjekta različite, standard je uspostavljen sa jednakim ciljem kao i FATCA, te definicija opisana u standardu obuhvaća i pojam investicijskog subjekta iz FATCA-e.</p>
<p>Vlasnički ili dužnički udjel u investicijskom subjektu FATCA: članak 1., stavak 1., točka s) OECD standard: Odjeljak VIII., stavak C., podstavak 1.</p>	<p>FATCA sporazum isključuje kao financijski račun investicijskog subjekta udjele u tom subjektu kojima se redovito trguje na uređenom tržištu vrijednosnih papira. Međutim, izuzeće se ne primjenjuje ukoliko je imatelj udjela (osim financijske institucije koja djeluje kao posrednik) registriran u poslovnim knjigama investicijskog subjekta (osim za udjele koji su najprije evidentirani u poslovnim knjigama investicijskog subjekta prije 1. srpnja 2014. i u odnosu na udjele koji su prvo evidentirani u poslovnim knjigama takve financijske institucije nakon 1. srpnja 2014., financijska institucija nije dužna primjenjivati izuzeće prije 1. siječnja 2016.).</p>

	<p>Standard ne isključuje vlasničke ili dužničke udjele u investicijskom subjektu iz definicije financijskog računa kada se udjelima redovito trguje na uređenom tržištu vrijednosnih papira. Međutim, standard isključuje financijsku instituciju iz definicije osobe o kojoj se izvješćuje s toga ukoliko vlasničke ili dužničke udjele u investicijskom subjektu drži skrbnička institucija, udjeli nisu predmet izvještavanja za investicijski subjekt.</p> <p>U FATCA sporazumu udjele u investicijskom subjektu kojima se redovito trguje na uređenom tržištu vrijednosnih papira općenito drže skrbničke institucije te će s toga o udjelima izvijestiti skrbničke institucije koje vode skrbničke račune i imaju udjele u investicijskom subjektu.</p> <p>Pristup koji primjenjuje standard je u velikoj mjeri u skladu s opsegom vlasničkih ili dužničkih udjela u investicijskom subjektu koji su predmet izvještavanja.</p>
<p>Ugovor o osiguranju uz pomoć isplate otkupne vrijednosti police FATCA: članak 1., stavak 1., točka y) OECD standard: Odjeljak VIII., stavak C., podstavak 7.</p>	<p>FATCA sporazum definira ugovor o osiguranju uz pomoć isplate otkupne vrijednosti police kao ugovor čija je novčana vrijednost veća od 50.000,00 USD.</p> <p>Standard ne definira vrijednosni prag već se odnosni na sve ugovore o osiguranju uz pomoć isplate otkupne vrijednosti police bez obzira na visinu novčane vrijednosti.</p>
<p>Novčana vrijednost FATCA: članak 1., stavak 1., točka z) OECD standard: Odjeljak VIII., stavak C., podstavak 8.</p>	<p>Definicija novčane vrijednosti u standardu šira je od one definirane u FATCA sporazumu odnosno obuhvaća širi obuhvat iznosa koji se isplaćuju na temelju ugovora o osiguranju, a ne uključuju se u pojam novčane vrijednosti za potrebe standarda.</p> <p>Definicija pojma novčane vrijednosti u standardu obuhvaća definiciju pojma novčane vrijednosti sukladno FATCA sporazumu osim:</p> <ul style="list-style-type: none"> - novčana vrijednost ne uključuje iznos plativ na temelju ugovora o osiguranju isključivo iz razloga smrti fizičke osobe osigurane u okviru ugovora o životnom osiguranju,
	<ul style="list-style-type: none"> - novčana vrijednost ne uključuje iznos plativ kao povrat avansne premije ili depozitne premije za ugovor o osiguranju za koji je premija plativa barem jednom godišnje ako iznos avansne premije ili depozitne premije ne prelazi sljedeću godišnju premiju koja je plativa po ugovoru.

<p>Osoba o kojoj se izvješćuje FATCA: članak 1., stavak 1., točka ee) OECD standard: Odjeljak VIII., stavak D., podstavak 2. točka i)</p>	<p>Standard kod utvrđivanja osobe o kojoj se izvješćuje/osobe izvještajne jurisdikcije, primjenjuje pojam rezidentnosti u porezne svrhe koji se tumači sukladno poreznim zakonima države kojoj se dostavljaju informacije. Sukladno američkim poreznim propisima američki državljanin je također američki porezni rezident. S toga FATCA sporazum definira osobu iz SAD-a kao osobu o kojoj je potrebno izvijestiti i koja obuhvaća državljanina SAD-a i rezidenta u SAD-u.</p>
<p>Osoba o kojoj se ne izvješćuje FATCA: članak 1., stavak 1., točka ff) OECD standard: Odjeljak VIII., stavak D., podstavak 2.</p>	<p>FATCA sporazum definira o kojoj osobi nije potrebno dostaviti informacije što proizlazi iz definicije pojma određena osoba iz SAD-a. Pojam sadrži specifičnosti američkog sustava dok kod standarda takvih specifičnosti nema. Osoba o kojoj nije potrebno izvijestiti odnosno dostaviti informacije u standardu proizlazi iz pojma osobe o kojoj se izvješćuje, a to su: trgovačko društvo čijim se dionicama redovito trguje na jednom ili više organiziranih tržišta vrijednosnim papirima, bilo koje trgovačko društvo koji je povezani subjekt, tijelo javne vlasti, međunarodna organizacija, središnja banka i financijska institucija.</p>
<p>Pasivni subjekt koji nije financijska institucija i osobe koje imaju kontrolu FATCA: članak 1., stavak 1., točka cc) OECD standard: Odjeljak VIII., stavak D., podstavci 1. i 8.</p>	<p>Različiti pristup kod FATCA-e i standarda. Sukladno standardu osobe koje imaju kontrolu nad pasivnim subjektom koji nije financijska institucija su osobe o kojima se izvješćuje bez obzira da li su rezidenti u istoj državi kao i pasivni subjekt koji nije financijska institucija. Sukladno FATCA sporazumu samo US osobe koje imaju kontrolu nad pasivnim subjektom koji nije financijska institucija su osobe o kojima se izvješćuje (tj. ne ako je subjekt rezident SAD-a).</p>
<p>Definicija pasivnog subjekta koji nije financijska institucija FATCA: Dodatak I., Odjeljak VI., stavak B., podstavak 2. OECD standard: Odjeljak VIII., stavak D., podstavci 8.</p>	<p>Definicija pasivnog subjekta koji nije financijska institucija razlikuje se kod FATCA-e i standarda. Standard u definiciju pasivnog subjekta koji nije financijska institucija uključuje investicijski subjekt koji nije rezident u sudjelujućoj jurisdikciji (Pravilnik o automatskoj razmjeni informacija u području poreza definira taj pojam kao druga jurisdikcija). Uključivanje navedenih subjekata u definiciju pasivnog subjekta koji nije financijska institucija osigurava transparentnost uvođenjem obveze izvješćivanja o osobama koje nad njima imaju kontrolu.</p>

	Gore navedeno nije uključeno u definiciju pasivnog subjekta koji nije financijska institucija sukladno FATCA sporazumu.
Povezani subjekt FATCA: članak 1., stavak 1., točka jj) OECD standard: Odjeljak VIII., stavak E., podstavak 4.	Sukladno standardu subjekt je povezani subjekt drugog subjekta ako subjekt nadzire drugi subjekt ili su dva subjekta pod zajedničkim nadzorom (uključujući investicijski subjekt iz Odjeljaka VIII., stavak A., podstavak 6. točka b.). U tu svrhu, kod standarda kontrola uključuje izravno ili neizravno vlasništvo od više od 50% glasačkih prava i vrijednosti u subjektu, dok prema FATCA-i kontrola uključuje izravno ili neizravno vlasništvo od više od 50% ili glasačkih prava ili vrijednosti u subjektu.
Postupci dubinske analize FATCA:- OECD standard: Odjeljak II., stavak E.	Sukladno standardu jurisdikcija može dopustiti izvještajnim financijskim institucijama da primjenjuju postupke dubinske analize za nove račune na postojeće račune te postupke za račune velike vrijednosti na račune male vrijednosti. FATCA sporazum ne sadrži takvu opciju.
Postojeći računi FATCA: - OECD standard: Odjeljak VIII., stavak C., podstavak 9.	Standard sadrži pravila koje dopuštaju financijskim institucijama da tretiraju nove račune koje su otvorili imatelji već postojećih računa kao postojeće račune uz uvjet da se od imatelja postojećeg računa ne zahtjeva pružanje novih, dodatnih ili izmijenjenih informacija o klijentu. FATCA sporazum ne sadrži takvu odredbu.
Prag utvrđivanja postojećih računa fizičkih osoba FATCA: Dodatak I., odjeljak II., stavak A. OECD standard: -	FATCA sporazum uključuje prag u iznosu od 50.000,00 USD kod utvrđivanja postojećih računa fizičkih osoba kao i prag u iznosu od 250.000,00 USD u slučaju ugovora o osiguranju uz mogućnost isplate otkupne vrijednosti police. Standard ne uključuje navedene pragove kod postojećih računa fizičkih osoba.
Postojeći računi fizičkih osoba-indicija državljanstvo FATCA: Dodatak I., odjeljak II., stavak B. OECD standard: Dodatak I., odjeljak III., stavak B., podstavak 2.	FATCA sporazum za razliku od standarda uključuje indiciju državljanina ili rezidenta SAD-a prilikom utvrđivanja postojećeg računa fizičke osobe. Standard u tu svrhu uključuje jedino pojam rezidentnosti u porezne svrhe.

<p>Postojeći računi fizičkih osoba-indicija telefonski broj FATCA: Dodatak I., odjeljak II., stavak B. OECD standard: Dodatak I., odjeljak III., stavak B., podstavak 2.</p>	<p>FATCA sporazum uključuje kao jednu od indicija za utvrđivanje postojećeg računa fizičke osobe telefonski broj u SAD-u dok standard kao indiciju navodi telefonski broj u državi u kojoj je imatelj računa rezident, ako isti ne postoji u državi u kojoj se nalazi izvještajna financijska institucija.</p>
<p>Postojeći računi fizičkih osoba-indicija trajni nalog FATCA: Dodatak I., odjeljak II., stavak B. OECD standard: Dodatak I., odjeljak III., stavak B., podstavak 2.</p>	<p>FATCA sporazum uključuje kao jednu od indicija za utvrđivanje postojećeg računa fizičke osobe trajni nalog za prijenos sredstava na račun u SAD-u. Standard kao indiciju navodi trajni nalog za prijenos sredstava na račun u državu u koju se dostavljaju informacije osim ukoliko se radi o depozitnom računu.</p>
<p>Postojeći računi fizičkih osoba-indicija adresa iz usluge ili nalog za zadržavanje pošte FATCA: Dodatak I., odjeljak II., stavak B. OECD standard: Dodatak I., odjeljak III., stavak B., podstavak 5.</p>	<p>Sukladno standardu ako se kod elektroničkog pretraživanja indicija za postojeće račune fizičkih osoba kao indicija otkrije samo adresa iz usluge ili nalog za zadržavanje pošte potrebno je slijediti određene procedure ili će se račun smatrati kao nedokumentirani račun. Sukladno FATCA sporazumu ako su adresa iz usluge ili nalog za zadržavanje pošte jedina adresa u evidenciji tada su indicija samo za utvrđivanje postojećih računa fizičkih osoba velike vrijednosti, a ne odnosi se na male vrijednosti računa.</p>
<p>Izjava o rezidentnosti FATCA: Dodatak I., odjeljak III., stavak B. OECD standard: Dodatak I., odjeljak IV., stavak B.</p>	<p>Standard definira da izjava o rezidentnosti koju je potrebno zatražiti prilikom otvaranja novih računa između ostalog mora sadržavati i datum rođenja. FATCA sporazum ne definira takvu obvezu.</p>
<p>Postojeći račun subjekata FATCA: Dodatak I., odjeljak IV., stavak A. OECD standard: Dodatak I., odjeljak V., stavak A.</p>	<p>Općenito standard definira da će postojeći račun subjekta postati račun o kojem se izvješćuje ukoliko stanje ili vrijednost računa prijeđe iznos od 250.000,00 USD. Sukladno FATCA sporazumu o postojećem računu subjekta koji ima stanje ili vrijednost računa 250.000,00 USD ili manje nije potrebno izvijestiti sve dok stanje ili vrijednost računa ne prijeđe 1.000.000,00 USD. Standard i FATCA sporazum definiraju isti prag za isključivanjem postojećih računa subjekata iz postupka dubinske analize ali različiti prag stanja ili vrijednosti računa kada prethodno isključeni postojeći račun subjekta postane predmetom provođenja dubinske analize.</p>

<p>Preračunavanje valuta FATCA: Dodatak I., odjeljak VI., stavak C., podstavak 4. OECD standard: Dodatak I., odjeljak VII., stavak C., podstavak 4.</p>	<p>Prema standardu sve iznose nominirane u domaćoj valuti treba tumačiti kao njihovu protuvrijednost u drugim valutama u skladu s nacionalnim pravom. FATCA sporazum definira da prilikom preračunavanja iznosa u američkim dolarima u nacionalnu valutu treba primjenjivati objavljeni promptni tečaj utvrđen posljednjeg dana kalendarske godine koja prethodi godini u kojoj izvještajna financijska institucija utvrđuje stanje ili vrijednost.</p>
<p>Neaktivni računi FATCA: Dodatak I. OECD standard: Odjeljak VIII., stavak C., podstavak 17., točka g)</p>	<p>Standard dopušta da države samostalno donesu odluku da li će neaktivne račune uvrstiti na listu isključenih računa. Republika Hrvatska nije uključila neaktivne račune na listu isključenih računa. FATCA sporazum zahtjeva da se neaktivni računi provjeravaju, utvrđuju i o njima dostavljaju informacije kao i o ostalim računima o kojima se izvješćuje.</p>
<p>Promjena u račune velike vrijednosti postojećih računa fizičkih osoba FATCA: Dodatak I., odjeljak II., stavak E. OECD standard: Dodatak I., odjeljak III., stavak C., podstavak 6.</p>	<p>Standard i FATCA sporazum zahtijevaju od izvještajnih financijskih institucija da u određenom vremenu završe naprednu provjeru postojećih računa fizičkih osoba koji postanu računi velike vrijednosti u slijedećoj kalendarskoj godini. FATCA sporazum definira završetak provjere unutar 6 mjeseci dok standard zahtjeva završetak napredne provjere u okviru kalendarske godine koja slijedi godinu u kojoj je račun postao račun velike vrijednosti.</p>
<p>Datum i mjesto rođenja FATCA: članci 2. i 6. OECD standard: Dodatak I., odjeljak I., stavak A., podstavak 1.</p>	<p>Sukladno standardu, uz određene uvjete, dostavljaju se informacije o datumu i mjestu rođenja svake osobe o kojoj se izvješćuje. FATCA sporazum zahtjeva dostavljanje informacija o datumu rođenja za postojeće račune ukoliko nije dostupan porezni identifikacijski broj te zahtjeva propisivanje obveze za izvještajne financijske institucije vezano za uspostavljanje procedura obveznog prikupljanja poreznog identifikacijskog broja. Porezni identifikacijski broj obavezan je za sve nove račune. FATCA sporazum ne zahtjeva izvještavanje o mjestu rođenja.</p>

<p>Zatvaranje računa FATCA: članak 2. OECD standard: Dodatak I., odjeljak I., stavak A., podstavak 4.</p>	<p>FATCA sporazum zahtjeva dostavljanje podatka o stanju računa ili vrijednosti prije zatvaranja računa. Standard zahtjeva dostavu informacije samo o činjenici da je račun zatvoren bez dostavljanja podatka o stanju računa ili vrijednosti prije zatvaranja.</p>
<p>Porezni identifikacijski broj FATCA: članci 2. i 6. OECD standard: Dodatak I., odjeljak I., stavak C.</p>	<p>Sukladno standardu o poreznom identifikacijskom broju nije potrebno izvijestiti ako nije u evidenciji izvještajne financijske institucije (premda treba poduzeti odgovarajuće napore da pribavi) i ne zahtjeva se njegovo prikupljanje prema nekom drugom propisu. FATCA sporazum zahtjeva dostavljanje informacije o datumu rođenja ukoliko izvještajna financijska institucija nema informaciju o poreznom identifikacijskom broju. FATCA sporazum zahtjeva propisivanje obveze za izvještajne financijske institucije vezano za uspostavljanje procedura obveznog prikupljanja poreznog identifikacijskog broja. Porezni identifikacijski broj obavezan je za sve nove račune.</p>

4.4. Direktiva o administrativnoj suradnji na području poreza

U 2011. godini usvojena je Direktiva Vijeća 2011/16/EU o administrativnoj suradnji na području poreza koja je zamijenila Direktivu Vijeća 77/799/EEZ o uzajamnoj suradnji na području izravnih poreza i premija osiguranja. Osnovni cilj donošenja Direktive o administrativnoj suradnji na području poreza bilo je uspostavljanje jedinstvenog pravnog instrumenta koji će podići razinu administrativne suradnje na području poreza između država članica EU. Direktiva Vijeća 2011/16/EU odnosi se na sve vrste poreza osim poreza na dodanu vrijednost, trošarina, carinskih pristojbi i doprinosa s obzirom da su obuhvaćeni drugim europskim zakonodavstvom.

Direktiva Vijeća 2011/16/EU definira tri vrste razmjene između država članica EU: spontanu razmjenu, razmjenu na zahtjev i automatsku razmjenu informacija. Direktiva je u kratkom roku nekoliko puta izmijenjena u svrhu proširenja opsega automatske razmijene informacija te je od 1. siječnja 2015. godine

uvodena obvezna automatska razmjena informacija u odnosu na pet kategorija dohotka i kapitala: dohodak od nesamostalnog rada, proizvode životnog osiguranja koji nisu obuhvaćeni drugim pravnim instrumentima za razmjenu informacija, mirovine, vlasništvo nad nekretninama i dohodak od imovine i imovinskih prava te primitke članova upravnih odbora i upravnih vijeća.

Druga izmijenja Direktive u dijelu automatske razmijene informacije odnose se na proširenje opsega razmijene na financijske račune odnosno usvajanje zajedničkog standarda izvješćivanja na razini Europske unije (Direktiva Vijeća 2014/107/EU, tzv. DAC2) s primjenom od 1. siječnja 2016.

Izbjegavanje plaćanja poreza i porezne prijevare imaju sve veću prekograničnu dimenziju. Zbog globalizacije i povećane mobilnosti poreznih obveznika, državama članicama EU nije uvijek lako pravilno odrediti poreznu osnovicu. To može ugroziti funkcioniranje unutarnjeg tržišta te dovesti do poreznih utaja i prijevara koje se na jedan način mogu riješiti pojačanom administrativnom suradnjom između poreznih administracija.

Trećom izmjenom Direktive proširuje se automatska razmjena informacija na prethodna porezna mišljenja s prekograničnim učinkom i prethodne sporazume o transfernim cijenama (Direktiva Vijeća (EU) 2015/2376, tzv. DAC3). Porezno motivirane strukture koje dovode do niske razine oporezivanja dobiti u državi članici EU koja izdaje mišljenja mogu smanjiti iznos oporezive dobiti u drugim uključenim državama članicama, čime se umanjuju njihove porezne osnovice.

Četvrtom izmjenom Direktive uvodi se automatska razmjena izvješća po državama (CbCR) između država članica EU odnosno o određenim financijskim podacima multinacionalnih poduzeća koji se odnose na njihovo poslovanje (Direktiva Vijeća (EU) 2016/881, tzv. DAC4).

Petom izmjenom Direktive, ne proširuje se opseg automatske razmijene, već usvojena Direktiva Vijeća (EU) 2016/2258 kojom se mijenja Direktiva 2011/16/EU osigurava pravo pristupa poreznim upravama informacijama o sprječavanju pranja novca kako bi se osiguralo učinkovito praćenje primjene postupaka dubinske analize koje primjenjuju financijske institucije u skladu sa zajedničkim standardom izvješćivanja na temelju Direktive Vijeća 2014/107/EU.

Tablica 3. Podaci koji se razmjenjuju na temelju Direktive Vijeća 2011/16/EU

Podaci koje Ministarstvo financija, Porezna uprava zaprima o pet vrsta dohodaka koje se nalaze u evidencijama poreznih uprava drugih država članica	
Dohodak od nesamostalnog rada	<ul style="list-style-type: none"> ➤ porezno razdoblje ➤ ime i prezime, datum rođenja, adresa primatelja dohotka ➤ vrsta dohotka ➤ naziv isplatitelja i mjesta rada ➤ vrsta dohotka ➤ godišnji bruto iznos dohotka po vrstama dohotka ➤ plaćeni porez ➤ neoporezivi primitak
Primici članova upravnih odbora i upravnih vijeća	<ul style="list-style-type: none"> ➤ porezno razdoblje ➤ ime i prezime, datum rođenja, adresa primatelja dohotka ➤ vrsta dohotka ➤ naziv isplatitelja i mjesta rada ➤ vrsta dohotka ➤ godišnji bruto iznos dohotka po vrstama dohotka ➤ plaćeni porez ➤ neoporezivi primitak
Mirovine	<ul style="list-style-type: none"> ➤ porezno razdoblje ➤ ime i prezime, datum rođenja, adresa primatelja mirovine ➤ naziv isplatitelja i osnova mirovine ➤ godišnji bruto iznos ➤ plaćeni porez ➤ uplaćeni doprinosi
Proizvodi životnog osiguranja koji nisu obuhvaćeni drugim pravnim instrumentima razmjene informacija i drugim mjerama Europske unije	<ul style="list-style-type: none"> ➤ porezno razdoblje ➤ datum početka i kraja trajanja police osiguranja ➤ naziv osiguravatelja ➤ ime i prezime, datum rođenja, adresa korisnika police osiguranja ➤ ime i prezime, datum rođenja, adresa vlasnika police osiguranja ➤ iznos primitka ➤ plaćeni porez

Vlasništvo nad nekretninama primici koji proizlaze iz tog vlasništva nad nekretninama	<ul style="list-style-type: none"> ➤ porezno razdoblje ➤ ime i prezime, datum rođenja, adresa primatelja dohotka ➤ vrsta dohotka ➤ plaćeni porez ➤ podaci o nekretnini i vlasništvu te nekretnine ➤ naziv/ime i prezime vlasnika nekretnine ➤ adresa nekretnine
---	--

Tablica 4. Podaci koji su se razmjenjivali na temelju Direktive 2003/48/EZ¹³

Podaci vezani uz razmjenu informacija o isplaćenim kamatama na štednju (podaci se nalaze u evidencijama banaka i drugih isplatitelja)
Razdoblje na koje se kamate odnose (izvještajno razdoblje)
Naziv države
Naziv isplatitelja (obično je to naziv banke)
Ime i prezime stvarnog korisnika kamata
Adresa stanovanja stvarnog korisnika kamata
Porezni identifikacijski broj (za hrvatske rezidente to je OIB) ako ga nema datum i mjesto rođenja stvarnog korisnika kamata

¹³ Premda je Direktiva Vijeća 2003/48/EZ o kamatama na štednju stavljena izvan snage na temelju Direktive Vijeća (EU) 2015/2060 (iz razloga što Direktiva Vijeća 2014/107/EU ima puno šire područje primjene od Direktive Vijeća 2003/48/EZ.), kao podsjetnik dan je tablični pregled informacija koje je Ministarstvo o financija, Porezna uprava razmjenjivala u razdoblju od 1. srpnja 2013. do 31. prosinca 2015. te za kamate na štednju koje su isplaćene isplatiteljima po primitku do 31. prosinca 2016.

Prva razmjena podataka o isplaćenim kamatama na štednju za Republiku Hrvatsku započela je od 30.6.2014. za razdoblje od 1.7. do 31.12.2013., a završila je 31.12.2016. odnosno 2017. godine. Odredbe Direktive o oporezivanju kamata na štednju se osim na države članice odnose i na pet trećih država a to su: Švicarska, Monako, San Marino, Andora i Lihtenštajn, te na ovisna i pridružena područja Nizozemske i Ujedinjenog Kraljevstva s kojima su države članice sklopile bilateralne sporazume.

Automatsku razmjenu informacija o kamatama na štednju primjenjuju sve države članice, osim Austrije koja primjenjuje porez po odbitku. Porez po odbitku primjenjuje i pet trećih država Švicarska, Monako, San Marino, Andora i Lihtenštajn. Međutim, u 2018. počevši za razdoblje od 2017. ove države će započeti s automatskom razmjenom podataka o financijskim računima.

Broj računa ili oznaka dokumenta na osnovu kojega je kamata isplaćena	
Podaci o kamatama: 4 vrste kamata Iznosi kamata Valuta isplate	➤ kamate isplaćene (ili pripisane na račun) tijekom posjedovanja financijskog instrumenta/ukupan iznos isplaćenih ili pripisanih kamata i valuta u kojoj je kamata isplaćena
	➤ kamate koje teku ili kapitalizirana kamate prilikom prodaje, povrata ili otkupa financijskog instrumenta/, ukupan iznos kamata ili prihoda, ili u nedostatku istih, puni iznos prihoda od prodaje, reotkupa ili otplate i valuta u kojoj je kamata isplaćena
	➤ raspodjela kamata od strane subjekta za zajednička ulaganja u prenosive v. p. ili sličnog subjekta/ ukupan iznos prihoda ili puni iznos raspodijeljenog prihoda i valuta
	➤ prodaja, povrat ili otkup udjela u investicijskom fondu i sličnim subjektima koji ulaže više od 25% svoje aktive u tražbine/ iznos kamate koji se dodjeljuje članovima subjekata-isplateljima po primitku, koji ispunjavaju kriterije da ih se smatra stvarnim korisnicima kamata i valuta u kojoj je kamata isplaćena

Tablica 5. Podaci koji se razmjenjuju na temelju Direktive 2014/107/EU (DAC2)

Podaci o financijskim računima koje Ministarstvo financija, Porezna uprava zaprima od financijskih institucija	
PODACI ZA IDENTIFIKACIJU OSOBE O KOJOJ SE IZVJEŠĆUJE	
FIZIČKA OSOBA	SUBJEKT
U slučaju fizičke osobe (koja je osoba o kojoj se izvješćuje) imatelja računa dostavlja se: – ime i prezime, – adresa, država(-e) rezidentnosti, – osobni identifikacijski broj (OIB), – porezni identifikacijski broj ili više njih, datum i mjesto rođenja (u slučaju fizičke osobe) svake osobe o kojoj se izvješćuje i koja je imatelj računa.	U slučaju subjekta koji je imatelj računa i za koji je nakon primjene pravila dubinske analize utvrđeno da ima jednu ili više osoba koje nad njim imaju kontrolu, a koje su osobe o kojima se izvješćuje dostavlja se sljedeće: – naziv, adresa, država(-e) rezidentnosti, osobni identifikacijski broj (OIB), porezni identifikacijski broj subjekta ili više subjekata – ime i prezime, adresa, država(-e) rezidentnosti, osobni identifikacijski broj (OIB), porezni identifikacijski broj ili više njih, datum i mjesto rođenja svake osobe o kojoj se izvješćuje.

PODACI O RAČUNU		
broj računa (ili ako nema broja računa, funkcionalno istovjetna oznaka)	naziv i identifikacijski broj (ako postoji) izvještajne financijske institucije	stanje računa ili vrijednost (uključujući, u slučaju ugovora o osiguranju ili ugovora o rentnom osiguranju uz mogućnost isplate otkupne vrijednosti police, novčanu ili otkupnu vrijednost) na kraju relevantne kalendarske godine ili drugog odgovarajućeg izvještajnog razdoblja ili ako je tijekom te godine ili tog razdoblja račun zatvoren, informaciju o zatvaranju računa.
PODACI ZA SKRBNIČKI RAČUN		
<ul style="list-style-type: none"> – ukupan brutoiznos kamata, ukupan brutoiznos dividendi i ukupan brutoiznos drugog prihoda ostvarenog od imovine na računu, u svakom slučaju ono što je plaćeno ili pripisano na račun (ili u vezi s računom) tijekom kalendarske godine ili drugog odgovarajućeg izvještajnog razdoblja i – ukupni brutoprimici od prodaje ili otkupa financijske imovine, plaćeni ili pripisani na račun tijekom kalendarske godine ili drugog odgovarajućeg izvještajnog razdoblja u kojem je izvještajna financijska institucija djelovala kao skrbnik, broker, opunomoćenik ili zastupnik imatelja računa po nekoj drugoj osnovi. 		
PODACI ZA DEPOZITNI RAČUN		
Ukupan brutoiznos kamata plaćenih ili pripisanih na račun tijekom kalendarske godine ili drugog odgovarajućeg izvještajnog razdoblja.		
OSTALI RAČUNI (nisu ni depozitni ni skrbnički)		
Ukupan brutoiznos plaćen ili pripisan na račun imatelja računa tijekom kalendarske godine ili drugog odgovarajućeg izvještajnog razdoblja u kojem je izvještajna financijska institucija obveznik ili dužnik, uključujući zbirni iznos isplata po osnovi otkupa imatelju računa tijekom kalendarske godine ili drugog odgovarajućeg izvještajnog razdoblja.		

Tablica 6. Podaci koji se razmjenjuju na temelju Direktive Vijeća 2015/2376

Podaci koji se razmjenjuju vezano za prethodna porezna mišljenja s prekograničnim učinkom i prethodne sporazume o transfernim cijenama koje izdaje Ministarstvo financija, Porezna uprava
Podaci o osobi (osim o fizičkoj osobi) i prema potrebi o skupini osoba kojoj pripada.
Sažetak sadržaja prethodnog poreznog mišljenja s prekograničnim učinkom ili prethodnog sporazuma o transfernim cijenama, uključujući opis relevantnih poslovnih aktivnosti ili transakcija ili niza transakcija, na način da se ne otkriva trgovinska, industrijska ili poslovna tajna, trgovinski postupak ili informacije koje bi bile u suprotnosti s javnim poretom.
Datumi izdavanja, izmjene ili obnove prethodnog poreznog mišljenja s prekograničnim učinkom ili prethodnog sporazuma o transfernim cijenama.
Datum početka važenja prethodnog poreznog mišljenja s prekograničnim učinkom ili prethodnog sporazuma o transfernim cijenama, ako je naveden.
Datum prestanka važenja prethodnog poreznog mišljenja s prekograničnim učinkom ili prethodnog sporazuma o transfernim cijenama, ako je naveden.
Vrsta prethodnog poreznog mišljenja s prekograničnim učinkom ili prethodnog sporazuma o transfernim cijenama (odnosi li se na pitanja stalne poslovne jedinice ili pitanja transfernih cijena ili tumačenje određene zakonske odredbe ili dr.).
Iznos transakcije ili niza transakcija prethodnog poreznog mišljenja s prekograničnim učinkom ili prethodnog sporazuma o transfernim cijenama, ako se takav iznos navodi u prethodnom poreznom mišljenju s prekograničnim učinkom ili prethodnom sporazumu o transfernim cijenama.
Opis kriterija koji se primjenjuju za utvrđivanje transfernih cijena ili samu transfernu cijenu u slučaju prethodnog sporazuma o transfernim cijenama.
Opis metode koja se primjenjuje za određivanje transfernih cijena ili samu transfernu cijenu u slučaju prethodnog sporazuma o transfernim cijenama.
Podaci prema drugim državama članicama, na koje bi prethodno porezno mišljenje s prekograničnim učinkom ili prethodni sporazum o transfernim cijenama mogli utjecati.
Identifikacijski podaci za svaku osobu (osim fizičkih osoba) u drugim državama članicama i/ili jurisdikcijama, na koje bi prethodno porezno mišljenje s prekograničnim učinkom ili prethodni sporazum o transfernim cijenama mogao utjecati (pri čemu treba navesti s kojom su državom članicom te osobe povezane).
Podatak o tome temelji li se dostavljena informacija na samom prethodnom poreznom mišljenju s prekograničnim učinkom ili prethodnom sporazumu o transfernim cijenama ili na zahtjevu na temelju kojeg je došlo do izdavanja bilateralnih ili multilateralnih prethodnih sporazuma o transfernim cijenama.

Tablica 7. Podaci koji se razmjenjuju na temelju Direktive Vijeća 2016/881

Izvješća po državama koja Ministarstvu financija, Poreznoj upravi dostavljaju multinacionalna poduzeća sadrže slijedeće podatke:
Objedinjene informacije o iznosu prihoda, dobiti (gubitku) prije oporezivanja, plaćenom porezu na dobit, obračunatom porezu na dobit, prijavljenom kapitalu, akumuliranoj (zadržanoj) dobiti, broju zaposlenika i materijalnoj imovini koja nije novac ili novčani ekvivalent za svaku jurisdikciju u kojoj posluje skupina multinacionalnih poduzeća.
Identifikaciju svakog sastavnog subjekta skupine multinacionalnih poduzeća utvrđujući jurisdikciju rezidentnosti tog sastavnog subjekta i jurisdikciju prema čijem je zakonodavstvu sastavni subjekt ustrojen ako je ista različita od jurisdikcije rezidentnosti te opseg glavne poslovne djelatnosti ili drugih djelatnosti sastavnog subjekta.

4.5. Usporedba OECD zajedničkog standarda izvješćivanja (CRS) i Direktive 2014/107/EU

Direktiva Vijeća 2014/107/EU uključuje OECD zajednički standard izvješćivanja (CRS) i neke važnije elemente OECD komentara na zajednički standard izvješćivanja. Manje razlike i specifičnosti s obzirom na EU kontekst prikazane su u slijedećoj tablici.

Tablica 8. Usporedba OECD zajedničkog standarda izvješćivanja i Direktive Vijeća 2014/107/EU (DAC2)

	OECD standard	Direktiva Vijeća 2014/107/EU
Mjesto rođenja OECD standard: Odjeljak I., stavak E. Direktiva Vijeća 2014/107/EU: Prilog I., Odjeljak I., stavak E.	Mjesto rođenja nije potrebno navesti osim ukoliko se od izvještajne financijske institucije inače na temelju domaćeg prava zahtjeva pribavljanje tog podatka i izvješćivanje o njemu i podatak o tome je dostupan u obliku podatka koji se mogu pretraživati elektroničkim putem koje vodi izvještajna financijska institucija.	Uvjet dostavljanja podatka o mjestu rođenja dodatno se proširuje kako bi uključio slučajeve sukladno kojima se od izvještajne financijske institucije zahtjeva da inače pribavi podatak o mjestu rođenja i o njemu izvjesti na temelju bilo kojeg pravnog instrumenta Unije koji je bio na snazi dan prije stupanja na snagu DAC2.

	OECD standard	Direktiva Vijeća 2014/107/EU
		Navedena odredba je pridodana kako bi se osiguralo izvještavanje o mjestu rođenja i nakon stavljanja izvan snage Direktive 2003/48/EZ.
Izveštavanje o bruto primicima od prodaje ili otkupa financijske imovine OECD standard: Odjeljak I., stavak F. Direktiva Vijeća 2014/107/EU: -	Jurisdikcije mogu uvesti postepeno uvođenje izvještavanja o bruto primicima od prodaje ili otkupa financijske imovine.	DAC2 ne dopušta postepeno uvođenje izvještavanja o bruto primicima od prodaje ili otkupa financijske imovine.
Izuzeće za ugovore o osiguranju ili ugovore o rentnom osiguranju uz mogućnost isplate otkupne vrijednosti police OECD standard: Odjeljak III., stavak A. Direktiva Vijeća 2014/107/EU: Prilog I., Odjeljak III., stavak A.	Kod postojećih računa fizičkih osoba OECD standard dopušta izuzeće za financijske račune koji su ugovori o osiguranju ili ugovori o rentnom osiguranju uz mogućnost isplate otkupne vrijednosti police ukoliko je izvještajnoj financijskoj instituciji nacionalnim propisima u toj jurisdikciji zabranjeno prodavanje takvih ugovora nerezidentima odnosno rezidentima jurisdikcija kojoj se dostavljaju informacija.	EU zakonodavstvo ne primjenjuje zabranu koja se odnosi na prodavanje ugovora o osiguranju ili ugovora o rentnom osiguranju uz mogućnost isplate otkupne vrijednosti police nerezidentima s toga DAC2 ne sadrži takvo izuzeće.
Lista neizvještajnih financijskih institucija i isključenih računa OECD standard: Odjeljak VIII., stavak B., podstavak 1., točka c. Direktiva Vijeća 2014/107/EU: Prilog I., Odjeljak VIII., stavak B., podstavak 1., točka c.	Lista neizvještajnih financijskih institucija i isključenih računa propisana je nacionalnim propisima.	Lista neizvještajnih financijskih institucija i isključenih računa propisana je nacionalnim propisima. Dodatno, države članice EU dostavljaju te podatke Europskoj komisiji koja liste objavljuje u službenom listu EU.

	OECD standard	Direktiva Vijeća 2014/107/EU
<p>Pojam sudjelujuća jurisdikcija OECD standard: Odjeljak VIII., stavak D., podstavak 4. Direktiva Vijeća 2014/107/EU: Prilog I., Odjeljak VIII., stavak D., podstavak 4.</p>	<p>Pojam sudjelujuća jurisdikcija znači jurisdikcija (i) u odnosu na koju je sporazum na snazi i kojoj će se dostavljati informacije navedene u odjeljku I. i (ii) koja se nalazi na javno objavljenoj listi.</p>	<p>Pojam sudjelujuća jurisdikcija odnosi se na: (a) sve države članice EU, (b) bilo koja druga jurisdikcija s kojom država članica EU ima važeći sporazum prema kojem će ta jurisdikcija dostaviti informacije navedene u odjeljku I. te koja je navedena na popisu koji je objavila država članica i o kojem je obaviještena Europska komisija, (c) bilo koja druga jurisdikcija s kojima EU ima važeći sporazum prema kojem će ta jurisdikcija dostaviti informacije navedene u odjeljku I. te koja je na popisu koji je objavila Europska komisija.</p>

4.6. Automatska razmjena informacija o izvješćima po državama (CbCR)

Skupine multinacionalnih poduzeća (dalje u tekstu: skupne MNP-ova) obavljaju gospodarske aktivnosti u različitim državama te na taj način mogu sudjelovati u praksama štetnog poreznog planiranja koje dovode do smanjenja porezne osnove i premještanja dobiti (*eng. Base Erosion and Profit Shifting-BEPS*).

Budući da je automatska razmjena informacija važan instrument europskog i međunarodnog standarda transparentnosti i razmjene informacija u poreznim stvarima, isti će koristiti za razmjenu relevantnih informacija o skupinama MNP-ova na temelju propisanih izvješća po državama. Porez-

nim upravama informacije iz izvješća po državama koristiti će za procjene rizika transfernih cijena i ostalih rizika povezanih sa smanjenjem porezne osnovice i premještanjem dobiti te procijene rizika neusklađenosti s pravilima o transfernim cijenama između članova skupine multinacionalnih poduzeća i prema potrebi za gospodarske i statističke analize.

Automatska razmjena izvješća po državama trebala bi doprinijeti povećanju porezne transparentnosti skupine MNP-ova i biti ključan čimbenik u borbi protiv smanjenja porezne osnovice i premještanja dobiti.¹⁴

Na temelju obveznog pravnog okvira¹⁵ jurisdikcije se obvezuju na donošenje zakona kojima se od sastavnih subjekata skupina MNP-ova zahtijeva podnošenje izvješća po državama, uspostavljanje odgovarajućih sigurnosnih mjera kako bi se osigurala povjerljivost informacija te uspostavu infrastrukture za učinkovitu elektroničku razmjenu.

Standardni okvir za dostavljanje izvješća po državama općenito uvodi obvezu dostave izvješća po državama za krajnja matična društva skupine MNP-ova u jurisdikciji u kojoj je krajnje matično društvo rezident u svrhu oporezivanja. Skupine MNP-ova čiji je ukupni konsolidirani prihod ispod 750 milijuna eura ili iznosa u drugoj valuti koji odgovara navedenom iznosu, izuzete su od dostavljanja izvješća po državama. Izvješća po državama sastavljaju se na godišnjoj razini te sadrže objedinjene informacije za cijelu skupinu MNP-ova.

Izvješća po državama obuhvaćaju sljedeće informacije o skupini MNP-ova:

- objedinjene informacije o iznosu prihoda, dobiti (gubitku) prije oporezivanja, obračunatom i plaćenom porezu na dobit, prijavljenom kapitalu, akumuliranoj (zadržanoj) dobiti, broju zaposlenika i materijalnoj imovini koja nije novac ili novčani ekvivalent za svaku jurisdikciju u kojoj posluje skupina MNP-ova,

---

¹⁴ Navedeno je sadržano u Mjeri 13. BEPS-a.

¹⁵ Europsko zakonodavstvo i međunarodni pravni okvir.

- identifikaciju svakog sastavnog subjekta skupine MNP-ova utvrđujući jurisdikciju porezne rezidentnosti tog sastavnog subjekta i jurisdikciju prema čijem je zakonodavstvu sastavni subjekt ustrojen ako je ista različita od jurisdikcije rezidentnosti te opseg glavne poslovne djelatnosti ili drugih djelatnosti sastavnog subjekta.

Porezne uprave će automatskom razmjenom informacija razmjenjivati izvješća po državama sa svim jurisdikcijama koje su navedene u izvješću po državama u kojoj je najmanje jedan sastavni subjekt skupine MNP-ova rezident u svrhu oporezivanja.

Osim krajnjih matičnih društava izvješća po državama mogu podnijeti i drugi sastavni subjekti skupine MNP-ova pod određenim uvjetima. Obvezu »lokalnog« podnošenja izvješća po državama od strane nekog drugog sastavnog subjekta ukoliko te ne učini krajnje matično društvo skupine MNP-ova uvode sve države članice EU dok u skladu s OECD-ovim standardom to nije obveza za ostale jurisdikcije odnosno treće države koje će implementirati Mjeru 13. u okviru BEPS Akcijskog plana.

Prema podacima OECD-a procjenjuje se da će 85% do 90% skupina MNP-ova biti izuzeto od obveze dostavljanja izvješća po državama zbog propisanog visokog praga konsolidiranih prihoda međutim, skupine koje će podnositi izvješća po državama kontroliraju otprilike 90% prihoda što opravdava dodatno opterećenje za porezne obveznike i koristi za porezne administracije. Ujedno je u okviru BEPS projekta u 2020. godini najavljeno moguće revidiranje praga koji se odnosi na ukupne konsolidirane prihode kao i sadržaja standardnog predložka izvješća po državama.

---

5. Zajednički standard izvješćivanja o financijskim računima (CRS)

Zajednički standard izvješćivanja (eng. common reporting standard – CRS) je međunarodni standard koji se sastoji od pravila dubinske analize koju su financijske institucije dužne provoditi kako bi utvrdile financijske račune o kojim su dužne dostavljati informacije Ministarstvu financija, Poreznoj upravi.

5.1. Financijske institucije

Financijske institucije dužne su provjeravati, utvrđivati i dostavljati informacije o računima svojih stranaka, fizičkim osobama i subjektima. Definicija subjekta je vrlo široka te se odnosi na pravne osobe ili različite pravne aranžmane kao što su trgovačko društvo, partnerstvo, trust ili zaklada.

Zajednički standard izvješćivanja definira četiri kategorije financijskih institucija: skrbnička institucija, depozitna institucija, investicijski subjekt ili određeno društvo za osiguranje.¹⁶ Svaka kategorija financijske institucije mora zadovoljiti određene kriterije. Ukoliko subjekt ne zadovoljava kriterije financijske institucije neće se smatrati financijskom institucijom za potrebe automatske razmjene informacija sukladno zajedničkom standardu izvješćivanja.

---

¹⁶ Propisano člankom 7. Pravilnika o automatskoj razmjeni informacija u području poreza.

5.1.2. Skrbnička institucija

Skrbnička institucija podrazumijeva svaki subjekt čiji se značajan dio poslovanja odnosi na držanje financijske imovine za tuđi račun. Subjekt drži financijsku imovinu za tuđi račun kao značajan dio svog poslovanja ako je bruto dobit subjekta koja proizlazi iz držanja financijske imovine i povezanih financijskih usluga jednaka ili veća od 20% bruto dobiti subjekta tijekom kraćeg od sljedeća dva razdoblja:

- trogodišnje razdoblje koje završava 31. prosinca (ili posljednjeg dana računovodstvenog razdoblja) koje prethodi godini u kojoj je određivanje provedeno ili
- razdoblje tijekom kojeg subjekt postoji.

Bruto dobit subjekta koja proizlazi iz držanja financijske imovine i povezanih financijskih usluga uključuje slijedeće:

- usluge skrbništva, vođenje računa, naknade za prijenos;
- provizije i naknade ostvarene od izvršenja i transakcija vrijednosnim papirima;
- prihodi ostvareni od produljenja kredita strankama u odnosu na financijsku imovinu za koju se skrbi;
- prihodi ostvareni od tzv. CDF-ova (*eng. Contract for difference*) i binarnih opcija;
- naknade za pružanje usluga financijskog savjetovanja;
- naknade za usluge poravnanja i namire.

5.1.3. Depozitna institucija

Depozitna institucija podrazumijeva svaki subjekt koji prihvaća depozit u sklopu svog redovnog bankarskog ili sličnog poslovanja.

5.1.4. Investicijski subjekt

Investicijski subjekt podrazumijeva dvije vrste subjekta:

A. Investicijski subjekt koji obavlja poslovanje za ili u ime stranke

Subjekt se smatra investicijskim subjektom ako se poslovanje prvenstveno odnosi na jednu ili više sljedećih aktivnosti ili operacija za stranku ili u njeno ime:

- trgovanje instrumentima tržišta novca (čekovi, mjenice, certifikati o depozitu, izvedenice i dr.), mjenjački poslovi, devizni, kamatni i indeksirani instrumenti, prenosivi vrijednosni papiri ili
- trgovanje robnim ročnicama,
- upravljanje pojedinačnim i zajedničkim portfeljem ili
- ulaganje na neki drugi način, praćenje ili upravljanje financijskom imovinom ili novčanim sredstvima za tuđi račun.

Smatrati će se da subjekt prvenstveno obavlja gore navedeno poslovanje odnosno aktivnosti ukoliko bruto dobit subjekta iznosi ili prelazi 50% bruto dobiti subjekta tijekom kraćeg od sljedećih razdoblja:

- trogodišnje razdoblje koje završava 31. prosinca godine koja prethodi godini u kojoj je određivanje provedeno ili
- razdoblje u kojem subjekt postoji.

B. Investicijski subjekt kojim upravlja drugi subjekt koji je financijska institucija

Subjekt se smatra investicijskim subjektom kojim upravlja drugi subjekt koji je financijska institucija ukoliko:

- ulaže za svoj račun,
- njegova brutodobit prvenstveno proizlazi iz investiranja, reinvestiranja ili trgovanja financijskom imovinom,
- njime upravlja drugi subjekt koji je financijska institucija ili investicijski subjekt opisan u točki A.

Smatra se da subjektom upravlja drugi subjekt ukoliko subjekt koji upravlja obavlja izravno ili putem treće strane bilo

koju od aktivnost ili operacija navedenih u točki A. u ime subjekta kojim se upravlja. Međutim, smatra se da subjekt ne upravlja drugim subjektom ukoliko nema diskrecijsko pravo upravljanja imovinom drugog subjekta (djelomično ili u potpunosti). Ukoliko subjektom upravljaju različite financijske institucije, subjekti koji se ne smatraju financijskom institucijom ili fizičke osobe, smatra se da subjektom upravlja drugi subjekt koji je depozitna institucija, skrbnička institucija, određeno društvo za osiguranje ili investicijski subjekt opisan u točki A. ukoliko je i jedan od subjekata koji upravljaju takav drugi subjekt.

Najmanje 50% bruto dobit prvenstveno proizlazi iz investiranja, reinvestiranja ili trgovanja financijskom imovinom tijekom kraćeg od sljedećih razdoblja:

- trogodišnje razdoblje koje završava 31. prosinca godine koja prethodi godini u kojoj je određivanje provedeno ili
- razdoblje u kojem subjekt postoji.

5.1.5. Određeno društvo za osiguranje

Određeno društvo za osiguranje je subjekt koji je društvo za osiguranje uključujući holding društvo u grupaciji osiguranja koje sklapa ugovore o osiguranju ili ugovore o rentnom osiguranju uz mogućnost isplate otkupne vrijednosti police ili je dužno izvršavati plaćanja u vezi s takvim ugovorima.

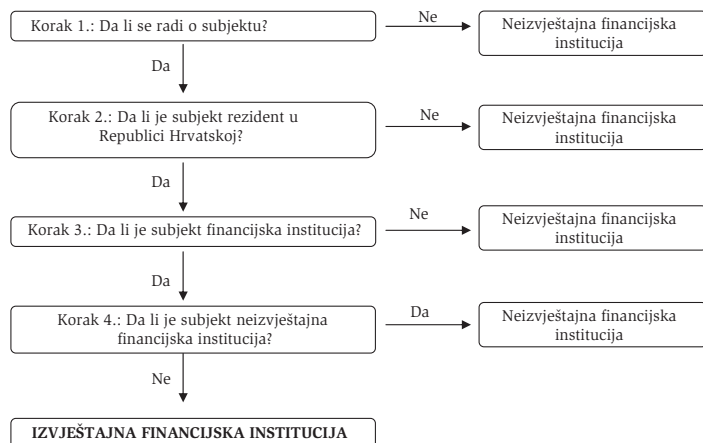
5.2. Izvještajne financijske institucije

Standard definira pojam izvještajne financijske institucije¹⁷ koje su dužne prikupljati i dostavljati informacije o financijskim računima poreznim administracijama.

---

¹⁷ Propisano člankom 7. Pravilnika o automatskoj razmjeni informacija u području poreza.

Slika 2. Općeniti koraci za utvrđivanje izvještajne financijske institucije

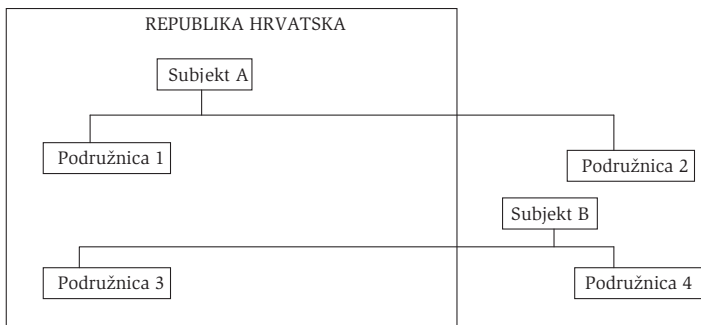
Korak 1. Da li se radi o subjektu?

Samo subjekti mogu biti izvještajne financijske institucije. Kao što je prethodno navedeno, definicija subjekta sukladno zajedničkom standardu izvješćivanja je vrlo široka te se odnosi na pravne osobe ili različite pravne aranžmane kao što su trgovačko društvo, partnerstvo, trust ili zaklada. Fizičke osobe, uključujući fizičke osobe koje ostvaruju dohodak od samostalne djelatnosti (obrt i s obrtom izjednačene djelatnosti) isključene su iz definicije izvještajne financijske institucije.

Korak 2. Da li je subjekt rezident Republike Hrvatske?

Općenito, standard se primjenjuje na subjekte koji su rezidenti država članica EU i drugih jurisdikcija koje su implementirale zajednički standard izvješćivanja u svoje nacionalne zakone.

Slika 3.: Subjekt u Republici Hrvatskoj koji može ući u djelokrug dostavljanja informacija

Svaki subjekt koji je hrvatski rezident, isključujući njegove podružnice izvan Republike Hrvatske (podružnica 2) kao i podružnice u Republici Hrvatskoj koje nisu hrvatski rezidenti (podružnica 3), mogu ući u djelokrug dostavljanja informacija ukoliko su izvještajne financijske institucije. Subjekt A, podružnica 1 i podružnica 2 dostavljati će informacije Ministarstvu financija, Poreznoj upravi ukoliko su izvještajne financijske institucije.

Korak 3. Da li je subjekt financijska institucija?

Sukladno standardu postoje četiri kategorije financijskih institucija: skrbnička institucija, depozitna institucija, investicijski subjekt ili određeno društvo za osiguranje. Svaka kategorija financijske institucije mora zadovoljiti određene kriterije da bi se smatrala financijskom institucijom. Ukoliko subjekt ne zadovoljava kriterije financijske institucije neće se smatrati financijskom institucijom za potrebe automatske razmijene informacija sukladno zajedničkom standardu izvješćivanja.

Korak 4. Da li je subjekt neizvještajna financijska institucija?

Financijske institucije koje zadovoljavaju kriterije neizvještajnih financijskih institucija izuzete su od dostavljanja informacija o računima.

5.3. Neizvještajne financijske institucije

Definirane su različite kategorije neizvještajnih financijskih institucija¹⁸ koje nisu dužne dostavljati podatke Ministarstvu financija, Poreznoj upravi.

5.3.1. Tijela javne vlasti, međunarodne organizacije i središnja banka

Financijska institucija koja je tijelo javne vlasti, međunarodna organizacija ili središnja banka smatra se neizvještajnom financijskom institucijom osim u odnosu na plaćanja koja proizlaze iz obavljanja neke komercijalne financijske aktivnosti koju inače obavljaju određena društva za osiguranje, skrbničke ili depozitne institucije.

Pojam tijelo javne vlasti podrazumijeva vladu države članice i/ili druge jurisdikcije, svaku političku organizacijsku jedinicu (koja uključuje državu, pokrajinu, okrug ili općinu), agenciju ili tijelo u punom vlasništvu države ili u vlasništvu jednoga ili više od prethodno navedenih. Ova kategorija obuhvaća sastavne dijelove, kontrolirane subjekte i političke organizacijske jedinice države članice i/ili druge jurisdikcije.

Svaki subjekt, osoba, organizacija, agencija, ured, fond ili neko tijelo mora zadovoljiti sve kriterije propisane Pravilnikom o automatskoj razmjeni informacija u području poreza da bi se smatralo tijelom javne vlasti odnosno neizvještajnom financijskom institucijom.

Tijelom javne vlasti smatrati će se i posebni programi ili agencije osnovane u svrhu promocije i razvoja međunarodne trgovine odnosno programi koji potiču razvoj i izvoz davanjem kredita izravno ili preko komercijalnih davatelja kredita kao na primjer, Hrvatska banka za obnovu i razvitak.

Pojam međunarodna organizacija podrazumijeva svaku međunarodnu organizaciju, agenciju ili tijelo u njezinom potpunom

---

¹⁸ Propisano člancima 10. do 18. Pravilnika o automatskoj razmjeni informacija u području poreza.

vlasništvu. Ova kategorija obuhvaća svaku međuvladinu organizaciju (uključujući nadnacionalnu organizaciju) koja je sastavljena od vlada, ima s Republikom Hrvatskom ili s drugom državom članicom i/ili drugom jurisdikcijom na snazi sporazum o sjedištu te čiji prihod ne ide u korist privatnih osoba.

Pojam središnja banka odnosi se na Hrvatsku narodnu banku.

5.3.2. Mirovinski fond širokog sudjelovanja, mirovinski fond užeg sudjelovanja, mirovinski fond tijela javne vlasti, međunarodne organizacije ili središnje banke; kvalificirani izdavatelj kreditne kartice

Pojam mirovinski fond širokog sudjelovanja podrazumijeva fond osnovan radi osiguranja mirovina, invalidnina ili naknada u slučaju smrti (ili kombinacije navedenog) korisnicima koji su sadašnji ili bivši zaposlenici (ili osobe koje su ti zaposlenici imenovali) jednoga ili više poslodavaca kao naknada za pružene usluge, pod uvjetom da fond:

- nema ni jednog korisnika koji ima pravo na više od 5% imovine fonda,
- podliježe nacionalnim propisima i dostavlja izvješća Ministarstvu financija, Poreznoj upravi,
- zadovoljava barem jedan od sljedećih uvjeta:
  - fond je općenito na temelju statusa sustava mirovinskog osiguranja izuzet od poreza na dobit,
  - fond najmanje 50% ukupnih doprinosa (ne uključuje prijenos imovine iz drugih mirovinskih fondova ili mirovinskih računa) prikuplja od poslodavaca koji ga financiraju,
  - raspodjele ili povlačenja sredstva iz fondova dopuštene su jedino po nastupu konkretnih događaja povezanih s umirovljenjem, invaliditetom ili smrću, ili se primjenjuju određene kaznene mjere za raspodjele ili povlačenja prije nastupa konkretnih događaja, ili

- doprinosi zaposlenika u fond ograničeni su ostvarenim dohotkom zaposlenika ili ne mogu biti veći na godišnjoj razini od kunskog iznosa koji odgovara iznosu od 50.000,00 USD pri čemu se primjenjuju pravila za agregiranje računa i preračunavanje valuta.

Na primjer, obvezni mirovinski fondovi zadovoljavaju kriterije kako ih definira pojam mirovinskog fonda širokog sudjelovanja.

Pojam mirovinski fond užeg sudjelovanja podrazumijeva fond osnovan radi osiguranja mirovina, invalidnina ili naknada u slučaju smrti korisnicima koji su sadašnji ili bivši zaposlenici (ili osobe koje su ti zaposlenici imenovali) jednoga ili više poslodavaca kao naknada za pružene usluge, pod uvjetom da su zadovoljeni slijedeći uvjeti:

- fond ima manje od 50 članova,
- fond financira jedan ili više poslodavaca koji nisu investicijski subjekti ili pasivni subjekti koji nisu financijske institucije,
- doprinosi zaposlenika i poslodavaca u fond ograničeni su zarađenim dohotkom odnosno naknadama zaposlenika,
- članovi koji nisu rezidenti države članice ili druge jurisdikcije u kojoj je fond osnovan nemaju pravo na više od 20% imovine fonda i
- fond podliježe nacionalnim propisima i dostavlja izvješća Ministarstvu financija, Poreznoj upravi.

Pojam mirovinski fond tijela javne vlasti, međunarodne organizacije ili središnje banke podrazumijeva fond koji je osnovalo tijelo javne vlasti, međunarodna organizacija ili središnja banka kako bi osiguralo isplatu mirovina i invalidskih naknada u slučaju smrti korisnicima ili članovima koji su sadašnji ili bivši zaposlenici (ili osobe koje su takvi zaposlenici odredili), ili koji nisu sadašnji ili bivši zaposlenici, ako se naknade pružaju takvim korisnicima ili članovima kao naknada za osobne usluge koje obavljaju za tijelo javne vlasti, međunarodnu organizaciju ili središnju banku.

Pojam kvalificirani izdavatelj kreditne kartice odnosi se na financijsku instituciju koja je financijska institucija samo iz sljedećih razloga:

- izdavatelj je kreditnih kartica koji prima depozite samo u slučaju kada stranka vrši uplate u iznosu većem od iznosa koji dopijeva na naplatu po kartici i taj se više uplaćeni iznos ne vraća strankama istoga trenutka,
- počevši od 1. siječnja 2016. ili prije provodi politike i procedure bilo da bi se stranku spriječilo da preplati iznos koji prelazi kunski iznos koji odgovara iznosu od 50.000,00 USD, bilo da bi se osiguralo da se u roku od 60 dana izvrši povrat svakog više uplaćenog iznosa stranke koji prelazi navedeni iznos, pri čemu se primjenjuju pravila za agregiranje računa i preračunavanje valuta. Za ovu potrebu više uplaćeni iznos stranke ne odnosi se na potražna salda u iznosu osporenih naknada, ali zato uključuje potražna salda koja su nastala zbog vraćanja robe i otkazivanja usluga.

5.3.3. Izuzeti subjekt za zajednička ulaganja

Pojam izuzeti subjekt za zajednička ulaganja podrazumijeva investicijski subjekt koji je uređen kao subjekt za zajednička ulaganja, pod uvjetom da sve udjele u subjektu za zajednička ulaganja drže fizičke osobe ili subjekti koji nisu osobe o kojima se izvješćuje ili se udjeli drže posredstvom njih, osim pasivnog subjekta koji nije financijska institucija s osobama koje imaju kontrolu i koje su osobe o kojima se izvješćuje.

Navedeni subjekt ne gubi status izuzetog subjekta za zajednička ulaganja samo zbog toga što je subjekt za zajednička ulaganja izdao materijalizirane dionice na donositelja pod sljedećim uvjetima:

- subjekt za zajednička ulaganja nije izdao i ne izdaje materijalizirane dionice na donositelja nakon 31. prosinca 2015,
- subjekt za zajednička ulaganja povlači sve takve dionice nakon otkupa;

- subjekt za zajednička ulaganja provodi postupke dubinske analize i dostavlja sve informacije o kojima je potrebno izvijestiti u vezi s takvim dionicama kada su takve dionice ponuđene za otkup ili drugi način plaćanja,
- subjekt za zajednička ulaganja ima uspostavljene politike i postupke kojima se osigurava

otkup ili deaktiviranje takvih dionica u najkraćem mogućem roku, a prije 1. siječnja 2018.

5.3.4. Trust

Trust se smatra neizvještajnom financijskom institucijom ako je upravitelj trusta izvještajna financijska institucija i dostavlja sve informacije o svim računima trusta.

5.3.5. Neizvještajna financijska institucija koja predstavlja mali rizik za poreznu utaju

Ostale financijske institucije koje nisu izuzete od dostavljanja informacija o računima mogu biti neizvještajne financijske institucije ukoliko zadovoljavaju određene kriterije:

- financijska institucija predstavlja mali rizik za poreznu utaju,
- financijska institucija ima značajno slične karakteristike kao financijske institucije iz podnaslova 5.3.1. i 5.3.2.,
- status financijske institucije kao neizvještajne financijske institucije ne ugrožava postizanje učinkovite razmjene informacija o financijskim računima u cilju borbe protiv poreznih prijevara i utaja.

Ova kategorija neizvještajnih financijskih institucija je tzv. otvorena kategorija koja dopušta dodatno utvrđivanje specifičnih subjekata kao neizvještajnih financijskih institucija ukoliko zadovoljavaju navedene kriterije.

Ministarstvo financija, Porezna uprava utvrđuje popis neizvještajnih financijskih institucija, po potrebi ga ažurira i

objavljuje na službenim internet stranicama. Popis neizvještajnih financijskih institucija za sve države članice EU objavljuje se u Službenom listu Europske unije.¹⁹

5.4. FINANCIJSKI RAČUNI

Pojam financijski račun podrazumijeva financijski račun koji vodi financijska institucija. Financijski račun uključuje:²⁰

1. depozitni račun,
2. skrbnički račun,
3. vlasnički ili dužnički udjel u određenom investicijskom subjektu,
4. ugovor o osiguranju i
5. ugovor o rentnom osiguranju.

Pojam financijski račun ne uključuje bilo kakav vlasnički ili dužnički udjel u subjektu koji je investicijski subjekt samo zbog toga što: a) pruža investicijsko savjetovanje stranci i djeluje u njeno ime (investicijski savjetnik) ili b) vodi portfelj za stranku i djeluje u njeno ime za potrebe investiranja, vođenja ili upravljanja financijskom imovinom deponiranom u ime stranke kod financijske institucije koja nije taj subjekt (upravitelj ulaganja).

Svaki vlasnički ili dužnički udjel u financijskoj instituciji, osim u slučaju financijske institucije opisane u prethodnom odlomku, smatra se financijskim računom, ako je uspostavljena kategorija udjela s ciljem izbjegavanja izvješćivanja. Stoga vlasnički ili dužnički udjeli u skrbničkoj ili depozitnoj instituciji, investicijskom subjektu (osim investicijskim subjektima koji su opisani u prethodnom odlomku kao investicijski savjetnik ili upravitelj ulaganja) ili određenom društvu za osiguranje koji su uspostavljeni s ciljem izbjegavanja izvješćivanja smatrati će se financijskim računima.

---

¹⁹ Službeni list Europske unije, C362, 31. listopada 2015.

²⁰ Propisano člancima od 19. do 26. Pravilnika o automatskoj razmjeni informacija u području poreza.

Financijski račun podrazumijeva i svaki ugovor o osiguranju i svaki ugovor o rentnom osiguranju uz mogućnost isplate otkupne vrijednosti police koji je izdala ili vodi financijska institucija. Financijski račun ne podrazumijeva ugovor o osiguranju koji se odnosi na neprenosivu neodgođenu doživotnu rentu koja nije povezana s ulaganjima u investicijske fondove, izdane fizičkoj osobi, koja se unovčuje isplatom mirovine ili invalidnine, po računu koji je isključeni račun.

Općenito, financijski račun ne podrazumijeva nijedan isključeni račun opisan u podnaslovu 5.10.

5.4.1. Depozitni račun

Pojam depozitni račun podrazumijeva svaki poslovni, tekući ili štedni račun, račun s oročenjem ili račun za uplatu mirovina državnim službenicima ili pripadnicima vojnih snaga ili račun otvoren uz certifikat o depozitu, potvrdu o mirovini državnih službenika i pripadnika vojnih snaga, potvrdu o ulaganju, potvrdu o zaduženosti ili drugi sličan instrument koji financijska institucija izdaje u okviru redovnog bankarskog ili sličnog poslovanja. Depozitni račun obuhvaća i iznos koji društvo za osiguranje drži na temelju ugovora o zajamčenom ulaganju ili sličnom sporazumu o isplati kamata u gotovini ili uplati ili pripisu na račun.

5.4.2. Skrbnički račun

Pojam skrbnički račun podrazumijeva račun (osim ugovora o osiguranju i ugovora o rentnom osiguranju) koji sadržava financijsku imovinu u korist druge osobe.

5.4.3. Vlasnički udjel

Pojam vlasnički udjel podrazumijeva, u slučaju partnerstva koje je financijska institucija, udjel u kapitalu ili udjel u dobiti na temelju partnerstva. U slučaju trusta koji je financijska institucija, vlasničkim udjelom smatra se udjel koji drži osoba koju se smatra vlasnikom imovine (osoba koja je osnivač trusta odnosno osoba koja ima pravo na imovinu) ili ko-

risnikom trusta u cijelosti ili njegova dijela ili svaka druga fizička osoba koja ima stvarnu kontrolu nad trustom. Osoba o kojoj se izvješćuje smatrat će se korisnikom trusta ako takva osoba o kojoj se izvješćuje ima pravo izravno ili neizravno (osobito posredstvom ovlaštene osobe) primati obveznu raspodjelu imovine ili može primiti, izravno ili neizravno, diskrecijsku raspodjelu imovine iz trusta.

Kada se vlasnički udjeli drže kroz skrbničke institucije tada je skrbnička institucija dužna dostaviti informacije o vlasničkom udjelu, a ne investicijski subjekt.

Primjer 1.: Osoba A je osoba o kojoj se izvješćuje. Osoba A ima udjele u investicijskom fondu L koji se vode na skrbničkom računu u skrbničkoj instituciji Y. Investicijski fond L je investicijski subjekt te se u tom smislu njegovi udjeli smatraju financijskim računom (vlasnički udjeli u investicijskom subjektu). Investicijski fond L mora tretirati skrbničku instituciju Y kao imatelja računa. S obzirom da je Y skrbnička financijska institucija, a financijske institucije nisu osobe o kojima se izvješćuje, udjeli nisu predmet dostavljanja informacija od strane investicijskog fonda L. Za skrbničku instituciju Y, udjeli osobe A za koje skrbi, smatraju se financijskom imovinom koja se drži na skrbničkom računu. Skrbnička institucija Y dužna je dostaviti informacije o udjelima koje drži u ime osobe A.

5.4.4. Ugovor o osiguranju

Pojam ugovor o osiguranju podrazumijeva ugovor, osim ugovora o rentnom osiguranju, na temelju kojeg je izdavatelj suglasan isplatiti određeni iznos u slučaju nastupa određenog neočekivanog događaja kao što je smrt, bolest, nezgoda, odgovornost i rizik za nekretnine.

5.4.5. Ugovor o rentnom osiguranju

Pojam ugovor o rentnom osiguranju podrazumijeva ugovor na temelju kojeg je izdavatelj suglasan obavljati isplate

tijekom određenog razdoblja, u cijelosti ili djelomično, koji je određen očekivanim životnim vijekom jedne ili više osoba. Ugovor o rentnom osiguranju odnosi se i na ugovor koji je u skladu sa zakonom, propisima ili praksom države članice ili druge jurisdikcije u kojoj je ugovor sklopljen i na temelju kojeg je izdavatelj suglasan obavljati isplate tijekom višegodišnjeg razdoblja.

5.5. Ugovor o osiguranju uz mogućnost isplate otkupne vrijednosti police

Pojam ugovor o osiguranju uz mogućnost isplate otkupne vrijednosti police podrazumijeva ugovor o osiguranju, osim ugovora o reosiguranju između dvaju društava osiguranja, koji ima novčanu vrijednost.

Pojam novčana vrijednost podrazumijeva iznos veći od:

- iznosa za isplatu na koji osiguranik ima pravo po otkupu police ili po isteku ugovora, utvrđenom bez umanjena za naknadu za otkup police ili zajam po polici i
- iznosa koji osiguranik može tražiti u zajam po ugovoru ili s obzirom na ugovor.

Novčana vrijednost ne uključuje iznos plativ na temelju ugovora o osiguranju ako su isplaćeni u sljedećim slučajevima:

- isključivo iz razloga smrti fizičke osobe osigurane u okviru ugovora o životnom osiguranju,
- naknade za tjelesnu ozljedu ili bolest ili druge naknade za obeštećenje zbog ekonomskog gubitka nastalog nastupom osiguranog događaja,
- kao povrat ranije uplaćene premije, umanjene za troškove osiguranja neovisno o tome jesu li propisani ili ne, po ugovoru o osiguranju, osim onog na temelju ugovora o životnom osiguranju povezanog s investicijom ili na temelju ugovora o rentnom osiguranju, zbog otkazivanja ili prestanka ugovora, smanjenja izloženosti riziku u razdoblju stvarnog trajanja ugo-

vora ili slijedom promjene premije zbog ispravka knjiženja ili druge slične pogreške s obzirom na premiju ugovora,

- kao dividende osiguraniku, osim dividende po prestanku ugovora, uz uvjet da se dividenda odnosi na ugovor o osiguranju prema kojem se isplaćuju samo naknade za tjelesnu ozljedu ili bolest ili druge naknade za obeštećenje zbog ekonomskog gubitka nastalog nastupom osiguranog događaja ili
- kao povrat avansne premije ili depozitne premije za ugovor o osiguranju za koji je premija plativa barem jednom godišnje, ako iznos avansne premije ili depozitne premije ne prelazi sljedeću godišnju premiju koja je plativa po ugovoru.

5.6. Postojeći račun

Postojeći račun podrazumijeva financijski račun koji vode izvještajne financijske institucije na dan 31. prosinca 2015.

Postojeći račun podrazumijeva svaki financijski račun imatelja računa bez obzira na datum otvaranja tog računa ako:

- imatelj računa također drži kod izvještajne financijske institucije, ili kod povezanog subjekta u istoj državi članici i/ili drugoj jurisdikciji kao i izvještajna financijska institucija, financijski račun koji je postojeći račun odnosno financijski račun koji se vodi na dan 31. prosinca 2015.,
- izvještajna financijska institucija i prema potrebi, povezani subjekt u istoj državi članici i/ili drugoj jurisdikciji kao i izvještajna financijska institucija, s oba prethodno navedena financijska računa, kao i sa svim drugim financijskim računima imatelja računa koje se smatra postojećim računima postupa kao s jedinstvenim financijskim računima za potrebe ispunjavanja dodatnih pravila pri provedbi dubinske analize (ukoliko financijske institucije sumnjaju u pouzdanost izjave o rezidentnosti imatelja računa ili dokumenti-

rani dokaz ne smiju se oslanjati na izjavu o rezidenčnosti), te u svrhu utvrđivanja stanja na svakom financijskom računu ili njegove vrijednosti pri primjeni svakog praga koji se odnosi na račun,

- u vezi s financijskim računom koji je podložan postupcima za sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma, izvještajnoj financijskoj instituciji omogućuje ispunjavanje takvih postupaka u vezi s financijskim računom oslanjanjem na postupke za sprječavanje pranja novca i financiranje terorizma koji se provode s postojećim računom koji se vodi na dan 31. prosinca 2015. i
- od imatelja računa se pri otvaranju financijskog računa ne zahtijeva pružanje novih, dodatnih ili izmijenjenih informacija o stranci osim za potrebe provedbe Pravilnika o automatskoj razmjeni informacija u području poreza.

U smislu pravila izvješćivanja i dubinske analize postojeći račun fizičke osobe podrazumijeva postojeći račun jedne ili više fizičkih osoba, a postojeći račun subjekta podrazumijeva postojeći račun jednog ili više subjekata.

5.7. Novi račun

Pojam novi račun podrazumijeva financijski račun koji vodi izvještajna financijska institucija, otvoren 1. siječnja 2016. ili nakon tog datuma, osim ako se smatra postojećim računom.

Novi račun fizičke osobe podrazumijeva novi račun jedne ili više fizičkih osoba, a novi račun subjekta podrazumijeva novi račun jednog ili više subjekata.

5.8. Račun male vrijednosti

Pojam račun male vrijednosti podrazumijeva postojeći račun fizičke osobe čije ukupno stanje računa ili vrijednost na dan 31. prosinca 2015. ne prelazi kumski iznos koji odgovara iznosu od 1.000.000,00 USD.

5.9. Račun velike vrijednosti

Račun velike vrijednosti podrazumijeva postojeći račun fizičke osobe čije agregirano stanje ili vrijednost na dan 31. prosinca 2015. ili 31. prosinca svake sljedeće godine prelazi kunski iznos koji odgovara iznosu od 1.000.000,00 USD.

5.10. Isključeni računi

Zajednički standard izvješćivanja definira pojam isključeni račun u cilju smanjivanja administrativnog opterećenja kako financijskim institucijama tako i poreznim upravama budući da se podaci o tim računima ne trebaju razmjenjivati.²¹

5.10.1. Račun koji ispunjava određene kriterije

Račun se smatra isključenim računom ako ispunjava sljedeće uvjete:

- račun podliježe reguliranju kao društvo za ulaganja za potrebe koje nisu u vezi s umirovljenjem te se njime redovito trguje na organiziranom tržištu vrijednosnih papira ili račun podliježe reguliranju kao društvo za štednju za potrebe koje nisu u vezi s umirovljenjem, taj račun ima status isključenog računa,
- na račun se uplaćuju iznosi koji ne podliježu oporezivanju odnosno, iznosi uplaćeni na račun, koji bi inače bili oporezovani, priznaju se kao porezni izdatak ili su isključeni iz bruto dobiti imatelja računa ili se oporezuju po sniženoj stopi ili je oporezivanje prihoda od ulaganja s računa odgođeno ili se oporezuje po sniženoj stopi,
- povlačenja su uvjetovana ispunjenjem određenih kriterija koji se odnose na svrhu investicijskog ili štednog računa (osobito, neke pogodnosti u svrhu obrazova-

---

²¹ Kriteriji za utvrđivanje računa koji se može smatrati isključenim računom propisani su člankom 30. Pravilnika o automatskoj razmjeni informacija u području poreza.

nja ili liječenja) ili se na povlačenja izvršena prije ispunjenja tih kriterija primjenjuju kaznene mjere i

- godišnje uplate doprinosa (priloga, članarina) ne prelaze kumski iznos koji odgovara iznosu najviše od 50.000,00 USD, a sukladno pravilima o agregiranju računa i preračunavanju valuta.

Financijski račun koji ispunjava posljednji navedeni uvjet (uplate doprinosa do 50.000,00 USD) smatrat će se da i dalje ispunjava taj uvjet i u slučaju kad se na isti prenesu sredstava s jednog ili više financijskih računa koji ispunjavaju uvjete vezane uz račune iz ovog podnaslova i mirovinske račune koji se smatraju isključenim računima iz podnaslova 5.10.2. ili se prenesu sredstva iz jednog ili više fondova mirovinskog osiguranja koji se mogu smatrati mirovinskim fondom širokog sudjelovanja, mirovinskim fondom užeg sudjelovanja i mirovinskim fondom tijela javne vlasti, međunarodne organizacije ili središnje banke.

5.10.2. Mirovinski račun koji ispunjava određene kriterije

Mirovinski račun smatra se isključenim računom ako ispunjava sljedeće uvjete:

- račun je reguliran kao osobni mirovinski račun ili je dio registriranog ili reguliranog sustava mirovinskog osiguranja za ostvarenje prava na mirovinu, uključujući invalidninu ili naknadu u slučaju smrti,
- na račun se uplaćuju iznosi koji ne podliježu oporezivanju odnosno, iznosi uplaćeni na račun, koji bi inače bili oporezovani, priznaju se kao porezni izdatak ili su isključeni iz brutodobiti imatelja računa ili se oporezuju po sniženoj stopi ili je oporezivanje prihoda od ulaganja vezano uz račun odgođeno ili se oporezuju sniženoj stopi,
- podaci o računu obvezno se dostavljaju poreznim tijelima,
- povlačenja sredstava sa računa uvjetovana su određenom dobnom granicom za umirovljenje, invaliditetom

ili smrću, ili se u slučaju prijevremenog povlačenja (*prije ispunjavanja uvjeta za povlačenje sredstava*) primjenjuju kaznene mjere i

- godišnje uplate doprinosa ograničene su na kunski iznos koji odgovara iznosu od najviše 50.000,00 USD ili je određeno ograničenje uplata doprinosa na račun tijekom cijelog životnog vijeka u kunskom iznosu koji odgovara iznosu od najviše 1.000.000,00 USD, pri čemu se primjenjuju pravila o agregiranju stanja računa i valuti.

Financijski račun koji ispunjava posljednji navedeni uvjet (uplate doprinosa do 50.000,00 USD) smatrat će se da i dalje ispunjava taj uvjet i u slučaju kad se na isti prenesu sredstava s jednog ili više financijskih računa koji ispunjavaju uvjete vezane uz račune iz ovog podnaslova i račune koji ispunjavaju određene kriterije iz podnaslova 5.10.1. ili se prenesu sredstva iz jednog ili više fondova mirovinskog osiguranja koji se mogu smatrati mirovinskim fondom širokog sudjelovanja, mirovinskim fondom užeg sudjelovanja i mirovinskim fondom tijela javne vlasti, međunarodne organizacije ili središnje banke.

5.10.3. Ugovor o životnom osiguranju koji ispunjava određene kriterije

Ugovor o životnom osiguranju u pravilu je predmet razmjene informacija osim za specifične ugovore o životnom osiguranju koje se sukladno propisanim kriterijima može smatrati isključenim računima.

Isključeni račun podrazumijeva ugovor o životnom osiguranju kod kojeg razdoblje osiguranja završava prije 90-e godine života fizičke ako ispunjava sljedeće uvjete:

- periodične premije, koje se s vremenom ne umanjuju, plative su najmanje jednom godišnje tijekom trajanja ugovora ili do 90-e godine života osiguranika, ovisno o tomu što je kraće,
- ugovor nema ugovorenu vrijednost kojoj može bilo tko pristupiti (povlačenjem, u obliku zajma ili na neki drugi način) bez prestanka ugovora,

- iznos, osim naknade u slučaju smrti, plativ po otkazu ili prestanku ugovora ne smije premašiti agregirane premije plaćene za ugovor, umanjene za svotu u slučaju smrti, bolesti i naknada troškova (bez obzira jesu li stvarno nametnute) za razdoblje ili razdoblja trajanja ugovora i sve iznose isplaćene prije otkaza ili prestanka ugovora i
- vlasnik ugovora nije stjecatelj naplate vrijednosti.

5.10.4. Račun koji se drži isključivo radi ostavštine

Isključeni račun podrazumijeva račun koji se drži isključivo u svrhu ostavštine, ako dokumentacija o takvom računu sadrži i presliku oporuke umrle osobe ili izvod iz matice umrlih.

5.10.5. Račun uspostavljen u vezi sa sudskim nalogom ili presudom, prodajom, razmjenom ili najmom nekretnine ili osobne imovine

Isključeni račun podrazumijeva račun uspostavljen u vezi sa sljedećim:

- sudskim nalogom ili presudom,
- prodajom, razmjenom ili najmom nekretnine ili osobne imovine, pod uvjetom da račun ispunjava sljedeće:
  - račun se financira isključivo uplatama predujma, kapare, deponiranjem iznosa dovoljnog za pokriće obveze izravno povezane s transakcijom ili sličnim uplatama ili se financira iz financijske imovine koja je deponirana na račun u vezi s prodajom, razmjenom ili najmom imovine,
  - račun je otvoren i upotrebljava se jedino za osiguranje obveze kupca u pogledu podmirenja nabavne cijene imovine, obveze prodavatelja u pogledu plaćanja nepredviđene obveze ili obveze najmodavca ili najmoprimca o podmirenju štete na unajmljenoj imovini kako je dogovoreno na temelju ugovora o najmu,

- imovina na računu, uključujući prihod ostvaren po računu bit će isplaćena ili na neki drugi način raspodijeljena u korist kupca, prodavatelja, najmodavca ili najmoprimca (uključujući podmirenje obveze takve osobe) nakon prodaje, razmjene ili otkupa imovine ili prestanka ugovora o najmu,
- račun nije otvoren za isplatu marže ili u vezi s prodajom ili razmjenom financijske imovine,
- račun nije povezan s računom koji se smatra depozitnim računom (opisanim u podnaslovu 5.10.6.),
- obvezom financijske institucije u odnosu na zajam osiguran nekretninom u cilju izdvajanja uplata isključivo radi lakšeg ispunjavanja poreznih obveza ili određenih osiguranja povezanih s nekretninom u budućnosti,
- obvezom financijske institucije isključivo radi plaćanja budućih poreznih obveza.

5.10.6. Depozitni račun koji ispunjava određene kriterije

Isključenim računom smatra se depozitni račun koji ispunjava sljedeće uvjete:

- račun koji postoji isključivo jer stranka izvršava uplatu u iznosu većem od iznosa koji dopijeva na plaćanje po kreditnoj kartici ili u vezi s drugim instrumentom revolving kredita te se taj više uplaćeni iznos ne vraća stranci istoga trenutka i
- počevši od 1. siječnja 2016. ili prije tog datuma, financijska institucija provodi politike i postupke bilo da bi se stranku spriječilo da preplati iznos koji premašuje kunski iznos koji odgovara iznosu od 50.000,00 USD, bilo da bi se osiguralo da se u roku 60 dana izvrši povrat više uplaćenog iznosa stranke, uz primjenu pravila za preračunavanje valuta. Za ovu potrebu, više uplaćeni iznos stranke, ne odnosi se na potražna salda u iznosu osporenih naknada, ali zato uključuje potražna salda nastala zbog vraćanja robe i otkazivanja usluga.

5.10.7. Račun koji predstavlja mali rizik za poreznu utaju

Isključenim računom smatra se svaki drugi račun za koji postoji mali rizik od njegove zloporabe u svrhu porezne utaje, koji je u znatnoj mjeri sličnih obilježja kao bilo koji račun koji ima obilježja isključenog računa opisanog u podnaslovima 5.10.1. do 5.10.6. pod uvjetom da status takvog računa ne ugrožava postizanje učinkovite razmjene informacija o financijskim računima u cilju borbe protiv poreznih prijevара i utaja.

Ministarstvo financija, Porezna uprava utvrđuje popis neizvještajnih financijskih institucija, po potrebi ga ažurira i objavljuje na službenim mrežnim stranicama. Popis neizvještajnih financijskih institucija za sve države članice EU objavljuje se u Službenom listu Europske unije.²²

5.11. Financijski računi o kojima se izvješćuje

Izvještajne financijske institucije utvrđuju vrste financijskih računa koje drže te o kojim financijskim računima su dužne dostavljati informacije Ministarstvu financija, Poreznoj upravi sukladno zajedničkom standardu izvješćivanja.

Pojam račun o kojem se izvješćuje²³ podrazumijeva financijski račun koji vodi izvještajna financijska institucija države članice i/ili druge jurisdikcije koji drži jedna ili više osoba o kojima se izvješćuje ili pasivni subjekt koji nije financijska institucija s jednom ili više osoba koje imaju kontrolu i koje su osobe o kojima se izvješćuje pod uvjetom da je identificiran u skladu s postupcima dubinske analize.

Slika prikazuje korake kako utvrditi da se radi o financijskom računu o kojem je potrebno dostaviti informacije Ministarstvu financija, Poreznoj upravi.

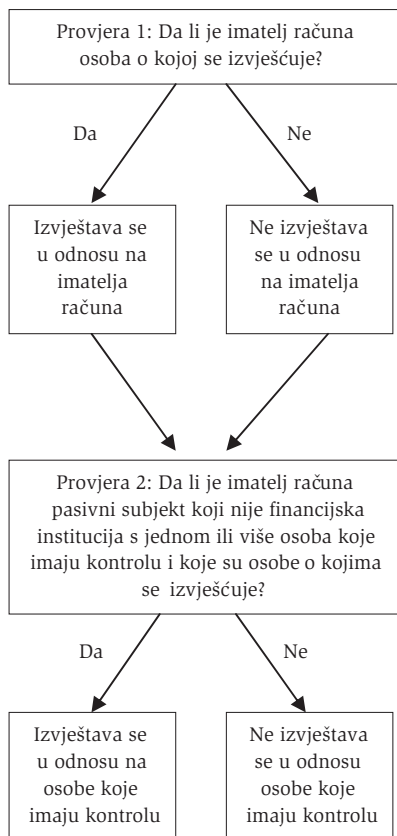
---

²² Službeni list Europske unije, C362, 31. listopada 2015.

²³ Propisano člankom 31. Pravilnika o automatskoj razmjeni informacija u području poreza.

Slika 4.: Utvrđivanje računa o kojem se izvješćuje

Da li je imatelj računa osoba o kojoj se izvješćuje?

Osoba države članice i/ili druge jurisdikcije²⁴ podrazumijeva fizičku osobu ili subjekt koji je rezident u bilo kojoj drugoj državi članici i/ili drugoj jurisdikciji u skladu s njihovim poreznim zakonima ili ostavština preminule osobe koja je bila rezident bilo koje od tih država. U odnosu na Republiku Hr-

²⁴ Propisano člankom 33. Pravilnika o automatskoj razmjeni informacija u području poreza.

vatsku, druge jurisdikcije odnose se na treće države s kojima nadležno tijelo Republike Hrvatske ima u primjeni CRS Mnogostrani sporazum ili s kojima je Europska unija sklopila sporazum (Švicarska, Andora, Lihtenštajn, Monako i San Marino). Popis trećih država s kojima Republika Hrvatska ima u primjeni CRS Mnogostrani sporazum objavljuje se na službenim internet stranicama Porezne uprave.

Izveštajne financijske institucije će sukladno postupcima dubinske analize morati provjeriti da li je imatelj financijskog računa, rezident u jednoj od država članica Europske unije ili trećih država s kojima Republika Hrvatska ima potpisan CRS Mnogostrani sporazum. Ukoliko izvještajna financijska institucija utvrdi da se radi o takvom rezidentu, osoba države članice i/ili druge jurisdikcije biti će osoba o kojoj se izvješćuje osim ako se radi o:

- trgovačkom društvu čijim se dionicama redovito trguje na jednom ili više organiziranih tržišta vrijednosnim papirima,
- bilo kojem trgovačkom društvu koje je povezani subjekt prethodno navedenog trgovačkog društva,
- tijelu javne vlasti,
- međunarodnoj organizaciji,
- središnjoj banci,
- financijskoj instituciji.

Ministarstvo financija, Poreznu upravu izvještava se o rezidentnim onih država u odnosu na koje je CRS Mnogostrani sporazum stupio na snagu i objavljen na listi država o kojim se izvješćuje Ministarstvo financija, Porezna uprava.

Da li je imatelj računa pasivni subjekt koji nije financijska institucija s jednom ili više osoba koje imaju kontrolu i koje su osobe o kojima se izvješćuje?

Zajednički standard izvješćivanja definira dvije vrste subjekata koji nisu financijske institucije: pasivni i aktivni.

Općenito se izvještava samo o pasivni subjektima koji nisu financijske institucije koji su imatelji računa. Izvještajne financijske institucije moraju slijediti postupke dubinske analize

kako bi utvrdile da li se radi o pasivnim subjektima te utvrditi osobe koje nad tim subjektom imaju kontrolu. Ukoliko su osobe koje imaju kontrolu nad pasivnim subjektom osobe o kojim se izvještava tad izvještajna financijska institucija dostavlja informacije Ministarstvu financija, Poreznoj upravi, uključujući podatke o imatelju računa i svakoj osobi koja ima kontrolu nad pasivnim subjektom.

Osoba koja ima kontrolu odgovara pojmu »stvarnog vlasnika« kao što je navedeno u preporukama radne skupine za financijske aktivnosti (FATF-*Financial Action Task Force, ve-ljača 2012.*) i u skladu s kojima treba tumačiti pojam osobe koja ima kontrolu.

Ukoliko je subjekt pravna osoba, stvarnim vlasnikom pravne osobe smatra se svaka fizička osoba (osobe) koja kontrolira subjekt ili u konačnici ima kontrolu nad vlasničkim udjelom subjekta. Vlasnički udjeli u subjektu ovise o vlasničkoj strukturi pravne osobe i uobičajeno se utvrđuju na temelju određenog praga (npr. osoba koja u pravnoj osobi ima vlasništvo u određenom postotku, npr. 25%). Ukoliko fizička osoba ne ostvaruje kontrolu nad subjektom kroz vlasničke udjele, osoba koja ima kontrolu nad subjektom smatrati će se fizička osoba koja kontrolira subjekt drugim sredstvima. Ukoliko nije moguće utvrditi fizičku osobu koja ima kontrolu nad subjektom, osoba koja ima ovlasti višeg rukovodstva smatrati će se osobom koja ima kontrolu nad subjektom.

U slučajevima pravnih aranžmana kao što je trust, pojam osoba koja ima kontrolu. odnosi se na osnivača, upravitelja, zaštitnika (ukoliko postoji), korisnika ili skupine korisnika te svaku drugu fizičku osobu ili fizičke osobe koje imaju stvarnu kontrolu nad trustom. Osnivač, upravitelj, zaštitnik (ukoliko postoji), korisnik ili skupine korisnika uvijek se smatraju osobama koje imaju kontrolu neovisno o tome da li zaista jedan od njih ima kontrolu nad trustom. Također, bilo koja druga fizička osoba (osobe) koja u konačnici ima kontrolu nad trustom (uključujući lanac kontrole ili vlasništva) također se mora smatrati osobom koja ima kontrolu nad trustom. U slučajevima kada je osnivač trusta subjekt, te u pogledu utvrđivanja izvora sredstava na računu trusta, izvještajna financij-

ska institucija mora utvrditi osobu koja ima kontrolu nad osnivačem te o istima izvijestiti kao o osobama koje imaju kontrolu nad trustom. Izvještajna financijska institucija dužna je pribaviti dovoljno informacija o korisnicima trusta kako bi ih mogla identificirati kada dođe do isplate sredstava ili kada korisnik bude ostvarivao svoja prava iz trusta.

Kada se radi o pravnim osobama ili pravnim aranžmanima koje su slične trustu (npr. zaklade), izvještajna financijska institucija identificira osobe koje imaju kontrolu provodeći postupak dubinske analize na sličan način kao i za trust.

5.12. Pravila izvješćivanja i dubinske analize za informacije o financijskim računima

5.12.1. Opće obveze dubinske analize²⁵

Račun se tretira kao račun o kojem se izvješćuje od datuma kada se utvrdilo da se radi o takvom računu u skladu sa postupcima dubinske analize. Jednom kada se utvrdi status računa kao računa o kojem je potrebno izvješćivati, račun zadržava takav status sve dok se ne utvrdi suprotno, na primjer, postane isključeni račun ili imatelj računa prestane biti osoba o kojoj se izvješćuje.

Račun se smatra računom o kojem se izvješćuje i ukoliko je stanje ili vrijednost računa nula ili negativna.

Stanje ili vrijednost računa utvrđuje se posljednjeg dana kalendarske godine. Kada se stanje ili vrijednost računa utvrđuje posljednjeg dana kalendarske godine tada se odgovarajuće stanje ili vrijednost utvrđuju posljednjeg dana izvještajnog razdoblja koje završava tom kalendarskom godinom ili u toj kalendarskoj godini.

Primjer 1. Račun postaje račun o kojem se izvješćuje

Račun je otvoren 28. svibnja 2015.

Račun postaje račun o kojem se izvješćuje 3. prosinca 2016.

---

²⁵ Propisano člankom 60. Pravilnika o automatskoj razmjeni informacija u području poreza.

S obzirom da je račun utvrđen u 2016. godini kao račun o kojem se izvješćuje, informacije o tome računu dostavljaju se u 2017. godini u odnosu na cijelu kalendarsku godinu.

Primjer 2. Račun prestaje biti računom o kojem se izvješćuje *Ista situacija kao u primjeru 1. međutim, 24. ožujka 2017. imatelj računa prestaje biti osoba o kojoj se izvješćuje te račun postaje neizvještajni račun. Podaci o tom računu neće se dostavljati u 2018. godini niti u narednim godina-ma, osim ako ponovno ne postane račun o kojem se izvješćuje.*

Primjer 3. Zatvoreni račun

Račun je otvoren 9. rujna 2019. i postane račun o kojem se izvješćuje 8. veljače 2020. Međutim, 27. listopada 2020. imatelj računa zatvori račun. S obzirom da je račun imao status račun o kojem se izvješćuje od 8. veljače do 27. listo-pada 2020. i zatvoren je u 2020. godini, o računu se mora izvijestiti u 2021. godini za navedeno razdoblje, uključujući i podatak o tome da je račun zatvoren.

Primjer 4. Račun prestaje biti računom o kojem se izvješćuje i zatvoren je

Isto kao u primjeru 2. međutim 4. srpnja 2017. imatelj računa zatvori račun. S obzirom da je račun prestao biti računom o kojem se izvješćuje na dan 24. ožujka 2017. informacije o tom računu nije potrebno dostaviti u 2018. godini.

Izvještajne financijske institucije mogu koristiti vanjske pružatelje usluga radi provođenja dubinske analize i ispunjavanja obveza izvješćivanja. U tom slučaju, izvještajne financijske institucije moraju ispuniti svoju zakonsku obvezu izvješćivanja i dubinske analize kao i zakonske obveze koje se odnose na zaštitu osobnih podataka. Na primjer, ukoliko se izvještajna financijska institucija odluči za ovu opciju, vanjski pružatelj usluga dužan je dostaviti informacije koje su obveza izvještajne financijske institucije te identificirati izvještajnu financijsku instituciju za koju ispunjava obvezu izvješćivanja i dubinske analize.

Izvještajne financijske institucije mogu primjenjivati postupke dubinske analize za nove račune na postojeće račune te postupke dubinske analize za račune velike vrijednosti na račune male vrijednosti. Ukoliko se postupci dubinske analize za nove račune primjenjuju na postojeće račune nastavljaju se primjenjivati pravila koja se inače primjenjuju na postojeće račune.

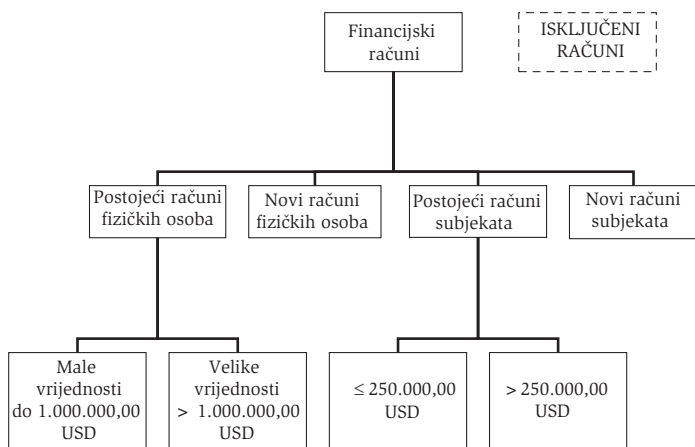
5.12.2. Dubinska analiza financijskih računa

Zajednički standard izvješćivanja definira postupke dubinske analize koje su izvještajne financijske institucije dužne provoditi kako bi utvrdile financijske račune o kojima su obvezne izvještavati Ministarstvo financija, Poreznu upravu. Primjena standardiziranog postupka utvrđivanja računa o kojima se izvješćuje osigurava konzistentnu kvalitetu informacija koje će se razmjenjivati automatskom razmjenom.

Račun o kojem se izvješćuje podrazumijeva financijski račun koji vodi izvještajna financijska institucija države članice i/ili druge jurisdikcije koji drži jedna ili više osoba o kojima se izvješćuje ili pasivni subjekt koji nije financijska institucija s jednom ili više osoba koje nad njim imaju kontrolu i koje su osobe o kojima se izvješćuje. Postoji skup financijskih računa koji se smatraju računima s malim rizikom od porezne prijevare te su radi toga isključeni iz obveze izvješćivanja.

Različiti postupci dubinske analize primjenjuju se na račune fizičkih osoba i račune subjekata kao i postojeće i nove račune.

Slika 5.: Dubinska analiza financijski računa

Postupak dubinske analize za utvrđivanje financijskih računa o kojima se izvješćuje razlikuje se s obzirom na četiri skupine računa: postojeći računi fizičkih osoba²⁶, novi računi fizičkih osoba²⁷, postojeći računi subjekata²⁸ i novi računi subjekata²⁹.

Općenito će izvještajne financijske institucije za nove račune morati prikupiti dodatnu dokumentaciju kako bi utvrdile poreznu rezidentnost imatelja računa, dok će se kod postojećih računa uglavnom oslanjati na informacije koje već imaju u svojim evidencijama.

Također, u postupku dubinske analize računa fizičkih osoba primjenjuju se kriteriji prema kojima će se odrediti radi li se o računu velike ili male vrijednosti. Izvještajne financijske

²⁶ Propisano člancima 61. do 75. Pravilnika o automatskoj razmjeni informacija u području poreza.

²⁷ Propisano člancima 76. do 78. Pravilnika o automatskoj razmjeni informacija u području poreza.

²⁸ Propisano člancima 79. do 85. Pravilnika o automatskoj razmjeni informacija u području poreza.

²⁹ Propisano člancima 86. do 88. Pravilnika o automatskoj razmjeni informacija u području poreza.

institucije mogu samostalno donijeti odluku da li će provjeravati i izvještavati o postojećim računima subjekata čije stanje ili vrijednost ne prelazi 250.000,00 USD.

Tablica 9. Propisani datumi i rokovi utvrđivanja financijskih računa

	<i>Postojeći financijski računi</i>	<i>Novi financijski računi</i>	<i>Provjera postojećih računa male vrijednosti fizičkih osoba</i>	<i>Provjera postojećih računa velike vrijednosti fizičkih osoba</i>
Rok:	Otvoreni do 31. prosinca 2015.	Otvoreni na ili nakon 1. siječnja 2016.	Završena do 31. prosinca 2017.	Završena do 31. prosinca 2016.

5.13. Dubinska analiza postojećih računa fizičkih osoba

Za postojeće račune općenito je teže pribaviti nove informacije od imatelja računa, te su radi toga pravila nešto jednostavnija. Kod postojećih računa fizičkih osoba, financijske institucije se mogu osloniti na podatke iz svojih evidencija o sadašnjoj adresi prebivališta fizičke osobe koja je imatelj računa na temelju dokumentiranog dokaza. U tom slučaju imatelj računa će se smatrati, u svrhu oporezivanja, rezidentom države članice i/ili druge jurisdikcije u kojoj se ta adresa nalazi. Obrada ovih podataka, bez obzira da li je dovoljno provesti pretraživanje elektroničkih baza podataka ili je potrebno pretražiti evidencije koje se vode na papiru, ovisi o agregiranom stanju ili vrijednosti financijskog računa.

Kod provjere računa fizičkih osoba potrebno je utvrditi radi li se o računu male ili velike vrijednosti za što se primjenjuju različita pravila dubinske analize.

Račun male vrijednosti fizičke osobe smatra se postojeći račun čije agregirano stanje ili vrijednosti na dan 31. prosinca 2015. ne prelazi iznos 1.000.000,00 USD.

Račun velike vrijednosti fizičke osobe smatra se postojeći račun čije agregirano stanje ili vrijednosti na dan 31. prosinca

2015. odnosno 31. prosinca sljedeće kalendarske godine prelazi iznos od 1.000.000,00 USD.

Za nove račune odnosno za račune koji su otvoreni na ili nakon 1. siječnja 2016. stanje na računu ne uzima se u obzir.

5.13.1. Dubinska analiza postojećih računa fizičkih osoba s obzirom na račune male vrijednosti³⁰

Ukoliko izvještajne financijske institucije prilikom provjere postojećih računa fizičkih osoba utvrde da na dan 31. prosinca 2015. agregirano stanje ili vrijednosti ne prelazi iznos od 1.000.000,00 USD, te račune tretiraju kao račune male vrijednosti.

Izvještajne financijske institucije u cilju izvješćivanja, prilikom provjere postojećih računa male vrijednosti fizičkih osoba, trebaju primjenjivati propisane postupke vezane uz pretraživanje podataka s kojim raspoložu prvenstveno radi: utvrđivanja adrese prebivališta, utvrđivanja da li je fizička osoba imatelj računa, može li se fizička osoba imatelj računa smatrati rezidentom u svrhu oporezivanja u jednoj od država članica i/ili drugih jurisdikcija.

U tu svrhu izvještajne financijske institucije primjenjuju dva načina utvrđivanja da li se radi o fizičkoj osobi imatelju računa male vrijednosti, a osoba je o kojoj se izvješćuje:

- utvrđivanje adrese prebivališta na temelju dokumentiranog dokaza,
- pretraživanje elektroničkih baza podataka.

Izvještajne financijske institucije također mogu odabrati primjenu postupaka dubinske analize za račune velike vrijednosti na račune male vrijednosti ili primijeniti postupke za nove račune.

---

³⁰ Propisano člancima 61. do 66. Pravilnika o automatskoj razmjeni informacija u području poreza.

5.13.2. Utvrđivanje adrese prebivališta na temelju dokumentiranog dokaza

Kako bi izvještajne financijske institucije mogle utvrditi da li je fizička osoba koja je imatelj računa osoba o kojoj se izvješćuje, potrebno je provjeriti podatke o sadašnjoj adresi prebivališta fizičke osobe odnosno nalazi li se ta adresa u državi članici i/ili drugoj jurisdikciji. Ako izvještajne financijske institucije u svojim evidencijama imaju podatke o sadašnjoj adresi prebivališta fizičke osobe koja je imatelj računa na temelju dokumentiranog dokaza, izvještajne financijske institucije mogu tu fizičku osobu smatrati rezidentom države članice ili druge jurisdikcije u kojoj se ta adresa nalazi.

Adresa se smatra sadašnjom adresom prebivališta fizičke osobe ako se radi o zadnjoj adresi koju je evidentirala izvještajna financijska institucija na temelju dokumentiranog dokaza.

Dokumentirani dokaz može biti, na primjer, osobna iskaznica, putovnica ili drugi službeni dokument u kojem se nalaze podaci o sadašnjoj adresi prebivališta.

Ukoliko se izvještajna financijska institucija oslanja na podatke o sadašnjoj adresi prebivališta fizičke osobe koju ima u svojim evidencijama, a dođe do promjene okolnosti zbog kojih izvještajna financijska institucija ima razloga vjerovati da su originalni dokumentirani dokazi netočni ili nepouzdana, mora pribaviti izjavu o rezidentnosti imatelja računa i novi dokumentirani dokaz radi utvrđivanja rezidentnosti u svrhu oporezivanja imatelja računa. Navedenu dokumentaciju dužna je pribaviti najkasnije do:

- posljednjeg dana odgovarajuće kalendarske godine ili drugog odgovarajućeg izvještajnog razdoblja, ili
- 90 kalendarskih dana nakon obavijesti o takvoj promjeni okolnosti ili njezinog otkrivanja.

Ako izvještajna financijska institucija ne može dobiti izjavu o rezidentnosti imatelja računa i novi dokumentirani dokaz do navedenih datuma, izvještajna financijska institucija mora provesti postupak elektroničkog pretraživanja evidencija.

5.13.3. Pretraživanje elektroničkih baza podataka

Izvršajne financije institucije u slučaju kad se ne oslanjaju na podatke o sadašnjoj adresi prebivališta imatelja računa na temelju dokumentiranog dokaza ili su odlučile primjenjivati postupke dubinske analize za račune velike vrijednosti na račune male vrijednosti, obvezno provode pretraživanje elektroničkih baza podataka kako bi utvrdile da li je imatelj računa osoba o kojoj se izvješćuje.

Izvršajne financijske institucije pretražuju elektroničke baze podataka kako bi utvrdile neku od dolje navedenih indicija:

- za imatelja računa je utvrđeno da je rezident određene države članice i/ili druge jurisdikcije,
- sadašnja poštanska adresa ili adresa prebivališta (uključujući poštanski pretinac) je u određenoj državi članici i/ili drugoj jurisdikciji,
- jedan ili više telefonskih brojeva je u određenoj državi članici i/ili drugoj jurisdikciji, a ne postoji telefonski broj u Republici Hrvatskoj,
- trajni nalog (osim s obzirom na depozitni račun) za prijenos sredstava na račun vodi se u određenoj državi članici i/ili drugoj jurisdikciji,
- sadašnja važeća punomoć ili ovlaštenje za potpisivanje dodijeljeno je osobi koja ima adresu u određenoj državi članici i/ili drugoj jurisdikciji ili
- nalog za zadržavanje pošte ili adresa iz usluge je u određenoj državi članici i/ili drugoj jurisdikciji, ako se u evidencijama izvršajne financijske institucije ne nalaze podaci o nekoj drugoj adresi imatelja računa.

Ukoliko se pretraživanjem elektroničkih baza podataka ne otkrije niti jedna od gore navedenih indicija tada nije potrebno poduzimati dodatne mjere sve dok ne dođe do promjena okolnosti na temelju kojih se jedna ili više indicija mogu povezati s računom ili dok račun ne postane račun velike vrijednosti.

Ukoliko se elektroničkim pretraživanjem podataka otkrije bilo koja od gore navedenih indicija (osim naloga za zadržavanje pošte ili adrese iz usluge) ili promjene okolnosti dovedu

do toga da se jedna ili više indicija mogu povezati s računom, tada su izvještajne financijske institucije obvezne imatelja računa smatrati rezidentom u svrhu oporezivanja u svakoj državi članici i/ili drugoj jurisdikciji za koju je utvrđena indicija.

Međutim, izvještajna financijska institucija neovisno o pronalaženju indicija može ishoditi ili već imati u svojoj evidenciji izjavu imatelja računa ili dokumentirani dokaz kojim se opovrgava rezidentosti imatelja računa u državi članici i/ili drugoj jurisdikciji.

Stoga, izvještajne financijske institucije nisu obvezne imatelja računa smatrati rezidentom države članice ili druge jurisdikcije ako:

1. podaci o imatelju računa sadrže podatak o sadašnjoj adresi ili adresi prebivališta u toj državi članici i drugoj jurisdikciji, jedan ili više telefonskih brojeva u toj državi članici i/ili drugoj jurisdikciji (a ne sadrže telefonski broj u Republici Hrvatskoj) ili trajni nalog (s obzirom na financijske račune osim depozitnih računa) za prijenos sredstava koji se vodi u državi članici i/ili drugoj jurisdikciji, a izvještajna financijska institucija ishodila je ili prethodno provjerila i u evidenciji raspolaže s:
  - izjavom o rezidentnosti imatelja računa u državi članici i/ili drugoj jurisdikciji koja ne uključuje tu državu članicu i drugu jurisdikciju i
  - dokumentiranom dokazu na osnovu kojeg se utvrđuje da imatelj računa ima status osobe o kojoj se ne izvješćuje,
2. podaci o imatelju računa sadrže važeću punomoć ili ovlaštenje za potpisivanje dodijeljeno osobi koja ima adresu u toj državi članici i drugoj jurisdikciji, a izvještajna financijska institucija ishodila je ili prethodno provjerila i u evidenciji raspolaže s:
  - izjavom o rezidentnosti imatelja računa u državi članici i/ili drugoj jurisdikciji koja ne uključuje tu državu članicu i/ili drugu jurisdikciju ili
  - dokumentiranim dokazom na osnovu kojeg se utvrđuje da imatelj računa ima status osobe o kojoj se ne izvješćuje.

5.13.4. Posebna pravila kod naloga za zadržavanja pošte ili adrese iz usluge

Posebna pravila primjenjuju se u slučaju kada izvještajna financijska institucija elektroničkim pretraživanjem podataka otkrije nalog za zadržavanje pošte ili adresu iz usluge koje se odnose na imatelja računa i niti jednu drugu adresu ili indiciju.

U tom slučaju obvezne su prema redoslijedu koji je najprikladniji s obzirom na okolnosti, pretražiti evidencije koje se vode na papiru (postupci provjere evidencija koje se vode na papiru opisani su kod računa velike vrijednosti) ili nastojati od imatelja računa pribaviti izjavu o rezidentnosti ili drugi dokumentirani dokaz. Ovi se koraci poduzimaju radi utvrđivanja rezidentnosti u porezne svrhe imatelja računa.

Ukoliko izvještajne financijske institucije pretraživanjem evidencija na papiru ne pronađu niti jednu indiciju i ne uspiju pribaviti izjavu o rezidentnosti ili dokumentirani dokaz, dužne su Ministarstvo financija, Poreznu upravu izvijestiti o tom računu kao o nedokumentiranom računu.

Jednom kada izvještajna financijska institucija utvrdi da je račun male vrijednosti nedokumentirani račun nije dužna u sljedećoj godini ponovno primjenjivati posebna pravila kod naloga za zadržavanja pošte ili adrese iz usluge na taj račun sve dok ne nastupe promjene okolnosti koje dovedu do toga da se jedna ili više indicija mogu povezati sa tim računom ili račun postane račun velike vrijednosti. Međutim, izvještajna financijska institucija mora izvijestiti Ministarstvo financija, Poreznu upravu o računu male vrijednosti kao nedokumentiranom računu sve dok se taj račun ne prestane tretirati kao nedokumentirani račun.

5.13.5. Napredni postupci utvrđivanja računa velike vrijednosti³¹

Napredni postupci utvrđivanja računa velike vrijednosti su: pretraživanje elektroničkih baza podataka, pretraživanje

---

³¹ Propisano člancima 67. do 75. Pravilnika o automatskoj razmjeni informacija u području poreza.

evidencija koje se vode na papiru i dodatna saznanja osoba zaduženih za poslovanje sa strankama.

5.13.5.1. Pretraživanje elektroničkih baza podataka

Izvještajne institucije su prilikom provjere računa velike vrijednosti obvezne elektroničkim putem provjeravati svoje podatke za svaku od sljedećih indicija:

- za imatelja računa je utvrđeno da je rezident određene države članice i/ili druge jurisdikcije,
- sadašnja poštanska adresa ili adresa prebivališta (uključujući poštanski pretinac) je u određenoj državi članici i/ili drugoj jurisdikciji,
- jedan ili više telefonskih brojeva je u određenoj državi članici i/ili drugoj jurisdikciji, a ne postoji telefonski broj u Republici Hrvatskoj,
- trajni nalog (osim s obzirom na depozitni račun) za prijenos sredstava na račun vodi se u određenoj državi članici i/ili drugoj jurisdikciji,
- sadašnja važeća punomoć ili ovlaštenje za potpisivanje dodijeljeno je osobi koja ima adresu u određenoj državi članici i/ili drugoj jurisdikciji ili
- nalog za zadržavanje pošte ili adresa iz usluge je u određenoj državi članici i/ili drugoj jurisdikciji, ako se u evidencijama izvještajne financijske institucije ne nalaze podaci o nekoj drugoj adresi imatelja računa.

5.13.5.2. Pretraživanje evidencija koje se vode na papiru

Izvještajne financijske institucije dužne su provesti pretraživanje evidencija koje vode na papiru ukoliko elektronička baza podataka ne obuhvaća sva polja odnosno slijedeće informacije:

- status rezidentnosti imatelja računa,
- trenutačno pohranjenu adresu prebivališta i adresu za zaprimanje pismena imatelja računa,
- trenutačno pohranjeni telefonski broj imatelja računa, ako postoji,

- u slučaju financijskih računa koji nisu depozitni računi, informaciju o tome postoje li trajni nalozi za prijenos sredstava s računa na račun (uključujući račun u drugoj podružnici izvještajne financijske institucije ili u drugoj financijskoj instituciji),
- informaciju o tome postoji li trenutna važeća adresa iz usluge ili nalog za zadržavanje pošte za imatelja računa i
- informacije o tome postoji li punomoć ili ovlaštenje za potpisivanje u odnosu na račun.

Ako elektroničke baze podataka ne obuhvaćaju sve prethodno navedene informacije, izvještajne financijske institucije obvezne su za račune velike vrijednosti izvršiti provjeru trenutne glavne datoteke stranaka. Ukoliko elektroničke baze podataka uključuju sva polja i gore navedene informacije ali su određena polja prazna tj. nepopunjena, izvršiti će se provjera glavne datoteke stranaka osim ukoliko izvještajne financijske institucije primjenjuju interne politike i procedure temeljem kojih prazno polje znači da izvještajna financijska institucija nema taj podatak u bazi.

U slučaju da glavne datoteke stranaka ne sadrže navedene informacije, izvještajne financijske institucije nastavljaju s daljnjom provjerom odnosno obvezne su za svaku indiciju, provjeriti sljedeće isprave povezane s računom, a koje su izvještajne financijske institucije prikupile u posljednjih pet godina:

- najnoviji prikupljeni dokumentirani dokaz o računu,
- najnoviji ugovor ili isprave o otvaranju računa,
- najnoviju dokumentaciju koju je izvještajna financijska institucija prikupila na temelju propisa koji uređuju područje sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma ili na temelju drugih propisa,
- važeću punomoć ili ovlaštenje za potpisivanje i
- važeći trajni nalog za prijenos sredstava (osim s obzirom na depozitni račun).

5.13.5.3. Dodatna saznanja o imatelju računa

Za račune velike vrijednosti provjere se obvezno provode na osnovu pretraživanja evidencija koje se vode elektronički ili na papiru te na osnovi saznanja osoba zaduženih za poslovanje sa strankama (uključujući svaki financijski račun koji se agregira s tim računom velike vrijednosti). Naime, izvještajne financijske institucije obvezne su smatrati svaki račun velike vrijednosti, računom o kojem se izvješćuje, ako osoba zadužena za poslovanje sa strankama ima saznanja o tome da je imatelj računa osoba o kojoj se izvješćuje.

Osoba zadužena za poslovanje sa strankama je djelatnik odnosno zaposlenik izvještajne financijske institucije koji obavlja svakodnevne izravne poslove vezane za stranku koja je imatelj računa, savjetuje stranku vezano za bankarsko poslovanje, investiranje, fiducijarne poslove, upravljanje imovinom, savjetuje ili ugovara poslove vezano za različite financijske proizvode i usluge ili pruža drugu sličnu stručnu pomoć.

Primjer 1.

Fizička osoba ima otvoreni skrbnički račun u financijskoj instituciji. Vrijednost na računu na kraju kalendarske godine iznosi 1.350.000,00 USD. Zaposlenik financijske institucije upravlja računom na svakodnevnoj osnovi i zadužen je za poslovne odnose sa strankom odnosno fizičkom osobom imateljem računa. S obzirom da vrijednost računa prelazi 1.000.000,00 USD zaposlenik financijske institucije smatra se osobom zaduženom za poslovanje sa strankama u smislu globalnog standarda.

Primjer 2.

Fizička osoba ima otvoreni skrbnički račun u financijskoj instituciji. Vrijednost na računu na kraju kalendarske godine iznosi 780.000,00 USD. Dodatno, fizička osoba ima u financijskoj instituciji otvoren i depozitni račun sa stanjem računa na isti dan koje iznosi 427.000,00 USD. Interni sustavi financijske institucije povezuje račune fizičke osobe koja je imatelj računa sukladno pravilima o agregiranju stanja računa te ukupno stanje po svim računima

prelazi 1.000.000,00 USD (račun velike vrijednosti). Zaposlenik financijske institucije ima sličan poslovni odnos sa imateljem računa kao u primjeru 1. stoga se smatra osobom zaduženom za poslovanje sa strankama u smislu globalnog standarda.

Primjer 3.

Isti slučaj kao u primjeru 2. osim što zaposlenik financijske institucije nema izravan kontakt sa imateljem računa nego samo obavlja administrativne poslove vezane za račun. U ovom slučaju zaposlenik financijske institucije ne smatra se osobom zaduženom za poslovanje sa strankama u smislu zajedničkog standarda izvješćivanja.

5.13.5.4. Učinak utvrđivanja indicija u odnosu na račune velike vrijednosti

Izveštajne financijske institucije mogu na temelju napredne provjere računa velike vrijednosti doći do zaključka da ne postoji niti jedna indicija, te da račun ne drži osoba o kojoj se izvješćuje (*nema obveze izvješćivanja*). U tom slučaju nije potrebno provoditi daljnje mjere sve dok ne nastupi promjena okolnosti na temelju koje se s računom može povezati jedna ili više indicija.

Međutim, ako naprednom provjerom računa velike vrijednosti izvještajne financijske institucije otkriju bilo koju indiciju ili nastupi promjena okolnosti na temelju koje se jedna ili više indicija mogu povezati s računom, tada su obvezne takav račun smatrati računom o kojem se izvješćuje i to s obzirom na svaku državu članicu i/ili drugu jurisdikciju za koju je indicija utvrđena, osim ako primijene kriterije koji se odnose na opovrgavanje rezidentnosti u državi članici i/ili drugoj jurisdikciji i ako se na taj račun primjenjuje jedan od tih uvjeta.

S toga, izvještajne financijske institucije nisu obvezne imatelja računa smatrati rezidentom države članice i/ili druge jurisdikcije ako:

1. podaci o imatelju računa sadrže podatak o sadašnjoj adresi ili adresi prebivališta u toj državi članici i/ili

drugoj jurisdikciji, jedan ili više telefonskih brojeva u toj državi članici i/ili drugoj jurisdikciji (a ne sadrže telefonski broj u Republici Hrvatskoj) ili trajni nalog (s obzirom na financijske račune osim depozitnih računa) za prijenos sredstava koji se vodi u državi članici i/ili drugoj jurisdikciji, a izvještajna financijska institucija ishodila je ili prethodno provjerila i u evidenciji raspolaže s:

- izjavom o rezidentnosti imatelja računa u državi članici i/ili drugoj jurisdikciji koja ne uključuje tu državu članicu i/ili drugu jurisdikciju i
  - dokumentiranom dokazu na osnovu kojeg se utvrđuje da imatelj računa ima status osobe o kojoj se ne izvješćuje,
2. podaci o imatelju računa sadrže važeću punomoć ili ovlaštenje za potpisivanje dodijeljeno osobi koja ima adresu u toj državi članici i/ili drugoj jurisdikciji, a izvještajna financijska institucija ishodila je ili prethodno provjerila i u evidenciji raspolaže s:
- izjavom o rezidentnosti imatelja računa u državi članici i/ili drugoj jurisdikciji koja ne uključuje tu državu članicu i/ili drugu jurisdikciju ili
  - dokumentiranim dokazom na osnovu kojeg se utvrđuje da imatelj računa ima status osobe o kojoj se ne izvješćuje.

5.13.5.5. Nedokumentirani račun

Kod provjera računa velike vrijednosti mogu se pojaviti okolnosti u kojima izvještajne financijske institucije moraju zatražiti izjavu o rezidentnosti kako bi mogle utvrditi podliježe li račun obvezi izvješćivanja ili ne. Naime, ako je naprednom provjerom računa velike vrijednosti utvrđen nalog za zadržavanje pošte ili adrese iz usluge te za imatelja računa nije utvrđena ni jedna druga adresa ni jedna druga indicija tada su izvještajne financijske institucije obvezne od tog imatelja računa pribaviti izjavu o rezidentnosti ili dokumentirani dokaz radi utvrđivanja rezidentnosti imatelja računa u svrhu oporezivanja.

Ako izvještajne financijske institucije ne mogu dobiti takvu izjavu o rezidentnosti imatelja računa ili dokumentirani dokaz, obvezne su Ministarstvo financija, Poreznu upravu izvijestiti o računu kao o nedokumentiranom računu.

5.13.6. Promjena u račun velike vrijednosti

Izvještajne financijske institucije dužne su provjeravati na kraju kalendarske godine da li je račun male vrijednosti postao račun velike vrijednosti. Naime, ako je na dan 31. prosinca 2015. ili na posljednji dan bilo koje kalendarske godine postojeći račun fizičke osobe račun male vrijednosti ali postane račun velike vrijednosti na posljednji dan sljedeće kalendarske godine, izvještajne financijske institucije obvezne su provesti postupak napredne provjere, u kalendarskoj godini koja slijedi nakon godine u kojoj je taj račun postao račun velike vrijednosti.

Primjer 1.

Stanje računa na dan 31. prosinca 2015. godine iznosi 400.000,00 USD. Nakon primjene pravila o agregiranju stanja računa dana 31. prosinca 2016. godine utvrđeno je stanje na računu u iznosu od 1.500.000,00 USD. S obzirom da je došlo do promjene statusa računa iz računa male u račun velike vrijednosti, izvještajna financijska institucija provesti će naprednu provjeru računa velike vrijednosti u 2017..

Ako izvještajne financijske institucije na temelju prethodno navedene provjere za takav račun utvrde da je račun o kojemu se izvješćuje, tada su dužne dostaviti tražene informacije o takvom računu s obzirom na godinu u kojoj je utvrđeno da se radi o računu o kojem se izvješćuje i za sljedeće godine na godišnjoj razini, osim ako imatelj računa prestane biti osoba o kojoj se izvješćuje.

Primjer 2.

Isto kao u primjeru 1. s obzirom da se radi o računu o kojem se izvješćuje, izvještajna financijska institucija dostaviti

će informacije Ministarstvu financija, Poreznoj upravi o računu male vrijednosti za izvještajno razdoblje koje se odnosi na 2016. do 30. lipnja 2017., te informacije o računu velike vrijednosti za izvještajno razdoblje koje se odnosi na 2017. do 30. lipnja 2018.

5.13.7. Ponavljanje provjere računa velike vrijednosti

Izvještajne financijske institucije u načelu nisu obvezne ponavljati napredne provjere računa velike vrijednosti za isti račun, osim provjere koje provode osobe zadužene za poslovanje sa strankama, te ukoliko se radi o nedokumentiranom računu za koji bi financijska institucija trebala jednom godišnje provoditi postupak provjere do trenutka kada taj račun prestane biti nedokumentiran.

5.13.8. Promjena okolnosti

Promjena okolnosti općenito uključuje svaku promjenu koja za ishod ima dodatne informacije u vezi sa statusom osobe ili je na drugi način u suprotnosti sa statusom te osobe. Osim toga, promjena okolnosti uključuje svaku promjenu ili dodatne informacije u odnosu na račun imatelja računa (uključujući dodavanje, nadomještanje ili drugu promjenu imatelja računa) ili svaku promjenu na računu povezanu s takvim računom (pri čemu se primjenjuju pravila o agregiranju računa), ako takva promjena ili dodatne informacije utječu na status imatelja računa.

5.13.9. Promjena okolnosti kod računa velike vrijednosti

Ako dođe do promjene okolnosti s obzirom na račun velike vrijednosti na temelju kojih se jedna ili više indicija mogu povezati s računom, izvještajne financijske institucije obvezne su smatrati račun računom o kojem se izvješćuje s obzirom na svaku državu članicu i/ili drugu jurisdikciju, za koju je utvrđena indicija, osim ako primijene kriterije koji se odnose

na opovrgavanje rezidentnosti u državi članici i drugoj jurisdikciji i ako se na taj račun odnosi jedna od tih iznimki.

Izvršajne financijske institucije obvezne su provesti postupke na osnovu kojih osoba koja je zadužena za poslovanje sa strankama može utvrditi svaku promjenu okolnosti u odnosu na račun. Osobito ako osoba zadužena za poslovanje sa strankama dobije obavijest da imatelj računa ima novu adresu za zaprimanje pismena u državi članici i/ili drugoj jurisdikciji, izvršajne financijske institucije obvezne su novu adresu smatrati promjenom okolnosti i ako odluče primijeniti kriterije koji se odnose na opovrgavanje rezidentnosti u državi članici i/ili drugoj jurisdikciji, dužne su od imatelja računa prikupiti odgovarajuću dokumentaciju.

5.13.10. Rokovi za postupke provjere računa i izvješćivanja

Provjera postojećih računa velike vrijednosti fizičkih osoba morala je biti dovršena do 31. prosinca 2016. Provjera postojećih računa male vrijednosti fizičkih osoba morala je biti dovršena do 31. prosinca 2017.

Svaki postojeći račun fizičke osobe za koji je utvrđeno da je račun o kojem se izvješćuje smatra se računom o kojem se izvješćuje u svim godinama koje slijede osim ako imatelj računa prestane biti osoba o kojoj se izvješćuje.

5.13.11. Dokumentirani dokaz

Dokumentirani dokaz uključuje sljedeće dokumente:

- potvrda o rezidentnosti koju je izdalo ovlašteno državno tijelo države članice ili druge jurisdikcije za koju primatelj uplate tvrdi da je u njoj rezident (na primjer, potvrda o rezidentnosti izdana u porezne svrhe, podaci o rezidentnosti iz javno dostupnih registra koja vode nadležna tijela),
- za fizičke osobe, svaka valjana identifikacijska isprava koju je izdalo ovlašteno državno tijelo koja sadrži ime fizičke osobe i koja se uobičajeno koristi u svrhu

utvrđivanja identiteta (na primjer, osobna iskaznica, putovnica, vozačka dozvola itd.),

- za subjekte, svaka službena isprava koju je izdalo ovlašteno državno tijelo koja sadrži naziv subjekta, adresu njegova sjedišta u državi članici i drugoj jurisdikciji za koju tvrdi da je u njoj rezident ili državni članci i/ili drugoj jurisdikciji u kojoj je subjekt osnovan i organiziran (na primjer, rješenje o upisu u trgovački registar). Adresa sjedišta subjekta u načelu je mjesto u kojem se nalazi mjesto njegove stvarne uprave. Adresa financijske institucije koja vodi račun subjekta, poštanski pretinac ili adresa koja se upotrebljava isključivo za primanje pošte nije adresa sjedišta subjekta osim ako je takva adresa jedina adresa koju upotrebljava subjekt te se ona pojavljuje kao registrirana adresa subjekta u dokumentima o osnivanju subjekta. Adresa koja je dana uz nalog za zadržavanje svih poštanskih pošiljaka na toj adresi, nije adresa sjedišta subjekta,
- svaki revidirani financijski izvještaj, potvrda treće strane o kreditnoj sposobnosti, zahtjev za pokretanje stečaja ili izvješće regulatora vrijednosnih papira.

U odnosu na postojeći račun subjekta, izvještajne financijske institucije mogu upotrebljavati kao dokumentirani dokaz svaku klasifikaciju iz evidencija izvještajne financijske institucije u vezi s imateljem računa određenu na temelju standardiziranog sustava označivanja industrija, koju je izvještajna financijska institucija zabilježila u skladu sa svojim uobičajenim poslovnim praksama, a za potrebe postupaka za sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma ili za druge regulatorne potrebe (osim u svrhu oporezivanja) i koje je izvještajna financijska institucija provela prije datuma klasificiranja financijskog računa kao postojećeg računa, pod uvjetom da izvještajna financijska institucija ne zna ili nema razloga znati da je takva klasifikacija netočna i nepouzdana.

Pojam standardizirani sustav broječanog označivanja industrija (*eng. International Standard Industrial Classification*) podrazumijeva sustav označivanja koji se upotrebljava za

klasifikaciju subjekata prema vrsti poslovne djelatnosti u svrhu koja je različita od svrhe oporezivanja.

5.14. Dubinska analiza novih računa fizičkih osoba³²

Novi računi fizičkih osoba su svi računi otvoreni na ili nakon 01. siječnja 2016.

Za nove račune fizičkih osoba izvještajne financijske institucije obvezne su prilikom otvaranja računa pribaviti izjavu o rezidentnosti imatelja računa koja može biti dio dokumentacije potrebne za otvaranje računa. Izvještajne financijske institucije moraju potvrditi opravdanost izjave o rezidentnosti na temelju informacija koje su pribavile kod otvaranja računa, uključujući svu dokumentaciju prikupljenu u skladu s propisima koji uređuju područje sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma.

Temeljem izjave o rezidentnosti utvrđuje se da li je imatelj računa rezident u porezne svrhe u državi članici i/ili drugoj jurisdikciji te je izvještajna financijska institucija dužna tretirati takav financijski račun kao račun o kojem se izvješćuje.

5.14.1. Izjava o rezidentnosti za fizičke osobe

Izjava o rezidentnosti je izjava imatelja računa o njegovom statusu u odnosu na državu rezidentnosti te bilo koja druga informacija koju izvještajna financijska institucija može zatražiti u svrhu ispunjavanja svojih obveza provođenja dubinske analize i dostavljanja informacija Ministarstvu financija, Poreznoj upravi.

Od izvještajnih financijskih institucija ne očekuje se da pružaju porezne savjete ili tumačenja pojma i utvrđivanja porezne rezidentnosti svojih klijenata.

Izjava o rezidentnosti nije propisana zakonom, međutim mora sadržavati podatak o poreznoj rezidentnosti imatelja

---

³² Propisano člancima 76. do 78. Pravilnika o automatskoj razmjeni informacija u području poreza.

računa te ostale informacije kako bi izvještajna financijska institucija mogla potvrditi opravdanost te izjave na temelju informacija koje je pribavila prilikom otvaranja računa i dokumentacije prikupljene u skladu s propisima koji uređuje područje sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma.

Kod novih računa fizičkih osoba izjava o rezidentnosti trebala bi sadržavati:

- ime i prezime,
- datum rođenja,
- adresu,
- državu rezidentnosti u porezne svrhe,
- porezni identifikacijski broj,
- potpis od strane fizičke osobe i
- datum.

Izjava o rezidentnosti imatelja računa mora sadržavati porezni identifikacijski broj imatelja računa s obzirom na tu državu članicu i/ili drugu jurisdikciju, osim u slučaju da ta država članica i/ili druga jurisdikcija rezidentnosti ne izdaje porezni identifikacijski broj.

U većini slučajeva fizička osoba je rezident u svrhu oporezivanja u jednoj državi, međutim moguće je da fizička osoba bude rezident u dvije ili više država. U tom slučaju, izvještajna financijska institucija izvijestiti će o svim državama za koje je fizička osoba izjavila da rezident.

5.14.2. Promjena okolnosti kod novih računa fizičkih osoba

Izveštajne financijske institucije na temelju svojih provjera mogu doći do saznanja da je došlo promijene okolnosti u odnosu na novi račun fizičke osobe, te na osnovu tih saznanja mogu posumnjati u točnosti i pouzdanost izvorne izjave o rezidentnosti. Na primjer, izvještajna financijska institucija može u svojim evidencijama imati podatak o imatelju računa koji je u suprotnosti sa podacima navedenim u izjavi o rezidentnosti.

U tim okolnostima, izvještajne financijske institucije se ne mogu osloniti na izvornu izjavu o rezidentnosti pa su obvezne pribaviti valjanu izjavu o rezidentnosti imatelja računa kojom se utvrđuje rezidentnost imatelja računa u svrhu oporezivanja ili obrazloženje i odgovarajuću dokumentaciju kojom se potvrđuje opravdanost izvorne izjave o rezidentnosti. Izvještajne financijske institucije trebale bi uspostaviti procedure kako bi pravovremeno utvrdile da je došlo do promjene okolnosti.

Izvještajne financijske institucije obvezne su u roku 90 dana od promjene okolnosti pribaviti valjanu izjavu o rezidentnosti imatelja računa kojom se utvrđuje rezidentnost imatelja računa u svrhu oporezivanja.

5.15. Dubinska analiza postojećih računa subjekata³³

5.15.1. Računi subjekata

Za potrebe razmijene informacija u porezne svrhe pojam subjekt odnosi se na pravne osobe i različite pravne aranžmane kao što su partnerstva, zaklade, trustovi i slično. Račun subjekta odnosi se na sve račune čiji imatelji odnosno vlasnici računa nisu fizičke osobe.

5.15.2. Računi subjekata koje nije potrebno provjeravati, utvrđivati i o njima dostavljati informacije

Ako agregirano stanje ili vrijednost postojećeg računa subjekta na dan 31. prosinca 2015. ne premašuje kunski iznos koji odgovara iznosu od 250.000,00 USD, tada izvještajne financijske institucije nisu obvezne provjeravati taj račun, utvrđivati i dostavljati informacije o tom računu, sve dok agregirano stanje računa ili vrijednost ne bude veća od tog iznosa na dan 31. prosinca u bilo kojoj sljedećoj kalendarskoj godini.

---

³³ Propisano člancima 79. do 85. Pravilnika o automatskoj razmjeni informacija u području poreza.

Izvještajnim financijskim institucijama ostavlja se mogućnost da same odaberu da li će provjeravati, utvrđivati i dostavljati informacije o računima ispod navedenog iznosa, bilo u odnosu na sve postojeće račune subjekata ili zasebno za svaku utvrđenu skupinu računa. Na ovaj način, izvještajnim financijskim institucijama dopušta se prag izuzeća za postojeće račune subjekata do 250.000,00 USD, međutim, svake godine na dan 31. prosinca potrebno je provjeriti stanje računa odnosno da li je stanje ili vrijednost računa iznad propisanog praga. Ukoliko se utvrdi da je stanje ili vrijednost računa iznad propisanog praga primjenjuju se svi postupci dubinske analize koji se odnose na postojeće račune subjekata.

5.15.3. Računi subjekata koje je potrebno provjeriti

Izvještajne financijske institucije dužne su provjeriti sljedeće postojeće račune subjekata:

- sve postojeće račune subjekata čije agregirano stanje ili vrijednost na dan 31. prosinca 2015. premašuje kunski iznos koji odgovara iznosu od 250.000 USD,
- sve postojeće račune subjekata čije stanje na dan 31. prosinca 2015. ne premašuje taj iznos, ali čije agregirano stanje računa ili vrijednost na dan 31. prosinca bilo koje sljedeće kalendarske godine premaši taj iznos.

5.15.4. Računi subjekata o kojima je potrebno dostaviti informacije

Nakon što izvještajne financijske institucije provedu gore navedenu provjeru, dostaviti će informacije samo o onima postojećim računima subjekata čiji su vlasnici jedan ili više subjekata koji su:

- osobe o kojim se izvješćuje ili
- pasivni subjekti koji nisu financijska institucija s jednom ili više osoba koje nad njima imaju kontrolu, a koje su osobe o kojima se izvješćuje.

5.15.5. Utvrđivanje da li je subjekt osoba o kojoj se izvješćuje

Izvještajne financijske institucije dužne su provjeriti informacije koje čuvaju u regulatorne svrhe ili radi odnosa s strankom (uključujući informacije prikupljene u skladu s propisima koji uređuju područje sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma) kako bi utvrdile ukazuju li te informacije na to da je imatelj računa rezident u nekoj od država članica ili drugoj jurisdikciji.

Za tu svrhu, informacije koje ukazuju da je imatelj računa rezident u nekoj od država članica ili drugoj jurisdikciji su sljedeće:

- mjesto osnivanja ili sjedište je u državi članici ili drugoj jurisdikciji,
- adresa je u državi članici ili drugoj jurisdikciji.

S obzirom da je definicija subjekta vrlo široka, te osim pravnih osoba uključuje i različite pravne aranžmane, adresu subjekta potrebno je razumijevati vrlo široko pa se tako može odnositi na adresu sjedišta subjekta ili mjesto stvarne uprave. Adresa financijske institucije koja vodi račun subjekta, poštanski pretinac ili adresa koja se upotrebljava isključivo za primanje pošte nije adresa sjedišta subjekta osim ako je takva adresa jedina adresa koju upotrebljava subjekt te se ona pojavljuje kao registrirana adresa subjekta u dokumentima o osnivanju subjekta. Nadalje, adresa koja je dana uz nalog za zadržavanje svih poštanskih pošiljaka na toj adresi, ne smatra se adresom sjedišta subjekta.

Ako informacije upućuju na to da je imatelj računa rezident u državi članici i/li drugoj jurisdikciji, izvještajne financijske institucije obvezne su račun smatrati računom o kojem se izvješćuje, osim ako pribave izjavu o rezidentnosti imatelja računa ili na temelju informacija kojima raspolaže ili javno dostupnih informacija utvrde da imatelj računa nije osoba o kojoj se izvješćuje.

Javno dostupne informacije mogu uključivati sljedeće:

- lista financijskih institucija koju IRS objavljuje na svojim službenim mrežnim stranicama za potrebe FATCA,

- informacije iz javno dostupnih registara koje vode ovlaštena državna tijela,
- informacije objavljene na organiziranim tržištima vrijednosnih papira,
- javno dostupna klasifikacija sukladno međunarodnom standardu industrijske klasifikacije i sl.

5.15.6. Izjava o rezidentnosti za subjekte

Izjava o rezidentnosti je izjava imatelja računa o njegovom statusu u odnosu na državu rezidentnosti te bilo koja druga informacija koju izvještajna financijska institucija može zatražiti u svrhu ispunjavanja svojih obveza provođenja dubinske analize i dostavljanja informacija Ministarstvu financija, Poreznoj upravi. Od izvještajnih financijskih institucija ne očekuje se da pružaju porezne savjete ili tumačenja pojma i utvrđivanja porezne rezidentnosti svojih stranaka.

Kod postojećih računa subjekata izjava o rezidentnosti trebala bi sadržavati:

- naziv subjekta,
- adresu,
- državu rezidentnosti u porezne svrhe i
- porezni identifikacijski broj,
- potpis od strane ovlaštene osobe,
- datum.

Izjava o rezidentnosti koja se odnosi na postojeće račune subjekata može sadržavati i status imatelja računa odnosno subjekta u smislu da li je subjekt financijska institucija ili ne. Ukoliko izvještajna financijska institucija traži takve informacije očekuje se da imatelju računa pruži dovoljno informacija kako bi mogao odrediti svoj status koji navodi u izjavi o rezidentnosti.

Ukoliko je imatelj računa subjekt koji po definiciji potpada pod jednu od financijskih institucija koja je rezident u državi članici i/ili drugoj jurisdikciji s kojom se razmjenjuju informacije, nije potrebno dalje provjeravati, utvrđivati ili

dostavljati informacije. Izuzetak se primjenjuje ukoliko se radi o investicijskom subjektu kojim upravlja druga financijska institucija (depozitna institucija, skrbnička institucija, određeno društvo za osiguranje ili investicijski subjekt opisan u podnaslovu 5.1.4., A.), a taj investicijski subjekt je rezident u drugoj jurisdikciji s kojom se informacije ne razmjenjuju. Pod drugom jurisdikcijom smatra se treća država s kojom CRS Mnogostrani sporazum nije na snazi i nije navedena na popisu koji se objavljuje na službenim mrežnim stranicama Ministarstva financija, Porezne uprave. U tom slučaju, subjekt se smatra pasivnim subjektom koji nije financijska institucija odnosno investicijskim subjektom opisanim u podnaslovu 5.1.4., B., koji nije financijska institucija države članice ili druge jurisdikcije.

Kada se od subjekta imatelja računa traži popunjavanje izjave o rezidentnosti, status subjekta koji se navodi u izjavi može biti slijedeći:

1. subjekt je financijska institucija:
  - investicijski subjekt opisan u podnaslovu 5.1.4., B. ili
  - ostale financijske institucije.
2. subjekt nije financijska institucija:
  - subjekt čijim se dionicama trguje na organiziranim tržištima vrijednosnih papira ili povezani subjekt tog subjekta,
  - tijelo javne vlasti,
  - međunarodna organizacija,
  - aktivni subjekt koji nije financijska institucija,
  - pasivni subjekt koji nije financijska institucija (ne uključujući investicijski subjekt opisan u podnaslovu 5.1.4., B.)

Ukoliko subjekt nije financijska institucija sukladno definiciji tada dostavljanje informacija ovisi o činjenici da li je pasivan ili aktivan. Informacije se dostavljaju o računu koji drži pasivni subjekt koji nije financijska institucija s jednom ili više osoba koje nad njim imaju kontrolu i koje su osobe o kojima se izvještava. O aktivnom subjektu koji nije financijska institucija ne dostavljaju se informacije.

Slijedeći pojmovi važni su kako bi se utvrdilo da li je subjekt pasivni subjekt koji nije financijska institucija sa jednom ili više osoba koje nad njim imaju kontrolu, a koje su osobe o kojim se izvješćuje.

5.15.7. Pojam subjekt koji nije financijska institucija

Općenito zajednički standard izvješćivanja definira dvije vrste subjekata koji po definiciji nisu financijska institucija: pasivni i aktivni subjekt.

5.15.8. Pojam pasivni subjekt koji nije financijska institucija³⁴

Pasivni subjekt koji nije financijska institucija definiran je kao svaki subjekt koji nije aktivni subjekt ili investicijski subjekt opisan podnaslovu 5.1.4., B. koji nije financijska institucija države članice ili druge jurisdikcije. Sukladno tome, izvještajne financijske institucije dužne su provjeravati o kojoj vrsti investicijskog subjekta se radi sukladno definiciji zajedničkog standarda izvješćivanja.

Primjer: Država A ima na snazi CRS Mnogostrani sporazum sa državom B. Država A i država C nemaju na snazi CRS Mnogostrani sporazum. Izvještajna financijska institucija W, koja se nalazi u državi A, drži financijske račune subjekata X i Y koji su po definiciji investicijski subjekti opisan u podnaslovu 5.1.4., B.. Subjekt X je rezident u državi B, a subjekt Y je rezident u državi C. Subjekt X smatra se financijskom institucijom države članice ili druge jurisdikcije s obzirom da država A ima na snazi CRS Mnogostrani sporazum sa državom B. Subjekt Y ne smatra se financijskom institucijom države članice ili druge jurisdikcije s obzirom da država A nema na snazi CRS Mnogostrani sporazum sa državom C. Izvještajna financijska institucija W dužna je tretirati subjekt Y kao pasivni subjekt koji nije financijska institucija.

---

³⁴ Propisano člankom 36. Pravilnika o automatskoj razmjeni informacija u području poreza.

5.15.9. Pojam aktivni subjekt koji nije financijska institucija³⁵

Aktivni subjekt koji nije financijska institucija podrazumijeva svaki subjekt koji nije financijska institucija i ispunjava bilo koji od sljedećih kriterija:

- manje od 50% bruto prihoda ili primitka subjekta koji nije financijska institucija ostvarenog u prethodnoj kalendarskoj godini je pasivni prihod ili primitak te je manje od 50% imovine istog u prethodnoj kalendarskoj godini, imovina koja se ostvaruje ili drži radi ostvarenja pasivnog prihoda ili primitka,
- dionicama subjekta koji nije financijska institucija redovito se trguje na organiziranim tržištima vrijednosnih papira ili je isti povezani subjekt subjekta čijim se dionicama trguje na organiziranim tržištima vrijednosnih papira,
- subjekt koji nije financijska institucija je tijelo javne vlasti, međunarodna organizacija, središnja banka ili subjekt koji je u cijelosti u vlasništvu jednog ili više prethodno navedenih,
- sve aktivnosti subjekta koji nije financijska institucija u suštini odnose se na držanje (u cijelosti ili djelomično) glavnih dionica jednog ili više društava kćeri, osiguranja financiranja i obavljanja usluga jednom ili više društava kćeri koja obavljaju trgovanje ili poslovnu djelatnost različitu od poslovne djelatnosti financijske institucije, osim što subjekt ne ispunjava uvjete za takav status ako subjekt funkcionira (ili se predstavlja) kao investicijski fond kao što je fond privatnog vlasničkog kapitala, fond rizičnog kapitala, fond za otkup poduzeća financijskom polugom ili bilo koje društvo za ulaganja čiji je cilj stjecanje ili financiranje trgovačkih društava, a zatim posjedovanje vlasničkih udjela u tim trgovačkim društvima kao kapitalne imovine za investicijske potrebe,

---

³⁵ Propisano člankom 37. Pravilnika o automatskoj razmjeni informacija u području poreza.

- subjekt koji nije financijska institucija još uvijek ne obavlja poslovnu djelatnost niti je ikada prije obavljao neku poslovnu djelatnost, ali ulaže kapital u imovinu s namjerom obavljanja poslovne djelatnosti različite od financijske institucije, pod uvjetom da subjekt koji nije financijska institucija ne ispuni uvjete za taj izuzetak nakon datuma koji slijedi nakon 24 mjeseca od datuma prvotnog osnivanja subjekta koji nije financijska institucija,
- subjekt koji nije financijska institucija nije u zadnjih pet godina bio financijska institucija niti u procesu likvidacije svoje imovine ili reorganizacije s namjerom da nastavi ili ponovo započne poslovanje u drugoj poslovnoj djelatnosti različitoj od poslovne djelatnosti financijske institucije,
- subjekt koji nije financijska institucija primarno se bavi transakcijama financiranja i osiguranja od rizika (hedžinga) s povezanim subjektima ili za povezane subjekte koji nisu financijske institucije, ali ne pruža usluge financiranja ili hedžinga subjektima koji nisu povezani subjekti, pod uvjetom da se grupa takvih povezanih subjekata primarno bavi poslovnom djelatnošću različitom od financijske institucije ili
- subjekt koji nije financijska institucija ispunjava sve sljedeće uvjete:
  - osnovan je i djeluje u državi članici ili drugoj jurisdikciji u kojoj je rezident isključivo u vjerske, dobrotvorne, znanstvene, umjetničke, kulturne, sportske i obrazovne svrhe, ili je osnovan i djeluje u državi članici i/ili drugoj jurisdikciji u kojoj je rezident i profesionalna je organizacija, poslovna zajednica, gospodarska komora, organizacija rada, organizacija u poljoprivredi i hortikulturi, građanska udruga ili organizacija koja djeluje isključivo s ciljem promicanja socijalne skrbi,
  - oslobođen je od plaćanja poreza na dobit ili dohotka u svojoj državi članici i/ili drugoj jurisdikciji u kojoj je rezident,

- nema dioničara ni članova koji imaju vlasničke ili korisničke udjele u njegovoj dobiti ili imovini,
- na temelju važećih zakona države članice ili druge jurisdikcije u kojoj je subjekt koji nije financijska institucija rezident ili na temelju osnivačkih akata subjekta koji nije financijska institucija nije dopuštena raspodjela imovine ili dobiti subjekta koji nije financijska institucija privatnim osobama ili subjektima, ni primjena u njihovu korist, koji se ne bave humanitarnim radom,
- osim humanitarnih aktivnosti subjekta koji nije financijska institucija ili u vidu isplate razumne naknade za obavljene usluge ili isplate po fer tržišnoj vrijednosti za nekretnine koje je subjekt koji nije financijska institucija nabavio, i
- nakon likvidacije ili prestanka subjekta koji nije financijska institucija, a na temelju važećih zakona države članice ili druge jurisdikcije u kojoj je subjekt koji nije financijska institucija rezident ili osnivačkih akata subjekta koji nije financijska institucija, sva njihova imovina prenositi se na tijelo javne vlasti ili neprofitnu organizaciju, ili vlasništvo prelazi na vladu države članice ili druge jurisdikcije u kojoj je subjekt koji nije financijska institucija rezident ili neku njezinu političku organizacijsku jedinicu.

Općenito, pasivni prihod ili primitak odnosi se na bruto iznos ostvaren od dividendi, kamata (ili ekvivalenta kamati), najamnine ili naknade (ili slično ostvarenog prihoda ili primitka), rente, prodaje ili razmjene financijske imovine ili od transakcija drugom financijskom imovinom, tečajnih razlika, swap poslova ili isplata po osnovi ugovora o rentnom osiguranju uz mogućnost isplate otkupne vrijednosti police. U slučajevima kada subjekt koji se ne smatra financijskom institucijom redovno trguje financijskom imovinom (diler) ostvareni prihod od bilo koje takve transakcije koji ulazi u redovni tijek poslovanja neće se smatrati pasivnim prihodom ili primitkom.

5.15.10. Utvrđivanje da li je subjekt pasivni subjekt koji nije financijska institucija s jednom ili više osoba koje nad njim imaju kontrolu, a koje su osobe o kojim se izvješćuje

Kada izvještajna financijska institucija utvrdi da je imatelj računa subjekt koji nije financijska institucija mora provesti postupak utvrđivanja:

- da li je imatelj računa pasivni subjekt koji nije financijska institucija, ukoliko je,
- utvrditi osobe koje nad njim imaju kontrolu, te
- utvrditi da li se o osobama koje imaju kontrolu nad tim subjektom izvještava tj. dostavlja informacije.

5.15.11. Utvrđivanje da li je imatelj računa pasivni subjekt koji nije financijska institucija

Izvještajna financijska institucija dužna je pribaviti izjavu o rezidentnosti od imatelja računa kako bi utvrdila da li je imatelj računa pasivni subjekt koji nije financijska institucija, osim ako raspolaže informacijama ili su javno dostupne informacije na temelju kojih se može opravdano utvrditi da je imatelj računa aktivni subjekt koji nije financijska institucija ili financijska institucija sukladno definiciji (osim ukoliko se radi o investicijskom subjektu kojim upravlja druga financijska institucija (opisan u podnaslovu 5.1.4., B.), a taj investicijski subjekt je rezident u drugoj jurisdikciji s kojom se informacije ne razmjenjuju)).

Ukoliko izvještajna financijska institucija ne može odrediti status imatelja računa kao aktivnog subjekta koji nije financijska institucija ili investicijskog subjekta opisanog u podnaslovu 5.1.4., B, koji je rezident u drugoj jurisdikciji s kojom se informacije ne razmjenjuju, tretirati će subjekt kao pasivni subjekt.

5.15.12. Utvrđivanje osoba koje imaju kontrolu nad subjektom

Osobe koje imaju kontrolu podrazumijevaju fizičke osobe koje imaju kontrolu nad subjektom. U slučaju trusta odnosi se na osnivača, upravitelja, zaštitnika (ako ga ima), korisnika ili skupine korisnika te na svaku drugu fizičku osobu ili fizičke osobe koje imaju stvarnu kontrolu nad trustom. U slučaju pravnog aranžmana koji nije trust znači osobe na istovjetnim ili sličnim položajima. Pojam osobe koje imaju kontrolu tumači se na način koji je u skladu sa sličnim tekstom utvrđenim u definiciji pojma financijska institucija u preporukama radne skupine za financijske aktivnosti (FATF-*Financial Action Task Force*, veljača 2012).

U svrhu utvrđivanja osoba koje imaju kontrolu nad subjektom izvještajna financijska institucija može se osloniti na informacije koje se čuvaju u skladu s postupcima za sprečavanje pranja novca i financiranje terorizma.

5.15.13. Utvrđivanje da li se izvješćuje o osobi koja ima kontrolu nad subjektom

Ukoliko stanje računa ili vrijednost ne prelazi kunski iznos koji odgovara iznosu od 1.000.000,00 USD izvještajna financijska institucija može se osloniti na informacije koje se čuvaju u skladu s postupcima za sprečavanje pranja novca i financiranja terorizma kako bi utvrdila da li je osoba koja ima kontrolu nad subjektom, osoba o kojoj se izvješćuje ili može zatražiti izjavu o rezidentnosti od imatelja računa ili osobe koja ima kontrolu nad subjektom.

Ukoliko stanje računa ili vrijednost kod postojećih računa fizičkih osoba prelazi kunski iznos koji odgovara iznosu od 1.000.000,00 USD izvještajna financijska institucija zatražiti će izjavu o rezidentnosti od imatelja računa ili osobe koja ima kontrolu nad subjektom. Izjava o rezidentnosti može sadržavati iste elemente kao izjava o rezidentnosti kod novih računa fizičkih osoba.

Ukoliko je potrebno dostaviti izjavu o rezidentnosti, a izvještajna financijska institucija istu ne pribavi, osloniti će se

na elektroničko pretraživanje evidencije postojećih računa fizičkih osoba kako bi utvrdila da li postoje indicije koje se mogu iskoristiti za utvrđivanje da li je osoba koja ima kontrolu nad subjektom osoba o kojoj se izvješćuje. Ukoliko ništa od navedenog ne postoji u evidenciji nije potrebno poduzimati druge radnje dok ne dođe do promjene okolnosti u odnosu na osobu koja ima kontrolu nad subjektom.

5.15.14. Promijene okolnosti u vezi s postojećim računom subjekta

Ukoliko se promjene okolnosti u vezi s postojećim računom subjekta na temelju kojih izvještajna financijska institucija sazna ili ima razloga vjerovati da je izjava o rezidentnosti ili druga dokumentacija u vezi s računom netočna ili nepouzdana mora ponovno utvrditi status računa u skladu s postupcima o utvrđivanju računa subjekata o kojim treba dostavljati informacije.

Izvještajna financijska institucija mora do kasnijeg od sljedeća dva datuma, posljednjeg dana odgovarajuće kalendarske godine ili drugog odgovarajućeg izvještajnog razdoblja ili 90 kalendarskih dana nakon obavijesti o promjeni okolnosti ili njezinog otkrivanja:

- kod utvrđivanja da li je imatelj računa osoba o kojoj se izvješćuje pribaviti izjavu o rezidentnosti ili obrazloženje i odgovarajuću dokumentaciju kojom se potvrđuje opravdanost izvorne izjave o rezidentnosti ili dokumentacije. Ukoliko izvještajna financijska institucija ne pribavi izjavu o rezidentnosti ili ne potvrdi opravdanost izvorne izjave o rezidentnosti ili dokumentacije dužna je tretirati imatelja računa kao osobu o kojoj se izvješćuje.
- kod utvrđivanja da li je imatelj računa financijska institucija, pasivni ili aktivni subjekt koji nije financijska institucija, pribaviti dodatnu dokumentaciju ili izjavu o rezidentnosti. Ukoliko izvještajna financijska institucija ne pribavi dodatnu dokumentaciju ili izjavu o rezidentnosti dužna je tretirati imatelja računa kao pasivnog subjekta koji nije financijska institucija.

- kod utvrđivanja da li je osoba koja ima kontrolu nad pasivnim subjektom koji nije financijska institucija osoba o kojoj se izvješćuje, pribaviti izjavu o rezidentnosti ili obrazloženje i odgovarajuću dokumentaciju kojom se potvrđuje opravdanost izvorne izjave o rezidentnosti ili dokumentacije. Ukoliko izvještajna financijska institucija ne pribavi izjavu o rezidentnosti ili ne potvrdi opravdanost izvorne izjave o rezidentnosti ili dokumentacije dužna je osloniti se na indicije tijekom pretraživanja elektroničkih evidencija za postojeće račune fizičkih osoba kako bi utvrdila da li je potrebno izvijestiti o osobi koja ima kontrolu.

5.16. Dubinska analiza novih računa subjekata³⁶

Postupci dubinske analize za nove račune subjekata slični su postupcima dubinske analize za postojeće račune. Kod novih računa subjekata ne primjenjuje se prag od 250.000,00 USD na račune koje nije potrebno provjeravati, utvrđivati i o njima dostavljati informacije kao kod postojećih računa.

Izvještajna financijska institucija mora utvrditi slijedeće:

- da li je novi račun u vlasništvu jednog ili više subjekata o kojima se izvještava,
- da li je novi račun u vlasništvu jednog ili više subjekata koji je pasivni subjekt koji nije financijska institucija s jednom ili više osoba koje nad njim imaju kontrolu, a o tim osobama se izvješćuje.

5.16.1. Utvrđivanje da li je subjekt osoba o kojoj se izvješćuje

Izvještajna financijska institucija može pribaviti izjavu o rezidentnosti kao dio dokumentacije koja prati otvaranje računa, a koja omogućuje utvrđivanje rezidentnosti imatelja računa u svrhu oporezivanja te potvrditi opravdanost te izjave na te-

---

³⁶ Propisano člancima 86. do 88. Pravilnika o automatskoj razmijeni informacija u području poreza.

melju informacija koje je pribavila u vezi s otvaranjem računa te dokumentacije prikupljene u skladu s propisima koji uređuju područje sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma.

Ukoliko izjava o rezidentnosti upućuje na to da je imatelj računa rezident u državi članici ili drugoj jurisdikciji, račun se mora smatrati računom o kojem se izvješćuje, osim ako na temelju informacija koje posjeduje ili koje su javno dostupne opravdano utvrdi da imatelj računa nije osoba o kojoj se izvješćuje. Na primjer, izvještajna financijska institucija može opravdano utvrditi na temelju javno dostupnih informacija da se radi o subjektu koji je tijelo javne vlasti, odnosno osoba o koje se ne izvješćuje.

Od izvještajnih financijskih institucija ne očekuje se da pružaju porezne savjete ili tumačenja pojma i utvrđivanja porezne rezidentnosti svojih stranaka. Međutim, od izvještajne financijske institucije očekuje se pribavljanje nove izjave o rezidentnosti ukoliko sazna ili ima razloga vjerovati da je izjava o rezidentnosti netočna ili nepouzdana nakon uspoređivanja sa informacijama koje su joj dostupne.

5.16.2. Izjava o rezidentnosti

Izjava o rezidentnosti je izjava imatelja računa o njegovom statusu u odnosu na državu rezidentnosti te bilo koja druga informacija koju izvještajna financijska institucija može zatražiti u svrhu ispunjavanja svojih obveza provođenja dubinske analize i dostavljanja informacija Ministarstvu financija, Poreznoj upravi.

Izjava o rezidentnosti za nove račune subjekata može sadržavati iste elemente kao izjava o rezidentnosti za postojeće račune subjekata.

5.16.3. Utvrđivanje pasivnog subjekta koji nije financijska institucija s jednom ili više osoba koje nad njim imaju kontrolu, a koje su osobe o kojim se izvješćuje

Kada izvještajna financijska institucija utvrdi da je imatelj računa subjekt koji nije financijska institucija mora provesti postupak utvrđivanja:

- da li je imatelj računa pasivni subjekt koji nije financijska institucija, ukoliko je,
- utvrditi osobe koje nad njim imaju kontrolu, te
- utvrditi da li se o osobama koje imaju kontrolu nad tim subjektom izvješćuje tj. dostavljaju informacije.

Ako je bilo koja od osoba koje imaju kontrolu nad pasivnim subjektom koji nije financijska institucija osoba o kojoj se izvješćuje, tada se račun mora smatrati računom o kojem se izvješćuje.

5.16.4. Utvrđivanje da li je imatelj računa pasivni subjekt koji nije financijska institucija

Radi utvrđivanja je li imatelj računa pasivni subjekt koji nije financijska institucija, izvještajne financijske institucije obvezne su osloniti se na izjavu o rezidentnosti imatelja računa radi utvrđivanja njegova statusa, ili se mogu koristiti:

- informacijama kojima interno raspolažu (na primjer, informacije prikupljene u skladu s propisima koji uređuju područje sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma) ili
- javno dostupnim informacijama na temelju kojih se može utvrditi da je imatelj računa aktivni subjekt koji nije financijska institucija ili se radi o investicijskom subjektu kojim upravlja druga financijska institucija (opisan u podnaslov 5.1.4., B), a taj investicijski subjekt je rezident u drugoj jurisdikciji s kojom se informacije ne razmjenjuju.

5.16.5. Utvrđivanje osoba koje imaju kontrolu nad subjektom

U svrhu utvrđivanja osoba koje imaju kontrolu nad subjektom izvještajna financijska institucija može se osloniti na informacije koje se čuvaju u skladu s postupcima za sprečavanje pranja novca i financiranja terorizma.

5.16.6. Utvrđivanje da li se izvješćuje o osobi koja ima kontrolu nad subjektom

U svrhu utvrđivanja je li osoba koja ima kontrolu nad pasivnim subjektom koji nije financijska institucija

osoba o kojoj se izvješćuje, izvještajna financijska institucija može prihvatiti samo izjavu o

rezidentnosti imatelja računa ili osobe koja ima kontrolu.

5.16.7. Promjene okolnosti u vezi s novim računom subjekta

Ukoliko se promjene okolnosti u vezi s novim računom subjekta na temelju kojeg izvještajna financijska institucija sazna ili ima razloga vjerovati da je izjava o rezidentnosti ili druga dokumentacija u vezi s računom netočna ili nepouzdana mora ponovno utvrditi status računa u skladu s postupcima opisanim u naslovu 5.15.14.

5.17. Posebna pravila dubinska analize³⁷

5.17.1. Oslanjanje na izjave o rezidentnosti imatelja računa i dokumentirane dokaze

Ako izvještajne financijske institucije saznaju ili imaju razloga vjerovati da su izjava o rezidentnosti imatelja računa ili dokumentirani dokaz netočni ili nepouzdana, tada se ne smiju oslanjati na izjavu o rezidentnosti imatelja računa ili dokumentirani dokaz.

Izveštajna financijska institucija može imati razloga vjerovati da su izjava o rezidentnosti imatelja računa ili dokumentirani dokaz netočni ili nepouzdana ukoliko na primjer, informacije nisu u skladu s informacijama koje ima u svojim evidencijama, informacije u izjavi su nepotpune ili osoba zadužena za poslovanje sa strankama ima saznanja da su informacije netočne ili nepouzdana.

---

³⁷ Propisano člancima 89. do 94. Pravilnika o automatskoj razmjeni informacija u području poreza.

5.17.2. Alternativni postupci za ugovore o osiguranju u vlasništvu fizičkih osoba

Izvršajna finansijska institucija može tretirati fizičku osobu korisnika (osim vlasnika) ugovora o osiguranju ili ugovora o rentnom osiguranju uz mogućnost isplate otkupne vrijednosti police na temelju kojeg prima naknadu u slučaju smrti, kao osobu o kojoj se ne izvješćuje. Međutim, izvršajna finansijska institucija smatrati će korisnika gore navedenih ugovora osobom o kojoj se izvješćuje ukoliko ima razloga vjerovati ili o tome stvarna saznanja temeljem prikupljenih indicija (opisanih za postojeće račune fizičkih osoba male vrijednosti) koje su povezane s korisnikom. U slučaju da se radi o korisniku koji je osoba o kojoj se izvješćuje potrebno je primijeniti postupke opisane za postojeće račune fizičkih osoba male vrijednosti.

5.17.3. Alternativni postupci za skupne ugovore o osiguranju

Izvršajne finansijske institucije mogu tretirati finansijski račun koji je udio člana u skupnom ugovoru o osiguranju ili skupnom ugovoru o rentnom osiguranju, uz mogućnost isplate otkupne vrijednosti police, finansijskim računom o kojem se ne izvješćuje do datuma na koji se iznos isplaćuje zaposleniku/imateljju certifikata ili korisniku, ako finansijski račun koji je udio člana u skupnom ugovoru ispunjava sljedeće uvjete:

1. skupni ugovor o osiguranju ili skupni ugovor o rentnom osiguranju uz mogućnost isplate otkupne vrijednosti police izdan je poslodavcu i obuhvaća 25 ili više zaposlenika/imatelja certifikata,
2. zaposlenici/imateljji certifikata imaju pravo primiti svaku ugovorenu vrijednost koja se odnosi na njihove udjele i imenovati korisnike naknade koja se isplaćuje u slučaju zaposlenikove smrti, i
3. agregirani iznos koji se isplaćuje svakom zaposleniku/imateljju certifikata ili korisniku nije veći od kunnskog iznosa koji odgovara iznosu 1.000.000,00 USD.

5.17.4. Skupni ugovor o osiguranju uz mogućnost isplate otkupne vrijednosti police

Skupni ugovor o osiguranju uz mogućnost isplate otkupne vrijednosti police podrazumijeva ugovor o osiguranju uz mogućnost isplate otkupne vrijednosti police na temelju kojeg se:

- osiguravaju fizičke osobe koje su povezane putem poslodavca, trgovinskog udruženja, sindikata ili drugog udruženja ili skupine i
- izračunava premija za svakog člana skupine (ili člana kategorije unutar skupine) koja se utvrđuje bez obzira na zdravstvene karakteristike pojedinca, osim godina starosti, spola i pušačkih navika člana (ili kategoriji članova) skupine.

5.17.5. Skupni ugovor o rentnom osiguranju

Skupni ugovor o rentnom osiguranju podrazumijeva ugovor o rentnom osiguranju u kojem su vjerovnici fizičke osobe povezane putem poslodavca, trgovinskog udruženja, sindikata ili drugog udruženja skupine.

5.17.6. Pravila o agregiranju stanja računa i valuti³⁸

Kako bi se utvrdilo agregirano stanje ili vrijednost financijskih računa fizičke osobe ili subjekta, izvještajne financijske institucije obvezne su agregirati sve financijske račune koje vode izvještajne financijske institucije ili povezani subjekti, ali samo u mjeri u kojoj računalni sustavi izvještajnih financijskih institucija povezuju financijske račune s obzirom na podatkovni element kao što je broj stranaka ili porezni identifikacijski broj i omogućuju agregiranje stanja ili vrijednosti po računima.

Svakom imatelju zajedničkog financijskog računa pripisuje se ukupno stanje ili vrijednost zajedničkog financijskog računa za potrebe primjene uvjeta agregiranja.

Posebno pravilo agregiranja primjenjuje se radi utvrđivanja računa velike vrijednosti. U tom smislu, izvještajna finan-

---

³⁸ Propisano člankom 94. Pravilnika o automatskoj razmjeni informacija u području poreza.

cijska institucija dužna je uz ostala pravila agregiranja, agregirati sve financijske račune za koje osoba zadužena za poslovanje sa strankama sazna ili ima razloga vjerovati da su u izravnom ili neizravnom vlasništvu, pod kontrolom iste osobe ili ih je otvorila ista osoba (osim u svojstvu fiducijara).

Primjer 1. Pravila agregiranja zajedničkih financijskih računa

Fizička osoba A, u godini 1, ima otvoren u skrbnički račun u izvještajnoj financijskoj instituciji SH, koji je postojeći račun. Stanje na postojećem skrbničkom računu fizičke osobe A na kraju godine 1 je 700 000,00 USD. Fizička osoba A također ima otvoren zajednički skrbnički račun sa fizičkom osobom B, koji je postojeći račun u drugoj izvještajnoj financijskoj instituciji SH1. Stanje zajedničkog skrbničkog računa na kraju godine 1 je također 700 000,00 USD. Izvještajne financijske institucije SH i SH1 su povezani subjekti čiji računalni sustavi povezuju račune. Skrbnički račun fizičke osobe A otvoren u izvještajnoj financijskoj instituciji SH kao i zajednički skrbnički račun otvoren u izvještajnoj financijskoj instituciji SH1 povezani su internim identifikacijskim brojem stranke te sustav dopušta agregiranje stanja računa. Kako bi se utvrdilo da li se radi o računu velike vrijednosti, izvještajna financijska institucija SH dužna je agregirati stanje računa koji u potpunosti ili djelomično drži isti vlasnik računa. Sukladno pravilima o agregiranju računa, fizička osoba A tretira se kao da ima financijske račune u izvještajnim financijskim institucijama SH i SH1 i to svaki račun sa agregiranim stanjem u iznosu od 1 400.000,00 USD. Slijedom navedenog, svaki račun fizičke osobe A smatra se računom velike vrijednosti. Fizička osoba B ima samo otvoren račun u izvještajnoj financijskoj instituciji SH1 sa stanjem računa u iznosu od 700. 000,00 USD te se račun smatra računom male vrijednosti.

Primjer 2. Pravila agregiranja stanja računa vezano za osobe zadužene za poslovanje sa strankama

Pasivni subjekt koji nije financijska institucija A ima otvoren depozitni račun u izvještajnoj financijskoj instituciji H.

Jedna od osoba koje imaju kontrolu nad A, pod nazivom X, također ima otvoreni depozitni račun u izvještajnoj financijskoj instituciji H. Oba računa povezana su sa osobom X i međusobno temeljem internog identifikacijskog broja stranke. Također, osoba X ima dodjeljenu osobu za poslovanje sa strankama u izvještajnoj financijskoj instituciji H. S obzirom da su računi izvještajne financijske institucije H povezani putem sustava i osobe zadužene za poslovanje sa strankama, H je dužna agregirati račune sukladno pravilima.

Primjer 3. Pravila agregiranja stanja računa vezano za osobe zadužene za poslovanje sa strankama

Isto kao u primjeru 2. ali dodatno pasivni subjekt koji nije financijska institucija B ima otvoren depozitni račun u izvještajnoj financijskoj instituciji H. Osoba X je također jedna od osoba koja ima kontrolu na subjektom B. Račun subjekta B nije povezan sa osobom X niti sa računima subjekta A i osobe X sukladno internom identifikacijskom broju izvještajne financijske institucije H. S obzirom da su računi povezani temeljem osobe zadužene za poslovanje sa strankama potrebno je agregirati račune sukladno pravilima.

5.17.7. Valuta

Iznosi izraženi u kunama preračunavaju se u iznose stranih valuta primjenom srednjeg tečaja Hrvatske narodne banke na dan utvrđivanja stanja ili vrijednosti financijskih računa.

5.18. Informacija o kojima se izvješćuje³⁹

Izvještajne financijske institucije dužne su sukladno postupcima dubinske analize utvrditi račune o kojima je potrebno dostaviti informacije Ministarstvu financija, Poreznoj upravi. Izvještajna financijska institucija dužna je prije nego dostavi informacije, obavijestiti svaku fizičku osobu o čijim

---

³⁹ Propisano člankom 58. Pravilnika o automatskoj razmjeni informacija u području poreza.

računima se izvješćuje, da će se informacije koje se na nju odnose prikupljati i dostavljati Ministarstvu financija, Poreznoj upravi te joj pružiti sve informacije na koje ima pravo u skladu sa Zakonom o zaštiti osobnih podataka (»Narodne novine«, br. 106/12 – pročišćeni tekst zakona).

Izvještajne financijske institucije obvezne su Ministarstvu financija, Poreznoj upravi dostaviti sljedeće informacije u odnosu na svaki račun o kojem se izvješćuje i koji pripada izvještajnoj financijskoj instituciji:

za fizičku osobu koja je osoba o kojoj se izvješćuje i koja je imatelj računa:

- (a) ime i prezime,
- (b) adresa prebivališta,
- (c) država rezidentnosti,
- (d) porezni identifikacijski broj ili više njih, osobni identifikacijski broj (OIB),
- (e) datum i mjesto rođenja,

za subjekt koji je osoba o kojoj se izvješćuje i koja je imatelj računa, a utvrđeno je da ima jednu ili više osoba koje nad njim imaju kontrolu, a koje su osobe o kojima se izvješćuje:

- (a) naziv,
- (b) adresa,
- (c) država(-e) rezidentnosti,
- (d) porezni identifikacijski broj ili više njih, osobni identifikacijski broj (OIB),
- e) podatke za jednu ili više osoba koje imaju kontrolu nad subjektom, a osobe su o kojim se izvješćuje:
  - 1. ime i prezime,
  - 2. adresa,
  - 3. država(-e) rezidentnosti,
  - 4. osobni identifikacijski broj (OIB), porezni identifikacijski broj ili više njih,
  - 5. datum i mjesto rođenja.

Izvještajne financijske institucije također su obvezne dostaviti sljedeće informacije:

- broj računa (ili ako nema broja računa, funkcionalno istovjetna oznaka),
- naziv i osobni identifikacijski broj (OIB) izvještajne financijske institucije,
- stanje računa ili vrijednost (uključujući, u slučaju ugovora o osiguranju ili ugovora o rentnom osiguranju uz mogućnost isplate otkupne vrijednosti police, novčanu ili otkupnu vrijednost) na kraju relevantne kalendarske godine ili ako je tijekom te godine račun zatvoren, informaciju o zatvaranju računa,

U slučaju skrbničkog računa:

- ukupan bruto iznos kamata, ukupan bruto iznos dividendi i ukupan bruto iznos drugog primitka ostvarenog od imovine na računu, odnosno u svim slučajevima ono što je isplaćeno ili pripisano na račun tijekom kalendarske godine i
- ukupni bruto primici od prodaje ili otkupa financijske imovine, isplaćeni ili pripisani na račun tijekom kalendarske godine u kojem je izvještajna financijska institucija djelovala kao skrbnik, broker, opunomoćenik ili zastupnik imatelja računa po nekoj drugoj osnovi;

U slučaju depozitnog računa:

- ukupan bruto iznos kamata isplaćenih ili pripisanih na račun tijekom kalendarske godine.

U slučaju računa koji nije opisan pod skrbničkim ili depozitnim računom, ukupan bruto iznos isplaćen ili pripisan na račun imatelja računa tijekom kalendarske godine u kojem je izvještajna financijska institucija obveznik ili dužnik prema imatelju računa, uključujući zbirni iznos isplata po osnovi otkupa imatelju računa tijekom kalendarske godine.

5.18.1. Adresa

Dostavlja se podatak o adresi koju je izvještajna financijska institucija prikupila sukladno postupcima dubinske analize.

U slučaju fizičke osobe koja je imatelj računa o kojoj se izvješćuje ili jedne ili više osoba koje imaju kontrolu nad su-

bjektom, dostavlja se podatak o trenutačnoj adresi prebivališta te fizičke osobe odnosno adresi koju je izvještajna financijska institucija posljednju evidentirala u svojoj evidenciji na temelju dokumentiranog dokaza kao na primjer, identifikacijske isprave, potvrde o rezidentnosti ili neke druge službene isprave koju je izdalo ovlašteno tijelo. Ukoliko izvještajna financijska institucija nema takvu adresu u svojoj evidenciji dostaviti će adresu za zaprimanje pošte te fizičke osobe.

U slučaju subjekta koji je imatelj računa i nad kojim jedna ili više osoba ima kontrolu, potrebno je dostaviti adresu subjekta i svih osoba koje nad njim imaju kontrolu.

5.18.2. Država rezidentnosti (teritorijalni opseg)

Izvještajne financijske institucije sukladno postupcima dubinske analize prikupljaju i dostavljaju informacije Ministarstvu financija, Poreznoj upravi o rezidentima država članica EU. Nakon što CRS Mnogostrani sporazum stupi na snagu izvještajne financijske institucije dostavljati će informacije o imateljima računa koji su rezidenti trećih država. Ministarstvo financija, Porezna upravi objavljivati će listu trećih država s kojim je Mnogostrani sporazum na snazi na službenim internet stranicama.

Nadalje, izvještajne financijske institucije dužne su prikupiti i dostaviti podatke i za one jurisdikcije s kojim Europska unija ima sklopljen sporazum i koje su navedene na popisu koji je objavila Europska komisija (lista od 12. srpnja 2016.: Švicarska, Lihtenštajn, Andora, Monako, San Marino⁴⁰).

Država rezidentnosti utvrđuje se sukladno postupcima dubinske analize. Općenito, ukoliko je za određenu osobu u kojoj se izvješćuje utvrđeno da ima više država u kojoj je rezident, dostaviti će se podaci o svim državama rezidentnosti, pod uvjetom da je Mnogostrani sporazum na snazi ukoliko se radi o trećoj državi.

---

⁴⁰ http://ec.europa.eu/taxation_customs/business/tax-cooperation-control/administrative-cooperation/enhanced-administrative-cooperation-field-direct-taxation_en

5.18.3. Porezni identifikacijski broj i osobni identifikacijski broj

Porezni identifikacijski broj (*eng. Tax Identification Number*) je jedinstveni identifikator koji dodjeljuje nadležno tijelo u državi čiji je imatelj računa rezident.

Za postojeće račune koji su otvoreni prije 1. siječnja 2016., porezni identifikacijski broj potrebno je dostaviti ukoliko izvještajna financijska institucija taj podatak ima u svojoj evidenciji ili ga je dužna prikupiti na temelju posebnih propisa (primjer posebnog propisa je Zakon o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma).

Od izvještajne financijske institucije očekuje se da upotrijebi odgovarajuće napore kako bi pribavila porezni identifikacijski broj za postojeće račune do kraja druge kalendarske godine koja slijedi nakon godine u kojoj se za postojeće račune utvrdilo da su računi o kojim se izvješćuje.

Pojedine države ne izdaju porezni identifikacijski broj ili ih ne izdaju svim rezidentima. U tom slučaju izvještajna financijska institucija neće dostaviti informaciju o poreznom identifikacijskom broju ili će dostaviti neki drugi ekvivalentni identifikacijski broj koji se u toj državi izdaje, na primjer: broj socijalnog osiguranja (*eng. social security number*) ili broj u svrhu registracije trgovačkog društva (*eng. company/business registration code*).

Ukoliko je osoba u kojoj se izvješćuje rezident u više država, izvještajna financijska institucija dostaviti će podatak o poreznom identifikacijskom broju za svaku državu rezidentnosti.

Informacije o izdavanju i strukturi poreznih identifikacijskih brojeva u pojedinim državama objavljuju se namrežnim stranicama OECD-a (Automatic Exchange Portal)⁴¹.

Izvještajne financijske institucije dužne su dostaviti i osobni identifikacijski broj (OIB) koje su dužne prikupiti u skladu s Zakonom o osobnom identifikacijskom broju (»Narodne novine«, br. 60/08).

---

⁴¹ <http://www.oecd.org/tax/automatic-exchange/crs-implementation-and-assistance/tax-identification-numbers/>

5.18.4. Datum rođenja

Datum rođenja potrebno je dostaviti za sve novo otvorene račune tj. račune otvorene na dan ili nakon 1. siječnja 2016.

Za postojeće račune koji su otvoreni prije 1. siječnja 2016. godine, datum rođenja potrebno je dostaviti ukoliko izvještajna financijska institucija taj podatak ima u svojoj evidenciji ili ga je dužna prikupiti na temelju posebnog propisa (npr. Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma).

Od izvještajne financijske institucije očekuje se da upotrijebi odgovarajuće napore kako bi pribavila datum rođenja za postojeće račune do kraja druge kalendarske godine koja slijedi nakon godine u kojoj se za postojeće račune utvrdilo da su računi o kojim se izvješćuje.

5.18.5. Mjesto rođenja

Mjesto rođenja potrebno je dostaviti ukoliko se na temelju domaćeg prava (*npr. Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma*) ili bilo kojeg pravnog instrumenta EU koji je na snazi ili koji je bio na snazi 5. siječnja 2015. godine zahtjeva prikupljanje i dostavljanje informacije o mjestu rođenja, a taj podatak se može pretraživati elektroničkim putem.

5. siječnja 2015. stupila je na snagu Direktiva 2014/107/EU koja je zamijenila Direktivu 2003/48/EZ o oporezivanju dohotka od kamate na štednju⁴² sukladno kojoj se prikupljao podatak o mjestu rođenja.

5.18.6. Broj računa

Broj računa je jedinstveni broj ili funkcionalno istovjetna oznaka koju izvještajna financijska institucija dodjeljuje računu o kojem se izvještava kao na primjer bankovni račun, broj police osiguranja, broj ugovora ili slično.

---

⁴² Direktiva Vijeća (EU) 2015/2060 od 10. studenog 2015. o stavljanju izvan snage Direktive 2003/48/EZ o oporezivanju dohotka od kamate na štednju

5.18.7. Stanje računa ili vrijednost

Izvještajna financijska institucija dužna je dostaviti informaciju o stanju ili vrijednosti računa na kraju svake kalendarske godine ili informaciju da je račun zatvoren. Ukoliko je stanje računa ili vrijednost negativna (tzv. minus na računu), informacija se dostavlja sa oznakom nula.

Kada se radi o računu koji je ugovor o osiguranju ili ugovor o rentnom osiguranju uz mogućnost isplate otkupne vrijednosti police, dostavlja se informacija o novčanoj ili otkupnoj vrijednosti.

Stanje ili vrijednost računa ne umanjuje se za bilo kakve obveze ili dugovanja nastala u odnosu na račun ili bilo kakav prihod ostvaren od imovine na računu.

U slučaju zajedničkog računa, ukupno stanje ili vrijednost na zajedničkom računu pridodaje se svakom od imatelja zajedničkog računa.

Primjer 1.

Stanje ili vrijednost na zajedničkom računu iznosi 15.000,00 USD. Sukladno postupcima dubinske analize utvrđeno je da je jedan od imatelja zajedničkog računa rezident Italije. Izvještajna financijska institucija dostaviti će informaciju o stanju ili vrijednosti računa za talijanskog rezidenta u iznosu od 15.000,00 USD. Ukoliko su oba imatelja računa rezidenti Italije, za svakog imatelja računa dostaviti će se informacija u iznosu od 15.000,00 USD.

Ukoliko je osoba o kojoj se izvješćuje imatelj računa ili osoba koja ima kontrolu nad pasivnim subjektom koji nije financijska institucija te je postupkom dubinske analize utvrđeno da je rezident više država, dostaviti će se informacija o ukupnom stanju ili vrijednosti računa svakoj državi u kojoj je rezident.

U slučaju zatvaranja računa, izvještajna financijska institucija nije dužna dostaviti informaciju o stanju ili vrijednosti računa prije zatvaranja, već samo informaciju da je račun zatvoren. Račun se smatra zatvorenim računom kada je zatvoren sukladno redovnim postupcima odnosno procedurama

o zatvaranju računa koje izvještajna financijska institucija jednoznačno primjenjuje. Račun se ne smatra zatvorenim računom samo zbog toga što je stanje ili vrijednost na računu nula ili negativno (tzv. minus na računu).

5.18.8. Skrbnički račun

U slučaju skrbničkog računa dostavljaju se slijedeće informacije:

- bruto iznos kamata plaćenih ili pripisanih na račun,
- ukupan iznos dividendi plaćenih ili pripisanih na račun,
- bruto iznos drugog primitka ostvarenog od imovine na računu,
- bruto primitak od prodaje ili otkupa financijske imovine plaćene ili pripisane na račun.

5.18.9. Depozitni račun

U slučaju depozitnog računa dostavljaju se informacije o brutoiznosu kamate plaćene ili pripisane na račun tijekom kalendarske godine.

5.18.10. Ostali računi

U slučaju bilo kojeg drugog računa koji nije depozitni ili skrbnički račun, dostavlja se informacija o brutoiznosu primitka plaćenog ili pripisanog na račun tijekom kalendarske godine u kojoj je izvještajna financijska institucija obveznik ili dužnik. Brutoiznos odnosi se na agregirani iznos bilo kojih isplata po osnovi otkupa imatelju računa tijekom kalendarske godine i bilo koje isplate imatelju računa u slučaju ugovora o osiguranju ili ugovora o rentnom osiguranju tijekom kalendarske godine.

5.18.11. Valuta

Dostavljene informacije moraju ukazivati na valutu u kojoj je svaki iznos nominiran.

5.18.12. Rok i način izvješćivanja

Izvještajne financijske institucija obvezne su propisani set informacija o financijskim računima dostaviti Ministarstvu financija, Poreznoj upravi dostaviti do 30. lipnja tekuće za prethodnu kalendarsku godinu.

Prva automatska razmjena informacija o financijskim računima od strane izvještajnih financijskih institucija prema Ministarstvu financija, Poreznoj upravi provedena je do 30. lipnja 2017. za 2016. godinu. Prva obvezna automatska razmjena informacija između država članica i drugih jurisdikcija te Ministarstva financija, Porezne uprave provedena je do 30. rujna 2017.

Automatska razmjena informacija odvijati će se elektroničkim putem u propisanom formatu. Propisani format za automatsku razmjenu informacija biti će objavljen na mrežnim stranicama Ministarstva financija, Porezne uprave.⁴³

---

⁴³ Propisano člankom 59. Pravilnika o automatskoj razmjeni informacija u području poreza.

---

6. Podnošenje izvješća po državama (CbCR)

6.1. Obveznici podnošenja izvješća po državama

Zakon o administrativnoj suradnji u području poreza i Pravilnik o automatskoj razmjeni informacija u području poreza propisuju obvezu dostavljanja izvješća po državama za skupine MNP-ova čiji ukupni konsolidirani prihod skupine prelazi kunski iznos od 750 milijuna eura ili iznos u drugoj valuti koji odgovara navedenom iznosu. Prag od 750 milijuna eura konsolidiranog prihoda skupine odnosi se na razdoblje od siječnja 2015. odnosno na ukupni konsolidirani prihod tijekom porezne godine koja neposredno prethodi izvještajnoj poreznoj godini. Izvještajna porezna godina, može se razlikovati od kalendarske godine, primjerice od 1. travnja 2015. do 31. ožujka 2016.

Obveznik podnošenja izvješća po državama može biti krajnje matično društvo, zamjensko matično društvo ili bilo koji drugi sastavni subjekt skupine MNP-ova.⁴⁴ U nastavku slijedi tablični prikaz pojmova u smislu automatske razmjene informacija izvješća po državama:

---

⁴⁴ čl. 35. Zakona o administrativnoj suradnji i čl. 101. Pravilnika o automatskoj razmjeni informacija u području poreza.

Tablica 10. Pojmovi u smislu automatske razmjene informacija o CbCR⁴⁵

SKUPNA	Podrazumijeva određeni broj poduzeća povezanih vlasništvom ili kontrolom koja ili imaju obvezu pripremati konsolidirane financijske izvještaje u svrhu financijskog izvješćivanja u skladu s primjenjivim računovodstvenim načelima ili bi imala tu obvezu kad bi se trgovalo vlasničkim udjelima jednog od poduzeća na burzi vrijednosnih papira.
SKUPINA MULTINACIONALNIH PODUZEĆA	Podrazumijeva svaku skupinu koja obuhvaća dva ili više poduzeća koja imaju poreznu rezidentnost u različitim jurisdikcijama ili uključuje poduzeće koje je rezident u svrhu oporezivanja u jednoj jurisdikciji i porezni obveznik u drugoj jurisdikciji u pogledu poslovanja koje obavlja putem stalne poslovne jedinice u toj jurisdikciji, a nije isključena skupina MNP-ova.
ISKLJUČENA SKUPINA MULTINACIONALNIH PODUZEĆA	Podrazumijeva, u odnosu na bilo koju poreznu godinu skupine, skupinu čiji je ukupni konsolidirani prihod ispod 750 milijuna eura ili ispod iznosa u drugoj valuti koji odgovara iznosu od 750 milijuna eura od siječnja 2015., tijekom porezne godine koja neposredno prethodi izvještajnoj poreznoj godini, kako je navedeno u njezinim konsolidiranim izvještajima za tu prethodnu poreznu godinu.
SASTAVNI SUBJEKT	Podrazumijeva jedno od sljedećeg: <ul style="list-style-type: none"> – svaku zasebnu jedinicu poslovanja skupine MNP-ova koja je uključena u konsolidirane financijske izvještaje skupine multinacionalnih poduzeća u svrhe financijskog izvješćivanja ili bi bila u njih uključena kad bi se vlasničkim udjelima te jedinice poslovanja skupine MNP-ova trgovalo na burzi vrijednosnih papira, – svaku takvu jedinicu poslovanja koja je isključena iz konsolidiranih financijskih izvještaja skupine MNP-ova samo zbog veličine ili pitanja značajnosti, – svaku stalnu poslovnu jedinicu svake zasebne jedinice poslovanja skupine MNP-ova pod uvjetom da zasebna jedinica poslovanja sastavlja zasebni financijski izvještaj za takvu stalnu poslovnu jedinicu u svrhe financijskog izvješćivanja ili u svrhe unutarnje kontrole upravljanja.

⁴⁵ Propisano člancima 44. do 57. Pravilnika o automatskoj razmjeni informacija u području poreza.

<p>SUBJEKT KOJI PODNOŠI IZVJEŠĆE</p>	<p>Podrazumijeva sastavni subjekt koji je obavezan podnositi izvješće po državama u ime skupine MNP-ova u jurisdikciji u kojoj ima poreznu rezidentnost. Subjekt koji podnosi izvješće može biti krajnje matično društvo, zamjensko matično društvo ali i bilo koji sastavni subjekt MNP-ova, ako ispunjava sljedeće uvjete:</p> <ul style="list-style-type: none"> - krajnje matično društvo skupine MNP-ova ne mora podnijeti izvješće u jurisdikciji u kojoj je rezident u svrhu oporezivanja, - na jurisdikciju u kojoj je krajnje matično društvo rezident u svrhu oporezivanja primjenjuje se međunarodni sporazum čiji je Republika Hrvatska stranka, ali u roku od 12 mjeseci od posljednje dana izvještajne godine za koju se izvješće po državama podnosi, nije stupio na snagu sporazum između nadležnih tijela čija je Republika Hrvatska stranka, - u jurisdikciji u kojoj je krajnje matično društvo rezident u svrhu oporezivanja došlo je do greške u sustavu o kojoj je Ministarstvo financija, Porezna uprava izvjestila sastavni subjekt koji je hrvatski porezni rezident.
<p>KRAJNJE MATIČNO DRUŠTVO</p>	<p>Društvo podrazumijeva sastavni subjekt skupine MNP-ova koji ispunjava sljedeće uvjete:</p> <ul style="list-style-type: none"> - izravni je ili neizravni vlasnik dovoljno udjela u najmanje jednom sastavnom subjektu skupine MNP-ova, zbog čega mora sastavljati konsolidirane financijske izvještaje u skladu s računovodstvenim načelima koja se primjenjuju u jurisdikciji u kojoj ima poreznu rezidentnost ili bi ih morao sastavljati kad bi se njegovim vlasničkim udjelima trgovalo na burzi vrijednosnih papira u jurisdikciji u kojoj ima poreznu rezidentnost, - ne postoji drugi sastavni subjekt takve skupine MNP-ova koji je izravni ili neizravni vlasnik udjela u skladu s prethodnom točkom.
<p>ZAMJENSKO MATIČNO DRUŠTVO</p>	<p>Podrazumijeva jedan sastavni subjekt skupine MNP-ova koji je imenovala takva skupina MNP-a kao jedinu zamjenu za krajnje matično društvo u svrhe podnošenja izvješća po državama u jurisdikciji porezne rezidentnosti tog sastavnog subjekta u ime takve skupine MNP-ova ako se primjenjuje najmanje jedan od sljedećih uvjeta:</p> <ul style="list-style-type: none"> - krajnje matično društvo skupine MNP-ova ne mora podnijeti izvješće po državama u jurisdikciji u kojoj je rezident u svrhu oporezivanja, - na jurisdikciju čije je krajnje matično društvo rezident u svrhu oporezivanja primjenjuje se međunarodni sporazum čija je Republika Hrvatska stranka,

	<p>ali pod uvjetom da u roku od 12 mjeseci od posljednjeg dana izvještajne porezne godine za koju se izvješće po državama podnosi, nije stupio na snagu sporazum između nadležnih tijela čija je Republika Hrvatska stranka,</p> <ul style="list-style-type: none"> – u jurisdikciji u kojoj je krajnje matično društvo rezident u svrhu oporezivanja došlo je do greške u sustavu o kojoj je Ministarstvo financija, Porezna uprava izvijestila sastavni subjekt koji je rezident u svrhu oporezivanja u Republici Hrvatskoj.
POREZNA GODINA	Podrazumijeva računovodstvenu godinu za koje krajnje matično društvo skupine priprema svoje financijske izvještaje.
IZVJEŠTAJNA POREZNA GODINA	Podrazumijeva onu poreznu godinu u kojoj su ostvareni financijski rezultati i rezultati poslovanja navedeni u izvješću po državama.
SPORAZUM IZMEĐU NADLEŽNIH TIJELA	Podrazumijeva sporazum ovlaštenih predstavnika države članice i jurisdikcija izvan EU koje su stranke međunarodnog sporazuma i u kojem je propisana automatska razmjena izvješća po državama između jurisdikcija stranaka sporazuma.
MEĐUNARODNI SPORAZUM	Međunarodni sporazum podrazumijeva Konvenciju o uzajamnoj administrativnoj pomoći u poreznim stvarima kako je izmijenjena i dopunjena protokolom kojim se mijenja i dopunjuje Konvencija o uzajamnoj administrativnoj pomoći u poreznim stvarima, svaku bilateralnu ili multilateralnu poreznu konvenciju ili svaki sporazum o razmjeni informacija u području poreza čija je država članica stranka i u čijim je odredbama predviđena pravna osnova za razmjenu informacija u području poreza između jurisdikcija, uključujući automatsku razmjenu informacija.
KONSOLIDIRANI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI	Podrazumijevaju financijske izvještaje skupine MNP-ova kojima su imovina, obveze, prihodi, rashodi i novčani tokovi krajnjeg matičnog društva i sastavnih subjekata prikazani kao da se odnose na jedan gospodarski subjekt.
GREŠKA U SUSTAVU	Greška u sustavu u odnosu na jurisdikciju znači ili da ta jurisdikcija ima na snazi sporazum između nadležnih tijela s državom članicom EU, ali je suspendirala automatsku razmjenu (iz razloga koji nisu oni koji su u skladu s uvjetima iz tog sporazuma) ili da ta jurisdikcija iz nekog drugog razloga trajno propušta državi članici EU automatski dostaviti izvješća po državama koja posjeduje u odnosu na skupine MNP-a koje imaju sastavne subjekte u toj državi.

6.2. Rok i način dostavljanja izvješća po državama⁴⁶

Obveznici podnošenja izvješća po državama obvezni su Ministarstvu financija, Poreznoj upravi dostaviti izvješće po državama u roku od 12 mjeseci od posljednjeg dana izvještajne porezne godine skupine MNP-ova.

Na primjer, ukoliko porezna godina završava 31. prosinca 2016., izvješće po državama podnosi se najkasnije do 31. prosinca 2017.

Ministarstvu financija, Poreznoj upravi izvješća po državama dostavljaju se elektroničkim putem.

6.3. Rok za automatsku razmjenu izvješća po državama

Prva automatska razmjena informacija o izvješćima po državama između poreznih uprava odnosi se na poreznu godinu skupine MNP-a koja počinje 1. siječnja 2016. ili nakon tog datuma, u roku od 18 mjeseci od posljednjeg dana te porezne godine (prva razmjena najkasnije do 30. lipnja 2018.). Za naredne godine automatska razmjena informacija o izvješćima po državama odvija se u roku od 15 mjeseci od posljednjeg dana porezne godine skupine MNP-ova na koju se odnosi izvješće po državama (sljedeće razmjene do 31. ožujka).

6.4. Obveze krajnjeg matičnog društva skupine MNP-ova

Krajnje matično društvo skupine MNP-ova koje je u svrhu oporezivanja rezident Republike Hrvatske obvezno je Ministarstvu financija, Poreznoj upravi dostaviti prvo izvješće po državama za poreznu godinu koja počinje 1. siječnja 2016. ili nakon tog datuma u roku od 12 mjeseci posljednjeg dana izvještajne porezne godine.

---

⁴⁶ Propisano člankom 106. Pravilnika o automatskoj razmjeni informacija u području poreza.

Na primjer, ukoliko je porezna godina ista kao i kalendarska godina, skupina MNP-ova čiji ukupni konsolidirani prihod u 2015. godini prelazi iznos od 750 milijuna eura ili iznos u drugoj valuti koji odgovara navedenom iznosu, dostaviti će izvješće po državama za poreznu godinu koja završava 31. prosinca 2016. najkasnije do 31. prosinca 2017. Ukoliko porezna godina ne završava na dan 31. prosinca 2016. prvo izvješće po državama dostaviti će se u 2018. godini, ne kasnije od 12 mjeseci od završetka te porezne godine (na primjer, ukoliko porezna godina završava 31.03.2017., izvješće po državama dostaviti će se do 31.03.2018.).

6.5. Obveze zamjenskog matičnog društva skupine MNP-ova

Skupina MNP-ova može imenovati zamjensko matično društvo kao jedinu zamjenu za krajnje matično društvo u svrhu podnošenja izvješća po državama. Uvjeti koje je potrebno zadovoljiti da bi se imenovalo zamjensko matično društvo ovise o tome da li je zamjensko matično društvo u svrhu oporezivanja rezident u jednoj od država članica EU ili u jurisdikciji izvan EU.

Zamjensko matično društvo koje je u svrhu oporezivanja rezident u jurisdikciji koja se nalazi izvan Europske unije može biti imenovano za podnošenje izvješće po državama umjesto krajnjeg matičnog društva ukoliko su zadovoljeni svi uvjeti pod točkama A, B i C.⁴⁷

A. Ispunjen je jedan od slijedećih uvjeta:

- krajnje matično društvo skupine multinacionalnih poduzeća ne mora podnijeti izvješće po državama u jurisdikciji u kojoj je rezident u svrhu oporezivanja,
- na jurisdikciju čije je krajnje matično društvo rezident u svrhu oporezivanja primjenjuje se u odnosu na Republiku Hrvatsku međunarodni sporazum, ali pod

---

⁴⁷ Propisano člankom 105. Pravilnika o automatskoj razmjeni informacija u području poreza.

uvjetom da u roku od 12 mjeseci od posljednjeg dana izvještajne porezne godine za koju se izvješće po državama podnosi, nije stupio na snagu sporazum između nadležnih tijela čija je Republika Hrvatska stranka,

- na jurisdikciju u kojoj je krajnje matično društvo rezident u svrhu oporezivanja došlo je do greške u sustavu o kojoj je Ministarstvo financija, Porezna uprava izvijestila sastavni subjekt koji je rezident u svrhu oporezivanja u Republici Hrvatskoj.
- B. Jurisdikcija u kojoj je zamjensko matično društvo rezident u svrhu oporezivanja:
- propisuje obvezu podnošenje izvješća po državama,
  - ima sklopljen sporazum između nadležnih tijela koji omogućava automatsku razmjenu informacija o izvješćima po državama čija je Republika Hrvatska stranka do roka za podnošenje izvješća po državama,
  - nije obavijestila Republiku Hrvatsku o grešci u sustavu,
  - obaviještena je da je imenovano zamjensko matično društvo.
- C. Ministarstvo financija, Porezna uprava obaviještena je o identitetu i jurisdikciji u kojoj je zamjensko matično društvo rezident u svrhu oporezivanja.

Zamjensko matično društvo koje je u svrhu oporezivanja rezident države članice EU može biti imenovano ako se primjenjuje najmanje jedan od uvjeta iz točke A.

Ukoliko je imenovano zamjensko matično društvo hrvatski rezident, obvezno je Ministarstvu financija, Poreznoj upravi dostaviti prvo izvješće po državama za poreznu godinu koja počinje 1. siječnja 2016. ili nakon tog datuma u roku od 12 mjeseci posljednjeg dana izvještajne porezne godine.

6.6. Obveze sastavnog subjekta skupine MNP-ova

Osim krajnjih matičnih društava ili imenovanog zamjenskog matičnog društva obvezu podnošenja izvješća po državama mogu imati i drugi sastavni subjekti skupine MNP-ova koji

su u svrhu oporezivanja rezidenti Republike Hrvatske.⁴⁸ Radi se o tzv. lokalnom podnošenju izvješća po državama koju su uvele sve države članice EU dok podnošenje izvješća od strane drugog sastavnog subjekta koji nije krajnje matično društvo ili zamjensko društvo nije obveza već opcija za treće države koje su implementirale Mjeru 13. BEPS Akcijskog plana.

Sastavni subjekt koji je u svrhu oporezivanja rezident u Republici Hrvatskoj, a koji nije krajnje matično društvo ili imenovano zamjensko matično društvo skupine MNP-ova podnosi izvješće po državama ako je ispunjen jedan od slijedećih uvjeta.⁴⁹

- krajnje matično društvo skupine MNP-ova nije o obvezi podnijeti izvješće po državama u jurisdikciji u kojoj je rezident u svrhu oporezivanja,
- na jurisdikciju čije je krajnje matično društvo rezident u svrhu oporezivanja primjenjuje se u odnosu na Republiku Hrvatsku međunarodni sporazum, ali pod uvjetom da u roku od 12 mjeseci od posljednjeg dana izvještajne porezne godine za koju se izvješće po državama podnosi, nije stupio na snagu sporazum između nadležnih tijela čija je Republika Hrvatska stranka,
- na jurisdikciju u kojoj je krajnje matično društvo rezident u svrhu oporezivanja došlo je do greške u sustavu o kojoj je Ministarstvo financija, Porezna uprava izvijestila sastavni subjekt koji je rezident u svrhu oporezivanja u Republici Hrvatskoj. Pod greškom u sustavu podrazumijeva se ne poštivanje provođenja automatske razmjene izvješća po državama između dvije jurisdikcije kako je ugovoreno sporazumom.

Ukoliko bilo koji drugi sastavni subjekt skupine MNP-ova podnosi izvješće po državama obvezni su prikupiti sve podatke od svojeg krajnjeg matičnog društva kako bi mogli ispuniti obvezu podnošenja izvješća po državama za cijelu skupinu.

---

⁴⁸ Propisano člancima 102., 103. i 104. Pravilnika o automatskoj razmjeni informacija u području poreza.

⁴⁹ Propisano člankom 102. Pravilnika o automatskoj razmjeni informacija u području poreza.

U ovom slučaju sastavni subjekt skupine MNP-ova koji podnosi izvješće po državama obezan je prikupiti sve informacije od krajnjeg matičnog društva kako bi ispunio svoju obvezu i podnio izvješće po državama. Međutim, ukoliko ne uspije prikupiti sve tražene informacije, dostaviti će one informacije u izvješću po državama koje je prikupio i koje posjeduje te izvijestiti Ministarstvo financija, Poreznu upravu da je krajnje matično društvo odbilo dostaviti sve potrebe informacije.

Nadalje, ukoliko su više sastavnih subjekata iste skupine MNP-ova rezidenti Europske unije u svrhu oporezivanja i ispunjen je jedan od gore navedenih uvjeta, skupina može odrediti da jedan od tih sastavnih subjekata podnese izvješće po državama u jednoj od država članica Europske unije.⁵⁰

Kao takav na razini Europske unije može biti određen sastavni subjekt koji je u svrhu oporezivanja rezident u Republici Hrvatskoj, te se u tom slučaju izvješće po državama podnosi Ministarstvu financija, Poreznoj upravi u ime svih sastavnih subjekata takve skupine MNP-ova koji su rezidenti u svrhu oporezivanja u Europskoj uniji. Sastavni subjekti koji su hrvatski rezidenti nemaju obvezu podnošenja izvješća po državama ukoliko skupina MNP-ova odredi da će izvješće po državama podnijeti sastavni subjekt koji je rezident u nekoj drugoj državi članici EU, te će o tome izvijestiti Ministarstvo financija, Poreznu upravu. Međutim, sastavni subjekt općenito ne može biti određen na razini Europske unije za podnošenje izvješća po državama ukoliko ne može dobiti ili prikupiti sve informacije koje su potrebne za ispunjavanje obveze.

Iznimno, sastavni subjekt koji je hrvatski rezident u svrhu oporezivanja, a nije krajnje matično društvo ili imenovano kao zamjensko matično društvo, prvo izvješće po državama podnosi za izvještajnu porezu godinu koja počinje 1. siječnja 2017. ili nakon tog datuma. Rok za dostavu izvješća je 12 mjeseci od posljednjeg dana te izvještajne porezne godine.⁵¹

---

⁵⁰ Propisano člankom 104. Pravilnika o automatskoj razmjeni informacija u području poreza.

⁵¹ Propisano člankom 123. Pravilnika o automatskoj razmjeni informacija u području poreza.

Na primjer, sastavni subjekt skupine MNP-ova koji je rezident u svrhu oporezivanja u Republici Hrvatskoj nije krajnje matično društvo niti je imenovan kao zamjensko matično društvo. Krajnje matično društvo rezident je u svrhu oporezivanja u jurisdikciji koja je izvan Europske unije te Republika Hrvatska u odnosu na tu jurisdikciju nema u primjeni CbC Mnogostrani sporazum.⁵² U tom slučaju, sastavni subjekt skupine MNP-ova biti će obvezan dostaviti izvješće po državama Ministarstvu financija, Poreznoj upravi najkasnije do 31. prosinca 2018. za poreznu godinu koja počinje 1. siječnja 2017. ili nakon tog datuma. Sastavni subjekt obvezan je prikupiti sve informacije na razini skupine MNP-ova od krajnjeg matičnog društva, te ukoliko iste ne pribavi, izvijestiti Ministarstvo financija, Poreznu upravu do 31. prosinca 2018. da je krajnje matično društvo odbilo dostaviti potrebne informacije u svrhu ispunjavanja obaveza odnosno podnošenja izvješća po državama.

6.7. Obveza dostavljanja obavijesti⁵³

Sastavni subjekti skupine MNP-ova koji su hrvatski rezidenti u svrhu oporezivanja, obvezni su Ministarstvo financija, Poreznu upravu izvijestiti o tome da li imaju status krajnjeg matičnog društva, zamjenskog matičnog ili drugog sastavnog subjekta koje podnosi izvješće po državama za skupinu MNP-ova.

Također, ukoliko sastavni subjekt MNP-ova koji je u svrhu oporezivanja rezident Republike Hrvatske nije krajnje matično društvo, zamjensko matično društvo ili drugi sastavni subjekt koji podnosi izvješće, obvezan je Ministarstvo financija, Poreznu upravu obavijestiti o identitetu i poreznoj rezidentnosti subjekta koji podnosi izvješće po državama. Navedeno znači, da je obveznik podnošenja izvješća po državama za skupinu MNP-ova izvan Republike Hrvatske, odnosno u drugoj jurisdikciji.

---

⁵² Stupanje na snagu CbC Mnogostranog sporazuma u odnosu na Republiku Hrvatsku može se provjeriti na mrežnim stranicama OECD-a: <http://www.oecd.org/tax/beps/country-by-country-exchange-relationships.htm>

⁵³ Propisano člankom 107. Pravilnika o automatskoj razmjeni informacija u području poreza.

Rok za dostavu obavijesti je Ministarstvu financija, Poreznoj upravi je 30.04. tekuće godine za prethodno porezno razdoblje.⁵⁴

Na primjer, rok za dostavu obavijesti (notifikacije) prema Ministarstvu financija, Poreznoj upravi za porezno razdoblje koje se odnosi na 2016. godinu bio je 30. travnja 2017.⁵⁵ Rok za dostavu notifikacije za porezno razdoblje koje se odnosi na 2017. godinu je 30. travnja 2018.

Nakon što je jednom dostavljena obavijest Ministarstvu financija, Poreznoj upravi, nije potrebno ponovno svake godine dostavljati istu obavijest, osim u slučaju kada je u prethodno dostavljenoj obavijesti došlo do greške ili promjene u statusu i obvezi podnošenja izvješća po državama.

6.8. Upotreba informacija dobivenih iz izvješća po državama

Podaci iz izvješća po državama porezne uprave koristiti će za procjene visokih rizika transfernih cijena, rizika smanjenja porezne osnovice i premještanja dobiti te po potrebi za gospodarske i statističke analize. Međutim, zaprimljeni podaci neće se koristiti kao zamjena za detaljnu analizu transfernih cijena pojedinačnih transakcija i cijena na temelju potpune funkcionalne analize i analize usporedivosti. Podaci iz izvješća po državama ne predstavljaju sami po sebi uvjerljive dokaze o tome jesu li transferne cijene ispravne ili ne te se sukladno tome prilagodbe transfernih cijena neće temeljiti na izvješćima po državama. U konačnici, podaci se mogu koristiti kao temelj za daljnje istrage u odnosu na sporazume o transfernim cijenama ili u odnosu na druga porezna pitanja tijekom obavljanja poreznog nadzora te se, kao rezultat toga, može izvršiti odgovarajuća prilagodba oporezive dobiti sastavnog subjekta skupine multinacionalnih poduzeća.

⁵⁴ Propisano Zakonom o porezu na dobit (Narodne novine, broj 177/04-115/16) i Pravilnikom o porezu na dobit (Narodne novine, broj 95/05-1/17)

⁵⁵ Rok za dostavu obavijesti bio je pomaknut na 2. svibnja 2017. jer su 30. travnja i 1. svibnja 2017. bili neradni dani.

6.9. Upute za popunjavanje izvješća po državama

6.9.1. Opće upute za popunjavanje izvješća po državama⁵⁶

Predložak izvješća po državama sastoji se od tri tablice u koje se unose podaci o podjeli dobiti, poreza i poslovnih djelatnosti skupine multinacionalnih poduzeća prema poreznim jurisdikcijama.

Prilikom popunjavanja predložka i dodatnih pojašnjenja određenih pojmova skupine MNP-ova, uz nacionalne propise o podnošenju izvješća po državama, trebaju uzeti u obzir OECD Završno izvješće za Mjeru 13. BEPS-a⁵⁷ odnosno OECD Vodič za implementaciju izvješća po državama.⁵⁸

6.9.1.1. Izvori podataka

MNP koje podnosi izvješće svake godine upotrebljava iste izvore podataka za ispunjavanje predložka izvješća po državama.

MNP koje podnosi izvješće može odlučiti upotrijebiti podatke iz svojih konsolidiranih izvješća, zakonskih financijskih izvještaja pojedinih subjekata, regulatornih financijskih izvještaja ili izvještaja o unutarnjem upravljanju.

U predlošku izvješća po državama nije nužno uskladiti podatke o prihodima, dobiti i porezu s konsolidiranim financijskim izvještajima. Ako se zakonski financijski izvještaji upotrebljavaju kao osnova za izvješćivanje, svi iznosi preračunavaju se u navedenu funkcionalnu valutu MNP-a koja podnose izvješće prema srednjem tečaju za godinu navedenu u Tablici 3. Dodatne informacije.

---

⁵⁶ Propisano člankom 112. Pravilnika o automatskoj razmjeni informacija u području poreza.

⁵⁷ https://www.keepeek.com/Digital-Asset-Management/oecd/taxation/transfer-pricing-documentation-and-country-by-country-reporting-action-13-2015-final-report_9789264241480-en#.WrUIG1KWwdU

⁵⁸ <http://www.oecd.org/ctp/guidance-on-the-implementation-of-country-by-country-reporting-beps-action-13.pdf>

Prilagodbe zbog razlika u računovodstvenim načelima koja se primjenjuju u različitim poreznim jurisdikcijama nisu potrebne.

MNP koji podnosi izvješće po državama dostavlja kratak opis izvora podataka koje je upotrebljavao za pripremu predložka izvješća u Tablici 3. Dodatne informacije. Ako se izvrši promjena u izvoru podataka koji se upotrebljavaju iz godine u godinu, MNP koje podnosi izvješće mora objasniti razloge za promjenu i posljedice promjena u Tablici 3. Dodatne informacije.

6.9.1.2. Razdoblje obuhvaćeno u izvješću po državama

Obrazac izvješća po državama odnosi se na poreznu godinu MNP-a koji podnosi izvješće. Za sastavne subjekte, u skladu s odlukom MNP-a koji podnosi izvješće, u predložak izvješća unosi se bilo koja od sljedećih informacija:

- informacije za poreznu godinu relevantnih sastavnih subjekata koja završava na isti datum kao i porezna godina MNP-a koji podnosi izvješće, ili završava u razdoblju od 12 mjeseci koje prethodi tom datumu,
- informacije za sve relevantne sastavne subjekte o kojima se izvješćuje za poreznu godinu MNP-a koje podnosi izvješće.

6.9.1.3. Tretman podružnica i stalnih poslovnih jedinica

Podaci o stalnim poslovnim jedinicama navode se upućivanjem na poreznu jurisdikciju u kojoj se one nalaze, a ne upućivanjem na poreznu jurisdikciju rezidentnosti jedinice poslovanja čiji je stalna poslovna jedinica sastavni dio. Dostava izvješća prema poreznoj jurisdikciji jedinice poslovanja, čija je stalna poslovna jedinica sastavni dio, ne uključuje financijske podatke koji se odnose na stalnu poslovnu jedinicu.

6.9.1.4. Primjena pravila na investicijske fondove

U skladu s OECD Vodičem za implementaciju izvješća po državama ne postoji opće izuzeće za investicijske fondove već primjena pravila o izvješćima po državama na investicijske fondove ovisi o računovodstvenom tretmanu investicijskih

fondova. Kao opće pravilo za utvrđivanje skupine MNP-ova navodi se primjena računovodstvenih pravila o konsolidaciji na razini grupe.

6.9.2. Upute za popunjavanje Tablice 1.: Pregled podjele dobiti, poreza i poslovnih djelatnosti prema poreznoj jurisdikciji⁵⁹

U skladu s OECD Vodičem za implementaciju izvješća po državama u Tablicu 1. unose se agregirani podaci na razini svake jurisdikcije. Podaci se iskazuju na agregiranoj, a ne konsolidiranoj osnovi na razini jurisdikcije, neovisno o tome da li se radi o prekograničnoj transakciji ili transakciji na razini jurisdikcije ili između povezanih ili nepovezanih subjekata.

6.9.2.1. Stupac porezna jurisdikcija

U prvom stupcu predloška izvješća po državama, MNP koje podnosi izvješće navodi sve porezne jurisdikcije u kojima su sastavni subjekti skupine MNP-ova rezidenti u svrhu oporezivanja. Porezna jurisdikcija podrazumijeva jurisdikciju koja ima fiskalnu neovisnost bilo da je ona država ili se ne smatra državom.

U svrhu popunjavanja predloška izvješća po državama, uključuje se zasebna linija za sve sastavne subjekte u skupini MNP-ova za koje MNP koje podnosi izvješće smatra da u svrhu oporezivanja nisu rezidenti nijedne porezne jurisdikcije.

Ako je sastavni subjekt rezident u više poreznih jurisdikcija, kako bi se odredila porezna jurisdikcija rezidentnosti sastavnog subjekta primjenjuju se odredbe ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja.

Ako ne postoji primjenjivi ugovor o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja, u pogledu sastavnog subjekta izvješće se podnosi u poreznoj jurisdikciji u kojoj se nalazi mjesto stvarnog upravljanja sastavnim subjektom.

Mjesto stvarnog upravljanja određuje se u skladu s međunarodnim standardima.

---

⁵⁹ Propisano člancima od 113. do 121. Pravilnika o automatskoj razmjeni informacija u području poreza.

6.9.2.2. Stupac prihodi

U stupac prihodi unose se slijedeći podaci:

1. Ukupni iznos prihoda svih sastavnih subjekata skupine MNP-ova u relevantnoj poreznoj jurisdikciji koji su nastali iz transakcija s neovisnim strankama.
2. Ukupni iznos prihoda svih sastavnih subjekata skupine MNP-ova u relevantnoj poreznoj jurisdikciji koji su nastali iz transakcija s povezanim društvima.
3. Ukupan zbroj naveden u točkama 1. i 2.

Prihodi uključuju prihode od prodaje inventara i imovine, usluga, naknada za licenciju, premija i drugih iznosa. U prihod se uključuje i izvanredni prihod od investicijskih aktivnosti. Prihodi ne uključuju plaćanja primljena od ostalih sastavnih subjekata koja se u poreznoj jurisdikciji poreznog obveznika smatraju dividendama.

Općenito, unose se podaci o prihodima iskazani u financijskim izvješćima odnosno računu dobiti i gubitka sastavljenom u skladu sa računovodstvenim standardima.

Stupac prihodi, stupac povezana stranka, koji se u skladu sa OECD Završnim izvješćem za Mjeru 13. BEPS-a definira se kao povezano društvo, potrebno je interpretirati kao sastavni subjekt naveden u Tablici 2.

6.9.2.3. Stupac dobit (gubitak) prije poreza na dobit

U stupac dobit (gubitak) prije poreza na dobit unosi se iznos dobiti (gubitka) prije poreza na dobit za sve sastavne subjekte koji su u svrhu oporezivanja rezidenti u određenoj poreznoj jurisdikciji. Dobit (gubitak) prije poreza na dobit uključuje sve stavke izvanrednih prihoda i rashoda.

6.9.2.4. Stupac plaćeni porez na dobit (prema načelu blagajne)

U stupac plaćeni porez na dobit unosi se ukupni iznos poreza na dobit koji je stvarno plaćen tijekom porezne godine za sve sastavne subjekte koji su u svrhu oporezivanja rezidenti u određenoj poreznoj jurisdikciji. Plaćeni porez uključuje porez koji je sastavni subjekt platio poreznoj jurisdikciji u

kojoj je rezident i svim drugim poreznim jurisdikcijama. Plaćeni porez uključuje porez po odbitku koji plaćaju drugi subjekti (povezana društva i neovisna društva) u odnosu na plaćanja sastavnom subjektu.

Na primjer, ukoliko trgovačko društvo A koje je rezident u poreznoj jurisdikciji A ostvari kamate u poreznoj jurisdikciji B, porez po odbitku u poreznoj jurisdikciji B prijavljuje trgovačko društvo A.

U stupac plaćeni porez na dobit uključuje se i iznos povrata više plaćenog poreza na dobit.

6.9.2.5. Stupac obračunati porez na dobit (tekuća godina)

U stupac obračunati porez na dobit unosi se iznos obračunatih poreznih rashoda prijavljenih za oporezivu dobit ili gubitak u godini izvješćivanja za sve sastavne subjekte koji su u svrhu oporezivanja rezidenti u određenoj poreznoj jurisdikciji. Porezni rashodi odnose se samo na poslovanje u tekućoj godini te ne uključuju odgođene poreze ili sredstva za nesigurne porezne obveze.

6.9.2.6. Stupac prijavljeni kapital

U stupac prijavljeni kapital unosi se zbirni iznos prijavljenog kapitala za sve sastavne subjekte koji su u svrhu oporezivanja rezidenti u određenoj jurisdikciji. U odnosu na stalne poslovne jedinice, prijavljeni kapital prijavljuje pravna osoba čiji je subjekt stalna poslovna jedinica, osim ako je zahtjev za kapitalom definiran u poreznoj jurisdikciji stalne poslovne jedinice u regulatorne svrhe.

6.9.2.7. Stupac akumulirana dobit (zadržana dobit)

U stupac se unosi zbroj ukupne akumulirane dobiti na kraju godine za sve sastavne subjekte koji su u svrhu oporezivanja rezidenti u određenoj poreznoj jurisdikciji. U odnosu na stalne poslovne jedinice akumuliranu dobit prijavljuje pravna osoba čija je to stalna poslovna jedinica.

6.9.2.8. Stupac broj zaposlenih

U stupac broj zaposlenih navodi se ukupan broj zaposlenika na temelju ekvivalenta punog radnog vremena za sve sastavne subjekte koji su u svrhu oporezivanja rezidenti u određenoj poreznoj jurisdikciji. Može unijeti broj zaposlenika na kraju godine na temelju prosječne stope nezaposlenosti za godinu ili na nekoj drugoj osnovi koja se dosljedno primjenjuje u poreznim jurisdikcijama i iz godine u godinu. U tu svrhu, vanjski suradnici koji sudjeluju u redovnom poslovanju sastavnog subjekta mogu se prijavljivati kao zaposlenici. Dopušteno je razumno zaokruživanje ili navođenje okvirnog broja zaposlenika ako se takvim zaokruživanjem ili navođenjem okvirnog broja znatno ne narušava relativna podjela zaposlenika prema različitim poreznim jurisdikcijama. Potrebno je primjenjivati dosljedni pristupi iz godine u godinu i na različite subjekte.

6.9.2.9. Stupac materijalna imovina osim novca i novčanih ekvivalenata

U stupac se navodi zbroj neto knjigovodstvenih vrijednosti materijalne imovine za sve sastavne subjekte koji su u svrhu oporezivanja rezidenti u određenoj poreznoj jurisdikciji. U odnosu na stalne poslovne jedinice imovina se prijavljuje upućivanjem na poreznu jurisdikciju u kojoj se nalazi stalna poslovna jedinica. Materijalna imovina u ovu svrhu ne uključuje novac ili novčane ekvivalente, nematerijalnu imovinu ni financijsku imovinu.

6.9.3. Upute za popunjavanje Tablice 2.: Popis svih sastavnih subjekata skupine multinacionalnih poduzeća⁶⁰

6.9.3.1. Stupac sastavni subjekti rezidenti u poreznoj jurisdikciji

MNP koje podnosi izvješće navodi za svaku poreznu jurisdikciju i prema nazivu pravne osobe sve sastavne subjekte

---

⁶⁰ Propisano člankom 122. Pravilnika o automatskoj razmjeni informacija u području poreza.

skupine multinacionalnih poduzeća koje su u svrhu oporezivanja rezidenti u predmetnoj poreznoj jurisdikciji.

Stalna poslovna jedinica navodi se upućivanjem na poreznu jurisdikciju u kojoj se nalazi. Navodi se pravna osoba kojoj pripada stalna poslovna jedinica.

6.9.3.2. Stupac porezna jurisdikcija organizacije ili korporacije ako je različita od porezne jurisdikcije rezidentnosti

MNP koji podnosi izvješće navodi naziv porezne jurisdikcije čiji se zakoni primjenjuju na organizaciju i korporaciju sastavnog subjekta skupine multinacionalnih poduzeća ako je različita od porezne jurisdikcije rezidentnosti.

6.9.3.3. Stupac glavne poslovne djelatnosti

MNP koji podnosi izvješće utvrđuje prirodu glavnih poslovnih djelatnosti koje obavlja sastavni subjekt u predmetnoj poreznoj jurisdikciji označivanjem najmanje jedne odgovarajuće kućice.

6.9.4. Upute za popunjavanje tablice 3.: Dodatne informacije

MNP može uključiti bilo koju dodatnu informaciju ili objašnjenje koje smatra potrebnim kako bi se olakšalo razumijevanje dostavljenih podataka u izvješću po državama.

Na primjer, u slučajevima kada umjesto krajnjeg matičnog društva, izvješće po državama podnosi drugi sastavni subjekt u ime skupine MNP-ova, a krajnje matično društvo odbilo je dostaviti potrebne informacije, pod dodatne informacije unosi se:

- naziv krajnjeg matičnog društva i naziv jurisdikcije u kojoj je porezni rezident
- informaciju o tome da je krajnje matično društvo odbilo dostaviti sve potrebne informacije kako bi se ispunila obveza podnošenja izvješća po državama.

Tablica 11.: Predložak izvješća po državama (Tablica 1., Tablica 2., Tablica 3.)

Tablica 1. Pregled podjele dobiti, poreza i poslovnih djelatnosti prema poreznoj jurisdikciji

Naziv skupine multinacionalnih poduzeća: Predmetna fiskalna godina: Upotrijebljena valuta:									
Porezna jurisdik- cija	Prihodi		Dobit (gubitak) prije poreza na dobit	Plaćeni porez na dobit (prema načelu blagajne)	Obracunani porez na dobit – tekuća godina	Prijav- ljeni kapital	Akumu- lirana dobit	Broj zapo- slenih	Materijalna imovina osim novca i novča- nih ekvivalen- nata
	Nepove- zana stranka	Povezana stranka							

Tablica 2. Popis svih sastavnih subjekata skupine multinacionalnih poduzeća uključenih u svaki zbroj prema poreznoj jurisdikciji

Naziv skupine multinacionalnih poduzeća: Predmetna fiskalna godina:															
Porezna jurisdikcija	Sastavni subjekti rezidenti u poreznoj jurisdikciji	Porezna jurisdikcija organizacije ili korporacije ako je različita od porezne jurisdikcije rezidentnosti	Glavne poslovne djelatnosti												
			Istraživanje i razvoj	Holding ili upravljanje	Kupnja ili nabava	Proizvodnja	Prodaja, marketing ili distribucija	Administrativne, upravne ili pojačane usluge	Pružanje usluga, nepovremeni zanimanja	Financiranje unutar skupine	Regulirane financijske usluge	Osiguranje	Držanje ili drugih vlasničkih instrumenata	Ustanova	Ostalo (1)
	1.														
	2.														
	3.														
	1.														
	2.														
	3.														

Tablica 3.: Dodatne informacije

Naziv skupine multinacionalnih poduzeća:
Predmetna fiskalna godina:
Navode se sve dodatne kratke informacije ili objašnjenje koje smatrate potrebnima ili kojima bi se moglo olakšati razumijevanje obveznih informacija navedenih u izvješću po državama

---

7. Povjerljivost podataka

Pravni okvir za automatsku razmjenu informacija temelji se na načelima zaštite osobnih podataka. Direktive koje propisuju automatsku razmjenu informacija usklađene su s temeljnim pravima i načelima iz Povelje o temeljnim pravima Europske unije. Međunarodni sporazumi i međunarodni pravni akti na temelju kojih se provodi automatska razmjena informacija također se temelje na načelima zaštite osobnih podataka.⁶¹

Zakon o zaštiti osobnih podataka temeljni je zakon u području zaštite osobnih podataka u Republici Hrvatskoj. Zakon o zaštiti osobnih podataka donesen je na temelju ustavne odredbe o pravu na zaštitu osobnih podataka⁶² i usklađen je s Direktivom Vijeća 95/46/EZ o zaštiti pojedinaca glede obrade osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka⁶³.

---

⁶¹ Članak 26. OECD-ova modela ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja i članak 22. Konvencije o uzajamnoj administrativnoj pomoći u poreznim stvarima zahtijevaju da se podaci zaprimljeni razmjenom smatraju tajnom u skladu sa nacionalnim propisima jurisdikcije koja zaprima podatke, te definiraju ograničenja u otkrivanju zaprimljenih podataka trećim stranama.

⁶² Člankom 37. Ustava Republike Hrvatske propisano je sljedeće: »Svatom se jamči sigurnost i tajnost osobnih podataka. Bez privole ispitanika, osobni se podaci mogu prikupljati, obrađivati i koristiti samo uz uvjete određene zakonom. Zakonom se uređuje zaštita osobnih podataka te nadzor nad djelovanjem informatičkih sustava u državi. Zabranjena je uporaba osobnih podataka suprotna utvrđenoj svrsi njihovoga prikupljanja

⁶³ Agencija za zaštitu osobnih podataka je u svibnju 2015. godine, kao tijelo mjerodavno u području nadzora nad zaštitom osobnih podataka, suklad-

Međutim, u Republici Hrvatskoj od 25. svibnja 2018. izravno će se primjenjivati Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ kojom se unaprjeđuje područje zaštite osobnih podataka na razini cijele Europske unije.

Izvještajne financijske institucije dužne su informirati stranke o tome koji osobni podaci su nužni/obvezni za ostvarenje zakonom utvrđene svrhe odnosno koji podaci se prikupljaju kao dobrovoljni uz izričito davanje privole stranaka. Isto tako, bez obzira radi li se o obveznim ili fakultativnim podacima, stranke moraju biti prethodno upoznate sa svrhom prikupljanja i daljnje obrade njihovih osobnih podataka, sa korisnicima takvih podataka kao i sa posljedicama uskrate davanja podataka. Propisano je da su obveznici dubinske analize dužni postupke provođenja mjera definirati svojim internim aktom.

Preporuka je Agencije da su sve financijske institucije dužne prije prikupljanja i daljnje obrade osobnih podataka informirati svoje stranke putem pisanih obrazaca upitnika, letaka, mrežnih stranica ili na drugi odgovarajući način sa svim detaljima koje nalaže naprijed navedeni članak 9. Zakona o zaštiti osobnih podataka, te ujedno voditi računa da se osobni podaci stranaka obrađuju u skladu sa člankom 6. i 7. Zakona o zaštiti osobnih podataka.

---

no članku 33. st. 1. podstavku 7. Zakona o zaštiti osobnih podataka) izdala Preporuku za unapređenje zaštite u prikupljanju i daljnjoj obradi osobnih podataka klijenata u svim financijskim institucijama u bankarskom sektoru <http://azop.hr/info-servis/detaljnije/preporuka-za-unapređenje-zastite-osobnih-podataka-u-bankarskom-sektoru1>

Agencija je ukazala da je, sukladno članku 7. stavku 1. Zakona o zaštiti osobnih podataka, pravni temelj za prikupljanje i daljnu obradu dijela podataka iz Upitnika financijskih institucija utvrđen u Zakonu o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma, odnosno da je navedeni Zakon pravni temelj za prikupljanje podataka o imenu i prezimenu, prebivalištu, datumu rođenja, mjestu rođenja, identifikacijskom broju, te nazivu, broju i nazivu izdavatelja identifikacijske isprave.

---

8. Popis tablica i slika

Tablica 1. Pregled pravnog okvira za automatsku razmjenu informacija

Tablica 2. Usporedba OECD zajedničkog standarda izvješćivanja i FATCA Model 1 sporazuma

Tablica 3. Podaci koji se razmjenjuju na temelju Direktive Vijeća 2011/16/EU

Tablica 4. Podaci koji su se razmjenjivali na temelju Direktive 2003/48/EZ⁶⁴

---

⁶⁴ Premda je Direktiva Vijeća 2003/48/EZ o kamata na štednju stavljena izvan snage na temelju Direktive Vijeća (EU) 2015/2060 (*iz razloga što Direktiva Vijeća 2014/107/EU ima puno šire područje primjene od Direktive Vijeća 2003/48/EZ.*), kao podsjetnik dan je tablični pregled informacija koje je Ministarstvo o financija, Porezna uprava razmjenjivala u razdoblju od 1. srpnja 2013. do 31. prosinca 2015. te za kamate na štednju koje su isplaćene isplateljima po primitku do 31. prosinca 2016.

Prva razmjena podataka o isplaćenim kamata na štednju za Republiku Hrvatsku započela je od 30.6.2014. za razdoblje od 1.7. do 31.12.2013., a završila je 31.12.2016. odnosno 2017. godine. Odredbe Direktive o oporezivanju kamata na štednju se osim na države članice odnose i na pet trećih država a to su: Švicarska, Monako, San Marino, Andora i Lihtenštajn, te na ovisna i pridružena područja Nizozemske i Ujedinjenog Kraljevstva s kojima su države članice sklopile bilateralne sporazume.

Automatsku razmjenu informacija o kamata na štednju primjenjuju sve države članice, Austrije koja primjenjuje porez po odbitku. Porez po odbitku primjenjuje i pet trećih država Švicarska, Monako, San Marino, Andora i Lihtenštajn. Međutim, u 2018. počevši za razdoblje od 2017. ove države će započeti s automatskom razmjenom podataka o financijskim računima.

Tablica 5. Podaci koji se razmjenjuju na temelju Direktive 2014/107/EU (DAC2)

Tablica 6. Podaci koji se razmjenjuju na temelju Direktive Vijeća 2015/2376

Tablica 7. Podaci koji se razmjenjuju na temelju Direktive Vijeća 2016/881

Tablica 8. Usporedba OECD zajedničkog standarda izvješćivanja i Direktive Vijeća 2014/107/EU (DAC2)

Tablica 9. Propisani datumi i rokovi utvrđivanja financijskih računa

Tablica 10. Pojmovi u smislu automatske razmjene informacija o CbCR

Tablica 11.: Predložak izvješća po državama (Tablica 1., Tablica 2., Tablica 3.)

Slika 1. Pregled globalnog standarda o automatskoj razmjeni informacija o financijskim računima

Slika 2. Općeniti koraci za utvrđivanja izvještajne financijske institucije

Slika 3. Subjekt u Hrvatskoj koji može ući u djelokrug dostavljanja informacija

Slika 4. Utvrđivanje računa o kojim se izvješćuje

Slika 5. Dubinska analiza financijskih računa

Pravilnik o automatskoj razmjeni informacija u području poreza

---

**NN 18/2017 (1.3.2017.), Pravilnik o automatskoj
razmjeni informacija u području poreza**

MINISTARSTVO FINACIJA

420

Na temelju članka 29. stavka 5. i članka 35. stavka 3. Zakona o administrativnoj suradnji u području poreza (»Narodne novine«, br. 115/16.) ministar financija donosi

PRAVILNIK O AUTOMATSKOJ RAZMJENI INFORMACIJA U PODRUČJU POREZA

DIO PRVI

I. TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Pravilnikom utvrđuju pravila za provedbu članka 29. stavka 5. Zakona o administrativnoj suradnji u području

poreza (dalje u tekstu: Zakon) kojim se propisuju definicije pojmova, pravila izvješćivanja i dubinske analize potrebne za provedbu automatske razmjene informacija o financijskim računima, i članka 35. stavka 3. Zakona kojim se uređuje sadržaj, oblik i pravila za ispunjavanje izvješća po državama potrebnih za provedbu automatske razmjene informacija o izvješćima po državama.

Prijenos i provedba propisa Europske unije

Članak 2.

Ovim se Pravilnikom u pravni poredak Republike Hrvatske prenose sljedeće odredbe direktiva Europske unije:

1. Prilog I. i Prilog II. Direktive Vijeća 2014/107/EU od 9. prosinca 2014. o izmjeni Direktive 2011/16/EU u pogledu obvezne automatske razmjene informacija u području oporezivanja (SL L 359, 16. 12. 2014.), (dalje u tekstu: Direktiva 2014/107/EU)
2. Prilog III. Direktive Vijeća (EU) 2016/881 od 25. svibnja 2016. o izmjeni Direktive 2011/16/EU u pogledu obvezne automatske razmjene informacija u području oporezivanja (SL L 146, 3. 6. 2016.) (dalje u tekstu: Direktiva Vijeća (EU) 2016/881).

Pojmovi u smislu automatske razmjene informacija o financijskim računima

Članak 3.

U člancima 4. do 43. ovoga Pravilnika propisuje se značajne pojmove u smislu automatske razmjene informacija o financijskim računima iz članka 58. do 100. ovoga Pravilnika.

Pojam druga jurisdikcija

Članak 4.

Druga jurisdikcija je:

1. druga jurisdikcija koja s Republikom Hrvatskom ima sklopljen Mnogostrani sporazum nadležnih tijela o automatskoj razmjeni informacija o financijskim računima na temelju Konvencije o uzajamnoj administrativnoj pomoći u poreznim stvarima kako je izmijenjena i

dopunjena protokolom kojim se mijenja i dopunjuje Konvencija o uzajamnoj administrativnoj pomoći u poreznim stvarima i koja na temelju sporazuma razmjenjuje informacije iz članka 26. Zakona te je navedena na popisu objavljenom na službenim mrežnim stranicama Ministarstva financija, Porezne uprave

2. druga jurisdikcija s kojom je Europska unija sklopila sporazum na temelju kojega ta država dostavlja informacije iz članka 26. Zakona, Ministarstvu financija, Poreznoj upravi i koja je navedena na popisu koji je objavila Europska komisija.

Pojam izvještajna financijska institucija

Članak 5.

Izvještajna financijska institucija podrazumijeva svaku hrvatsku financijsku instituciju koja nije neizvještajna financijska institucija i koja je rezident u Republici Hrvatskoj, no isključuje podružnicu te financijske institucije koja se nalazi izvan Republike Hrvatske i podružnicu financijske institucije koja se nalazi u Republici Hrvatskoj, a nije rezident Republike Hrvatske.

Pojam financijska institucija države članice i/ili druge jurisdikcije

Članak 6.

Financijska institucija države članice i/ili druge jurisdikcije podrazumijeva svaku financijsku instituciju koja je rezident u državi članici i/ili drugoj jurisdikciji, no isključuje svaku podružnicu te financijske institucije koja se nalazi izvan države članice i/ili druge jurisdikcije i svaku podružnicu financijske institucije koja nije rezident u državi članici i/ili drugoj jurisdikciji ako se ta podružnica nalazi u toj državi članici i/ili drugoj jurisdikciji.

Pojam financijska institucija

Članak 7.

- (1) Financijska institucija podrazumijeva skrbničku instituciju, depozitnu instituciju, investicijski subjekt ili određeno društvo za osiguranje.

- (2) Skrbnička institucija podrazumijeva svaki subjekt čiji se značajan dio poslovanja odnosi na držanje financijske imovine za tuđi račun. Subjekt drži financijsku imovinu za tuđi račun kao značajan dio svog poslovanja ako je bruto dobit subjekta koja proizlazi iz držanja financijske imovine i povezanih financijskih usluga jednaka ili veća od 20% bruto dobiti subjekta tijekom kraćeg od sljedeća dva razdoblja:
1. trogodišnje razdoblje koje završava 31. prosinca (ili posljednjeg dana računovodstvenog razdoblja) koje prethodi godini u kojoj je određivanje provedeno ili
  2. razdoblje tijekom kojeg subjekt postoji.
- (3) Depozitna institucija podrazumijeva svaki subjekt koji prihvaća depozit u sklopu svog redovnog bankarskog ili sličnog poslovanja.
- (4) Investicijski subjekt podrazumijeva:
1. svaki subjekt čije se poslovanje odnosi na jednu ili više sljedećih aktivnosti ili radnji za stranku ili u njeno ime:
    - a. trgovanje instrumentima tržišta novca (čekovi, mjenice, certifikati o depozitu, izvedenice i dr.), mjenjački poslovi, devizni, kamatni i indeksirani instrumenti, prenosivi vrijednosni papiri ili trgovanje robnim ročnicama
    - b. upravljanje pojedinačnim i zajedničkim portfeljem ili
    - c. ulaganje na neki drugi način, praćenje ili upravljanje financijskom imovinom ili novčanim sredstvima za tuđi račun ili
  2. svaki subjekt čija bruto dobit prvenstveno proizlazi iz investiranja, reinvestiranja ili trgovanja financijskom imovinom, ako subjektom upravlja drugi subjekt koji je depozitna institucija, skrbnička institucija, određeno društvo za osiguranje ili investicijski subjekt iz točke 1. ovoga stavka.
- (5) Za subjekta se smatra da njegovo poslovanje prvenstveno obuhvaća jednu ili više aktivnosti iz stavka 4. točke 1. ovoga članka ili bruto dobit subjekta proizlazi iz investiranja, reinvestiranja ili trgovanja financijskom imovinom

za potrebe iz stavka 4. točke 2. ovoga članka, ako bruto dobit subjekta koja proizlazi iz relevantnih aktivnosti iznosi ili prelazi 50% bruto dobiti subjekta tijekom kraćeg od sljedećih razdoblja:

1. trogodišnje razdoblje koje završava 31. prosinca godine koja prethodi godini u kojoj je određivanje provedeno ili
  2. razdoblje u kojem subjekt postoji.
- (6) Investicijski subjekt ne podrazumijeva subjekt koji je aktivni subjekt koji nije financijska institucija jer taj subjekt ispunjava jedan od kriterija iz članka 37. točaka 4. do 7. ovoga Pravilnika.
- (7) Investicijski subjekt iz stavaka 4. i 5. ovoga članka tumači se na način koji je u skladu sa sličnim tekstom utvrđenim u definiciji pojma financijska institucija u preporukama radne skupine za financijske aktivnosti (Financial Action Task Force – FATF).

Pojam financijska imovina

Članak 8.

- (1) Financijska imovina podrazumijeva:
1. vrijednosni papir (osobito, dionički udio u trgovačkom društvu, partnerstvo ili stvarni vlasnički udjel u partnerstvu ili trustu u koje su udruženi brojni partneri ili se njihovim vlasničkim udjelima trguje na burzi, mjenicu, obveznicu, zadužnicu ili drugi dokaz o zaduživanju)
  2. partnerski udjel, robu, ugovor o razmjeni (osobito, kamatni ugovori o razmjeni, valutni ugovori o razmjeni, ugovori o razmjeni osnove, gornje granice kamatnih stopa, donje granice kamatnih stopa, robni ugovori o razmjeni, ugovori o razmjeni vlasničkih vrijednosnih papira, ugovori o razmjeni s obzirom na indeks vlasničkih vrijednosnih papira, i slični ugovori)
  3. ugovor o osiguranju ili ugovor o rentnom osiguranju ili
  4. svaki udjel (uključujući ročnicu ili terminski ugovor – forward ili opciju) u vrijednosnom papiru, partnerskom udjelu, robi, ugovoru o razmjeni, ugovoru o osiguranju ili ugovoru o rentnom osiguranju.

- (2) Financijska imovina ne podrazumijeva nedužnički, izravni udjel u nekretninama.

Pojam određeno društvo za osiguranje

Članak 9.

Određeno društvo za osiguranje podrazumijeva svaki subjekt koji je društvo za osiguranje (ili holdinško društvo društva za osiguranje) koje sklapa ugovor o osiguranju ili ugovor o rentnom osiguranju uz mogućnost isplatne otkupne vrijednosti police, ili je dužno izvršiti plaćanje u vezi s takvim ugovorom.

Pojam neizvještajna financijska institucija

Članak 10.

Neizvještajna financijska institucija podrazumijeva svaku od sljedećih financijskih institucija koja je:

1. tijelo javne vlasti, međunarodna organizacija ili središnja banka, osim u odnosu na plaćanja koja proizlaze iz obveze koju ima u vezi s komercijalnom financijskom aktivnošću one vrste kojom se bavi određeno društvo za osiguranje, skrbnička institucija ili depozitna institucija
2. mirovinski fond širokog sudjelovanja, mirovinski fond užeg sudjelovanja, mirovinski fond tijela javne vlasti, međunarodne organizacije ili središnje banke ili kvalificirani izdavatelj kreditnih kartica
3. svaki drugi subjekt za koji postoji mali rizik njegove zloporabe u svrhu porezne utaje, koji u znatnoj mjeri ima slična obilježja kao bilo koji subjekt iz točaka 1. i 2. ovoga članka te je naveden u Popisu iz članka 60. stavka 1. ovoga Pravilnika pod uvjetom da status takvog subjekta ne ugrožava postizanje učinkovite razmjene informacija o financijskim računima u cilju borbe protiv poreznih prijevара i utaja
4. izuzeti subjekt za zajednička ulaganja ili
5. trust, ako je upravitelj trusta izvještajna financijska institucija i izvješćuje o svim informacijama o kojima je dužan izvijestiti u skladu s člankom 58. ovoga Pravilnika u vezi sa svim računima trusta o kojima se izvješćuje.

Pojam tijelo javne vlasti

Članak 11.

- (1) Tijelo javne vlasti podrazumijeva vladu države članice i/ili druge jurisdikcije, svaku političku organizacijsku jedinicu države članice i/ili druge jurisdikcije (koja uključuje državu, pokrajinu, okrug ili općinu), ili agenciju ili tijelo u punom vlasništvu države članice i/ili druge jurisdikcije ili u vlasništvu jednoga ili više od prethodno navedenih (svako tijelo javne vlasti). Ova kategorija obuhvaća sastavne dijelove, kontrolirane subjekte i političke organizacijske jedinice države članice i/ili druge jurisdikcije.
- (2) Sastavni dio države članice i/ili druge jurisdikcije podrazumijeva svaku osobu, organizaciju, agenciju, ured, fond, tijelo ili drugo tijelo, bez obzira na to kako je označeno, koje predstavlja upravno tijelo države članice i/ili druge jurisdikcije. Neto prihodi upravnih tijela obvezno se uplaćuju na njegov vlastiti račun ili na druge račune države članice i/ili druge jurisdikcije, pri čemu niti jedan dio ne može biti u korist neke privatne osobe. Sastavni dio države članice i /ili druge jurisdikcije ne obuhvaća fizičku osobu koja je vladar, dužnosnik ili rukovoditelj, kada nastupa privatno ili u osobno ime.
- (3) Kontrolirani subjekt podrazumijeva subjekt koji je formalno odvojen od države članice i/ ili druge jurisdikcije ili na drugi način čini zaseban pravni subjekt, pod uvjetom da:
  1. subjekt je u cijelosti u vlasništvu ili pod kontrolom jednog ili više tijela javne vlasti, neposredno ili posredno preko jednog ili više kontroliranih subjekata
  2. neto prihodi subjekta uplaćuju se na njegov vlastiti račun ili na račune jednog ili više tijela javne vlasti, pri čemu niti jedan dio ne može biti u korist neke privatne osobe i
  3. imovina subjekta nakon njegova prestanka prelazi na jedno ili više tijela javne vlasti.
- (4) Prihodi ne idu u korist privatnih osoba ako su takve osobe naznačene kao korisnici javnog programa, a program-

ske aktivnosti provode se radi zajedničke općedruštvene dobrobiti ili se odnose na provođenje neke faze javnog upravljanja. Međutim, neovisno o prethodno navedenom, smatra se da prihodi idu u korist privatnih osoba ako su ostvareni od strane tijela javne vlasti kroz neke gospodarske djelatnosti kao što je poslovno bankarstvo, u okviru koje se pružaju financijske usluge privatnim osobama.

Pojam međunarodna organizacija

Članak 12.

Međunarodna organizacija podrazumijeva svaku međunarodnu organizaciju ili agenciju ili tijelo u njezinom potpunom vlasništvu. Ova kategorija obuhvaća svaku međuvladinu organizaciju (uključujući nadnacionalnu organizaciju):

1. koja je prvenstveno sastavljena od vlada
2. koja s Republikom Hrvatskom ili s drugom državom članicom i/ili drugom jurisdikcijom na snazi ima sporazum o sjedištu ili sporazum koji je u suštini sličan sporazumu o sjedištu i
3. čiji prihod ne ide u korist privatnih osoba.

Pojam središnja banka

Članak 13.

Središnja banka podrazumijeva instituciju koja je, po zakonu ili slijedom odobrenja najviše državne vlasti, glavno tijelo, osim Vlade Republike Hrvatske ili vlade druge države članice i/ ili druge jurisdikcije, za izdavanje sredstava namijenjenih opticaju u svojstvu valute. Takva institucija može uključivati tijelo odvojeno od Vlade Republike Hrvatske ili vlade druge države članice i/ili druge jurisdikcije, bez obzira na to je li djelomično ili u cijelosti u vlasništvu Republike Hrvatske ili druge države članice i/ili druge jurisdikcije.

Pojam mirovinski fond širokog sudjelovanja

Članak 14.

Mirovinski fond širokog sudjelovanja podrazumijeva fond osnovan radi osiguranja mirovina, invalidnina ili naknada u slučaju smrti ili bilo koje kombinacije navedenoga, korisnici-

ma koji su sadašnji ili bivši zaposlenici (ili osobe koje su ti zaposlenici imenovali) jednoga ili više poslodavaca kao naknada za pružene usluge, pod uvjetom da fond:

1. nema ni jednog korisnika koji ima pravo na više od 5 % imovine fonda
2. podliježe nacionalnim propisima i dostavlja izvješća poreznim tijelima
3. zadovoljava barem jedan od sljedećih uvjeta:
  - a. fond je općenito na temelju statusa sustava mirovinskog osiguranja izuzet od poreza na dobit ili je oporezivanje odgođeno ili se primjenjuje snižena stopa poreza na dobit
  - b. fond prikuplja najmanje 50% ukupnih doprinosa (različitih od prijenosa imovine iz drugih sustava iz članka 14. do 16. ovoga Pravilnika ili mirovinskih računa iz članka 30. stavka 2. ovoga Pravilnika) od poslodavaca koji ga financiraju
  - c. raspodjele ili povlačenja sredstava iz fondova dopušteni su jedino po nastupu konkretnih događaja povezanih s umirovljenjem, invaliditetom ili smrću (osim prijenosa raspodijeljenih sredstava na druge fondove iz članka 14. do 16. ovoga Pravilnika ili na mirovinske račune iz članka 30. stavka 2. ovoga Pravilnika) ili se za raspodjele ili povlačenja prije nastupa konkretnih događaja utvrđuju kaznene mjere ili
  - d. doprinosi (osim nekih dopuštenih naknadno uplaćenih doprinosa) zaposlenika u fond ograničeni su ostvarenim dohotkom zaposlenika ili na godišnjoj razini ne mogu biti veći od kunskog iznosa koji odgovara iznosu od 50.000,00 USD, pri čemu se primjenjuju pravila o agregiranju stanja računa i preračunavanja valuta iz članka 94. ovoga Pravilnika.

Pojam mirovinski fond užeg sudjelovanja

Članak 15.

Mirovinski fond užeg sudjelovanja podrazumijeva fond osnovan radi osiguranja mirovina, invalidnina, ili naknada u

slučaju smrti korisnicima koji su sadašnji ili bivši zaposlenici (ili osobe koje su ti zaposlenici imenovali) jednoga ili više poslodavaca kao naknada za pružene usluge, pod uvjetom da:

1. fond ima manje od 50 članova
2. fond financira jedan ili više poslodavaca koji nisu investicijski subjekti ili pasivni subjekti koji nisu financijske institucije
3. doprinosi zaposlenika i poslodavaca u fond (osim prijenosa imovine s mirovinskih računa iz članka 30. stavka 2. ovoga Pravilnika) ograničeni su zarađenim dohotkom odnosno naknadama zaposlenika
4. članovi koji nisu rezidenti države članice i/ili druge jurisdikcije u kojoj je fond osnovan nemaju pravo na više od 20% imovine fonda i
5. fond podliježe nacionalnim propisima i dostavlja izvješća poreznim tijelima.

Pojam mirovinski fond tijela javne vlasti, međunarodne organizacije ili središnje banke

Članak 16.

Mirovinski fond tijela javne vlasti, međunarodne organizacije ili središnje banke podrazumijeva fond koji je osnovalo tijelo javne vlasti, međunarodna organizacija ili središnja banka kako bi osiguralo isplatu mirovina i invalidskih naknada u slučaju smrti korisnicima ili članovima koji su sadašnji ili bivši zaposlenici (ili osobe koje su takvi zaposlenici odredili), ili koji nisu sadašnji ili bivši zaposlenici, ako se naknade pružaju takvim korisnicima ili članovima kao naknade za osobne usluge koje obavljaju za tijelo javne vlasti, međunarodnu organizaciju ili središnju banku.

Pojam kvalificirani izdavatelj kreditne kartice

Članak 17.

Kvalificirani izdavatelj kreditne kartice podrazumijeva financijsku instituciju koja zadovoljava sljedeće uvjete:

1. financijska institucija je financijska institucija jedino zbog toga što je izdavatelj kreditnih kartica koji prima

depozite samo u slučaju kada stranka vrši uplate u iznosu većem od iznosa koji dopijeva na naplatu po kartici i taj se više uplaćeni iznos ne vraća strankama istoga trenutka i

2. počevši od 1. siječnja 2016. ili prije tog datuma, financijska institucija provodi politike i postupke bilo da bi se stranku spriječilo da preplati iznos koji prelazi kunski iznos koji odgovara iznosu od 50.000,00 USD, bilo da bi se u roku od 60 dana osigurao povrat svakog više uplaćenog iznosa stranke koji prelazi navedeni iznos, pri čemu se u svakom slučaju primjenjuju pravila za agregiranje računa i preračunavanje valuta iz članka 94. ovoga Pravilnika. Za ovu potrebu više uplaćeni iznos stranke ne odnosi se na potražna salda u iznosu osporenih naknada, ali zato uključuje potražna salda koja su nastala zbog vraćanja robe i otkazivanja usluga.

Pojam izuzeti subjekt za zajednička ulaganja

Članak 18.

- (1) Izuzeti subjekt za zajednička ulaganja podrazumijeva investicijski subjekt koji je uređen kao subjekt za zajednička ulaganja, pod uvjetom da sve udjele u subjektu za zajednička ulaganja drže fizičke osobe ili subjekti koji nisu osobe o kojima se izvješćuje ili se udjeli drže njihovim posredstvom, osim pasivnog subjekta koji nije financijska institucija s osobama koje imaju kontrolu i koje su osobe o kojima se izvješćuje.
- (2) Investicijski subjekt koji je uređen kao subjekt za zajednička ulaganja ne gubi status izuzetog subjekta za zajednička ulaganja iz stavka 1. ovoga članka samo zbog toga što je subjekt za zajednička ulaganja izdao materijalizirane dionice na donositelja pod sljedećim uvjetima:
  1. subjekt za zajednička ulaganja nije izdao i ne izdaje materijalizirane dionice na donositelja nakon 31. prosinca 2015.
  2. subjekt za zajednička ulaganja povlači sve takve dionice nakon otkupa

3. subjekt za zajednička ulaganja provodi postupke dubinske analize iz članaka 60. do 94. ovoga Pravilnika i dostavlja sve informacije o kojima je potrebno izvještiti u vezi s takvim dionicama kada su takve dionice ponuđene za otkup ili drugi način plaćanja i
4. subjekt za zajednička ulaganja ima uspostavljene politike i postupke kojima se osigurava otkup ili deaktiviranje takvih dionica u najkraćem mogućem roku, a prije 1. siječnja 2018.

Pojam financijski račun

Članak 19.

- (1) Financijski račun podrazumijeva račun koji vodi financijska institucija te uključuje depozitni račun, skrbnički račun i:
  1. u slučaju investicijskog subjekta, svaki vlasnički ili dužnički udjel u financijskoj instituciji. Neovisno o prethodno navedenom, pojam financijski račun ne uključuje bilo kakav vlasnički ili dužnički udjel u subjektu koji je investicijski subjekt samo zbog toga što:
    - a. pruža investicijsko savjetovanje stranci i djeluje u njeno ime ili
    - b. vodi portfelj za stranku i djeluje u njeno ime za potrebe investiranja, vođenje ili upravljanje financijskom imovinom deponiranom u ime stranke kod financijske institucije koja nije taj subjekt
  2. u slučaju financijske institucije koja nije propisana u skladu s točkom 1. ovoga stavka, svaki vlasnički ili dužnički udjel u financijskoj instituciji, ako je uspostavljena kategorija udjela s ciljem izbjegavanja izvješćivanja, u skladu s člankom 58. ovoga Pravilnika i
  3. svaki ugovor o osiguranju i svaki ugovor o rentnom osiguranju uz mogućnost isplate otkupne vrijednosti police kojeg je izdala ili vodi financijska institucija, osim neprenosive neodgođene doživotne rente koja nije povezana s ulaganjima u investicijske fondove, izdane fizičkoj osobi, koja se unovčuje isplatom mirovine ili invalidnine, po računu koji je isključeni račun.

- (2) Financijski račun ne podrazumijeva nijedan račun koji se smatra isključenim računom u skladu s člankom 30. ovoga Pravilnika.

Pojam depozitni račun

Članak 20.

Depozitni račun podrazumijeva svaki poslovni, tekući ili štedni račun, račun s oročenjem ili račun za uplatu mirovina državnim službenicima ili pripadnicima vojnih snaga ili račun otvoren uz certifikat o depozitu, potvrdu o mirovini državnih službenika i pripadnika vojnih snaga, potvrdu o ulaganju, potvrdu o zaduženosti ili drugi sličan instrument koji financijska institucija izdaje u okviru redovnog bankarskog ili sličnog poslovanja. Depozitni račun obuhvaća i iznos koji društvo za osiguranje drži na temelju ugovora o zajamčenom ulaganju ili sličnom sporazumu o isplati kamata u gotovini, uplati ili pripisu na račun.

Pojam skrbnički račun

Članak 21.

Skrbnički račun podrazumijeva račun, osim ugovora o osiguranju i ugovora o rentnom osiguranju, koji sadržava financijsku imovinu u korist druge osobe.

Pojam vlasnički udjel

Članak 22.

Vlasnički udjel podrazumijeva, u slučaju partnerstva koje je financijska institucija, udjel u kapitalu ili udjel u dobiti na temelju partnerstva. U slučaju trusta koji je financijska institucija, vlasnički udjel smatra se udjelom koji drži osoba koju se smatra vlasnikom imovine ili korisnikom trusta u cijelosti ili njegova dijela ili svaka druga fizička osoba koja ima stvarnu kontrolu nad trustom. Osoba o kojoj se izvješćuje smatrat će se korisnikom trusta ako takva osoba ima pravo izravno ili neizravno (osobito posredstvom ovlaštene osobe) primati obveznu raspodjelu imovine ili može primiti, izravno ili neizravno, diskrecijsku raspodjelu imovine iz trusta.

Pojam ugovor o osiguranju

Članak 23.

Ugovor o osiguranju podrazumijeva ugovor, osim ugovora o rentnom osiguranju, na temelju kojeg je izdavatelj suglasan isplatiti određeni iznos u slučaju nastupa određenog neočekivanog događaja kao što je smrt, bolest, nezgoda, odgovornost i rizik za nekretnine.

Pojam ugovor o rentnom osiguranju

Članak 24.

Ugovor o rentnom osiguranju podrazumijeva ugovor na temelju kojeg je izdavatelj suglasan obavljati isplate tijekom određenog razdoblja, u cijelosti ili djelomično, koji je određen očekivanim životnim vijekom jedne ili više osoba. Ugovor o rentnom osiguranju iz ovoga članka odnosi se i na ugovor koji je u skladu sa zakonom, propisima ili praksom države članice i/ili druge jurisdikcije u kojoj je ugovor sklopljen, i na temelju kojeg je izdavatelj suglasan obavljati isplate tijekom višegodišnjeg razdoblja.

Pojam ugovor o osiguranju uz mogućnost isplate otkupne vrijednosti police

Članak 25.

Ugovor o osiguranju uz mogućnost isplate otkupne vrijednosti police podrazumijeva ugovor o osiguranju, osim ugovora o reosiguranju između dvaju društava osiguranja, koji ima novčanu vrijednost.

Pojam novčana vrijednost

Članak 26.

- (1) Novčana vrijednost podrazumijeva iznos veći od:
  1. iznosa za isplatu na koji osiguranik ima pravo po otkupu police ili po isteku ugovora, utvrđenom bez umanjenja za naknadu za otkup police ili zajam po polici i
  2. iznosa koji osiguranik može tražiti u zajam po ugovoru ili s obzirom na ugovor.

- (2) Neovisno o stavku 1. ovoga članka, novčana vrijednost ne uključuje iznos plativ na temelju ugovora o osiguranju:
1. isključivo iz razloga smrti fizičke osobe osigurane u okviru ugovora o životnom osiguranju
  2. naknade za tjelesnu ozljedu ili bolest ili druge naknade za obeštećenje zbog ekonomskog gubitka nastalog nastupom osiguranog događaja
  3. kao povrat ranije uplaćene premije, umanjene za troškove osiguranja neovisno o tome jesu li propisani ili ne, po ugovoru o osiguranju, osim onog na temelju ugovora o životnom osiguranju povezanog s investicijom ili na temelju ugovora o rentnom osiguranju, zbog otkazivanja ili prestanka ugovora, smanjenja izloženosti riziku u razdoblju stvarnog trajanja ugovora ili sljedom promjene premije zbog ispravka knjiženja ili druge slične pogreške s obzirom na premiju ugovora
  4. kao dividende osiguraniku, osim dividende po prestanku ugovora, uz uvjet da se dividenda odnosi na ugovor o osiguranju prema kojem se isplaćuju samo naknade iz stavka 2. ovoga članka ili
  5. kao povrat avansne premije ili depozitne premije za ugovor o osiguranju za koji je premija plativa barem jednom godišnje, ako iznos avansne premije ili depozitne premije ne prelazi sljedeću godišnju premiju koja je plativa po ugovoru.

Pojam postojeći račun

Članak 27.

- (1) Postojeći račun podrazumijeva financijski račun koji vode izvještajne financijske institucije na dan 31. prosinca 2015.
- (2) Neovisno o stavku 1. ovoga članka, postojeći račun podrazumijeva svaki financijski račun imatelja računa ako:
  1. imatelj računa također drži kod izvještajne financijske institucije, ili kod povezanog subjekta u istoj državi članici i/ili drugoj jurisdikciji kao i izvještajna financijska institucija, financijski račun koji je postojeći račun iz stavka 1. ovoga članka

2. izvještajna financijska institucija i, prema potrebi, povezani subjekt u istoj državi članici i/ili drugoj jurisdikciji kao i izvještajna financijska institucija, s oba prethodno navedena financijska računa, kao i sa svim drugim financijskim računima imatelja računa koje se smatra postojećim računima na temelju ovoga stavka, postupa kao s jedinstvenim financijskim računima za potrebe ispunjavanja normi u vezi sa saznanjima iz članka 89. ovoga Pravilnika te u svrhu utvrđivanja stanja na svakom financijskom računu ili njegove vrijednosti pri primjeni svakog praga koji se odnosi na račun
  3. u vezi s financijskim računom koji je podložan postupcima za sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma, izvještajnoj financijskoj instituciji omogućuje ispunjavanje takvih postupaka u vezi s financijskim računom oslanjanjem na postupke za sprječavanje pranja novca i financiranje terorizma koji se provode s postojećim računom iz stavka 1. ovoga članka i
  4. od imatelja računa se pri otvaranju financijskog računa ne zahtijeva pružanje novih, dodatnih ili izmijenjenih informacija o stranci osim za potrebe ovoga Pravilnika.
- (3) Postojeći račun fizičke osobe podrazumijeva postojeći račun jedne ili više fizičkih osoba.
  - (4) Postojeći račun subjekta podrazumijeva postojeći račun jednog ili više subjekata.

Pojam novi račun

Članak 28.

- (1) Novi račun podrazumijeva financijski račun koji vodi izvještajna financijska institucija, otvoren 1. siječnja 2016. ili nakon tog datuma, osim ako se smatra postojećim računom u skladu s člankom 27. stavkom 2. ovoga Pravilnika.
- (2) Novi račun fizičke osobe podrazumijeva novi račun jedne ili više fizičkih osoba.
- (3) Novi račun subjekta podrazumijeva novi račun jednog ili više subjekata.

Pojam račun male i velike vrijednosti

Članak 29.

- (1) Račun male vrijednosti podrazumijeva postojeći račun fizičke osobe čije agregirano stanje ili vrijednost na dan 31. prosinca 2015. ne prelazi kunski iznos koji odgovara iznosu od 1.000.000,00 USD.
- (2) Račun velike vrijednosti podrazumijeva postojeći račun fizičke osobe čije agregirano stanje ili vrijednost na dan 31. prosinca 2015. ili 31. prosinca svake sljedeće godine prelazi kunski iznos koji odgovara iznosu od 1.000.000,00 USD.

Pojam isključeni račun

Članak 30.

- (1) Isključeni račun podrazumijeva bilo koji od računa iz stavaka 2. do 10. ovoga članka.
- (2) Isključeni račun podrazumijeva mirovinski račun koji ispunjava sljedeće uvjete:
  1. račun podliježe reguliranju kao osobni mirovinski račun ili je dio registriranog ili reguliranog sustava mirovinskog osiguranja za ostvarenje prava na mirovinu, uključujući invalidninu ili naknadu u slučaju smrti
  2. na račun se uplaćuju iznosi koji bi inače bili oporezovani, međutim, isti se priznaju kao porezni izdatak ili nisu uključeni u bruto dobit imatelja računa ili se oporezuju po sniženoj stopi ili je oporezivanje prihoda od ulaganja s računa odgođeno ili se oporezuju po sniženoj stopi
  3. poreznim tijelima dostavljaju se podaci o računu
  4. povlačenja su uvjetovana određenom starosnom granicom za umirovljenje, invaliditetom ili smrću, ili se na povlačenja izvršena prije takvih određenih događaja primjenjuju kaznene mjere i
  5. godišnje uplate doprinosa ograničene su na iznos nominiran u kunskom iznosu koji odgovara iznosu od 50.000,00 USD ili manje, ili postoji maksimalno ograničenje uplata doprinosa na račun tijekom cijelog životnog vijeka u kunskom iznosu koji odgovara iznosu

od 1.000.000,00 USD ili manje, pri čemu se primjenjuju pravila o agregiranju računa i preračunavanju valuta iz članka 94. ovoga Pravilnika.

- (3) Za financijski račun koji inače ispunjava uvjete iz stavka 2. točke 5. ovoga članka, smatrat će se da i dalje ispunjava te uvjete i u slučaju kad se na taj financijski račun prenesu sredstva s jednog ili više financijskih računa koji ispunjavaju uvjete iz stavaka 2. i 4. ovoga članka ili se na taj financijski račun prenesu sredstava iz jednog ili više fondova mirovinskog osiguranja koji ispunjavaju uvjete iz članaka 14. do 16. ovoga Pravilnika.
- (4) Isključeni račun podrazumijeva račun koji ispunjava sljedeće uvjete:
  1. račun podliježe reguliranju kao društvo za ulaganja za potrebe koje nisu u vezi s umirovljenjem te se njime redovito trguje na organiziranom tržištu vrijednosnih papira ili račun podliježe reguliranju kao društvo za štednju za potrebe koje nisu u vezi s umirovljenjem
  2. na račun se uplaćuju iznosi koji bi inače bili oporezovani, međutim, isti se priznaju kao porezni izdatak ili nisu uključeni u bruto dobit imatelja računa ili se oporezuju po sniženoj stopi ili je oporezivanje prihoda od ulaganja s računa odgođeno ili se oporezuju po sniženoj stopi
  3. povlačenja su uvjetovana ispunjenjem određenih kriterija koji se odnose na svrhu investicijskog ili štednog računa (osobito, neke pogodnosti u svrhu obrazovanja ili liječenja) ili se na povlačenja izvršena prije ispunjenja tih kriterija primjenjuju kaznene mjere i
  4. godišnje uplate doprinosa ograničene su na kunski iznos koji odgovara iznosu od 50.000,00 USD ili manje, a u skladu s pravilima o agregiranju računa i preračunavanju valuta iz članka 94. ovoga Pravilnika.
- (5) Za financijski račun koji inače ispunjava uvjete iz stavka 4. točke 4. ovoga članka, smatrat će se da i dalje ispunjava te uvjete i u slučaju kad se na taj financijski račun prenesu sredstava s jednog ili više financijskih računa koji ispunjavaju uvjete iz stavaka 2. i 4. ovoga članka ili

se na taj financijski račun prenesu sredstva iz jednog ili više fondova mirovinskog osiguranja koji ispunjavaju uvjete iz članka 14. do 16. ovoga Pravilnika.

- (6) Isključeni račun podrazumijeva ugovor o životnom osiguranju kod kojeg razdoblje osiguranja završava prije 90-e godine života fizičke osobe pod uvjetom da ispunjava sljedeće uvjete:
1. periodične premije, koje se s vremenom ne umanjuju, plative su najmanje jednom godišnje tijekom trajanja ugovora ili do 90-e godine života osiguranika, ovisno o tomu što je kraće
  2. ugovor nema ugovorenu vrijednost kojoj može bilo tko pristupiti (povlačenjem, u obliku zajma ili na neki drugi način) bez prestanka ugovora
  3. iznos, osim naknade u slučaju smrti, plativ po otkazu ili prestanku ugovora ne smije premašiti agregirane premije plaćene za ugovor, umanjene za svotu u slučaju smrti, bolesti i naknada troškova (bez obzira jesu li stvarno nametnute) za razdoblje ili razdoblja trajanja ugovora i sve iznose isplaćene prije otkaza ili prestanka ugovora i
  4. vlasnik ugovora nije stjecatelj naplate vrijednosti.
- (7) Isključeni račun podrazumijeva račun koji se drži isključivo u svrhu ostavštine, ako dokumentacija o takvom računu sadrži i presliku oporuke umrle osobe ili izvod iz matice umrlih.
- (8) Isključeni račun podrazumijeva račun uspostavljen u vezi s nečim od sljedećeg:
1. sudskim nalogom ili presudom
  2. prodajom, razmjenom ili najmom nekretnine ili osobne imovine, pod uvjetom da račun ispunjava sljedeće uvjete:
    - a. račun se financira isključivo uplatama predujma, kapare, deponiranjem iznosa dovoljnog za pokriće obveze izravno povezane s transakcijom ili sličnim uplatama ili se financira iz financijske imovine koja je deponirana na račun u vezi s prodajom, razmjenom ili najmom imovine

- b. račun je otvoren i upotrebljava se jedino za osiguranje obveze kupca u pogledu podmirenja nabavne cijene imovine, obveze prodavatelja u pogledu plaćanja nepredviđene obveze ili obveze najmodavca ili najmoprimca o podmirenju štete na unajmljenoj imovini kako je dogovoreno na temelju ugovora o najmu
  - c. imovina na računu, uključujući prihod ostvaren po računu bit će isplaćena ili na neki drugi način raspodijeljena u korist kupca, prodavatelja, najmodavca ili najmoprimca (uključujući podmirenje obveze takve osobe) nakon prodaje, razmjene ili otkupa imovine ili prestanka ugovora o najmu
  - d. račun nije otvoren za isplatu marže ili sličan račun otvoren u vezi s prodajom ili razmjenom financijske imovine i
  - e. račun nije povezan s računom iz stavka 9. ovoga članka
- 3. obvezom financijske institucije koja servisira zajam osiguran nekretninom u cilju izdvajanja dijela uplate jedino za potrebu lakšeg podmirenja poreza ili osiguranja povezanih s nekretninom u budućnosti
  - 4. obvezom financijske institucije jedino u cilju olakšanja plaćanja poreza u budućnosti.
- (9) Isključenim računom smatra se depozitni račun koji ispunjava sljedeće uvjete:
- 1. račun koji postoji isključivo jer stranka izvršava uplatu u iznosu većem od iznosa koji dospijeva na plaćanje po kreditnoj kartici ili u vezi s drugim instrumentom revolving kredita te se taj više uplaćeni iznos ne vraća stranci istoga trenutka i
  - 2. počevši od 1. siječnja 2016. ili prije tog datuma, financijska institucija provodi politike i postupke bilo da bi se stranku spriječilo da pretplati iznos koji premašuje kunski iznos koji odgovara iznosu od 50.000,00 USD, bilo da bi se osiguralo da se u roku 60 dana izvrši povrat više uplaćenog iznosa stranke, pri čemu se primjenjuju pravila za preračunavanje valuta iz članka 94.

ovoga Pravilnika. Za ovu potrebu, više uplaćeni iznos stranke, ne odnosi se na potražna salda u iznosu oporenih naknada, ali zato uključuje potražna salda nastala zbog vraćanja robe i otkazivanja usluga.

- (10) Isključenim računom smatra se svaki drugi račun za koji postoji mali rizik od njegove zlorabe u svrhu porezne utaje, koji je u znatnoj mjeri sličnih obilježja kao bilo koji račun iz stavaka 4. do 9. ovoga članka, te je naveden u Popisu iz članka 60. stavka 1. ovoga Pravilnika, pod uvjetom da status takvog računa kao isključenog računa ne ugrožava učinkovitu borbu protiv poreznih prijevара i utaja.

Pojam račun o kojem se izvješćuje

Članak 31.

Račun o kojem se izvješćuje podrazumijeva financijski račun koji vodi izvještajna financijska institucija države članice i/ili druge jurisdikcije koji drži jedna ili više osoba o kojima se izvješćuje ili pasivni subjekt koji nije financijska institucija s jednom ili više osoba koje nad njim imaju kontrolu i koje su osobe o kojima se izvješćuje pod uvjetom da je identificiran u skladu s postupcima dubinske analize iz članka 60. do 94. ovoga Pravilnika.

Pojam osoba o kojoj se izvješćuje

Članak 32.

Osoba o kojoj se izvješćuje podrazumijeva osobu države članice i/ili druge jurisdikcije osim:

1. trgovačkog društva čijim se dionicama redovito trguje na jednom ili više organiziranih tržišta vrijednosnih papira
2. bilo kojeg trgovačkog društva koje je povezan subjekt trgovačkog društva iz točke 1. ovoga članka
3. tijela javne vlasti
4. međunarodne organizacije
5. središnje banke ili
6. financijske institucije.

Pojam osoba države članice ili druge jurisdikcije

Članak 33.

Osoba države članice i/ili druge jurisdikcije, u odnosu na svaku državu članicu i/ili drugu jurisdikciju podrazumijeva fizičku osobu ili subjekt koji je rezident u bilo kojoj drugoj državi članici i/ili drugoj jurisdikciji, u skladu s poreznim zakonima te druge države članice i/ili druge jurisdikcije, ili ostavštinu preminule osobe koja je bila rezident bilo koje druge države članice i/ili druge jurisdikcije. U tu svrhu, subjekt kao što je partnerstvo, partnerstvo s ograničenom odgovornošću ili slični pravni aranžman koji nema rezidentnost u svrhu oporezivanja smatra se rezidentom u jurisdikciji u kojoj se nalazi mjesto njegove stvarne uprave.

Pojam osobe koje imaju kontrolu

Članak 34.

- (1) Osobe koje imaju kontrolu podrazumijevaju fizičke osobe koje imaju kontrolu nad subjektom.
- (2) U slučaju trusta pojam iz stavka 1. ovoga članka odnosi se na vlasnika/vlasnike imovine, skrbnika/skrbnike i upravitelja/upravitelje trusta (ako ga/ih ima), korisnika/korisnike, ili vrstu/vrste korisnika te na svaku drugu fizičku osobu ili fizičke osobe koja ima/koje imaju stvarnu kontrolu nad trustom
- (3) U slučaju pravnog aranžmana koji nije trust, pojam iz stavka 1. ovoga članka podrazumijeva osobe na istovjetnim ili sličnim položajima.
- (4) Pojam osobe koje imaju kontrolu mora se tumačiti na način koji je u skladu sa sličnim tekstom utvrđenim u definiciji pojma financijska institucija u preporukama radne skupine za financijske aktivnosti (Financial Action Task Force – FATF).

Pojam subjekt koji nije financijska institucija

Članak 35.

Subjekt koji nije financijska institucija podrazumijeva svaki subjekt koji nije financijska institucija iz članka 7. ovoga Pravilnika.

Pojam pasivni subjekt koji nije financijska institucija

Članak 36.

Pasivni subjekt koji nije financijska institucija podrazumijeva sljedeće:

1. svaki subjekt koji nije financijska institucija i koji nije aktivni subjekt koji nije financijska institucija ili
2. investicijski subjekt iz članka 7. stavka 4. točke 2. ova Pravilnika koji nije financijska institucija države članice i/ili druge jurisdikcije.

Pojam aktivni subjekt koji nije financijska institucija

Članak 37.

Aktivni subjekt koji nije financijska institucija podrazumijeva svaki subjekt koji nije financijska institucija koji ispunjava bilo koji od sljedećih kriterija:

1. manje od 50% bruto dobiti subjekta koji nije financijska institucija ostvarene u prethodnoj kalendarskoj godini je pasivna dobit te je manje od 50% imovine subjekta koji nije financijska institucija u prethodnoj kalendarskoj godini imovina koja se ostvaruje ili drži radi ostvarenja pasivne dobiti
2. dionicama subjekta koji nije financijska institucija redovito se trguje na organiziranim tržištima vrijednosnih papira ili je subjekt koji nije financijska institucija povezan subjekt subjekta čijim se dionicama trguje na organiziranim tržištima vrijednosnih papira
3. subjekt koji nije financijska institucija je tijelo javne vlasti, međunarodna organizacija, središnja banka ili subjekt koji je u cijelosti u vlasništvu jednog ili više prethodno navedenih
4. sve aktivnosti subjekta koji nije financijska institucija u suštini odnose se na držanje (u cijelosti ili djelomično) glavnih dionica jednog ili više društava kćeri, osiguranja financiranja i obavljanja usluga jednom ili više društava kćeri koja obavljaju trgovanje ili poslovnu djelatnost različitu od poslovne djelatnosti financijske

institucije, osim što subjekt ne ispunjava uvjete za takav status ako subjekt funkcionira (ili se predstavlja) kao investicijski fond kao što je fond privatnog vlasničkog kapitala, fond rizičnog kapitala, fond za otkup poduzeća financijskom polugom ili bilo koje društvo za ulaganja čiji je cilj stjecanje ili financiranje trgovačkih društava, a zatim posjedovanje vlasničkih udjela u tim trgovačkim društvima kao kapitalne imovine za investicijske potrebe

5. subjekt koji nije financijska institucija još uvijek ne obavlja poslovnu djelatnost niti je ikada prije obavljao neku poslovnu djelatnost, ali ulaže kapital u imovinu s namjerom obavljanja poslovne djelatnosti različite od financijske institucije, pod uvjetom da subjekt koji nije financijska institucija ne ispuni uvjete za taj izuzetak nakon datuma koji slijedi nakon 24 mjeseca od datuma prvotnog osnivanja subjekta koji nije financijska institucija
6. subjekt koji nije financijska institucija u zadnjih pet godina nije bio financijska institucija niti u procesu likvidacije svoje imovine ili reorganizacije s namjerom da nastavi ili ponovo započne poslovanje u drugoj poslovnoj djelatnosti različitoj od poslovne djelatnosti financijske institucije
7. subjekt koji nije financijska institucija primarno se bavi transakcijama financiranja i osiguranja od rizika s povezanim subjektima ili za povezane subjekte koji nisu financijske institucije, ali ne pruža usluge financiranja ili osiguranja od rizika subjektima koji nisu povezani subjekti, pod uvjetom da se skupina takvih povezanih subjekata primarno bavi poslovnom djelatnošću različitom od financijske institucije ili
8. subjekt koji nije financijska institucija ispunjava sve sljedeće uvjete:
  - a. osnovan je i djeluje u državi članici i/ili drugoj jurisdikciji u kojoj je rezident isključivo u vjerske, dobrotvorne, znanstvene, umjetničke, kulturne, sportske i obrazovne svrhe, ili je osnovan i djeluje u državi

- članici i/ili drugoj jurisdikciji u kojoj je rezident i profesionalna je organizacija, poslovna zajednica, gospodarska komora, organizacija rada, organizacija u poljoprivredi i hortikulturi, građanska udruga ili organizacija koja djeluje isključivo s ciljem promicanja socijalne skrbi
- b. oslobođen je od plaćanja poreza na dobit ili dohodak u svojoj državi članici i/ili drugoj jurisdikciji u kojoj je rezident
  - c. nema dioničara ni članova koji imaju vlasničke ili korisničke udjele u njegovoj dobiti ili imovini
  - d. na temelju važećih zakona države članice i/ili druge jurisdikcije u kojoj je subjekt koji nije financijska institucija rezident ili na temelju osnivačkih akata subjekta koji nije financijska institucija nije dopuštena raspodjela imovine ili dobiti subjekta koji nije financijska institucija privatnim osobama ili subjektima koji se ne bave humanitarnim radom, ni primjena u njihovu korist osim humanitarnih aktivnosti subjekta koji nije financijska institucija ili u vidu isplate razumne naknade za obavljene usluge ili isplate po fer tržišnoj vrijednosti za nekretnine koje je nabavio subjekt koji nije financijska institucija i
  - e. nakon likvidacije ili prestanka subjekta koji nije financijska institucija, a na temelju važećih zakona države članice i/ili druge jurisdikcije u kojoj je subjekt koji nije financijska institucija rezident ili osnivačkih akata subjekta koji nije financijska institucija, sva njihova imovina prenosi se na tijelo javne vlasti ili neprofitnu organizaciju, ili vlasništvo prelazi na vladu države članice i/ili druge jurisdikcije u kojoj je subjekt koji nije financijska institucija rezident ili neku njezinu političku organizacijsku jedinicu.

Pojam imatelj računa

Članak 38.

- (1) Imatelj računa podrazumijeva osobu koju je financijska institucija koja vodi račun navela ili identificirala kao imatelja financijskog računa. Osoba, različita od financijske

institucije, koja je imatelj financijskog računa u korist ili za račun druge osobe u svojstvu agenta, skrbnika, opunomoćenika, potpisnika, investicijskog savjetnika ili posrednika, ne smatra se imateljem računa u smislu ovoga Pravilnika, nego se imateljem računa smatra ta druga osoba.

- (2) U slučaju ugovora o osiguranju ili ugovora o rentnom osiguranju uz mogućnost isplate otkupne vrijednosti police, imatelj računa je svaka osoba koja ima pravo pristupa novčanoj vrijednosti ili pravo na promjenu korisnika ugovora. Ako nitko ne može pristupiti novčanoj vrijednosti ili ne može promijeniti korisnika, imatelj računa je svaka osoba navedena u ugovoru kao vlasnik, kao i svaka osoba na koju je, na temelju uvjeta ugovora, preneseno pravo na primitak isplate. Po dospijecu ugovora o osiguranju ili ugovora o rentnom osiguranju uz mogućnost isplate otkupne vrijednosti police, svaka osoba koja ima pravo na primitak isplate po ugovoru smatra se imateljem računa.

Pojam postupci za sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma

Članak 39.

Postupci za sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma podrazumijevaju postupke dubinske analize stranke koje provodi izvještajna financijska institucija u skladu s uvjetima o sprječavanju pranja novca ili sličnim uvjetima koji se odnose na takvu izvještajnu financijsku instituciju.

Pojam subjekt

Članak 40.

Subjekt podrazumijeva pravnu osobu ili pravni aranžman kao što je trgovačko društvo, partnerstvo, trust ili zaklada.

Pojam povezani subjekt

Članak 41.

Subjekt je povezani subjekt drugog subjekta ako:

1. jedan od tih subjekata nadzire drugi subjekt
2. oba subjekta su pod zajedničkim nadzorom ili

3. oba subjekta su investicijski subjekti iz članka 7. stavka 4. točke 2. ovoga Pravilnika koji su pod zajedničkom upravom, a takva uprava ispunjava obveze u vezi s dubinskom analizom takvih investicijskih subjekata. U tu svrhu, kontrola uključuje izravno ili neizravno vlasništvo od 50% glasačkih prava i vrijednosti u subjektu.

Pojam porezni identifikacijski broj

Članak 42.

Porezni identifikacijski broj podrazumijeva identifikacijski broj poreznog obveznika ili njegov funkcionalni ekvivalent u nedostatku poreznog identifikacijskog broja.

Pojam dokumentirani dokaz

Članak 43.

- (1) Dokumentirani dokaz uključuje sljedeće dokumente:
  1. potvrda o rezidentnosti koju je izdalo ovlašteno državno tijelo (osobito, vlada, tijelo državne uprave ili lokalne uprave) države članice i/ili druge jurisdikcije za koju primatelj uplate tvrdi da je u njoj rezident
  2. za fizičke osobe, svaka valjana identifikacijska isprava koju je izdalo ovlašteno državno tijelo (osobito, vlada, tijelo državne uprave ili lokalne uprave) koja sadrži ime fizičke osobe i koja se uobičajeno koristi u svrhu utvrđivanja identiteta
  3. za subjekte, svaka službena isprava koju je izdalo ovlašteno državno tijelo koja sadrži naziv subjekta, adresu njegova sjedišta u državi članici i/ili drugoj jurisdikciji za koju tvrdi da je u njoj rezident ili državi članci i/ili drugoj jurisdikciji u kojoj je subjekt osnovan i organiziran
  4. svaki revidirani financijski izvještaj, potvrda treće strane o kreditnoj sposobnosti, zahtjev za pokretanje stečaja ili izvješće regulatora vrijednosnih papira.
- (2) U odnosu na postojeći račun subjekta, izvještajne financijske institucije mogu upotrebljavati kao dokumentirani dokaz svaku klasifikaciju iz evidencija izvještajne finan-

cijske institucije u vezi s imateljem računa određenu na temelju standardiziranog sustava označivanja industrija, koju je izvještajna financijska institucija zabilježila u skladu sa svojim uobičajenim i poslovnim praksama, a za potrebe postupaka za sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma ili za druge regulatorne potrebe (osim u svrhu oporezivanja) i koje je izvještajna financijska institucija provela prije datuma klasificiranja financijskog računa kao postojećeg računa, pod uvjetom da izvještajna financijska institucija ne zna ili nema razloga znati da je takva klasifikacija netočna i nepouzdana.

- (3) Pojam standardizirani sustav brožčanog označivanja industrija podrazumijeva i sustav označivanja koji se upotrebljava za klasifikaciju subjekata prema vrsti poslovne djelatnosti u svrhu koja je različita od svrhe oporezivanja.

Pojmovi u smislu automatske razmjene informacija o izvješćima po državama

Članak 44.

U člancima 45. do 57. ovoga Pravilnika propisuje se značenje pojmova u smislu automatske razmjene informacija o izvješćima po državama iz članka 101. do 108. ovoga Pravilnika.

Pojam skupina

Članak 45.

Skupina podrazumijeva određeni broj poduzeća povezanih vlasništvom ili kontrolom koja ili imaju obvezu pripremati konsolidirane financijske izvještaje u svrhu financijskog izvješćivanja u skladu s primjenjivim računovodstvenim načelima ili bi imala tu obvezu kad bi se trgovalo vlasničkim udjelima jednog od poduzeća na burzi vrijednosnih papira.

Pojam skupina multinacionalnih poduzeća

Članak 46.

Skupina multinacionalnih poduzeća podrazumijeva svaku skupinu koja obuhvaća dva ili više poduzeća koja imaju poreznu rezidentnost u različitim jurisdikcijama ili uključuje podu-

zeće koje je rezident u svrhu oporezivanja u jednoj jurisdikciji i porezni obveznik u drugoj jurisdikciji u pogledu poslovanja koje obavlja putem stalne poslovne jedinice u toj jurisdikciji, a nije isključena skupina multinacionalnih poduzeća.

Pojam isključena skupina multinacionalnih poduzeća

Članak 47.

Isključena skupina multinacionalnih poduzeća podrazumijeva, u odnosu na bilo koju poreznu godinu skupine, skupinu čiji je ukupni konsolidirani prihod ispod 750 milijuna eura ili ispod kuskog iznosa koji odgovara iznosu od 750 milijuna eura od siječnja 2015. tijekom porezne godine koja neposredno prethodi izvještajnoj poreznoj godini, kako je navedeno u njezinim konsolidiranim izvještajima za tu prethodnu poreznu godinu.

Pojam sastavni subjekt

Članak 48.

Sastavni subjekt podrazumijeva jedno od sljedećeg:

1. svaku zasebnu jedinicu poslovanja skupine multinacionalnih poduzeća koja je uključena u konsolidirane financijske izvještaje skupine multinacionalnih poduzeća u svrhe financijskog izvješćivanja ili bi bila u njih uključena kad bi se vlasničkim udjelima te jedinice poslovanja skupine multinacionalnih poduzeća trgovalo na burzi vrijednosnih papira
2. svaku takvu jedinicu poslovanja koja je isključena iz konsolidiranih financijskih izvještaja skupine multinacionalnih poduzeća samo zbog veličine ili pitanja značajnosti
3. svaku stalnu poslovnu jedinicu svake zasebne jedinice poslovanja skupine multinacionalnih poduzeća iz točaka 1. ili 2. ovoga članka pod uvjetom da zasebna jedinica poslovanja sastavlja zasebni financijski izvještaj za takvu stalnu poslovnu jedinicu u svrhe financijskog izvješćivanja ili u svrhe unutarnje kontrole upravljanja.

Pojam subjekt koji podnosi izvješće

Članak 49.

- (1) Subjekt koji podnosi izvješće podrazumijeva sastavni subjekt koji je obvezan podnositi izvješće po državama u ime skupine multinacionalnih poduzeća u skladu sa zahtjevima iz članka 34. stavka 1. Zakona u jurisdikciji u kojoj ima poreznu rezidentnost.
- (2) Subjekt koji podnosi izvješće može biti krajnje matično društvo, zamjensko matično društvo ili bilo koji subjekt određen u skladu sa člancima 102., 103. i 104. ovoga Pravilnika.

Pojam krajnje matično društvo

Članak 50.

Krajnje matično društvo podrazumijeva sastavni subjekt skupine multinacionalnih poduzeća koji ispunjava sljedeće uvjete:

1. izravni je ili neizravni vlasnik dovoljno udjela u najmanje jednom sastavnom subjektu skupine multinacionalnih poduzeća, zbog čega mora sastavljati konsolidirane financijske izvještaje u skladu s računovodstvenim načelima koja se primjenjuju u jurisdikciji u kojoj ima poreznu rezidentnost ili bi ih morao sastavljati kad bi se njegovim vlasničkim udjelima trgovalo na burzi vrijednosnih papira u jurisdikciji u kojoj ima poreznu rezidentnost
2. ne postoji drugi sastavni subjekt takve skupine multinacionalnih poduzeća koji je izravni ili neizravni vlasnik udjela u skladu s točkom 1. ovoga članka.

Pojam zamjensko matično društvo

Članak 51.

Zamjensko matično društvo podrazumijeva jedan sastavni subjekt skupine multinacionalnih poduzeća koji je imenovala takva skupina multinacionalnih poduzeća kao jedinu zamjenu za krajnje matično društvo u svrhe podnošenja izvješća po državama u jurisdikciji porezne rezidentnosti tog sastavnog subjekta u ime takve skupine multinacionalnih poduzeća ako se primjenjuje najmanje jedan uvjet iz članka 102. ovoga Pravilnika.

Pojam porezna godina

Članak 52.

Porezna godina podrazumijeva godišnje računovodstveno razdoblje za koje krajnje matično društvo skupine priprema svoje financijske izvještaje.

Pojam izvještajna porezna godina

Članak 53.

Izvještajna porezna godina podrazumijeva onu poreznu godinu u kojoj su ostvareni financijski rezultati i rezultati poslovanja navedeni u izvješću po državama iz članka 34. stavka 1. Zakona.

Pojam sporazum između nadležnih tijela

Članak 54.

Sporazum između nadležnih tijela podrazumijeva sporazum ovlaštenih predstavnika države članice i jurisdikcija izvan Europske unije koje su stranke međunarodnog sporazuma i u kojem je propisana automatska razmjena izvješća po državama između jurisdikcija stranaka sporazuma.

Pojam međunarodni sporazum

Članak 55.

Međunarodni sporazum podrazumijeva Konvenciju o uzajamnoj administrativnoj pomoći u poreznim stvarima kako je izmijenjena i dopunjena protokolom kojim se mijenja i dopunjuje Konvencija o uzajamnoj administrativnoj pomoći u poreznim stvarima, svaku bilateralnu ili multilateralnu poreznu konvenciju ili svaki sporazum o razmjeni informacija u području poreza čija je država članica stranka i u čijim je odredbama predviđena pravna osnova za razmjenu informacija u području poreza između jurisdikcija, uključujući automatsku razmjenu informacija.

Pojam konsolidirani financijski izvještaji

Članak 56.

Konsolidirani financijski izvještaji podrazumijevaju financijske izvještaje skupine multinacionalnih poduzeća kojima

su imovina, obveze, prihodi, rashodi i novčani tokovi krajnjeg matičnog društva i sastavnih subjekata prikazani kao da se odnose na jedan gospodarski subjekt.

Pojam greška u sustavu

Članak 57.

Greška u sustavu u odnosu na jurisdikciju znači ili da ta jurisdikcija ima na snazi sporazum između nadležnih tijela s državom članicom, ali je suspendirala automatsku razmjenu (iz razloga koji nisu oni koji su u skladu s uvjetima iz tog sporazuma) ili da ta jurisdikcija iz nekog drugog razloga trajno propušta državi članici automatski dostaviti izvješća po državama koja posjeduje u odnosu na skupine multinacionalnih poduzeća koje imaju sastavne subjekte u toj državi.

DIO DRUGI

POGLAVLJE I.

AUTOMATSKA RAZMJENA INFORMACIJA O FINANCIJSKIM RAČUNIMA

Odjeljak 1.

Obveze izvješćivanja o financijskim računima

Članak 58.

- (1) Izvještajne financijske institucije obvezne su Ministarstvu financija, Poreznoj upravi dostaviti sljedeće informacije u odnosu na svaki račun o kojem se izvješćuje i koji pripada izvještajnoj financijskoj instituciji:
  1. za svaku fizičku osobu koja je osoba o kojoj se izvješćuje i koja je imatelj računa:
    - (a) ime i prezime
    - (b) adresa prebivališta
    - (c) država(-e) rezidentnosti
    - (d) porezni identifikacijski broj ili više njih
    - (e) osobni identifikacijski broj (OIB)
    - (f) datum i mjesto rođenja

2. za svaki subjekt koji je osoba o kojoj se izvješćuje i koja je imatelj računa, a u skladu s člancima 79. do 94. ovoga Pravilnika utvrđeno je da ima jednu ili više osoba koje nad njim imaju kontrolu, a koje su osobe o kojima se izvješćuje:
  - (a) naziv
  - (b) adresa
  - (c) država(-e) rezidentnosti
  - (d) porezni identifikacijski broj ili više njih
  - (e) osobni identifikacijski broj (OIB)
  - (f) podatke za jednu ili više osoba koje imaju kontrolu nad subjektom, a osobe su o kojima se izvješćuje:
    1. ime i prezime
    2. adresa
    3. država(-e) rezidentnosti
    4. porezni identifikacijski broj ili više njih
    5. osobni identifikacijski broj (OIB)
    6. datum i mjesto rođenja.
- (2) Osim informacija iz stavka 1. ovoga članka, izvještajne financijske institucije obvezne su dostaviti sljedeće informacije:
  1. broj računa (ili ako nema broja računa, funkcionalno istovjetna oznaka)
  2. naziv i osobni identifikacijski broj (OIB) izvještajne financijske institucije
  3. stanje računa ili vrijednost (uključujući, u slučaju ugovora o osiguranju ili ugovora o rentnom osiguranju uz mogućnost isplate otkupne vrijednosti police, novčanu ili otkupnu vrijednost) na kraju relevantne kalendarske godine ili ako je tijekom te godine račun zatvoren, informaciju o zatvaranju računa
  4. u slučaju skrbničkog računa:
    - (a) ukupan bruto iznos kamata, ukupan bruto iznos dividendi i ukupan bruto iznos drugog primitka ostvarenog od imovine na računu, odnosno u svim slučajevima ono što je isplaćeno ili pripisano na račun tijekom kalendarske godine i

- (b) ukupni bruto primici od prodaje ili otkupa financijske imovine, isplaćeni ili pripisani na račun tijekom kalendarske godine ili drugog odgovarajućeg izvješanog razdoblja u kojem je izvještajna financijska institucija djelovala kao skrbnik, broker, opunomoćenik ili zastupnik imatelja računa po nekoj drugoj osnovi
5. u slučaju depozitnog računa, ukupan bruto iznos kamata isplaćenih ili pripisanih na račun tijekom kalendarske godine i
6. u slučaju računa koji nije naveden u točkama 4. ili 5. ovoga stavka, ukupan bruto iznos isplaćen ili pripisan na račun imatelja računa tijekom kalendarske godine ili drugog odgovarajućeg izvještajnog razdoblja u kojem je izvještajna financijska institucija obveznik ili dužnik prema imatelju računa, uključujući zbirni iznos isplata po osnovi otkupa imatelju računa tijekom kalendarske godine.
- (3) Uz informacije iz stavka 2. ovoga članka navodi se valuta u kojoj je iskazan svaki relevantni iznos.
- (4) Neovisno o stavku 1. točki 1. ovoga članka, za svaki račun o kojem se izvješćuje, a koji je postojeći račun, nije potrebno navesti porezni identifikacijski broj ili više njih ili datum rođenja, ako taj porezni identifikacijski broj ili više njih ili datum rođenja nisu u evidenciji izvještajnih financijskih institucija te se na osnovi drugog pravnog okvira od te izvještajne financijske institucije ne zahtijeva prikupljanje tih podataka. Međutim, od izvještajne financijske institucije zahtijeva se da poduzme odgovarajuće mjere u cilju pribavljanja poreznog identifikacijskog broja ili više njih i datuma rođenja za postojeće račune do kraja kalendarske godine koja slijedi nakon godine u kojoj se za postojeće račune utvrdilo da su računi o kojima se izvješćuje.
- (5) Porezni identifikacijski broj nije potrebno navesti ako država članica i/ili druga jurisdikcija rezidentnosti ne izdaje porezni identifikacijski broj.

- (6) Mjesto rođenja nije potrebno navesti osim ako:
1. se od izvještajne financijske institucije na temelju domaćih propisa zahtijeva pribavljanje i izvješćivanje o mjestu rođenja ili se od izvještajne financijske institucije na temelju važećeg pravnog instrumenta Europske unije koji je ili koji je bio na snazi na dan 5. siječnja 2015., zahtijeva pribavljanje i izvješćivanje o mjestu rođenja i
  2. podatak o mjestu rođenja dostupan je putem elektroničkog pretraživanja podataka koje vode izvještajne financijske institucije.

Članak 59.

- (1) Izvještajne financijske institucije obvezne su informacije iz članka 58. ovoga Pravilnika dostaviti Poreznoj upravi do 30. lipnja tekuće za prethodnu kalendarsku godinu.
- (2) Automatska razmjena informacija iz članka 26. Zakona i članka 58. ovoga Pravilnika odvija se elektroničkim putem, u propisanom formatu, objavljenom na mrežnim stranicama Ministarstva financija, Porezne uprave.

Članak 60.

- (1) Popis subjekata koje treba tretirati kao neizvještajne financijske institucije i kao isključene račune sastavni je dio ovoga Pravilnika u skladu s člankom 29. stavkom 5. Zakona.
- (2) Račun o kojem se izvješćuje smatra se račun od datuma kada se za njega utvrdilo da se radi o takvom računu, u skladu s postupcima dubinske analize na temelju članaka 60. do 94. ovoga Pravilnika i ako nije drukčije predviđeno, informacije koje se odnose na račun o kojem se izvješćuje moraju se dostavljati jedanput godišnje u kalendarskoj godini, koja slijedi nakon godine na koju se te informacije odnose.
- (3) Stanje ili vrijednost računa utvrđuje se posljednjeg dana kalendarske godine.
- (4) Kada se stanje ili vrijednost računa utvrđuje posljednjeg dana kalendarske godine tada se odgovarajuće stanje ili

vrijednost utvrđuju posljednjeg dana izvještajnog razdoblja koje završava tom kalendarskom godinom ili u toj kalendarskoj godini.

- (5) Izvještajne financijske institucije mogu koristiti vanjske pružatelje usluga radi izvršavanja obveza iz članaka 26. i 27. Zakona i članka 60. do 94. ovoga Pravilnika, ali su te obveze i nadalje odgovornost izvještajnih financijskih institucija. Ako izvještajne financijske institucije koriste vanjske pružatelje usluga, tada su obvezne postupati u skladu s odredbama propisa koji uređuju područje sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma.
- (6) Izvještajne financijske institucije mogu primjenjivati postupke dubinske analize za nove račune na postojeće račune te mogu primjenjivati postupke za račune velike vrijednosti na račune male vrijednosti.

Odjeljak 2.

Dubinska analiza postojećih računa fizičkih osoba

Utvrđivanje računa male vrijednosti

Članak 61.

Na postojeće račune male vrijednosti fizičkih osoba, primjenjuju se postupci iz članaka 62. do 66. ovoga Pravilnika.

Utvrđivanje adrese prebivališta

Članak 62.

Ako izvještajne financijske institucije u svojim evidencijama imaju podatke o sadašnjoj adresi prebivališta fizičke osobe koja je imatelj računa na temelju dokumentiranog dokaza, izvještajne financijske institucije mogu fizičku osobu koja je imatelj računa u svrhu oporezivanja smatrati rezidentom države članice i/ili druge jurisdikcije u kojoj se ta adresa nalazi u svrhu utvrđivanja je li imatelj računa koji je fizička osoba, osoba o kojoj se izvješćuje.

Pretraživanje elektroničkih baza podataka

Članak 63.

Ako se financijske institucije ne oslanjaju na podatke o sadašnjoj adresi prebivališta fizičke osobe koja je imatelj računa na temelju dokumentiranog dokaza, u skladu s člankom 62. ovoga Pravilnika, tada su financijske institucije obvezne provjeriti svoje podatke koji se mogu pretraživati elektroničkim putem s obzirom na svaku od sljedećih indicija te postupiti u skladu s člancima 64. do 66. ovoga Pravilnika:

1. za imatelja računa je utvrđeno da je rezident određene države članice i/ili druge jurisdikcije
2. sadašnja poštanska adresa ili adresa prebivališta (uključujući poštanski pretinac) nalazi se u određenoj državi članici i/ili drugoj jurisdikciji
3. jedan ili više telefonskih brojeva nalazi se u određenoj državi članici i/ili drugoj jurisdikciji, a ne postoji telefonski broj u Republici Hrvatskoj
4. trajni nalog (osim s obzirom na depozitni račun) za prijenos sredstava na račun vodi se u određenoj državi članici i/ili drugoj jurisdikciji
5. sadašnja važeća punomoć ili ovlaštenje za potpisivanje dodijeljeno je osobi koja ima adresu u određenoj državi članici i/ili drugoj jurisdikciji ili
6. nalog za zadržavanje pošte ili adresa iz usluge nalazi se u određenoj državi članici i/ili drugoj jurisdikciji, ako se u evidencijama izvještajne financijske institucije ne nalaze podaci o nekoj drugoj adresi imatelja računa.

Promjene okolnosti i vrijednosti računa

Članak 64.

- (1) Ako se elektroničkim pretraživanjem ne otkrije ni jedna indicija iz članka 63. ovoga Pravilnika tada nije potrebno poduzimati dodatne mjere sve dok ne nastupe izmijenjene okolnosti na temelju kojih se jedna ili više indicija može povezati s računom ili dok račun ne postane račun velike vrijednosti.

- (2) Ako se elektroničkim pretraživanjem podataka otkrije bilo koja indicija iz članka 63. ovoga Pravilnika ili izmijenjene okolnosti dovedu do toga da se jedna ili više indicija mogu povezati s računom, tada je izvještajna financijska institucija obvezna imatelja računa u svrhu oporezivanja smatrati rezidentom u svakoj državi članici i/ili drugoj jurisdikciji za koju je utvrđena indicija, osim ako odluči primijeniti odredbe članka 66. ovoga Pravilnika i ako se jedan od uvjeta iz tog članka primjenjuje na taj račun.

Posebna pravila kod naloga za zadržavanje pošte ili adrese iz usluge

Članak 65.

- (1) Ako se elektroničkim pretraživanjem za imatelja računa utvrdi nalog za zadržavanje pošte ili adresa iz usluge u državi članici i/ili drugoj jurisdikciji i nijedna druga indicija iz članka 63. ovoga Pravilnika, tada je izvještajna financijska institucija obvezna, prema redoslijedu koji je najprikladniji s obzirom na okolnosti, primijeniti pretraživanje evidencija koje se vode na papiru u skladu s članom 68. ovoga Pravilnika, ili je obvezna nastojati od imatelja računa pribaviti izjavu o rezidentnosti ili drugi dokumentirani dokaz radi utvrđivanja rezidentnosti u porezne svrhe tog imatelja računa.
- (2) Ako se pretraživanjem evidencija na papiru ne utvrdi indicija, a pokušaj dobivanja izjave o rezidentnosti ili dokumentiranog dokaza ne bude uspješan, tada je izvještajna financijska institucija obvezna izvijestiti Ministarstvo financija, Poreznu upravu o tom računu kao o nedokumentiranom računu.

Opovrgavanje rezidentnosti u državi članici ili drugoj jurisdikciji

Članak 66.

Neovisno o članku 63. ovoga Pravilnika, izvještajne financijske institucije nisu obvezne imatelja računa smatrati rezidentom države članice i/ili druge jurisdikcije ako:

1. podaci o imatelju računa sadrže podatak o sadašnjoj adresi ili adresi prebivališta u toj državi članici i/ili dru-

goj jurisdikciji, jedan ili više telefonskih brojeva u toj državi članici i/ili drugoj jurisdikciji (a ne sadrže telefonski broj u Republici Hrvatskoj) ili trajni nalog (s obzirom na financijske račune osim depozitnih računa) za prijenos sredstava koji se vodi u državi članici i/ili drugoj jurisdikciji, a izvještajna financijska institucija ishodila je ili prethodno provjerila i u evidenciji raspolaže s:

- a. izjavom o rezidentnosti imatelja računa u državi(-ama) članici(-ama) i/ili drugoj jurisdikciji(-ma) koja(-e) ne uključuje(-u) tu državu članicu i/ili drugu jurisdikciju i
  - b. dokumentiranim dokazom na osnovu kojeg se utvrđuje da imatelj računa ima status osobe o kojoj se ne izvješćuje
2. podaci o imatelju računa sadrže važeću punomoć ili ovlaštenje za potpisivanje dodijeljeno osobi koja ima adresu u toj državi članici i/ili drugoj jurisdikciji, a izvještajna financijska institucija ishodila je ili prethodno provjerila i u evidenciji raspolaže s:
- a. izjavom o rezidentnosti imatelja računa u državi (-ama) članici (-ama) ili drugoj jurisdikciji(-ma) koja(-e) ne uključuje(-u) tu državu članicu i/ili drugu jurisdikciju ili
  - b. dokumentiranim dokazom na osnovu kojeg se utvrđuje da imatelj računa ima status osobe o kojoj se ne izvješćuje.

Odjeljak 3.

Napredni postupci utvrđivanja računa velike vrijednosti

Pretraživanje elektroničkih baza podataka

Članak 67.

U slučaju računa velike vrijednosti, iz članka 29. stavka 2. ovoga Pravilnika, izvještajne financijske institucije obvezne su elektroničkim putem provjeravati svoje podatke, za svaku od indicija iz članka 63. ovoga Pravilnika.

Pretraživanje evidencija koje se vode na papiru

Članak 68.

- (1) Pretraživanje evidencija koje se vode na papiru nije potrebno daljnje provoditi ako podaci izvještajnih financijskih institucija, koje je moguće elektronički pretražiti, sadrže polja i obuhvaćaju sve informacije iz članka 69. ovoga Pravilnika.
- (2) Ako elektroničke baze podataka ne obuhvaćaju sve informacije iz članka 69. ovoga Pravilnika, izvještajne financijske institucije obvezne su za račune velike vrijednosti izvršiti provjeru i trenutne glavne datoteke stranaka, a ako podaci u tim datotekama nisu obuhvaćeni, tada su obvezne za svaku indiciju iz članka 63. ovoga Pravilnika, provjeriti sljedeće isprave povezane s računom, a koje su izvještajne financijske institucije prikupile u posljednjih pet godina:
  1. najnoviji prikupljeni dokumentirani dokaz o računu
  2. najnoviji ugovor ili isprave o otvaranju računa
  3. najnoviju dokumentaciju koju je izvještajna financijska institucija prikupila na temelju propisa koji uređuju područje sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma ili na temelju drugih propisa
  4. važeću punomoć ili ovlaštenje za potpisivanje i
  5. važeći trajni nalog za prijenos sredstava (osim s obzirom na depozitni račun).

Članak 69.

Izvještajne financijske institucije nisu obvezne pretraživati evidencije koje se vode na papiru iz članka 68. ovoga Pravilnika ako informacije izvještajnih financijskih institucija koje se mogu elektronički pretraživati obuhvaćaju sljedeće:

1. status rezidentnosti imatelja računa
2. trenutno pohranjenu adresu prebivališta i adresu za zaprimanje pismena imatelja računa
3. trenutno pohranjeni telefonski broj imatelja računa, ako postoji

4. u slučaju financijskih računa koji nisu depozitni računi, informaciju o tome postoje li trajni nalozi za prijenos sredstava s računa na račun (uključujući račun u drugoj podružnici izvještajne financijske institucije ili u drugoj financijskoj instituciji)
5. informacije o tome postoji li trenutačno važeća adresa iz usluge ili nalog za zadržavanje pošte za imatelja računa i
6. informacije o tome postoji li punomoć ili ovlaštenje za potpisivanje u odnosu na račun.

Dodatna saznanja o imatelju računa

Članak 70.

Osim pretraživanja evidencija koje se vode elektronički i na papiru iz članka 67. i 68. ovoga Pravilnika, izvještajne financijske institucije obvezne su svaki račun velike vrijednosti koji vodi osoba zadužena za poslovanje sa strankama (uključujući svaki financijski račun koji se agregira s tim računom velike vrijednosti) smatrati računom o kojem se izvješćuje, ako osoba zadužena za poslovanje sa strankama ima saznanja o tome da je imatelj računa osoba o kojoj se izvješćuje.

Učinak utvrđivanja indicija u odnosu na račune velike vrijednosti

Članak 71.

- (1) Ako naprednom provjerom računa velike vrijednosti nije utvrđena ni jedna indicija iz članka 63. ovoga Pravilnika i ako je utvrđeno da račun ne drži osoba o kojoj se izvješćuje iz članka 70. ovoga Pravilnika, nije potrebno provoditi daljnje mjere sve dok ne nastupi promjena okolnosti na temelju koje se s računom može povezati jedna ili više indicija.
- (2) Ako se naprednom provjerom računa velike vrijednosti otkrije bilo koja indicija iz članka 63. stavaka 1. do 5. ovoga Pravilnika ili nastupi promjena okolnosti na temelju koje se jedna ili više indicija mogu povezati s računom, izvještajne financijske institucije obvezne su takav račun smatrati računom o kojem se izvješćuje s obzirom

na svaku državu članicu i/ili drugu jurisdikciju za koju je indicija utvrđena, osim ako odluče postupati u skladu s člankom 66. ovoga Pravilnika i ako se na taj račun primjenjuje jedan od tih uvjeta.

- (3) Ako je naprednom provjerom računa velike vrijednosti utvrđen nalog za zadržavanje pošte ili adrese iz usluge te za imatelja računa nije utvrđena ni jedna druga adresa ni jedna druga indicija navedena u članku 63. točkama 1. do 5. ovoga Pravilnika, izvještajne financijske institucije obvezne su od tog imatelja računa pribaviti izjavu o rezidentnosti ili dokumentirani dokaz radi utvrđivanja rezidentnosti imatelja računa u svrhu oporezivanja. Ako izvještajne financijske institucije ne mogu dobiti takvu izjavu o rezidentnosti imatelja računa ili dokumentirani dokaz, obvezne su Ministarstvo financija, Poreznu upravu izvijestiti o računu kao o nedokumentiranom računu.

Promjena u račun velike vrijednosti

Članak 72.

- (1) Ako na dan 31. prosinca 2015. postojeći račun fizičke osobe nije račun velike vrijednosti, ali postane račun velike vrijednosti na posljednji dan sljedeće kalendarske godine, izvještajne financijske institucije obvezne su provesti postupak napredne provjere tog računa iz članaka 67. do 74. ovoga Pravilnika, u kalendarskoj godini koja slijedi nakon godine u kojoj je taj račun postao račun velike vrijednosti.
- (2) Ako se na temelju provjere iz stavka 1. ovoga članka za takav račun utvrdi da je račun o kojemu se izvješćuje, izvještajne financijske institucije obvezne su dostaviti tražene informacije o takvom računu s obzirom na godinu u kojoj je utvrđeno da se radi o računu o kojem se izvješćuje i za sljedeće godine na godišnjoj razini, osim ako imatelj računa prestane biti osoba o kojoj se izvješćuje.

Ponavljanje provjere računa

Članak 73.

Ako financijske institucije provedu napredne postupke provjere za račune velike vrijednosti iz članaka 67. do 74.

ovoga Pravilnika tada u idućim godinama nisu obvezne ponovo provesti provjeru za isti račun velike vrijednosti, osim provjere koje provode osobe zadužene za poslovanje sa strankama iz članka 70. ovoga Pravilnika, te ukoliko se radi o nedokumentiranom računu za koji bi financijska institucija trebala jednom godišnje provoditi postupak provjere do trenutka kada taj račun prestane biti nedokumentiran.

Promjena okolnosti

Članak 74.

- (1) Ako dođe do promjene okolnosti s obzirom na račun velike vrijednosti na temelju kojih se jedna ili više indicija iz članka 63. ovoga Pravilnika mogu povezati s računom, izvještajne financijske institucije obvezne su smatrati račun računom o kojem se izvješćuje s obzirom na svaku državu članicu i/ili drugu jurisdikciju, za koju je utvrđena indicija, osim ako odluče primijeniti članak 66. ovoga Pravilnika i ako se na taj račun odnosi jedna od tih iznimki.
- (2) Izvještajne financijske institucije obvezne su provesti postupke na osnovu kojih osoba zadužena za poslovanje sa strankama može utvrditi svaku promjenu okolnosti u odnosu na račun, osobito ako osoba zadužena za poslovanje sa strankama dobije obavijest da imatelj računa ima novu adresu za zaprimanje pismena u državi članici i/ili drugoj jurisdikciji. Izvještajne financijske institucije obvezne su novu adresu smatrati promjenom okolnosti i ako odluče primijeniti članak 66. ovoga Pravilnika, dužne su od imatelja računa prikupiti odgovarajuću dokumentaciju.

Rokovi za postupke provjere računa i izvješćivanja

Članak 75.

- (1) Provjera postojećih računa velike vrijednosti fizičkih osoba mora biti dovršena do 31. prosinca 2016. Provjera postojećih računa male vrijednosti fizičkih osoba mora biti dovršena do 31. prosinca 2017.
- (2) Svaki postojeći račun fizičke osobe za koji je utvrđeno da je račun o kojem se izvješćuje smatra se računom o kojem se izvješćuje u svim godinama koje slijede osim ako imatelj računa prestane biti osoba o kojoj se izvješćuje.

Odjeljak 4. **Dubinska analiza novih računa fizičkih osoba**

Izjava o rezidentnosti

Članak 76.

- (1) Ako fizička osoba otvara novi račun, izvještajne financijske institucije su prilikom otvaranja računa obvezne pribaviti izjavu o rezidentnosti imatelja računa.
- (2) Izjava o rezidentnosti imatelja računa iz stavka 1. ovoga članka može biti dio dokumentacije za potrebe otvaranja računa na osnovu koje izvještajne financijske institucije mogu utvrditi rezidentost imatelja računa u svrhu oporezivanja te potvrditi opravdanost navedene izjave na temelju informacija koje su izvještajne financijske institucije pribavile kod otvaranja računa, uključujući svu dokumentaciju prikupljenu u skladu s propisima koji uređuju područje sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma.
- (3) Izjava o rezidentnosti iz stavka 1. ovoga članka podrazumijeva izjavu imatelja računa kojom izjavljuje svoju rezidentnost u svrhu oporezivanja.

Članak 77.

Ako se na temelju izjave o rezidentnosti utvrdi da je imatelj računa rezident u svrhu oporezivanja u državi članici i/ili drugoj jurisdikciji, izvještajne financijske institucije obvezne su račun smatrati računom o kojem se izvješćuje, a izjava o rezidentnosti imatelja računa mora sadržavati porezni identifikacijski broj imatelja računa s obzirom na tu državu članicu i/ili drugu jurisdikciju, osim u slučaju da dotična država članica i/ili druga jurisdikcija rezidentnosti ne izdaje porezni identifikacijski broj te mora sadržavati datum rođenja.

Promjena okolnosti

Članak 78.

- (1) Ako se promijene okolnosti u odnosu na novi račun fizičke osobe na osnovu kojih izvještajne financijske institucije imaju saznanja ili razloga vjerovati da je izvorna izjava o rezidentnosti netočna ili nepouzdana, izvještajne finan-

cijske institucije se u tom slučaju ne mogu osloniti na izvornu izjavu o rezidentnosti i obvezne su pribaviti valjanu izjavu o rezidentnosti imatelja računa kojom se utvrđuje rezidentnost imatelja računa u svrhu oporezivanja.

- (2) Izvještajne financijske institucije obvezne su u roku 90 dana od promjene okolnosti iz stavka 1. ovoga članka pribaviti valjanu izjavu o rezidentnosti imatelja računa kojom se utvrđuje rezidentnost imatelja računa u svrhu oporezivanja.

Odjeljak 5.

Dubinska analiza postojećih računa subjekata

Utvrđivanje iznosa na računima

Članak 79.

- (1) Ako agregirano stanje ili vrijednost postojećeg računa subjekta na dan 31. prosinca 2015. ne premašuje kunski iznos koji odgovara iznosu od 250.000,00 USD, tada financijske institucije nisu obvezne provjeravati taj račun, utvrđivati ili prijavljivati isti kao račun o kojem se izvješćuje, sve dok agregirano stanje računa ili vrijednost ne bude veća od tog iznosa na posljednji dan u bilo kojoj sljedećoj kalendarskoj godini, osim ako izvještajne financijske institucije ne odaberu drukčije, bilo u odnosu na sve postojeće račune subjekata ili zasebno za svaku utvrđenu skupinu takvih računa.
- (2) Ako agregirano stanje ili vrijednost postojećeg računa subjekta na dan 31. prosinca 2015. premašuje kunski iznos koji odgovara iznosu od 250.000,00 USD i ako postojeći račun subjekta čije stanje na dan 31. prosinca 2015. ne premašuje taj iznos, ali čije agregirano stanje računa ili vrijednost na posljednji dan bilo koje naredne kalendarske godine premaši taj iznos, izvještajne financijske institucije obvezne su provesti provjeru računa u skladu s člancima 81. do 83. ovoga Pravilnika.

Računi o kojima se izvješćuje

Članak 80.

Postojeći računi iz članka 79. stavka 2. ovoga Pravilnika čiji su vlasnici jedan ili više subjekata koji su osobe o kojima

se izvješćuje ili su vlasnici pasivni subjekti koji nisu financijske institucije koji imaju jednu ili više osoba koje nad njima imaju kontrolu, a koje su osobe o kojima se izvješćuje, smatraju se računima o kojima se izvješćuje.

Obvezni postupci provjere računa

Članak 81.

Izveštajne financijske institucije obvezne su primijeniti postupke provjere iz članka 82. i 83. ovoga Pravilnika na postojeće račune iz članka 79. stavka 2. ovoga Pravilnika, kako bi utvrdile je li vlasnik računa jedna ili više osoba o kojima se izvješćuje ili pasivni subjekt koji nije financijska institucija s jednom ili više osoba koje nad njim imaju kontrolu, a koje su osobe o kojima se izvješćuje.

Utvrđivanje je li subjekt osoba o kojoj se izvješćuje

Članak 82.

Radi utvrđivanja je li subjekt osoba o kojoj se izvješćuje, izveštajne financijske institucije obvezne su provesti sljedeće postupke provjere:

1. provjera informacija koje se čuvaju u regulatorne svrhe ili radi poslovnog odnosa sa strankom (uključujući informacije prikupljene u skladu s propisima koji uređuju područje sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma), a u svrhu utvrđivanja je li imatelj računa rezident u državi članici i/ili drugoj jurisdikciji, pri čemu se kao kriteriji utvrđivanja rezidentnosti imatelja računa uzimaju u obzir podaci o mjestu osnivanja, sjedištu ili adresi u državi članici i/ili drugoj jurisdikciji
2. ako informacije upućuju na to da je imatelj računa rezident u državi članici i/ili drugoj jurisdikciji, izveštajne financijske institucije obvezne su račun smatrati računom o kojem se izvješćuje, osim ako pribave izjavu o rezidentnosti imatelja računa ili, na temelju informacija kojima raspolažu ili javno dostupnih informacija, utvrde da imatelj računa nije osoba o kojoj se izvješćuje.

Utvrđivanje je li subjekt pasivni subjekt koji nije financijska institucija

Članak 83.

- (1) Radi utvrđivanja je li subjekt pasivni subjekt koji nije financijska institucija s jednom ili više osoba koje nad njim imaju kontrolu, a koje su osobe o kojima se izvješćuje, izvještajne financijske institucije su u odnosu na imatelja postojećeg računa subjekta (uključujući subjekt koji je osoba o kojoj se izvješćuje), obvezne utvrditi je li imatelj računa pasivni subjekt koji nije financijska institucija s jednom ili više osoba koje nad njim imaju kontrolu, a koje su osobe o kojima se izvješćuje.
- (2) Ako je bilo koja osoba, koja ima kontrolu nad pasivnim subjektom koji nije financijska institucija osoba o kojoj se izvješćuje, tada se račun mora smatrati računom o kojem se izvješćuje, a pri utvrđivanju tog statusa izvještajne financijske institucije obvezne su postupati u skladu s točkama 1. do 3. ovoga stavka, prema redosljedu koji je najprikladniji s obzirom na okolnosti:
  1. radi utvrđivanja je li imatelj računa pasivni subjekt koji nije financijska institucija, izvještajne financijske institucije obvezne su pribaviti izjavu o rezidentnosti imatelja računa radi utvrđivanja njegova statusa, osim ako raspolažu informacijama ili su informacije javno dostupne na temelju kojih se može utvrditi da je imatelj računa aktivni subjekt koji nije financijska institucija ili financijska institucija osim investicijskog subjekta iz članka 7. stavka 4. točke 2. Pravilnika koja nije financijska institucija države članice i/ili druge jurisdikcije
  2. radi utvrđivanja osoba koje imaju kontrolu nad imateljem računa, izvještajne financijske institucije mogu se osloniti na informacije koje se prikupljaju i čuvaju u skladu s postupcima za sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma
  3. radi utvrđivanja je li osoba koja ima kontrolu nad pasivnim subjektom koji nije financijska institucija osoba

o kojoj se izvješćuje, izvještajne financijske institucije mogu se osloniti na:

- a. informacije koje se čuvaju u skladu s postupcima za sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma u slučaju postojećeg računa subjekta koji vode jedan ili više subjekata koji nisu financijska institucija s agregiranim stanjem računa ili vrijednošću koja ne prelazi kunski iznos koji odgovara iznosu od 1.000.000,00 USD ili
- b. izjavu o rezidentnosti imatelja računa ili osobe koja ima kontrolu iz države(-a) članice(-a) i/ili druge(-ih) jurisdikcije(-a), u kojoj(-ima) je osoba koja ima kontrolu rezident u svrhu oporezivanja.

Rokovi za provjeru računa s obzirom na iznos računa

Članak 84.

- (1) Provjera postojećih računa subjekata s agregiranim stanjem ili vrijednošću, koje(-a) na dan 31. prosinca 2015. prelaze kunski iznos koji odgovara iznosu od 250.000,00 USD, mora biti dovršena do 31. prosinca 2017.
- (2) Provjera postojećih računa subjekata s agregiranim stanjem ili vrijednošću koje(-a) na dan 31. prosinca 2015. ne prelazi kunski iznos koji odgovara iznosu od 250.000,00 USD, ali na dan 31. prosinca naredne godine prelazi taj iznos, mora biti dovršena u kalendarskoj godini nakon godine u kojoj agregirano stanje računa ili vrijednosti prelazi taj iznos.

Promjena okolnosti

Članak 85.

Ako se promijene okolnosti u vezi s postojećim računom subjekta na temelju kojih izvještajne financijske institucije saznaju ili imaju razloga vjerovati da je izjava o rezidentnosti ili druga dokumentacija u svezi s računom netočna ili nepouzdana, izvještajne financijske institucije obvezne su ponovo utvrditi status računa u skladu s postupcima iz članka 81. ovoga Pravilnika.

Odjeljak 6.

Dubinska analiza novih računa subjekata

Postupci za provjeru novih računa subjekata

Članak 86.

Izvještajne financijske institucije obvezne su primjenjivati postupke provjere iz članka 87. i 88. ovoga Pravilnika u odnosu na nove račune subjekata, kako bi utvrdile je li račun u vlasništvu jedne ili više osoba o kojima se izvješćuje ili pasivnih subjekata koji nisu financijska institucija s jednom ili više osoba koje nad tim subjektom imaju kontrolu, a koje su osobe o kojima se izvješćuje.

Utvrđivanje je li subjekt osoba o kojoj se izvješćuje

Članak 87.

- (1) Pri utvrđivanju je li subjekt osoba o kojoj se izvješćuje, izvještajne financijske institucije pribavljaju izjavu o rezidentnosti imatelja računa koja može biti dio dokumentacije vezano uz otvaranje računa, a na temelju koje izvještajne financijske institucije mogu utvrditi rezidentnost imatelja računa u svrhu oporezivanja te potvrđuju opravdanost te izjave o rezidentnosti na temelju informacija koje su izvještajne financijske institucije pribavile u vezi s otvaranjem računa, uključujući svu dokumentaciju prikupljenu u skladu s postupcima iz područja sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma. Ako subjekt potvrdi da nema prebivalište u svrhu oporezivanja, izvještajne financijske institucije mogu se osloniti na adresu sjedišta subjekta radi utvrđivanja rezidentnosti imatelja računa.
- (2) Ako izjava o rezidentnosti upućuje na to da je imatelj računa rezident u državi članici i/ili drugoj jurisdikciji, izvještajne financijske institucije obvezne su smatrati račun računom o kojem se izvješćuje, osim ako na temelju informacija koje posjeduju ili koje su javno dostupne utvrde da imatelj računa nije osoba o kojoj se izvješćuje s obzirom na tu državu članicu i/ili drugu jurisdikciju.

Utvrđivanje je li subjekt pasivni subjekt koji nije financijska institucija

Članak 88.

U slučaju imatelja računa novog računa subjekta (uključujući subjekt koji je osoba o kojoj se izvješćuje), izvještajne financijske institucije obvezne su utvrditi je li imatelj računa pasivni subjekt koji nije financijska institucija s jednom ili više osoba koje nad njim imaju kontrolu, a koje su osobe o kojima se izvješćuje. Ako je bilo koja od osoba koje imaju kontrolu nad pasivnim subjektom koji nije financijska institucija osoba o kojoj se izvješćuje, tada se račun mora smatrati računom o kojem se izvješćuje. Pri utvrđivanju je li subjekt određeni pasivni subjekt koji nije financijska institucija, izvještajne financijske institucije obvezne su postupati u skladu s točkama 1. do 3. ovoga članka prema redoslijedu koji je najprikladniji s obzirom na okolnosti:

1. radi utvrđivanja je li imatelj računa pasivni subjekt koji nije financijska institucija, izvještajne financijske institucije obvezne su osloniti se na izjavu o rezidentnosti imatelja računa radi utvrđivanja njegova statusa, osim ako raspolažu informacijama ili ako su informacije javno dostupne na temelju kojih se može utvrditi da je imatelj računa aktivni subjekt koji nije financijska institucija ili financijska institucija, osim investicijskog subjekta iz članka 7. stavka 4. točke 2. ovoga Pravilnika koji nije financijska institucija države članice i druge jurisdikcije
2. radi utvrđivanja osoba koje imaju kontrolu nad imateljem računa, izvještajne financijske institucije mogu se osloniti na informacije koje se prikupljaju u skladu s postupcima iz područja sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma
3. radi utvrđivanja je li osoba koja ima kontrolu nad pasivnim subjektom koji nije financijska institucija osoba o kojoj se izvješćuje, izvještajne financijske institucije mogu se osloniti na izjavu o rezidentnosti imatelja računa ili osobe koja ima kontrolu nad pasivnim subjektom koji nije financijska institucija.

Odjeljak 7. **Posebna pravila dubinske analize**

Dodatna pravila pri provedbi dubinske analize

Članak 89.

Ako izvještajne financijske institucije saznaju ili imaju razloga vjerovati da su izjava o rezidentnosti imatelja računa ili dokumentirani dokaz netočni ili nepouzdana, tada se ne smiju oslanjati na izjavu o rezidentnosti imatelja računa ili dokumentirani dokaz.

Alternativni postupci za ugovore o osiguranju

Članak 90.

- (1) Izvještajne financijske institucije mogu primjenjivati alternativne postupke iz članka 91. do 93. ovoga Pravilnika za financijske račune u vlasništvu fizičkih osoba koji su korisnici ugovora o osiguranju ili ugovora o rentnom osiguranju uz mogućnost isplate otkupne vrijednosti police i za skupni ugovor o osiguranju ili skupni ugovor o rentnom osiguranju uz mogućnost isplate otkupne vrijednosti police.
- (2) Izvještajne financijske institucije mogu pretpostaviti da fizička osoba korisnik (osim vlasnika) ugovora o osiguranju ili ugovora o rentnom osiguranju uz mogućnost isplate otkupne vrijednosti police, koja prima naknadu u slučaju smrti, nije osoba o kojoj se izvješćuje i može smatrati takav financijski račun računom o kojemu se ne izvješćuje, osim ako izvještajne financijske institucije imaju stvarna saznanja ili imaju razloga vjerovati da je korisnik osoba o kojoj se izvješćuje.
- (3) Izvještajne financijske institucije imaju razloga vjerovati da je korisnik ugovora o osiguranju ili ugovora o rentnom osiguranju uz mogućnost isplate otkupne vrijednosti police osoba o kojoj se izvješćuje, ako informacije koje su prikupile izvještajne financijske institucije i koje su povezane s korisnikom, sadrže indicije iz članka 61. do 66. ovoga Pravilnika. Ako izvještajne financijske institucije imaju stvarna saznanja ili razloge vjerovati da je korisnik

osoba o kojoj se izvješćuje, izvještajne financijske institucije obvezne su primijeniti postupke iz članka 61. do 66. ovoga Pravilnika.

Skupni ugovor o osiguranju uz mogućnost isplate otkupne vrijednosti police

Članak 91.

Skupni ugovor o osiguranju uz mogućnost isplate otkupne vrijednosti police podrazumijeva ugovor o osiguranju uz mogućnost isplate otkupne vrijednosti police na temelju kojeg se:

1. osiguravaju fizičke osobe koje su povezane putem poslodavca, trgovinskog udruženja, sindikata ili drugog udruženja ili skupine i
2. izračunava premija za svakog člana skupine (ili člana kategorije unutar skupine) koja se utvrđuje bez obzira na zdravstvene karakteristike pojedinca, osim godina starosti, spola i pušačkih navika člana (ili kategoriji članova) skupine.

Skupni ugovor o rentnom osiguranju

Članak 92.

Skupni ugovor o rentnom osiguranju podrazumijeva ugovor o rentnom osiguranju u kojem su vjerovnici fizičke osobe povezane putem poslodavca, trgovinskog udruženja, sindikata ili drugog udruženja skupine.

Skupni ugovori o osiguranju i skupni ugovori o rentnom osiguranju uz mogućnost isplate otkupne vrijednosti police

Članak 93.

Izvještajne financijske institucije mogu smatrati financijski račun koji je udio člana u skupnom ugovoru o osiguranju ili skupnom ugovoru o rentnom osiguranju uz mogućnost isplate otkupne vrijednosti police, financijskim računom o kojem se ne izvješćuje do datuma na koji se iznos isplaćuje zaposleniku/imatelju certifikata ili korisniku, ako financijski račun koji je udio člana u skupnom ugovoru o osiguranju ili skupnom ugovoru o rentnom osiguranju uz mogućnost isplate otkupne vrijednosti police, ispunjava sljedeće uvjete:

1. skupni ugovor o osiguranju ili skupni ugovor o rentnom osiguranju uz mogućnost isplate otkupne vrijednosti police izdan je poslodavcu i obuhvaća 25 ili više zaposlenika/imatelja certifikata
2. zaposlenici/imatelji certifikata imaju pravo primiti svaku ugovorenu vrijednost koja se odnosi na njihove udjele i imenovati korisnike naknade koja se isplaćuje u slučaju zaposlenikove smrti i
3. agregirani iznos koji se isplaćuje svakom zaposleniku/imatelju certifikata ili korisniku nije veći od kunskog iznosa koji odgovara iznosu 1.000.000,00 USD.

Pravila o agregiranju stanja računa i valuti

Članak 94.

- (1) Radi utvrđivanja agregiranog stanja ili vrijednosti financijskih računa fizičke osobe ili subjekta, izvještajne financijske institucije obvezne su agregirati sve financijske račune koje vode izvještajne financijske institucije ili povezani subjekti, ali samo u mjeri u kojoj računalni sustavi izvještajnih financijskih institucija povezuju financijske račune s obzirom na podatkovni element kao što je broj stranaka ili porezni identifikacijski broj i omogućuju agregiranje stanja ili vrijednosti po računima. Svakom imatelju zajedničkog financijskog računa pripisuje se ukupno stanje ili vrijednost zajedničkog financijskog računa za potrebe primjene uvjeta agregiranja iz ovoga stavka.
- (2) Radi utvrđivanja agregiranog stanja ili vrijednosti financijskih računa pojedine osobe u cilju utvrđivanja radi li se o računu velike vrijednosti, izvještajne financijske institucije obvezne su, kada se radi o financijskim računima za koje osoba zadužena za poslovanje sa strankama sazna ili ima razloga vjerovati da su u izravnom ili neizravnom vlasništvu, pod kontrolom iste osobe ili ih je otvorila ista osoba (osim u svojstvu fiducijara), agregirati takve račune.
- (3) Iznosi izraženi u kunama preračunavaju se u iznose stranih valuta primjenom srednjeg tečaja Hrvatske narodne banke na dan utvrđivanja stanja ili vrijednosti financijskih računa.

Odjeljak 8.
Dodatna pravila za izvješćivanje i dubinsku
analizu informacija o financijskim računima

Promjena okolnosti

Članak 95.

- (1) Promjena okolnosti uključuje svaku promjenu koja za ishod ima dodatne informacije u vezi sa statusom osobe ili je na drugi način u suprotnosti sa statusom te osobe. Osim toga, promjena okolnosti uključuje svaku promjenu ili dodatne informacije u odnosu na račun imatelja računa (uključujući dodavanje, nadomještanje ili drugu promjenu imatelja računa) ili svaku promjenu na računu povezanu s takvim računom, pri čemu se primjenjuju pravila o agregiranju računa iz članka 94. ovoga Pravilnika, ako takva promjena ili dodatne informacije utječu na status imatelja računa.
- (2) Ako se izvještajne financijske institucije oslanjaju na provjeru adrese iz članka 62. ovoga Pravilnika te je došlo do promjene okolnosti zbog kojih izvještajne financijske institucije saznaju ili imaju razloga vjerovati da su originalni dokumentirani dokazi (ili druga jednakovrijedna dokumentacija) netočni ili nepouzdana, izvještajne financijske institucije obvezne su dobiti izjavu o rezidentnosti imatelja računa i novi dokumentirani dokaz radi utvrđivanja rezidentnosti u svrhu oporezivanja imatelja računa najkasnije do:
  1. posljednjeg dana odgovarajuće kalendarske godine ili drugog odgovarajućeg izvještajnog razdoblja ili
  2. 90 kalendarskih dana nakon obavijesti o takvoj promjeni okolnosti ili njezinog otkrivanja.
- (3) Ako izvještajna financijska institucija ne može dobiti izjavu o rezidentnosti imatelja računa i novi dokumentirani dokaz do tog datuma, izvještajna financijska institucija mora provesti postupak elektroničkog pretraživanja evidencija iz članaka 63. do 66. ovoga Pravilnika.

Izjava o rezidentnosti za nove račune subjekata

Članak 96.

U vezi s novim računima subjekata, u svrhu utvrđivanja je li osoba koja ima kontrolu nad pasivnim subjektom koji nije financijska institucija osoba o kojoj se izvješćuje, izvještajna financijska institucija može prihvatiti samo izjavu o rezidentnosti imatelja računa ili osobe koja ima kontrolu.

Rezidentnost financijske institucije

Članak 97.

- (1) Financijska institucija je rezident u državi članici i/ili drugoj jurisdikciji ako podliježe pravnom okviru države članice i/ili druge jurisdikcije (država članica i druga jurisdikcija mogu financijskoj instituciji nametnuti izvješćivanje). Općenito, kada je u svrhu oporezivanja financijska institucija rezident u državi članici i/ili drugoj jurisdikciji, ona podliježe nadležnosti te države članice i/ili druge jurisdikcije te je financijska institucija države članice i/ili druge jurisdikcije.
- (2) U slučaju trusta koji je financijska institucija (neovisno o tome je li u svrhu oporezivanja rezident u nekoj državi članici i/ili drugoj jurisdikciji), smatra se da trust podliježe nadležnosti države članice i/ili druge jurisdikcije ako su jedan ili više njegovih skrbnika rezidenti u toj državi članici i/ili drugoj jurisdikciji, osim ako trust o svim potrebnim informacijama o kojima se izvješćuje u skladu s ovim Pravilnikom s obzirom na račune o kojima se izvješćuje, a koje vodi trust, izvješćuje drugu državu članicu i/ili drugu jurisdikciju jer je u svrhu oporezivanja rezident u toj drugoj državi članici i/ili drugoj jurisdikciji. Međutim, kada financijska institucija (osim trusta) nema rezidentnost u svrhu oporezivanja (ako se smatra fiskalno transparentnom ili se nalazi u jurisdikciji u kojoj se dobit ne oporezuje), smatra se da podliježe nadležnosti države članice i/ili druge jurisdikcije te se iz tih razloga smatra financijskom institucijom države članice i/ili druge jurisdikcije ako je:

1. osnovana u skladu sa zakonima države članice i/ili druge jurisdikcije
  2. mjesto njezine uprave (uključujući mjesto stvarne uprave) u državi članici i/ili drugoj jurisdikciji ili
  3. podliježe financijskom nadzoru u državi članici i/ili drugoj jurisdikciji.
- (3) Kada je financijska institucija (osim trusta) rezident u dvije i više država članica i/ili drugih jurisdikcija, ta financijska institucija podlijegeat će obvezama izvješćivanja i dubinske analize u državi članici i/ili drugoj jurisdikciji u kojoj ima financijski račun/financijske račune.

Vođenje računa

Članak 98.

Smatra se da financijska institucija vodi račun u slučaju:

1. skrbničkog računa, financijska institucija koja ima skrbništvo nad imovinom na računu (što uključuje financijsku instituciju koja drži imovinu pod svojim imenom, ali za imatelja računa u takvoj instituciji)
2. depozitnih računa, financijska institucija koja je dužna izvršavati plaćanja u vezi s računom (što ne uključuje zastupnika financijske institucije neovisno o tome je li takav zastupnik financijska institucija)
3. vlasničkog ili dužničkog udjela u financijskoj instituciji koji čini financijski račun, ta financijska institucija
4. ugovora o osiguranju ili ugovora o rentnom osiguranju uz mogućnost isplate otkupne vrijednosti police, financijska institucija koja je dužna izvršavati plaćanja u vezi s ugovorom.

Trustovi

Članak 99.

Subjekt kao što je partnerstvo, partnerstvo s ograničenom odgovornošću ili sličan pravni aranžman koji nije rezident u svrhu oporezivanja, smatra se u skladu s člankom 33. ovoga Pravilnika rezidentom u državi članici i/ili drugoj jurisdikciji u kojoj se nalazi mjesto njegove stvarne uprave. U tu svrhu, prav-

na osoba ili pravni aranžman smatraju se sličnim partnerstvu i partnerstvu s ograničenom odgovornošću kada nisu oporezivi u državi članici i/ili drugoj jurisdikciji u skladu s poreznim zakonima te države članice i/ili druge jurisdikcije. Međutim, kako bi se izbjeglo dvostruko izvješćivanje (s obzirom na širok obuhvat pojma osobe koje imaju kontrolu u slučaju trustova), trust koji je pasivni subjekt koji nije financijska institucija ne može se smatrati sličnim pravnim aranžmanom.

Adresa sjedišta subjekta

Članak 100.

- (1) Službena isprava u vezi sa subjektom može se smatrati dokumentiranim dokazom ako sadrži adresu sjedišta subjekta u državi članici i/ili drugoj jurisdikciji u kojoj subjekt tvrdi da je rezident ili u državi članici i/ili drugoj jurisdikciji u kojoj je subjekt osnovan ili organiziran, u skladu s člankom 43. stavkom 1. točkom 3. ovoga Pravilnika.
- (2) Adresa sjedišta subjekta u načelu je mjesto u kojem se nalazi mjesto njegove stvarne uprave. Adresa financijske institucije koja vodi račun subjekta, poštanski pretinac ili adresa koja se upotrebljava isključivo za primanje pošte nije adresa sjedišta subjekta osim ako je takva adresa jedina adresa koju upotrebljava subjekt te se ona pojavljuje kao registrirana adresa subjekta u dokumentima o osnivanju subjekta.
- (3) Adresa koja je dana uz nalog za zadržavanje svih poštanskih pošiljaka na toj adresi, nije adresa sjedišta subjekta.

POGLAVLJE II.

AUTOMATSKA RAZMJENA INFORMACIJA O IZVJEŠĆIMA PO DRŽAVAMA

Odjeljak 1.

Opći zahtjevi za izvješćivanje

Članak 101.

Osim krajnjeg matičnog društva iz članka 35. stavka 1. Zakona, subjekt koji podnosi izvješće po državama u ime skupine multinacionalnih poduzeća može biti i drugi sastavni

subjekt skupine multinacionalnih poduzeća određen člancima od 102. do 105. ovoga Pravilnika.

Obveze sastavnog subjekta koji je rezident u Republici Hrvatskoj

Članak 102.

Sastavni subjekt koji je u svrhu oporezivanja rezident u Republici Hrvatskoj, a koji nije krajnje matično društvo skupine multinacionalnih poduzeća obavezan je podnijeti izvješće po državama za izvještajnu poreznu godinu skupine multinacionalnih poduzeća čiji je sastavni subjekt ako je ispunjen jedan od sljedećih uvjeta:

1. krajnje matično društvo skupine multinacionalnih poduzeća ne mora podnijeti izvješće po državama u jurisdikciji u kojoj je rezident u svrhu oporezivanja
2. na jurisdikciju čije je krajnje matično društvo rezident u svrhu oporezivanja primjenjuje se međunarodni sporazum čija je Republika Hrvatska stranka, ali pod uvjetom da u roku od 12 mjeseci od posljednjeg dana izvještajne porezne godine za koju se izvješće po državama podnosi, nije stupio na snagu sporazum između nadležnih tijela čija je Republika Hrvatska stranka
3. u jurisdikciji u kojoj je krajnje matično društvo rezident u svrhu oporezivanja došlo je do greške u sustavu o kojoj je Ministarstvo financija, Porezna uprava izvijestila sastavni subjekt koji je rezident u svrhu oporezivanja u Republici Hrvatskoj.

Članak 103.

- (1) Sastavni subjekt iz članka 102. ovoga Pravilnika obavezan je od svojega krajnjeg matičnog društva zatražiti dostavu svih informacija koje su mu potrebne kako bi ispunio svoje obveze i podnio izvješće po državama u skladu s člankom 34. stavkom 1. Zakona.
- (2) Ako sastavni subjekt iz članka 102. ovoga Pravilnika nije zaprimio ili prikupio sve tražene informacije za izvješće za skupinu multinacionalnih poduzeća, taj sastavni subjekt podnosi izvješće po državama koje sadrži sve informacije koje posjeduje, koje je dobio ili prikupio.

- (3) Sastavni subjekt iz članka 102. ovoga Pravilnika obvezan je Ministarstvo financija, Poreznu upravu izvijestiti o tome da je krajnje matično društvo odbilo dostaviti potrebne informacije najkasnije u roku od 12 mjeseci od posljednjeg dana izvještajne porezne godine za koju se izvješće po državama podnosi.
- (4) Ministarstvo financija, Porezna uprava o odbijanju dostave informacija u skladu sa stavkom 3. ovoga članka izvješćuje sve države članice.

Članak 104.

- (1) Ako su više sastavnih subjekta iste skupine multinacionalnih poduzeća rezidenti Europske unije u svrhu oporezivanja i primjenjuje se najmanje jedan uvjet iz članka 102. ovoga Pravilnika, skupina multinacionalnih poduzeća može odrediti da sastavni subjekt iz članka 102. ovoga Pravilnika podnese izvješće po državama za sve sastavne subjekte takve skupine multinacionalnih poduzeća.
- (2) Sastavni subjekt iz stavka 1. ovoga članka obvezan je Ministarstvu financija, Poreznoj upravi dostaviti izvješće po državama u skladu s člankom 34. stavkom 1. Zakona u roku iz članka 106. stavka 1. ovoga Pravilnika te izvijestiti da je kao takav određen i da se podnošenjem izvješća po državama zadovoljava obveza dostave izvješća svih sastavnih subjekata takve skupine multinacionalnih poduzeća koji su rezidenti Europske unije u svrhu oporezivanja.
- (3) Ako je Ministarstvo financija, Porezna uprava zaprimila izvješće po državama u skladu sa stavkom 2. ovoga članka, tada priopćuje primljeno izvješće po državama svakoj državi članici u kojoj je na temelju informacija iz izvješća po državama, najmanje jedan sastavni subjekt skupine multinacionalnih poduzeća kojoj pripada subjekt koji podnosi izvješće rezident u svrhu oporezivanja, ili porezni obveznik u pogledu djelatnosti koju obavlja putem stalne poslovne jedinice.
- (4) Ako sastavni subjekt iz stavaka 1. i 2. ovoga članka ne može dobiti ili prikupiti sve informacije koje su potrebne

za podnošenje izvješća po državama, u skladu s člankom 34. stavkom 1. Zakona, tada taj sastavni subjekt ne ispunjava uvjete da bude određen kao subjekt koji podnosi izvješće za skupinu multinacionalnih poduzeća u smislu ovoga članka.

- (5) Sastavni subjekt iz stavaka 1. i 2. ovoga članka izvješćuje Ministarstvo financija, Poreznu upravu da je krajnje matično društvo odbilo dostaviti potrebne informacije.

Zamjensko matično društvo

Članak 105.

- (1) Subjekt iz članka 102. ovoga Pravilnika nije obvezan podnijeti izvješće po državama za bilo koju izvještajnu poreznu godinu, ako se primjenjuje najmanje jedan uvjet iz članka 102. ovoga Pravilnika, a skupina multinacionalnih poduzeća imenovala je zamjensko matično društvo koje podnosi izvješće po državama u skladu s člankom 34. stavkom 1. Zakona i u roku iz članka 106. stavka 1. ovoga Pravilnika poreznom tijelu u jurisdikciji u kojoj je rezident u svrhu oporezivanja i koje, u slučaju da je zamjensko matično društvo porezni rezident u jurisdikciji izvan Europske unije, zadovoljava sljedeće uvjete:
1. jurisdikcija u kojoj je zamjensko matično društvo rezident u svrhu oporezivanja zahtijeva podnošenje izvješća po državama u skladu sa zahtjevima iz članka 34. stavka 1. Zakona
  2. jurisdikcija u kojoj je zamjensko matično društvo rezident u svrhu oporezivanja sklopila je sporazum između nadležnih tijela čija je Republika Hrvatska stranka do roka iz članka 106. stavka 1. ovoga Pravilnika za podnošenje izvješća po državama za izvještajnu poreznu godinu
  3. jurisdikcija u kojoj je zamjensko matično društvo rezident u svrhu oporezivanja nije obavijestila Republiku Hrvatsku o grešci u sustavu
  4. jurisdikcija u kojoj je zamjensko matično društvo rezident u svrhu oporezivanja primila je obavijest sastavnog subjekta koji je u toj jurisdikciji rezident u svrhu

oporezivanja, da je on zamjensko matično društvo, najkasnije posljednjeg dana izvještajne porezne godine te skupine multinacionalnih poduzeća

5. Ministarstvu financija, Poreznoj upravi dostavljena je obavijest u skladu s člankom 107. stavkom 2. ovoga Pravilnika.
- (2) Zamjensko matično društvo koje je u svrhu oporezivanja rezident u Republici Hrvatskoj podnosi izvješće po državama iz članka 34. stavka 1. Zakona u roku iz članka 106. stavka 1. ovoga Pravilnika.

Rokovi i način podnošenja izvješća po državama

Članak 106.

- (1) Krajnje matično društvo iz članka 35. stavka 1. Zakona ili drugi subjekt koji podnosi izvješće u skladu s ovim Pravilnikom, obvezni su Ministarstvu financija, Poreznoj upravi dostaviti izvješće po državama iz članka 34. stavka 1. Zakona za izvještajnu poreznu godinu u roku od 12 mjeseci od posljednjeg dana izvještajne porezne godine za koju se izvješće po državama podnosi.
- (2) Dostava informacija o izvješćima po državama odvija se elektroničkim putem, na temelju predloška izvješća po državama koji je sastavni dio ovoga Pravilnika u skladu sa člankom 109. ovoga Pravilnika.

Članak 107.

- (1) Sastavni subjekt skupine multinacionalnih poduzeća koji je u svrhu oporezivanja rezident u Republici Hrvatskoj obvezan je Ministarstvo financija, Poreznu upravu izvijestiti o tome je li krajnje matično društvo ili zamjensko matično društvo ili sastavni subjekt određen u skladu s člancima 102., 103. i 104. ovoga Pravilnika, u roku najkasnije četiri mjeseca nakon isteka razdoblja za koje utvrđuje porez na dobit u skladu s posebnim propisom kojim se uređuje oporezivanje dobiti.
- (2) Sastavni subjekt skupine multinacionalnih poduzeća koji je u svrhu oporezivanja rezident u Republici Hrvatskoj, a koji nije krajnje matično društvo, zamjensko matično

društvo niti sastavni subjekt određen u skladu s člancima 102., 103. i 104. ovoga Pravilnika, obvezan je Ministarstvo financija, Poreznu upravu izvijestiti o identitetu i poreznoj rezidentnosti subjekta koji podnosi izvješće u roku najkasnije četiri mjeseca nakon isteka razdoblja za koje utvrđuje porez na dobit u skladu s posebnim propisom kojim se uređuje oporezivanje dobiti.

Valuta

Članak 108.

U izvješću po državama navodi se valuta iznosa navedenih u tom izvješću.

Odjeljak 2.

Sadržaj izvješća po državama

Članak 109.

- (1) Predložak izvješća po državama sastavni je dio ovoga Pravilnika.
- (2) Predložak iz stavka 1. ovoga članka upotrebljava se za izvješćivanje o podjeli dobiti, poreza i poslovnih djelatnosti skupine multinacionalnih poduzeća prema poreznim jurisdikcijama.

Tretman podružnica i stalnih poslovnih jedinica

Članak 110.

Podaci o stalnim poslovnim jedinicama navode se upućivanjem na poreznu jurisdikciju u kojoj se one nalaze, a ne upućivanjem na poreznu jurisdikciju rezidentnosti jedinice poslovanja čiji je stalna poslovna jedinica sastavni dio. Dostava izvješća prema poreznoj jurisdikciji jedinice poslovanja, čija je stalna poslovna jedinica sastavni dio, ne uključuje financijske podatke koji se odnose na stalnu poslovnu jedinicu.

Razdoblje obuhvaćeno godišnjim predloškom izvješća

Članak 111.

Obrazac izvješća po državama odnosi se na poreznu godinu multinacionalnog poduzeća koji podnosi izvješće. Za

sastavne subjekte, prema vlastitom nađenju multinacionalnih poduzeća koja podnose izvješće, u predložak izvješća dosljedno se unosi bilo koja od sljedećih informacija:

1. informacije za poreznu godinu relevantnih sastavnih subjekata koja završava na isti datum kao i porezna godina multinacionalnog poduzeća koji podnosi izvješće, ili završava u razdoblju od 12 mjeseci koje prethodi tom datumu
2. informacije za sve relevantne sastavne subjekte o kojima se izvješćuje za poreznu godinu multinacionalnog poduzeća koje podnosi izvješće.

Izvor podataka

Članak 112.

- (1) Multinacionalno poduzeće koje podnosi izvješće svake godine upotrebljava iste izvore podataka za ispunjavanje predloška izvješća po državama.
- (2) Multinacionalno poduzeće koje podnosi izvješće može odlučiti upotrijebiti podatke iz svojih konsolidiranih paketa za izvješćivanje, iz zakonskih financijskih izvještaja pojedinih subjekata, iz regulatornih financijskih izvještaja ili izvještaja o unutarnjem upravljanju.
- (3) U predlošku izvješća po državama nije nužno uskladiti podatke o prihodima, dobiti i porezu s konsolidiranim financijskim izvještajima. Ako se zakonski financijski izvještaji upotrebljavaju kao osnova za izvješćivanje, svi iznosi preračunavaju se u navedenu funkcionalnu valutu multinacionalnih poduzeća koja podnose izvješće prema srednjem tečaju za godinu navedenu u rubrici »Dodatne informacije« u predlošku izvješća po državama.
- (4) Prilagodbe zbog razlika u računovodstvenim načelima koja se primjenjuju u različitim poreznim jurisdikcijama nisu potrebne.
- (5) Multinacionalno poduzeće koje podnosi izvješće po državama dostavlja kratak opis izvora podataka koje je upotrebljavao za pripremu predloška izvješća u rubrici »Dodatne informacije« u predlošku izvješća po državama.

Ako se izvrši promjena u izvoru podataka koji se upotrebljavaju iz godine u godinu, multinacionalno poduzeće koje podnosi izvješće mora objasniti razloge za promjenu i posljedice promjena u rubrici »Dodatne informacije« u predlošku izvješća po državama.

Porezna jurisdikcija

Članak 113.

- (1) U prvom stupcu predloška izvješća po državama, u dijelu u kojem se navodi pregled podjele dobiti, poreza i poslovnih djelatnosti prema poreznoj jurisdikciji (tablica 1 predloška izvješća), multinacionalno poduzeće koje podnosi izvješće navodi sve porezne jurisdikcije u kojima su sastavni subjekti skupine multinacionalnih poduzeća rezidenti u svrhu oporezivanja.
- (2) Porezna jurisdikcija podrazumijeva jurisdikciju koja ima fiskalnu neovisnost bilo da je ona država ili nije država.
- (3) U svrhu popunjavanja predloška izvješća po državama, uključuje se zasebna linija za sve sastavne subjekte u skupini multinacionalnih poduzeća za koje multinacionalno poduzeće koje podnosi izvješće smatra da u svrhu oporezivanja nisu rezidenti nijedne porezne jurisdikcije.
- (4) Ako je sastavni subjekt rezident u više poreznih jurisdikcija, kako bi se odredila porezna jurisdikcija rezidentnosti sastavnog subjekta primjenjuju se odredbe ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja.
- (5) Ako ne postoji primjenjivi ugovor o izbjegavanju dvostrukog poreza, u pogledu sastavnog subjekta izvješće se podnosi u poreznoj jurisdikciji u kojoj se nalazi mjesto stvarnog upravljanja sastavnim subjektom.
- (6) Mjesto stvarnog upravljanja određuje se u skladu s međunarodno dogovorenim standardima.

Prihodi

Članak 114.

- (1) U stupcu predloška izvješća u rubrici »Prihodi«, multinacionalno poduzeće koji podnosi izvješće unosi sljedeće podatke:

1. ukupni iznos prihoda svih sastavnih subjekata skupine multinacionalnih poduzeća u relevantnoj poreznoj jurisdikciji koji su nastali iz transakcija s povezanim društvima
  2. ukupni iznos prihoda svih sastavnih subjekata skupine multinacionalnih poduzeća u relevantnoj poreznoj jurisdikciji koji su nastali iz transakcija s neovisnim strankama
  3. ukupni iznosi navedeni u točkama 1. i 2. ovoga stavka.
- (2) Prihodi uključuju prihode od prodaje inventara i imovine, usluga, naknada za licenciju, kamata, premija i drugih iznosa.
  - (3) Prihodi ne uključuju plaćanja primljena od ostalih sastavnih subjekata koja se u poreznoj jurisdikciji poreznog obveznika smatraju dividendama.

Dobit (gubitak) prije oporezivanja

Članak 115.

- (1) U petom stupcu predložka izvješća, multinacionalno poduzeće koje podnosi izvješće navodi iznos dobiti (gubitka) prije oporezivanja za sve sastavne subjekte koji su u svrhu oporezivanja rezidenti u predmetnoj poreznoj jurisdikciji.
- (2) Dobit (gubitak) prije oporezivanja uključuje sve stavke izvanrednih prihoda i rashoda.

Plaćeni porez na dobit (prema načelu blagajne)

Članak 116.

- (1) U šestom stupcu predložka izvješća, multinacionalno poduzeće koje podnosi izvješće navodi ukupni iznos poreza na dobit koji je stvarno plaćen tijekom predmetne porezne godine za sve sastavne subjekte koji su u svrhu oporezivanja rezidenti u predmetnoj poreznoj jurisdikciji.
- (2) Plaćeni porezi uključuje porez koji je sastavni subjekt platio poreznoj jurisdikciji u kojoj je rezident i svim drugim poreznim jurisdikcijama.
- (3) Plaćeni porezi uključuju porez po odbitku koji plaćaju drugi subjekti (povezana društva i neovisna društva) u odnosu na plaćanja sastavnom subjektu. Dakle, ako trgo-

vačko društvo A koje je rezident u poreznoj jurisdikciji B, porez po odbitku u poreznoj jurisdikciji B prijavljuje trgovačko društvo A.

Obračunani porez na dobit (tekuća godina)

Članak 117.

- (1) U sedmom stupcu predložka, multinacionalno poduzeće koje podnosi izvješće navodi iznos obračunanih poreznih rashoda prijavljenih za oporezivu dobit ili gubitak u godini izvješćivanja za sve sastavne subjekte koji su u svrhu oporezivanja rezidenti u predmetnoj poreznoj jurisdikciji.
- (2) U postojećim poreznim rashodima odražava se samo poslovanje u tekućoj godini i oni ne uključuju prikrivene poreze ili sredstva za nesigurne porezne obveze.

Prijavljeni (ukupan) kapital

Članak 118.

- (1) U osmom stupcu obrasca, multinacionalno poduzeće koje podnosi izvješće navodi prijavljeni (ukupan) iznos kapitala koji se iskazuje u bilancama za sve sastavne subjekte koji su u svrhu oporezivanja rezidenti u predmetnoj poreznoj jurisdikciji.
- (2) U odnosu na stalne poslovne jedinice kapital koji se iskazuje u bilancama prijavljuje pravna osoba čiji je taj subjekt stalna poslovna jedinica, osim ako je zahtjev za kapitalom reguliran u poreznoj jurisdikciji.

Akumulirana (zadržana) dobit

Članak 119.

U devetom stupcu predložka, multinacionalno poduzeće koje podnosi izvješće navodi zbroj ukupne akumulirane dobiti na kraju godine za sve sastavne subjekte koji su u svrhu oporezivanja rezidenti u predmetnoj poreznoj jurisdikciji. U odnosu na stalne poslovne jedinice akumuliranu (zadržanu) dobit prijavljuje pravna osoba čija je to stalna poslovna jedinica.

Broj zaposlenih

Članak 120.

- (1) U desetom stupcu predloška, multinacionalno poduzeće koje podnosi izvješće navodi ukupan broj zaposlenika na temelju ekvivalenta punog radnog vremena za sve sastavne subjekte koji su u svrhu oporezivanja rezidenti u predmetnoj poreznoj jurisdikciji. Može se prijavljivati broj zaposlenika na kraju godine na temelju prosječne stope nezaposlenosti za godinu ili na nekoj drugoj osnovi koja se dosljedno primjenjuje u poreznim jurisdikcijama i iz godine u godinu.
- (2) U tu svrhu, vanjski suradnici koji sudjeluju u redovnom poslovanju sastavnog subjekta mogu se prijavljivati kao zaposlenici. Dopušteno je razumno zaokruživanje ili navođenje okvirnog broja zaposlenika ako se takvim zaokruživanjem ili navođenjem okvirnog broja znatno ne narušava relativna podjela zaposlenika prema različitim poreznim jurisdikcijama. Primjenjuju se dosljedni pristupi iz godine u godinu i na različite subjekte.

Materijalna imovina osim novca i novčanih ekvivalenata

Članak 121.

- (1) U jedanaestom stupcu predloška, multinacionalno poduzeće koje podnosi izvješće navodi zbroj neto knjigovodstvenih vrijednosti materijalne imovine za sve sastavne subjekte koji su u svrhu oporezivanja rezidenti u predmetnoj poreznoj jurisdikciji.
- (2) U odnosu na stalne poslovne jedinice imovina se prijavljuje upućivanjem na poreznu jurisdikciju u kojoj se nalazi stalna poslovna jedinica. Materijalna imovina u ovu svrhu ne uključuje novac ili novčane ekvivalente, nematerijalnu imovinu ni financijsku imovinu.

**Popis svih sastavnih subjekata skupine
multinacionalnih poduzeća uključenih u svaki
zbroj prema poreznoj jurisdikciji**

Članak 122.

- (1) Multinacionalno poduzeće koje podnosi izvješće navodi za svaku poreznu jurisdikciju i prema nazivu pravne osobe sve sastavne subjekte skupine multinacionalnih poduzeća koje su u svrhu oporezivanja rezidenti u predmetnoj poreznoj jurisdikciji.
- (2) U skladu s člankom 110. ovoga Pravilnika u odnosu na stalne poslovne jedinice, stalna poslovna jedinica navodi se upućivanjem na poreznu jurisdikciju u kojoj se nalazi. Navodi se pravna osoba kojoj pripada stalna poslovna jedinica.
- (3) Multinacionalno poduzeće koje podnosi izvješće navodi naziv porezne jurisdikcije čiji se zakoni primjenjuju na organizaciju i korporaciju sastavnog subjekta skupine multinacionalnih poduzeća ako je različita od porezne jurisdikcije rezidentnosti.
- (4) Multinacionalno poduzeće koje podnosi izvješće utvrđuje prirodu glavnih poslovnih djelatnosti koje obavlja sastavni subjekt u predmetnoj poreznoj jurisdikciji označavanjem najmanje jedne odgovarajuće kućice.

**DIO TREĆI
PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE**

Članak 123.

- (1) Krajnje matično društvo iz članka 35. stavka 1. Zakona ili njegovo zamjensko matično društvo iz članka 105. ovoga Pravilnika dostavljaju Ministarstvu financija, Poreznoj upravi prvo izvješće po državama iz članka 34. stavka 1. Zakona za izvještajnu poreznu godinu koja počinje 1. siječnja 2016. ili nakon tog datuma u roku od 12 mjeseci od posljednjeg dana te izvještajne porezne godine.
- (2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka sastavni subjekt iz članka 102. ovoga Pravilnika dostavlja Ministarstvu financija, Poreznoj upravi prvo izvješće po državama iz

članka 34. stavka 1. Zakona za izvještajnu poreznu godinu koja počinje 1. siječnja 2017. ili nakon tog datuma u roku 12 mjeseci od posljednjeg dana te izvještajne porezne godine.

- (3) Na dan stupanja na snagu ovoga Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o automatskoj razmjeni informacija u području poreza (»Narodne novine«, broj 69/16.).

Članak 124.

Ovaj Pravilnik objavit će se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 011-01/16-01/63

Urbroj: 513-07-21-11/17-13

Zagreb, 16. veljače 2017.
